

Főoldal>Jogi szakember keresése>A különböző jogi szakmák

A különböző jogi szakmák

Az Európai Unió (EU) tagállamainak különböző jog- és igazságszolgáltatási rendszereiben számos jogi szakma létezik, így például az ügyvédek, a közjegyzők, a bírák, az ügyészek és a végrehajtók. A jogi szakmák képviselői nem viselik minden tagállamban ugyanazt a címet, valamint szerepük és jogállásuk is jelentősen különbözhet az egyes tagállamokban.

Ez az oldal általános tájékoztatást tartalmaz a különböző jogi szakmákra (szerepükre és feladataikra) vonatkozóan.

Ha szeretne részletesebben tájékozódni valamelyik tagállamról, válassza ki a kívánt ország zászlaját.

Ha az Európai Unió valamely tagállamában jogi szakemberhez kíván fordulni vagy jogi szakembert keres, tekintse meg a [Keres...](#) részt.

Bevezetés

Az ügyvédeket kivéve az uniós jog nem szabályozza a jogi szakmák gyakorlásának feltételeit. A jogi szakmákat általában nemzeti szinten szabályozzák. Bár lehetnek közöttük természetes hasonlóságok, e nemzeti szabályozások országonként jelentős mértékben különböznek egymástól, mivel nagyon gyakran régi hagyományok folytatását jelentik.

Az Európa Tanács Miniszteri Bizottsága számos ajánlást adott ki a jogi szakmákra vonatkozóan. E kezdeményezések egyike az ügyvédi szakma gyakorlását érinti, egy másik a bírói függetlenséggel foglalkozik. Az Európa Tanács ajánlásai, valamint e kérdésben további információk [annak honlapján](#) találhatóak.

Emellett az [emberi jogok európai egyezménye](#) rögzíti, hogy minden bűncselekménnyel gyanúsított személynek joga van arra, hogy személyesen, vagy az általa választott védő segítségével védekezhesen, vagy ha nem áll módjában a védő díjazása, amennyiben az igazságszolgáltatás érdekei ezt követelik meg, hivatalból és ingyenesen rendeljenek ki számára ügyvédet. E rendelkezés elsősorban büntetőügyekre vonatkozik, de az

[Emberi Jogok Európai Bírósága](#) (EJEB) polgári ügyekre is kiterjesztette.

Bírák

A bíró olyan tisztviselő, aki egyedül vagy bírói tanács tagjaként a bírósági tárgyaláson elnököl. A bírák hatásköre, feladatai, kinevezésük módja, fegyelmi felelősségük és képzésük terén jelentős különbségek mutatkoznak a különböző jogrendszerek között. A bíró olyan, mint a döntőbíró egy játékban, pártatlanul és nyilvánosan vezeti a pert. A bíró meghallgatja a tanúkat és megtekinti a felek által bemutatott egyéb bizonyítékokat, értékeli a felek szavahihetőségét, és ezt követően ítéletet hoz az adott ügyben a jog értelmezése és saját személyes meggyőződése alapján.

E hivatásról az alábbi honlapokon található további információkat:

[Európai Közigazgatási Bírák Szövetsége](#) (Association of European Administrative Judges – AEAJ),

[Európai Bírák és Ügyészek Szövetsége](#) (European Judges and Prosecutors Association – EJPA),

[Bírák Nemzetközi Egyesülete](#) (International Association of Judges), főként az európai részleg,

[Európai Bírák a Demokráciáért és a Szabadságért](#) (MEDEL).

Ügyészek

Az ügyészség vagy ügyészi hivatal rendkívül fontos szerepet játszik a büntetőeljárások során. A tagállamok rendszerei az ügyészek szerepét, feladatait és hatáskörét illetően is nagy mértékben különböznek egymástól.

Bírósági tisztviselők

A bírósági tisztviselők feladatai és elnevezései nagyon különböznek lehetnek (például Franciaországban „Greffier”, Németországban „Rechtspfleger”).

Emellett az általuk betöltött feladatkörök között jogrendszerenként jelentős eltérések tapasztalhatók: ide tartozhat a bírók vagy ügyészek segítése, a bíróságok igazgatása, és bizonyos eljárásokban ellátott feladatok is. Az adott országtól függően jogi tanulmányokat kell folytatniuk, jogi tanácsot adhatnak és/vagy folyamatos képzésben részesülhetnek.

Szerepük minden esetben fontos a bíróságokon (mivel az ő feladatuk a sértettek és az alperesek fogadása), valamint az igazságszolgáltatási rendszer általános hatékonysága terén.

E szakma képviselőit európai szinten az [európai bírósági tisztviselők szervezete](#) (European Union of Rechtspfleger – E.U.R.) képviseli – ez a nem kormányzati szervezet több ország szakmai szövetségeit tömöríti. Az E.U.R. célkitűzései közé tartozik a jogszabályok európai és nemzetközi szintű megalkotásában, harmonizációjában és fejlesztésében történő részvétel; az európai intézményekkel való együttműködés; tagjainak szakmai érdekképviselete, valamint a szakma előmozdítása az igazságügyi rendszer működésének javítása érdekében.

Végrehajtók

A végrehajtói szakmát az egyes tagállamok joga szabályozza, és e szabályozás tagállamról tagállamra eltérő.

E szakma képviselőit európai szinten a [Bírósági Végrehajtók Nemzetközi Uniója](#) (International Union of Judicial Officers – UIHJ) képviseli. Az UIHJ célja, hogy nemzetközi szervezetekben képviselje tagjait, és biztosítsa a nemzeti szakmai testületek közötti együttműködést. A nemzeti eljárási jog és a nemzetközi szerződések javítása érdekében munkálkodik, és mindent megtesz a végrehajtók függetlenségét előmozdító gondolatok, projektek és kezdeményezések terjesztése érdekében.

A [Bírósági Végrehajtók Európai Kamarája](#) (francia rövidítése CEHJ) szintén a bírósági végrehajtókat képviseli. A CEHJ egy belga jog által szabályozott nonprofit szervezet, amelynek célja, hogy a végrehajtók nagyobb szerephez jussanak a jogi szakmák európai érdekképviseletében.

Ügyvédek

Az ügyvéd szerepe – függetlenül attól, hogy magánszemély, társaság vagy az állam felkérésére cselekszik – a következő: az ügyfél tanácsadója és képviselője, harmadik felek által tisztelt szakember, és nélkülözhetetlen résztvevője a tisztességes igazságszolgáltatásnak. Mindezen elemek megtestesítése révén, az ügyfelek érdekképviseletét és jogvédelmét hűen ellátó ügyvédeknek társadalmi funkciója is van: a konfliktusok megelőzése és megakadályozása, annak biztosítása, hogy a konfliktusokat a polgári jog, a közjog vagy a büntetőjog elismert elveivel összhangban, a jogok és érdekek megfelelő figyelembevételével rendezzék, valamint a jog fejlődésének ösztönzése és a szabadság, az igazság és a jogállamiság védelme.

Tevékenységük során az ügyvédeket tagállami szakmai szervezeteik vagy hatóságok – az ügyvédi kamarák és jogászegyesületek – irányítják, amelyek a szakmai magatartási szabályok meghatározásáért és az ügyvédek fegyelmi felelősségének érvényesítéséért felelősek.

Az uniós jog nem szabályozza a jogi szakmák gyakorlásának feltételeit. Az 1998-as [irányelv](#) azonban rögzíti azokat a feltételeket, amelyek mellett az egyik tagállamban képesítést szerzett ügyvéd tartós jelleggel egy másik tagállamban gyakorolhatja hivatását.

Uniós szinten az ügyvédek képviseletét az [Európai Ügyvédi Kamarák Tanácsa](#) (Council of Bars and Law Societies of Europe – CCBE) – egy 1960-ban alapított nemzetközi nonprofit szervezet látja el. A CCBE az EU és a nemzeti ügyvédi kamarák közötti összekötő szerepet tölti be az ügyvédi hivatás gyakorlásához kapcsolódó, kölcsönös érdeklődésre számot tartó kérdésekben.

Közjegyzők

A közjegyző meghatározott jogi ügyekben való eljárásra szakosodott és arra jogosult jogi szakember. Feladataik és kötelezettségeik alapján a közjegyzők fontos szerepet játszanak a jogrendszerben abban a 22 tagállamban, amelyek jogrendje a római jogon alapul. Írország az egyetlen angolszász jogrendszerű uniós tagállam, ahol létezik közjegyzői hivatás, amelynek gyakorlói a jogi szolgáltatások széles skáláját nyújtják, feladataik és joghatóságuk pedig főként a tengerentúli jogrendszerekben lévő jogi aktusokban és eszközökben van meghatározva. Jelentős nemzeti hatáskörrel rendelkeznek a nemzetközi kereskedelemben.

A közjegyzők elsősorban a következő feladatokat látják el:

magánfelek közötti megállapodások készítése és tanácsadás a felek részére, ennek során eleget téve a mindkét féllel szembeni tisztességes bánásmódra vonatkozó kötelezettségüknek. Hivatalos okiratok készítése során a közjegyző felelős ezen okiratok és az általa adott tanácsok jogszerűségéért.

Tájékoztatnia kell a feleket az általuk vállalt kötelezettségek hatásairól és következményeiről;

az elkészített okiratok érvényesítése. Az okiratot ezt követően közvetlenül be lehet jegyeztetni a hivatalos nyilvántartásba, vagy ha a felek egyike nem teljesíti kötelezettségeit, közvetlenül végrehajtható;

választottbírói szerep betöltése. Ennek keretében pártatlanul és a jogszabályok szigorú betartása mellett eljárva lehetővé teszi a felek számára, hogy mindkét fél számára elfogadható megállapodásra jussanak.

A közjegyzők hivatalos személyek – az állam átruházza rájuk a közhatalom egy részét, így feljogosítja őket arra, hogy közfeladatot töltsenek be –, akik független szakma keretei között látják el feladataikat.

A közjegyzőket köti a szakmai titoktartás. A közjegyzői kinevezés feltételei hasonlóak a bírói kinevezés feltételeihez, és a közjegyzőkre is vonatkozik a függetlenség, a tisztesség állandósága, a pártatlanság, aktusaik közhitelessége és végrehajthatósága, emellett pedig az igazságügyi minisztérium felügyeletet gyakorol a tevékenységük fölött.

Az Európai Unió 22, a római jogra épülő jogrendszerű tagállamában körülbelül 35 000 közjegyző van.

Az európai intézményekkel való kapcsolatokban a közjegyzők képviselést az **Európai Unió Közjegyzőseinek Tanácsa** (Council of the Notariats of the European Union – CNUE) látja el, amelyet 1993-ban hoztak létre. A CNUE képviseli a közjegyzőket az összes olyan uniós tagállamban, ahol a római jogi közjegyzői tisztség létezik. E tagállamok: Ausztria, Belgium, Bulgária, a Cseh Köztársaság, Észtország, Franciaország, Görögország, Hollandia, Horvátország, Lengyelország, Lettország, Litvánia, Luxemburg, Magyarország, Málta, Németország, Olaszország, Portugália, Románia, Spanyolország, Szlovákia és Szlovénia. Írországnak van saját nemzeti képviselői szerve, azonban nemzetközi szinten az „Egyesült Királyság és Írország Közjegyzői Fóruma” látja el az ír közjegyzők képviselést.

Utolsó frissítés: 17/11/2021

A honlapot az Európai Bizottság tartja fenn. Az ezen az oldalon található információ nem feltétlenül tükrözi az Európai Bizottság hivatalos álláspontját. A Bizottság semmilyen felelősséget vagy kötelezettséget nem vállal az e dokumentumban foglalt vagy említett információk és adatok tekintetében. Kérjük, az európai oldalak szerzői jogi szabályai vonatkozásában vegye figyelembe a jogi nyilatkozatot.

A különböző jogi szakmák - Belgium

Ez a szakasz áttekintést nyújt a belga jogi szakmákról.

Jogi szakmák – bevezető

Ebben a részben a következő jogász hivatásokkal kapcsolatban talál információkat:

ügyészek,

bírák,

ügyvédek,

közjegyzők, és

bírósági végrehajtók.

Államügyészi hivatal / ügyészség

Szervezet

Az **ügyészséget** vagy államügyészi hivatalt (*ministère public/openbaar ministerie*, más néven *parquet/parket*), amely alapvetően a büntetőeljárásokat kezdeményezi (lásd alább), bírói szakvizsgával rendelkező jogászok (*magistrats/magistraten*) alkotják, akik bíróságuk illetékességi területén látják el a tisztségükből eredő feladatokat.

Minden bírósági kerületben (*arrondissement judiciaire/gerechtigd arrondissement*) az elsőfokú bíróságon (*tribunal de première instance/rechtbank van eerste aanleg*), valamint az elsőfokú bíróság egyik osztályaként működő fiatalokúak bíróságán is (*tribunal de la jeunesse/jeugdrechtbank*) **az ügyészséget képviselő jogászok a következők: ügyész** (*procureur du Roi/procureur des Konings*), első ügyészhelyettes (*premiers substitués/eerste substituten*) és ügyészhelyettes (*substitués/substituten*). Ugyancsak ők járnak el az illetékességi területükhöz tartozó rendőrbíróság (*tribunal de police/politierechtbank*) és a kereskedelmi bíróság (*tribunal de commerce/handelsrechtbank*) előtt.

A munkaügyi bíróságon (*tribunaux de travail/arbeidsrechtbanken*) ezt a feladatkört a **munkaügyi ügyész** (*auditeur du travail/arbeidsauditeur*) látja el, akit a fentiekhez hasonlóan helyettesek és esetleg vezető helyettesek segítenek. Ugyancsak ők járnak el a hatáskörükbe tartozó büntetőügyekben az elsőfokú bíróság osztályaként működő büntetőbíróság (*tribunal correctionnel/correctionele rechtbank*), valamint a rendőrbíróság előtt.

A fellebbviteli bíróságokon (*cour d'appel/hof van beroep*) és a munkaügyi bíróságokon (*cour du travail/arbeidshof*) ezt a szerepet a **főügyész** (*procureur-général/procureur-generaal*) képviseli, aki irányítja és felügyeli a fellebbviteli bíróságon működő főügyészségen (*parquet général/parket-generaal*) és a munkaügyi bíróságon működő munkaügyi főügyészségen (*auditorat général/arbeidsauditoraat-generaal*) dolgozó ügyészek munkáját. A fellebbviteli bíróságon a főügyész munkáját egy főtanácsnok (*premier avocat-général/eerste advocaat-generaal*), főtanácsnokok (*avocats-généraux/advocaten-generaal*) és a helyettes főügyész (*substitués généraux/substituten-generaal*) segíti. A munkaügyi bíróságon a főügyészt szintén egy vezető főtanácsnok, főtanácsnokok és a helyettes főügyész segíti.

A Semmitőszéken (*Cour de cassation/Hof van cassatie*) az ügyészi feladatkört a **semmitőszéki főügyész** látja el egy vezető főtanácsnok és főtanácsnokok segítségével. Az ügyészség feladata ebben az esetben – az azonos megnevezés ellenére – teljesen eltérő. A Semmitőszék ugyanis nem ítélkezik érdemben, hanem a lefolytatott eljárás jogszerűségét és szabályosságát ellenőrzi.

Az ügyészség az egyes nyomozási és vádemelési feladatok ellátása során **függetlenül** jár el; mindez nem érinti az illetékes miniszter arra vonatkozó jogát, hogy büntetőeljárást kezdeményezzen és büntetőpolitikai tárgyú kötelező iránymutatásokat bocsásson ki, ideértve a büntetőpolitikának a nyomozási és vádemelési feladatokkal kapcsolatos területeit is.

A közjegyzők szerepe és feladatai

Az ügyészség feladatai és kötelezettségei sokrétűek. Munkája a **büntető- és polgári ügyek kezelésére és nyomon követésére** irányul.

A **büntetőügyekben** az ügyészségen működő ügyészek – közérdekből eljárva – biztosítják a büntetőeljárás megfelelő és szabályos lefolytatását. Ezt mind a bírósági alapeljárásokban, mind pedig az eljárást megelőző vizsgálati és nyomozati eljárás során megteszik, mely utóbbi eljárásokat két bíróság, a tárgyalás-

előkészítő osztály (*chambre du conseil/raadkamer*) vagy a vádemelési osztály (*chambre des mises en accusation/kamer van inbeschuldigingstelling*) egyike felügyeli. A tárgyaláson kérelmezik a büntetőtörvény alkalmazását; ugyanakkor ügyelnek a kiszabott büntetések megfelelő végrehajtásához szükséges intézkedések meghozatalára is. Az **esküdtbíró**ság (*cour d'assises/hof van assisen*) előtt az ügyészség feladatait a fellebbviteli bíróságon működő főügyész látja el, aki azonban az ügyészség egyik tagját is megbízza a feladat ellátásával.

Polgári ügyekben az ügyészség hivatalból jár el a törvény által előírt esetekben, továbbá minden olyan alkalommal, amikor az a közrend érdekében szükséges. Ekkor az ügyészség (írásban vagy szóban) véleményét nyilvánítja az ügygel kapcsolatban. Az ügyészség véleményét kötelező kikérni a bírósági törvény (*Code judiciaire/Gerechtelijk Wetboek*) 764. cikkének első bekezdésében felsorolt ügyekben. Véleménye emellett minden egyéb indokolt esetben kikérhető; a bíróság ezt hivatalból is elrendelheti (a bírósági törvény 764. cikkének (2) bekezdése).

E konkrét fő feladatokon kívül az ügyészség **az illetékességi területén felel a büntetőpolitikai határozatok és iránymutatások nyomon követéséért és megfelelő végrehajtásáért**.

A büntetőpolitikai iránymutatásokat az igazságügyi miniszter adja ki, miután kikérte a főügyészi kollégium (*collège des procureurs généraux/college van procureurs-generaal*) véleményét; a főügyészi kollégium a fellebbviteli bíróságok mellett eljáró öt főügyészből álló testület.

Az Igazságügyi Minisztérium felügyelete alatt álló kollégium a büntetőpolitika lehető legegységesebb kidolgozása és megszervezése, valamint az ügyészség megfelelő általános működése érdekében hozza határozatait.

A kollégium illetékessége kiterjed az ország egész területére, és határozatai kötelező érvényűek a fellebbviteli bíróságok mellett eljáró főügyészek, valamint a felügyeletük és irányításuk alatt álló valamennyi ügyész számára.

További információk az [ügyészség weboldalán](#) találhatóak.

Bírák

Szervezet

A belga állam a hatalmi ágak szétválasztásának elvén, azaz a kormány törvényhozó, végrehajtó és igazságszolgáltatási ágának szétválasztásán alapszik. Az igazságszolgáltatás független.

Megkülönböztetnek „hivatalban lévő bírót” (*la magistrature assise/de zittende magistratuur*), akik az eléjük kerülő ügyekben ítélik, és „állandó bírót” (*la magistrature debout/de staande magistratuur*), akik az ügyészségen (lásd fentebb) működnek.

A bírói kar jogi ügyekben ítélező bíróságokból és törvényszékekből áll. Emellett a végrehajtó hatalom jogi aktusai jogszerűségének felülvizsgálata is a feladatkörébe tartozik.

Általánosságban véve az alsóbb szintű bíróságok bíráit a «*juges/rechters*», a fellebbviteli bíróságok bíráit pedig a «*conseillers/raadsheren*» elnevezéssel jelölik.

A bírók feladata a törvény alkalmazása az eléjük utalt polgári jogi helyzetekre/jogvitára, valamint a jogsértést elkövető személyekre.

Bizonyos alacsonyabb fokú bíróságok munkájában a hivatásos bírák mellett nem hivatásos bírák is részt vesznek. A következő bíróságokon találhatunk nem hivatásos bírákat:

Kereskedelmi bíróság: hivatásos bírák és nem hivatásos bírák (*juges consulaires/consulaire rechters*).

Munkaügyi bíróság: hivatásos bírák és nem hivatásos bírák (*juges sociaux/sociale rechters*).

Büntetés-végrehajtási bíróság (*tribunal de l'application des peines/strafuitvoeringsrechtbank*): hivatásos bírák és nem hivatásos bírák (*assesseurs en application des peines/assessoren in straitvoeringszaken*).

Az ügyészség az igazságszolgáltatáson belül konkrét társadalmi feladatot lát el, amely a büntetőjogi normák betartatása mellett polgári jellegű feladatokat is magában foglal a munkajog, az ifjúsági és a kereskedelmi jog területén.

Irányítás és támogatás

[Bírósági és törvényszéki kollégium](#)

A bíróságok és a törvényszékek az igazságszolgáltatás részét képezik. A jogállamiság keretében működő demokratikus államon belül független és szakzerű módon, a jogalkotó által rájuk ruházott hatásköröknek megfelelően járulnak hozzá a konfliktusok megoldásához vagy megelőzéséhez. Betartják a jogszabályi előírásokat, és a lehető legmagasabb színvonalú minőség biztosítása érdekében használják fel a rendelkezésre álló erőforrásokat.

A bírósági és törvényszéki kollégium (*Collège des cours et tribunaux/College van de hoven en rechtbanken*) az alábbiakkal segíti a bíróságokat és törvényszékeket fő feladatok ellátásában:

a szükséges erőforrások átlátható, szakzerű módon, indokolással ellátva történő kérelmezése, valamint azok optimális felhasználásának biztosítása;

a kollégium szóvivőként jár el külső érdekelt felek felé a bíróságok és törvényszékek igazgatása tekintetében;

segítségnyújtás a bíróságok és törvényszékek igazgatásában.

[Ügyészségi kollégium](#)

Az ügyészségi kollégium (*Collège du ministère public/College van het openbaar ministerie*) az öt főügyész mellett a szövetségi ügyészből (*procureur fédéral/federale procureur*), három ügyészségi tanácsadóból (*Conseil des procureurs du Roi/Raad van procureurs des Konings*) és a munkaügyi ügyészek tanácsadójából (*Conseil des auditeurs du travail/Raad van arbeidsauditeurs*) áll. Együtt vizsgálják az ügyészség felelősségteljes irányításával kapcsolatos kérdéseket.

A főügyészi kollégium elnöke egyben az ügyészségi kollégium elnöke is.

Először is, az ügyészségi kollégium a főügyészi kollégium által meghatározott módon segíti a büntetőpolitika végrehajtását. Másodsorban a legmagasabb színvonalú kommunikációra, tudásmenedzsmentre, számítógépesítésre, munkaterhelés-mérésre, munkafolyamatokra, statisztikákra és stratégiai humánerőforrás-gazdálkodási normákra törekszik az ügyészségen belül. Végül igazgatási támogatást nyújt az igazságügyi szervezetnek, nevezetesen a főügyésznek, a munkaügyi bíróságon működő főügyészségnek (*auditorats généraux du travail/arbeidsauditoraten*), az ügyészi osztálynak (*parquets du Roi /parketten van de procureur de procureur des Konings*), a munkaügyi bíróságon működő ügyészségnek (*auditorats du travail/arbeidsauditoraten*) és a szövetségi ügyészségnek (*parquet fédéral/federaal parquet*).

E feladatok teljesítése érdekében az ügyészségi kollégium meghozza a szükséges intézkedéseket, emellett kötelező erejű ajánlásokat és irányelveket adhat ki.

A kollégium hetente egyszer ülésezik. Rendszeresen konzultál az Igazságügyi Minisztériummal.

Vélemény

[Igazságszolgáltatási Tanácsadó Testület](#)

Az Igazságszolgáltatási Tanácsadó Testület (*Conseil consultatif de la magistrature/Adviesraad van de magistratuur*) képviseli a bírói kart a hatóságok előtt a bírák jogállásával, munkakörülményeivel és jogaival kapcsolatban.

Az igazságszolgáltatási rendszer autonóm és szövetségi szervei

[Legfelsőbb Igazságszolgáltatási Tanács](#)

Felülvizsgálat és véleményezés

A Legfelsőbb Igazságszolgáltatási Tanácsnak (*Conseil supérieur de la Justice/Hoge Raad voor Justitie*) segítenie kell a belga igazságszolgáltatási rendszert a hatékonyabb működésben azáltal, hogy kulcsszerepet játszik a bírák kiválasztásában és kinevezésében, külső felülvizsgálatokat végez az igazságszolgáltatás működéséről, különösen ellenőrzések, egyéni vizsgálatok, panaszok feldolgozása és vélemények kiadása útján.

A Legfelsőbb Igazságszolgáltatási Tanács független a parlamenttől, a kormánytól és a bírói kartól.

Igazságügyi Továbbképzési Intézet

Továbbképzések

Az Igazságügyi Továbbképzési Intézet (*Institut de formation judiciaire/Instituut voor Gerechtelijke Opleiding*) független szövetségi szerv, amely a bírák és az igazságszolgáltatási személyzet átfogó fejlesztési és képzési politikájának kidolgozásáért és végrehajtásáért felelős, és hozzájárul a magas színvonalú működéshez.

Ügyvédek

A közjegyzők szerepe és feladatai

Az ügyvédek (*avocats/advocaten*) jogi és igazságügyi szakemberek. Munkájukat szakmai etikai szabályok alapján végzik, amelyek garantálják **teljes függetlenségüket**. Emellett az ügyvéd szakmai titoktartásra is köteles.

Képzettsége alapján különböző jogterületeken jár el, amelyek gyakran keverednek egymással (társasági jog, közigazgatási jog, várostervezési jog, adójog, családjog stb.). Pályája során az ügyvéd szakosodhat egy vagy több olyan jogterületre, amelyben különleges szakértelmet szerzett.

Az ügyvéd nemcsak a bíróságok előtt nyújt segítséget ügyfeleinek, hanem minden olyan helyzetben, amelyben az ügyfélnek – adott esetben – jogi segítségre, szöszólóra, fogalmazóra, vagy akár lelki támogatásra van szüksége.

Általánosságban tehát hármas feladatot lát el:

tanácsadást végez

békéltet

ellátja ügyfele **védelmét**.

Az ügyvéd ügyfele nevében és képviselőként az ország valamennyi bíróságán – rendőrbíróság, békebíróság (*justice de paix/vrederegerecht*), elsőfokú bíróság, kereskedelmi bíróság, munkaügyi törvényszéken, fellebbviteli bíróság, munkaügyi bíróság, esküdtbírói bíróság és az Államtanács (*Conseil d'État/Raad van State*) előtt –, valamint az Európai Unió más országaiban is eljárhat.

Segítséget nyújt továbbá – alternatív vitarendezéssel – választottbírói vagy közvetítési eljárásokban, illetve gyűléseken is.

Az ügyvéd nemcsak konfliktus esetén jár el. Tanácsaival, valamint az általa készített vagy módosított szerződésekkel gyakran segít elkerülni a pereskedést. Akkor is segíthet Önnek, ha ingatlant kíván bérelni vagy vásárolni, ha társaságot kíván alapítani, ha adóssággal küzd, ha szerződést kíván kötni új munkáltatójával, ha baleset vagy támadás érte, ha bíróság elé idézték, vagy ha elválik házastársától.

Mindenki által igénybe vehető ügyvéd:

Az alacsony jövedelmű személyek számára a törvény lehetővé teszi a (korábban „pro deo” néven ismert) költségmentesség (*assistance judiciaire/rechtsbijstand*) és jogi segítségnyújtás (*aide juridique/juridische bijstand*) igénybevételét:

A **költségmentesség** teljesen vagy részben ingyenes ügyvédi szolgáltatások igénybevételét teszi lehetővé. Két szinten vehető igénybe:

Az **elsődleges jogi segítségnyújtás** (*aide juridique de première ligne/eerstelijnsbijstand*) mindenki számára hozzáférhető, nincs jövedelemszinthez kötve. Az ügyvédek rendelkezésre állnak készenléti jelleggel (*permanence/permanentie*) rövid konzultációkra: kezdeti tanácsadásra, információkérésre stb.

Az elsődleges jogi segítségnyújtás feladatát ellátó szervek az ún. jogsegély-bizottságok (*Commissions d'Aide Juridique/Commissies voor Juridische Bijstand*).

A **másodlagos jogi segítségnyújtás** (*aide juridique de deuxième ligne/tweedelijnsbijstand*) bizonyos pénzügyi feltételeknek megfelelő vagy meghatározott helyzetben lévő személyek számára hozzáférhető. Ennek keretében, amely az egyéni körülményektől függően ingyenes vagy csak részben térítésköteles segítségnyújtást jelent, ügyvédet rendelnek ki, aki bírósági vagy közigazgatási eljárásban áll Ön mellett, részletes jogi tanácsadást nyújt Önnek, vagy akár közvetítési eljárás során segít Önt.

A másodlagos jogi segítségnyújtást az ún. költségmentességi irodák (*Bureaux d'Aide Juridique/Bureaus voor Juridische Bijstand*) végzik.

A **perköltség-kedvezmény** azt jelenti, hogy az eljárás során felmerült díjakat – bejegyzési illetékeket (*droit de greffe/griffierechten* or *droits d'enregistrement/registratierechten*), végrehajtói díjakat (*huissiers de justice/rechtsdeurwaarders*), közjegyzői díjakat (*notaires/notarissen*), szakértői díjakat – nem vagy csak részlegesen számítják fel. A költségmentességre irányuló kérelmet az ügyfélnek közvetlenül vagy ügyvédje útján a költségmentességi irodához kell benyújtania.

Felelős hatóságok

Minden ügyvéd tagja valamelyik ügyvédi kamarának (*barreau/balie*). Belgiumban jelenleg 25 ügyvédi kamara működik.

A francia- és németajkú ügyvédi kamarák szövetsége (*Ordre des barreaux francophones et germanophone/Kammer der französischsprachigen und deutschsprachigen Rechtsanwaltschaften [AVOCATS.BE]*) az ország francia- és németajkú közösségeinek összes ügyvédi kamaráját (11 francia- és 1 németajkú ügyvédi kamarát) tömörítő szervezet.

A flamand ügyvédi kamarák szövetsége (*Orde van Vlaamse Balies [OVBJ]*) az ország holland nyelvű közösségének ügyvédi kamaráit (13 kamarát) egyesíti.

Az ügyvédi szakmára vonatkozó információk a következő weboldalakon olvashatók:

 Belgium francia- és németajkú ügyvédi kamaráinak szövetsége

 Flamand ügyvédi kamarák szövetsége

Az adatbázisokhoz való hozzáférés **ingyenes**.

Közjegyzők

A közjegyzők a király által kinevezett **köztisztviselők**, feladatuk az előttük aláírt jogi okiratok hitelesítése. Egyes dokumentumok esetében kötelező jogszabályi előírás, hogy a felek közötti megállapodást közjegyző közreműködésével rögzítsék („**közokiratok**”, *actes authentiques/authentieke akten*). Így például közjegyző közreműködése szükséges ingatlan eladásakor. Az okiratok hitelesítésén kívül a közjegyző lefolytatja a hagyatéki eljárást, magánokiratnak minősülő megállapodást szerkeszt, jogi vélemény ad stb.

A közjegyzők hatásköre elsősorban három fontos területet érint:

Ingatlanjog (ingatlan eladása, kölcsön stb.),

Családjog (házassági szerződés, örökösödés, házasság felbontása stb.), valamint

Üzleti jog (vállalatok alapítása stb.).

Belgiumban **Országos Közjegyzői Kamara** (*Chambre nationale des notaires/Nationale Kamer van Notarissen*) működik. Fő **célkitűzései** a következők:

hatásköri korlátain belül képviseli Belgium közjegyzőit a hatóságokkal szemben,

megállapítja a szakmai etikai szabályokat,

a szakmai fegyelem fenntartása érdekében ajánlásokat bocsát ki a közjegyzői kamarák felé.

Tartományi szinten is működnek közjegyzői kamarák. Fő feladatuk a szakmai etikai szabályok tiszteletben tartásának biztosítása és a szakmai viták rendezése (például a panaszkezelés). Ami a panaszokat illeti, a közjegyzők számára is létrehoztak egy **nemzeti közvetítő szolgálatot** (www.ombudsnotaire.be).

Létezik továbbá a Belga Közjegyzők Királyi Szövetsége (*Fédération Royale du Notariat Belge (Fednot)/Koninklijke Federatie van het Belgisch Notariaat (Fednot)*); a Fednot egy olyan szakmai szövetség, amely a közjegyzők munkáját segíti jogi véleményekkel, tanácsokkal és ajánlásokkal a közjegyzői irodák irányítására, az informatikai megoldásokra, a képzésre és a nyilvánossággal való kommunikációra vonatkozóan. A Fednot hálózatban 1150 közjegyzői iroda található, amelyek keretébe 1550 közjegyző és 8000 tag tartozik.

További információk a **Belga Közjegyzők Királyi Szövetségének honlapján** található.

Egyéb jogász hivatások

Bírósági végrehajtók

A bírósági végrehajtók olyan **közhivatalnokok**, akik **szabadfoglalkozásúként** látják el feladatukat. Ez azt jelenti, hogy kettős szakmai jogállással rendelkeznek: egyrészt köztisztviselők, másrészt **függetlenül** gyakorolják hivatásukat.

Közhivatalnokok, mivel az állam közhatalmi jogosítványokat ruházott rájuk. Ezért a bírósági végrehajtók nem tagadhatják meg a kapott megbízatás teljesítését, kivéve, ha a szakmai etikai szabályok vagy a törvény értelmében nem járhatnak el (például összeférhetetlenség vagy jogellenes felkérés esetében). A bírósági végrehajtók tehát soha nem saját kezdeményezésük alapján járnak el, hanem mindig harmadik személy kérelmére, akitől hivatalos felkérést kapnak. Feladataik végrehajtása közben különböző törvényi előírásokat kell követniük. A bírósági végrehajtók eljárásukért – költségeik részleges vagy teljes fedezésére – fizetséget kérhetnek.

Szabadfoglalkozásúként a bírósági végrehajtók függetlenül és pártatlanul járnak el. Szakmai tapasztalatukat a köz szolgálatába állítják. Ez azt is jelenti, hogy a hatóságoktól nem kapnak semminemű illetményt, költségtérítést vagy egyéb ellátást. Minden költséget maguknak kell állniuk.

A bírósági végrehajtók eljárásának eseteit két nagy csoportba oszthatjuk: az ún. **bíróságon kívüli intézkedések** (*interventions extrajudiciaires /buitengerechtelijke tussenkomsten*, mint például kintlévőségek peren kívüli behajtása, hivatalos ténymegállapítás) és az ún. **„bírósági” intézkedések** (*interventions judiciaires/gerechtelijke tussenkomsten*, azaz határozatok kézbesítése, végrehajtása). Az eljárások folyamán gyakran a bírósági végrehajtók feladata, hogy tájékoztassák az állampolgárokat a joggyakorlás módjairól, és válaszoljanak a feladatukra vonatkozó kérdésekre. A bírósági végrehajtók eljárását nem befolyásolja az, hogy az intézkedést az állampolgár kérelmére vagy vele szemben foganatosítják-e.

Minden bírósági kerületben működik egy **kamara** (*chambre/kamer*), amelybe a **kerületben** működő összes bírósági végrehajtó beletartozik. A kamara fő feladata egyrészt annak ellenőrzése, hogy a kerület bírósági végrehajtói betartják-e a fegyelmi szabályokat, valamint a rájuk vonatkozó törvényeket és rendeleteket, másrészt a végrehajtók között esetlegesen felmerülő jogviták rendezése.

Belgiumban országos bírósági végrehajtói kamara (*Chambre nationale des huissiers de justice de Belgique/Nationale Kamer van Gerechtsdeurwaarders van België*) is működik, amelynek fő **célkitűzései** a következők:

a bírósági végrehajtók fegyelmi, valamint szakmai etikai szabályai egységességének biztosítása,

a kamarai tagok érdekeinek védelme, és

a tagok képviselete.

További információk a **belga Országos Bírósági Végrehajtói Kamara** weboldalán olvashatók.

Egyéb

A bírák és ügyészek munkáját számos adminisztratív és jogi szakember segíti: hivatalvezetők, bírósági fogalmazók, ügyvédek, titkárok és igazgatási munkatársak.

A bírót minden egyes tárgyaláson **hivatalvezető** (*greffier/griffier*) segíti. A hivatalvezető előkészíti a bíró feladatait, például összeállítja a tárgyalási aktát. A tárgyaláson rögzíti a tárgyalás menetét és az ott elhangzottakat, továbbá biztosítja, hogy minden szükséges okirat megfelelően elkészüljön. Emellett biztosítja és összehangolja a bírósági hivatal (*greffe/griffie*) igazgatási és számviteli feladatainak elvégzését. Minden bíróságnak van egy hivatala, amelyet a hivatalvezető (*greffier en chef/hoofdgriffier*) irányít. A bírósági hivatalban – a bíróság méretétől függően – egy vagy több hivatalvezető dolgozik. A bírósági hivatalvezetőket munkájuk során adminisztratív személyzet segítheti.

A **bírósági fogalmazók** (*référéndaires/referendarissen*) olyan jogászok, akik az ítéletek elkészítésében segítik a bírakat. Egy vagy több bíró utasításai alapján, illetve irányítása alatt közreműködnek az ügyek feldolgozásában. Tanulmányozzák az ügyeket, megvizsgálják a jogi problémákat, és ítélettervezeteket készítenek.

Az ügyek jogi előkészítése érdekében az ügyészek is igénybe vehetik jogászok segítségét. Ezek a jogászok „*juristes du parquet/parketjuristen*” néven ismertek. Ők elsősorban – egy vagy több ügyész utasításai alapján, illetve irányítása alatt – jogi kutatómunkát végeznek, információkat szereznek be vagy jogi szempontból előkészítik a megkereséseket és az idézéseket.

Minden ügyészség rendelkezik titkársággal, amelynek az élén a titkárságvezető áll. Az ügyészségi titkárok elsősorban a dokumentációs és kutatómunkában, valamint az akták összeállításában segítik az ügyészeket. Naprakészen tartják az ügyészség dokumentumait és nyilvántartásait, kezelik az irattárat stb. A titkárok száma az ügyészség méretétől függ. A titkárok munkáját igazgatási munkatársak segítik.

Sok igazgatási munkatárs dolgozik a bírósági hivatalokban és az ügyészségeken. Ők gondoskodnak az ügyekkel kapcsolatos adminisztratív feladatok ellátásáról, valamint az adatok nyilvántartó rendszerekbe történő beviteléről. Az igazgatási munkatársak kezelik a postázást és az iktatást is, valamint fogadják az ügyészségre érkező látogatókat.

Ezekről a szakmákról további információk található [ebben a dokumentumban](#) (378 Kb) .

Ingyenes jogi tanácsadást nyújtó szervezetek

Minden állampolgár részesülhet **ingyenes jogi tanácsadásban**, amelyet jogász szakember biztosít. Ez **elsődleges jogi segítségnyújtás** néven ismert (lásd fentebb), és a következőket foglalja magában:

gyakorlati tájékoztatás,

jogi tájékoztatás,

előzetes jogi vélemény adása, vagy

szakmai testülethez irányítás.

Az ügyet nem rendezik azonnal, de az ügyfél **előzetes iránymutatást** kap. Számos jogász áll rendelkezésre a bíróságokon, a közösségi jogi központokban (*maisons de justice/justitiehuisen*), egyes települési önkormányzatoknál (*administrations communales/gemeentelijke diensten*), a legtöbb állami szociális jóléti központban (*centres publiques d'action sociale/openbare centra voor maatschappelijk welzijn*) és különféle, jogi szolgáltatásokat nyújtó szervezeteknél.

További információk a következő tájékoztatóban található: **Költségmentesség: Az igazságszolgáltatáshoz való jobb hozzáférés.**

Jogi adatbázisok

Tájékoztató a [Szövetségi Igazságügyi Közszolgálat](#) (Igazságügyi Minisztérium) weboldalán olvasható.

Utolsó frissítés: 28/07/2022

E lap nemzeti nyelvű változatát az adott tagállam tartja fenn. Az Európai Bizottság szolgálata készíti el a fordításokat a többi nyelvre. Előfordulhat, hogy az eredeti dokumentumon az illetékes tagállami hatóság által végzett változtatásokat a fordítások még nem tükrözik. Az Európai Bizottság nem vállal semmifajta felelősséget az e dokumentumban szereplő vagy abban hivatkozott információk vagy adatok tekintetében. Az ezen oldalról felelős tagállam szerzői jogi szabályait a Jogi nyilatkozatban tekintheti meg.

A különböző jogi szakmák - Bulgária

Ez az oldal a Bulgáriában gyakorolt jogi szakmákról közöl információkat.

Jogi szakmák: bevezetés

Ügyészek

Nyomozók

Bírák

A jogi szakmák szervezete: ügyvédek

Közjegyzők

Más jogi szakmák

Jogi szakmák: bevezetés

Bulgáriában a főbb jogi szakmák a következők: **ügyész, nyomozó, bíró, ügyvéd, közjegyző, magánvégrehajtó, állami végrehajtó és nyilvántartási bíró**. Az e szakmákkal kapcsolatos előírásokat a Bolgár Köztársaság Alkotmánya és az igazságszolgáltatási rendszerről szóló törvény állapítja meg.

Ügyészek

Szervezet

A bolgár ügyészség felépítése a következő: a legfőbb ügyész, a Legfőbb Semmítőszék melletti ügyészség, a Legfőbb Közigazgatási Ügyészség, a Nemzeti Nyomozószolgálat, a fellebbviteli ügyészségek, a szakosított fellebbviteli ügyészség, a katonai fellebbviteli ügyészség, a regionális ügyészségek, a szakosított ügyészség, a regionális katonai ügyészségek és a kerületi ügyészségek. A regionális ügyészségek szervezetén belül regionális nyomozóosztályok találhatóak, valamint a szakosított ügyészségen belül is működik egy nyomozóosztály. A regionális ügyészségek közigazgatási osztályain dolgozó ügyészek közigazgatási ügyekben járnak el.

Az ügyészség egységes és központosított szervezet. Minden ügyész és nyomozó a legfőbb ügyész irányítása alá tartozik. Mindegyik ügyész felettes ügyésznek tartozik jelentéstételi kötelezettséggel, és minden ügyész és nyomozó az adott ügyészség igazgatási vezetőjének irányítása alá tartozik. A katonai ügyészek és nyomozók szolgálati kötelezettségeik ellátásakor függetlenek a katonai hatóságoktól.

A legfőbb ügyészt a [Legfőbb Igazságszolgáltatási Tanács \(Vissh Sadeben Savet\)](#) (VSS) javaslatára a Bolgár Köztársaság elnöke nevezi ki hét évre (és menti fel), mandátuma nem megújítható.

Az ügyészeket a Legfőbb Igazságszolgáltatási Tanács döntése alapján nevezik ki, léptetik elő, fokozzák le, helyezik át vagy mentik fel.

Az ügyészi beosztások és a betöltésükhöz szükséges szakmai tapasztalat a következő:

a Legfelsőbb Semmítőszék melletti ügyészségen és a Legfelsőbb Közigazgatási Ügyészségen dolgozó ügyész – legalább 12 évnyi jogi tapasztalat; a fellebbviteli ügyészségen, a katonai fellebbviteli ügyészségen és a szakosított fellebbviteli ügyészségen dolgozó ügyész – legalább 10 évnyi jogi tapasztalat, de a szakosított fellebbviteli ügyészségen lévő ügyészi beosztáshoz legalább 12 évnyi tapasztalat szükséges, amelyből legalább 8-at ügyészként vagy nyomozóként kellett megszerezni;

a regionális ügyészségen, a regionális katonai ügyészségen és a szakosított ügyészségen dolgozó ügyész – legalább 8 évnyi jogi tapasztalat, de a szakosított ügyészségen lévő ügyészi beosztáshoz legalább 10 évnyi tapasztalat szükséges, amelyből legalább ötöt ügyészként vagy nyomozóként kellett megszerezni;

kerületi ügyészségen dolgozó ügyész – legalább 3 évnyi jogi tapasztalat;

ügyészségi fogalmazó – nem szükséges tapasztalat.

Az ügyészeket pozitív teljesítményértékelés esetén, öt év szolgálati idő után a Legfőbb Igazságszolgáltatási Tanács határozattal nevezi ki.

Szerepük és feladataik

Az ügyészség élén a **legfőbb ügyész** áll, aki utasításokat és iránymutatásokat bocsát ki az ügyészség tevékenységére nézve; a minisztériumok és állami intézmények vezetőivel együtt szakosított intézményközi egységeket állít fel az általa kinevezett ügyész eljárási irányítása alatti nyomozásokban való közreműködésre. A legfőbb ügyész az Alkotmánybíróság elé utalhat ügyeket.

Az **ügyész** nyomozásfelügyelő ügyészként irányítja a nyomozást. A jogszabály által meghatározott időkereteken belül és feltételeknek megfelelően kifogásokat nyújthatnak be és jogellenes intézkedések visszavonását vagy módosítását kérhetik. Egy intézkedés végrehajtását a kifogás elbírálására illetékes hatóság döntéséig felfüggeszthetik. Az ügyészség minden aktuális és döntése ellen a közvetlen felettes ügyészségen lehetőség van fellebbezésre, kivéve, ha azokat bíróság vizsgálhatja felül. A felettes ügyész vagy a felettes ügyészségen tevékenykedő ügyész elláthatja az alárendelt ügyészek hatáskörébe tartozó feladatokat, és a jogszabályban meghatározott esetekben döntéseiket írásban felfüggesztheti vagy visszavonhatja.

Feladataik ellátása során az ügyészek függetlenek és a jogszabályoknak megfelelően járnak el. Politikailag semlegesek, döntéseiket a jogszabályokra és az adott ügyben összegyűjtött bizonyítékokra alapozzák, lelkiismeretük és belső meggyőződésük szerint járnak el.

További információk a [Bolgár Köztársaság ügyészségének](#) (Prokuratura na Republika Bulgaria) honlapján találhatóak.

Az Ügyészek Országos Szövetsége a bolgár ügyészség jelenlegi és korábbi tagjainak önkéntes, nem politikai jellegű szövetsége. A Szövetség célja országszerte az ügyészségek tagjainak összefogása, és az ügyészségi munkához szükséges információk, valamint az ahhoz kapcsolódó kérdéskörökben folytatott eszmecsere biztosítása, továbbá az ügyészség és az ügyészek nemzetközi kapcsolatainak kiterjesztése. További információk a Szövetség honlapján találhatóak: <http://ecocrime.bg>.

Nyomozók

Az igazságszolgáltatási törvény értelmében a Bolgár Köztársaság nyomozói magisztrátusi (bírói és ügyészi) jogállással rendelkeznek.

A nyomozószervek a következők: Nemzeti Nyomozószolgálat, a regionális ügyészségek regionális nyomozóosztályai, valamint a szakosított ügyészség nyomozóosztálya. A szófiai városi ügyészség nyomozóosztálya regionális nyomozóosztály jogállásával rendelkezik.

A Nemzeti Nyomozószolgálat vezetője a legfőbb ügyész; ezt a feladatát közvetlenül vagy a Szolgálat igazgatóján keresztül látja el, aki nyomozati kérdésekben a legfőbb ügyész helyettese. A Nemzeti Nyomozószolgálat igazgatója felelős a Szolgálat nyomozóinak és alkalmazottainak adminisztratív és szervezeti irányításáért, továbbá módszertani iránymutatást biztosít a regionális ügyészségek regionális nyomozószolgálatainak nyomozói számára.

A regionális ügyészségek regionális nyomozóosztályai és a szakosított ügyészség nyomozóosztálya nyomozókból áll.

A regionális ügyészségek regionális nyomozóosztályainak és a szakosított ügyészség nyomozóosztályának nyomozói az adott ügyészség igazgatási vezetője által rájuk szignált ügyekben nyomoznak.

Amikor büntetőeljárás feladataikat látják el, a nyomozó hatóságok ügyész irányítása és felügyelete alatt járnak el.

A nyomozás során a nyomozók által kibocsátott utasítások minden állami szervre, jogi személyre és állampolgárra kötelezőek.

Bírák

Bulgáriában a bírákat a Legfőbb Igazságszolgáltatási Tanács döntése alapján nevezik ki, léptetik elő, fokozzák le, helyezik át vagy mentik fel.

Szervezet

A megfelelő tapasztalattal rendelkező bírák a következő beosztásokat tölthetik be:

a Legfelsőbb Semmítőszéken és a Legfelsőbb Közigazgatási Bíróságon dolgozó bíró – legalább 12 évnyi jogi tapasztalat;

a fellebbviteli bíróságokon, a katonai fellebbviteli bíróságokon és a szakosított fellebbviteli büntetőbíróságon bíró – legalább 10 évnyi jogi tapasztalat, de a szakosított fellebbviteli büntetőbíróságon lévő bírói beosztáshoz legalább 12 évnyi tapasztalat szükséges, amelyből legalább 8-at büntetőbíróként kellett megszerezni;

a regionális bíróságokon, a közigazgatási bíróságokon, a katonai bíróságokon és a szakosított büntetőbíróságon dolgozó bíró – legalább 8 évnyi jogi tapasztalat, de a szakosított büntetőbíróságon lévő bírói beosztáshoz legalább 10 évnyi tapasztalat szükséges, amelyből legalább ötöt büntetőbíróként kellett megszerezni;

kerületi bírsági bíró – legalább 3 évnyi tapasztalat;

bírsági fogalmazó – nem szükséges tapasztalat.

A pozitív teljesítményértékeléstől függően a bírák beosztását öt év szolgálati idő után a Legfőbb Igazságszolgáltatási Tanács határozza meg.

A bulgáriai bírák egyesületét (SSB) 1997. március 28-án alapította 30 alapító tagja, ideértve a Legfelsőbb Semmítőszék, valamint különböző regionális és kerületi bíróságok bíráit is.

A bulgáriai bírák egyesülete az 1919-es alapítású, 1945-ig működött bolgár bírói egyesület jogutódjaként, informális szakmai szervezetként fogja össze a bírák közösségét, célja pedig szakmai érdekeik védelme, valamint a problémák megvitatása és megoldások keresése.

További információk a [bulgáriai bírák egyesülete](#) (Sayuzat na Sadiite v Bulgaria) honlapján található.

A bolgár bírói szövetséget annak érdekében hozták létre, hogy biztosítsák a tisztességes eljárást, az átláthatóságot és az igazságszolgáltatáshoz való hozzájárulást.

Az igazságszolgáltatási rendszer keretében a Szövetség az Alkotmánynak és a jogszabályi rendelkezéseknek megfelelően működve tevékenykedik, miközben a szakmai etika szabályait is követi. További információk a bolgár bírói szövetség honlapján található: <https://judgesbg.org>.

Szerepük és feladataik

A bulgáriai bírák egyesülete aktákat állít össze, többek között a bírák ellen folyó fegyelmi eljárásokról, továbbá viták esetén közvetít a bírák és más köztisztviselők között, segítséget nyújt a jogalkotónak a jogalkotási folyamat során, nyilvántartásokat vezet és saját kiadványt ad ki.

Bírói asszisztensek és ügyészségi asszisztensek

Bírói asszisztenseket a regionális és közigazgatási bíróságokon, a fellebbviteli bíróságokon, a Legfelsőbb Semmítőszéken és a Legfelsőbb Közigazgatási Bíróságon alkalmaznak.

Ügyészségi asszisztenseket a regionális és fellebbviteli ügyészségeken, a Legfelsőbb Semmítőszék melletti ügyészségen és a Legfelsőbb Közigazgatási Ügyészségen alkalmaznak.

A bírói, ügyészi vagy nyomozói pozíciók betöltésére vonatkozó feltételeknek megfelelő azon személyek, akik letették az igazságügyi tisztviselői versenyvizsgát, bírói vagy ügyészségi asszisztensnek nevezhetők ki.

A bírói asszisztenseket az adott bíróság igazgatási vezetője nevezi ki. Az ügyészségi asszisztenseket a legfőbb ügyész vagy az adott ügyészség igazgatási vezetője nevezi ki.

A jogi szakmák szervezete: ügyvédek

Ügyvédek

Bulgáriában az ügyvédi hivatásról az Alkotmány rendelkezik. Csak azok a személyek lehetnek ügyvédek, akik letették a megfelelő esküt, és akiket az ügyvédi kamara nyilvántartásba vett. Minden regionális bírósághoz tartozó bírói körzetben működik egy ügyvédi kamara. Ezek a Legfelsőbb Ügyvédi Kamarai Tanács irányítása alatt működnek, amelynek székhelye Szófiában található. Az ügyvédek helyzetét, jogait és kötelezettségeit a bolgár ügyvédi kamarai törvény szabályozza.

A **Legfelsőbb Kamarai Tanács** a kamarák képviselőiből álló jogi személy, amelyben 40 ügyvédre jut egy delegált képviselő.

A Legfelsőbb Kamarai Tanács hívja össze és szervezi meg a Bolgár Ügyvédek Közgyűlésének üléseit, végrehajtja határozatait, előkészíti és benyújtja jelentéseit a közgyűlésnek, meghatározza az ügyvédek kezdeti és éves hozzájárulását a költségvetéséhez, a kamarai törvénnyel összhangban rendeleteket bocsát ki, elbírálja az ügyvédi kamarák közgyűléseinek jogellenes határozatait, valamint a kamarai tanácsi választások jogszerűsége elleni fellebbezéseket, elbírálja a kamarai tanácsok ügyvédjelöltek felvételére vonatkozó határozatait elleni, valamint az ügyvédi regisztráció megtagadása elleni fellebbezéseket és kifogásokat, biztosítja és jóváhagyja a Legfőbb Felügyelő Bizottság és a Legfőbb Fegyelmi Törvényszék működésével kapcsolatos kiadásokat.

A Legfelsőbb Kamarai Tanács vezeti az ügyvédek, az ügyvédjelöltek és az ügyvédi irodák, valamint a bolgár bíróságok előtt védőügyvédként fellépni jogosult külföldi ügyvédek nyilvántartását.

Jogi adatbázis

További információk a [Legfelsőbb Kamarai Tanács](#) (Visshiya Advokatski Savet) honlapján található.

Közjegyzők

Szervezet

A közjegyző olyan személy, akit az állam a jogszabályi rendelkezések szerinti közjegyzői tevékenységek ellátásával bízott meg. A közjegyző feladatai teljesítésekor függetlenül jár el, és kizárólag a jogszabályokat kell tiszteletben tartania. Az igazságügyi miniszter a jogszabályok és a közjegyzői kamara alapszabályának tiszteletben tartása tekintetében felügyeli valamennyi közjegyző tevékenységét.

A közjegyzők helyzetét, jogait és kötelezettségeit a bolgár közjegyzőkről és közjegyzői tevékenységekről szóló törvény szabályozza.

Szerepük és feladataik

A [közjegyzői kamara](#) (Notarialnata Kamara) a Bolgár Köztársaság közjegyzőinek szervezete, amelyet a közjegyzőkről és közjegyzői tevékenységekről szóló törvény alapján hoztak létre. Jog szerint valamennyi közjegyző tagja a bulgáriai közjegyzői kamarának, amely jogi személy, székhelye Szófiában található.

A közjegyzői kamara irányító szervei a közgyűlés, a közjegyzői tanács, a felügyelő bizottság és a fegyelmi bizottság. A közjegyzői kamarát a közjegyzői tanács elnöke képviseli.

A közjegyzői tanács szervezi meg a közjegyzők tevékenységét és biztosítja az ehhez szükséges támogatást, védi és erősíti a szakma tekintélyét, valamint kapcsolatokat tart fenn a hasonló tevékenységet folytató nemzetközi szervezetekkel.

További információk a [közjegyzői kamara](#) (Notarialnata Kamara) honlapján található.

Más jogi szakmák

Magánvégrehajtók

A magánvégrehajtó olyan személy, akit az állam a magánjogi követelések végrehajtásával és az állami követelések behajtásával bízott meg. A magánvégrehajtó illetékessége megegyezik az adott regionális bíróság illetékességével.

A **magánvégrehajtók kamarájának feladata**, hogy előmozdítsa a magánvégrehajtói szakma tekintélyét, továbbá a közérdek védelme és tagjainak támogatása révén javítsa Bulgáriában a végrehajtási eljárást.

Jogi adatbázis

A [magánvégrehajtók kamarája](#) (Kamarata na Chastnite Sadebni Izpalniteli) vezeti a magánvégrehajtók nyilvántartását.

A nyilvántartás nyilvános és a kamara honlapján keresztül hozzáférhető. Bárki jogosult a nyilvántartással kapcsolatban információkat, illetve a nyilvántartásból kivonatot kérni (a magánvégrehajtókról szóló törvény alapján).

A magánvégrehajtóknak tevékenységükről félévente és évente jelentéseket kell benyújtaniuk az igazságügyi minisztériumnak, amelyeket egy igazságügyi végrehajtási információs rendszer kialakításához, fenntartásához és fejlesztéséhez használnak fel. Az információs rendszer használatáért az igazságügyi minisztérium díjat szed, amelynek mértékét a miniszterek tanácsa által jóváhagyott díjjegyzék határozza meg. Az információs rendszerhez való, hivatalból történő hozzáférés az állami hatóságok, a helyi önkormányzati és a helyi közigazgatási szervek, valamint a közfeladat ellátásával megbízott személyek részére díjtalan.

Állami végrehajtók

Az állami végrehajtók feladata a magánjogi követelések végrehajtása. Az állam jogszabály által meghatározott, konkrét ügyekben az állami követelések behajtásával is megbízhatja az állami végrehajtókat.

Az állami végrehajtók számát az igazságügyi miniszter állapítja meg.

Az állami végrehajtóval nem rendelkező kerületi bíróságokon ezeket a feladatokat az adott bíróság elnöke által kijelölt kerületi bírósági elnök látja el, mely tényről az igazságügyi minisztert értesítik.

Az állami végrehajtókat versenyvizsgát követően az igazságügyi miniszter nevezi ki. Az igazságügyi miniszter valamely kerületi bíróság elnökének javaslatára is kiírhat versenyvizsgát.

A [Bolgár Állami Végrehajtók Szövetsége](#) (Asotsiatsiyata na Darzhavnite Sadebni Izpalniteli v Bulgaria) független és önkéntes szakmai szervezet, amely védi a bolgár állami végrehajtók szakmai, szellemi, kulturális és anyagi érdekeit, valamint az ország és a társadalom egészében hozzájárul a szakma és tekintélye előmozdításához.

Jogi adatbázis

Az [állami végrehajtók nyilvántartása](#) (Registar na Darzhavnite Sadebni Izpalniteli) szintén megtalálható az Állami Végrehajtók Szövetsége honlapján.

Nyilvántartási bírák

A nyilvántartási bírák a kerületi bíróságokon látják el feladataikat az alábbiak szerint.

Ingatlan-nyilvántartási bejegyzéseket, feljegyzéseket, illetve törléseket rendelnek el vagy utasítanak el, kivonatok és igazolások kiadásáról döntenek, valamint közjegyzői és jogszabályban meghatározott egyéb okiratok alapján járnak el. A nyilvántartási bírák kizárólag saját kerületükben járhatnak el.

A nyilvántartási bírák számát az igazságügyi miniszter állapítja meg.

Azonon a kerületi bíróságokon, ahol nincs nyilvántartási bírósági elnök, vagy ahol a nyilvántartási bírósági elnök feladatai ellátásában akadályoztatva van, e feladatokat egy kerületi bírósági elnök látja el, mely tényről az igazságügyi minisztert értesítik.

Az igazságügyi miniszter az adott bíróságon működő állami végrehajtót is megbízhatja a nyilvántartási bírói feladatok ellátásával.

A nyilvántartási bírákat versenyvizsgát követően az igazságügyi miniszter nevezi ki. Az igazságügyi miniszter valamely kerületi bíróság elnökének javaslatára is kiírhat versenyvizsgát.

A Bolgár Nyilvántartási Bírák Szövetsége független és önkéntes szakmai szervezet, amely védi a bolgár nyilvántartási bírák szakmai, szellemi, kulturális, szociális és anyagi érdekeit, valamint az ország és a társadalom egészében hozzájárul a szakma és tekintélye előmozdításához. További információk a Szövetség honlapján található: <http://www.basv.free.bg>

A bírósági alkalmazottakról további információk [itt](#) (378 Kb) [en](#) található.

Utolsó frissítés: 20/07/2022

E lap nemzeti nyelvű változatát az adott tagállam tartja fenn. Az Európai Bizottság szolgálata készíti el a fordításokat a többi nyelvre. Előfordulhat, hogy az eredeti dokumentumon az illetékes tagállami hatóság által végzett változtatásokat a fordítások még nem tükrözik. Az Európai Bizottság nem vállal semmifajta felelősséget az e dokumentumban szereplő vagy abban hivatkozott információk vagy adatok tekintetében. Az ezen oldalról felelős tagállam szerzői jogi szabályait a Jogi nyilatkozatban tekintheti meg.

A különböző jogi szakmák - Csehország

Ez a szakasz a csehországi jogi szakmákról ad áttekintést.

Jogi szakmák – bevezető

A jogi szakmák közé a következők tartoznak: bírák, ügyészek, ügyvédek, közjegyzők és bírósági végrehajtók.

Ügyészek

Szervezet

Az ügyészek olyan jogi szakemberek, akik az ügyészségen folytatják tevékenységüket. Az ügyészség olyan állami szervek rendszere, melyek meghatározott ügyekben az államot képviselik a közérdek védelmében. Az ügyészség hatáskörébe tartozó ügyeket az ügyészek intézik; más hatóságok vagy személyek nem avatkozhatnak bele tevékenységükbe, vagy azok teljesítésekor nem helyettesíthetik vagy képviselhetik őket.

Az ügyészségek felépítése azonos a bíróságok felépítésével (kerületi, regionális és legfelső szint). A rendszer élén a Brno-i székhellyel rendelkező Legfőbb Ügyészség áll, amely betölti a központi ügyészi hivatal szerepét és ellátja az ügyészi szervezet felügyeletét. A legfőbb ügyész kinevezése és felmentése az igazságügyi miniszter javaslatára a kormány hatáskörébe tartozik.

Szakmai kamara

A Cseh Köztársaság Ügyészi Egyesülete ([Unie státních zástupců České republiky](#)) az ügyészek önkéntes szakmai szervezete, melynek célja az ügyészség tevékenységének segítése és a jogszerűség érvényre juttatása a döntéshozatalban, mindennemű befolyásolástól függetlenül. Az egyesület részt vesz az ügyészek és ügyészségi fogalmazók képzésében, valamint az ügyészek érdekeinek védelmében is.

A szakmai előírásokat az ügyészek szakmai magatartási kódexe (Kodex profesionální etiky státního zástupce) tartalmazza.

Az államügyészek jegyzéke – hivataluk szerinti bontásban – az Igazságügyi Minisztérium (Ministerstvo spravedlnosti) honlapján érhető el: [Igazságügyi Minisztérium](#).

Az ügyészségek szerepe és kötelezettségei

Az ügyészek közhivatalnokok, akiknek feladata az állam képviselője a közérdek védelmében, így különösen a büntetőeljárás során történő vádemelés, továbbá a jogszabályi rendelkezések betartásának ellenőrzése a fogvatartás, a szabadságvesztés, a kényszergyógykezelés, a fiatalok fogháza és az ellátóközpontok tekintetében, valamint a bűnmegelőzési cselekmények foganatosítása és a bűncselekmények sértettjei részére történő segítségnyújtás.

Az ügyészség hatásköre büntetőeljárás esetén

Az ügyészek hatáskörrel rendelkeznek arra, hogy a büntetőeljárás minden szakaszában bűnüldöző hatóságként járjanak el. Az ügyészt megilletik bizonyos eljárási jogok, és ennek megfelelő eljárási kötelezettségek vonatkoznak rá.

Az ügyészség hatáskörét, tevékenységének feltételeit és módját a 283/1993 S.b. számú törvény írja elő. Az ügyészség tehát elsősorban vádat emel büntetőeljárás esetén, emellett a Büntető eljárásjogi törvénykönyv alapján további feladatokat is ellát. Ezenfelül végzi a jogszabályi rendelkezések betartásának ellenőrzését az előzetes letartóztatás, a szabadságvesztés, a kényszergyógykezelés, a biztonsági őrizet, a fiatalok fogháza és az ellátóközpontok tekintetében, és más olyan esetekben, amikor jogszzerűen korlátozzák a személyi szabadságot; emellett az ügyészség büntetőeljáráson kívül is eljár, és külön jogszabályok által előírt egyéb feladatokat is ellát.

A büntetőeljárás megelőző fázisban az ügyész a jogszabályok betartását felügyeli. Ebben a fázisban – a Büntető eljárásjogi törvénykönyv (141/1961. sz. törvény) értelmében – kizárólag az ügyész jogosult bizonyos lépések végrehajtására.

A büntetőeljárás megkezdése előtt az ügyészt tájékoztatni kell a bűncselekmény elkövetését alátámasztó információkról (a Büntető eljárásjogi törvénykönyv 158. §-ának (2) bekezdése).

A vádemelés benyújtásával (büntetés kiszabására irányuló javaslat) az ügyész kezdeményezi a bírósági eljárás megkezdését az illetékes bíróságnál. Az ügyész köteles részt venni a tárgyaláson, melynek kezdetén ismerteti a vádat, végezetül pedig záróbeszédet mond.

Az ügyész jogkörébe tartozik a bűnösségről és a büntetésről szóló megállapodás megvitatása is.

Az ügyész jogosult a határozat ellen, az ítélet bármely részének helytelensége okán fellebbezni. Az ügyész a vádlott javára és hátrányára is fellebbezhet.

A felülvizsgálatra irányuló javaslat benyújtása a legfőbb ügyész jogkörébe tartozik.

Az ügyész továbbá jogosult az eljárás megismétlésére irányuló javaslat benyújtására, a vádlott javára vagy hátrányára egyaránt.

Fiatalok elleni eljárásban az ügyész köteles végig jelen lenni, tehát nem csak a tárgyaláson, hanem a nyilvános ülésen is (a fiatalok bíróságairól szóló 218/2003 S.b. sz. törvény).

A tárgyalás előtti alternatív szankciók tárgyában történő döntéshozatal az ügyész kizárólagos döntéshozatali jogkörébe tartozik.

Az ügyészség büntetőügyeken kívüli tevékenysége

Az ügyészség törvény által előírt esetekben jogosult polgári jogi eljárás megindítására, vagy beavatkozhat egy már folyamatban lévő polgári jogi eljárásba is. Az ügyészség polgári jogi eljárásokkal kapcsolatos hatáskörének alapjául a Cseh Köztársaság Alkotmányának 80. cikke szolgál, amely megállapítja, hogy az ügyészség törvény alapján a vádemelésen kívül más feladatokat is ellát. Az ügyészségi törvény (Zákon o státním zastupitelství) továbbá megállapítja, hogy az ügyészség a büntetőjogi eljáráson kívül egyéb eljárásokban is részt vesz. Az ügyészség e hatáskörét részletesen a Polgári perrendtartás szabályozza, amely előírja, hogy mely esetekben avatkozhat be az ügyészség a folyamatban lévő polgári eljárásokba.

A polgári eljárásokba való beavatkozás joga mellett az ügyészség maga is javaslatot tehet a legfőbb ügyésznek eljárás megindítására, például a családjogi törvény szerinti, apaság megtagadásával kapcsolatos ügyekben.

Az ügyészi tisztség betöltésének szakmai és egyéb feltételei

Az ügyészi tisztség kinevezés útján jön létre. Az ügyészeket a legfőbb ügyész javaslatára az igazságügyi miniszter nevezi határozatlan időre. Az ügyész kinevezését követően az igazságügyi miniszter előtt ügyészi esküt tesz.

Ügyészi tisztséget a Cseh Köztársaság azon állampolgára tölthet be, aki:

cselekvőképességgel rendelkezik;

büntetlen előéletű;

a kinevezés napján legalább 25 éves;

csehországi egyetemen szerzett mesterfokozatú jogi egyetemi végzettséggel rendelkezik;

sikeresen teljesítette a záróvizsgát;

a tisztség megfelelő ellátását garantáló erkölcsi hozzáállással rendelkezik; és

elfogadja az ügyészi kinevezést és egy adott ügyészségre történő beosztását.

Az ügyészeket határozatlan időre nevezik ki; az igazságügyi miniszter azonban határozatával felfüggesztheti őket tisztségükből. Az ügyész tisztsége megszűnik, ha az ügyész betölti 70. életévét, meghal vagy hivatalosan holtá nyilvánítják, elveszíti cselekvőképességét vagy cselekvőképességét korlátozzák, megtagadja az eskütételt, elveszti cseh állampolgárságát, az ügyészi tisztséggel összeegyeztethetetlen hivatalt vállal, bűncselekmény elkövetése miatt elítélik, hivatalának betöltésére alkalmatlannak minősítik, illetve egészségi állapota miatt hosszú távon nem tudja ellátni feladatait. Az ügyész fegyelmi eljárásban is felmenthető tisztségéből, illetőleg lemondhat tisztségéről.

Az ügyészség költségvetéséért az igazságügyi miniszter felelős. Az ügyészek jogállását a 283/1993. sz. törvény szabályozza.

Hivatali összeférhetetlenség

Az ügyészek a jogszabályban foglalt kivételektől eltekintve nem járhatnak el választottbíróként vagy közvetítőként jogviták rendezése során, nem képviselhetnek peres felet bírósági eljárásban, illetve nem járhatnak el a kérelmező vagy valamelyik fél megbízottjaként bírósági vagy közigazgatási eljárásban. Az ügyészek továbbá – ügyészi, főügyészi és főügyész helyettesi tisztségükön, valamint a minisztériumok vagy a Bírósági Akadémia ideiglenes megbízásához kapcsolódó tevékenységen kívül – semmilyen más fizetett hivatal nem viselhetnek, valamint saját vagyoni kezelésén és tudományos, oktatói, irodalmi, publicisztikai és művészeti tevékenységen, illetőleg a kormány vagy a minisztériumok tanácsadó testületeiben vagy parlamenti szerven végzett tevékenységen kívül más kereső foglalkozást nem folytathatnak.

Díjazás

Az ügyészek díjazását jogszabály rögzíti; az ügyészek jövedelmét az állam fizeti.

Szakmai felelősség

Az állam külön jogszabályban foglaltak szerint felelős az ügyész jogellenes határozatával vagy helytelen hivatali eljárásával okozott kárért.

Az ügyészek az általuk elkövetett fegyelmi vétségekért is felelősek.

Bírák

Szervezet

A bírák jogállásának alapvető szabályát a Cseh Köztársaság Alkotmánya 82. cikkének (1) bekezdése tartalmazza. E cikk értelmében a bírák tisztségük betöltésekor függetlenek maradnak, pártatlanságukat senki sem veszélyeztetheti. A bírák jogállását továbbá a bíróságokról és bírákról szóló 6/2002 S.b. sz. törvény szabályozza.

A kinevezés folyamata és a hivatali idő

A bírákat – valamennyi szükséges feltétel teljesítése esetén – a köztársasági elnök nevezi ki, és a bíró eskütételt követően lép hivatalba. A bírói kinevezésre azonban senkinek nincs joga.

A bíróvá történő kinevezés felkészülési ideje alatt a jelölt három éves bírósági fogalmazói szolgálatot teljesít valamely bíróságon. A felkészülési időszak végén a bírósági fogalmazók bírói szakvizsgát tesznek.

A bírói kinevezés határozatlan időre vonatkozik; a bírákat azonban az igazságügyi miniszter ideiglenesen felfüggesztheti tisztségükből. A bíró hivatali ideje azon év végéig tart, amelyben 70. életévét betölti, illetőleg a bíró haláláig vagy hivatalos holtta nyilvánításáig, a bíró hivatalának ellátására való képtelenségéről szóló határozat meghozataláig, illetőleg a bíró lemondásáig terjed.

A bírói tisztség betöltésének szakmai és egyéb feltételei

A kinevezés feltételei a következők:

cseh állampolgárság;

cselekvőképességgel rendelkezik;

büntetlen előéletű;

legalább 30 éves életkor;

csehországi egyetemen szerzett mesterfokozatú jogi egyetemi végzettséggel rendelkezik;

bírói szakvizsga teljesítése;

a tisztség megfelelő ellátását garantáló tapasztalat és erkölcsi hozzáállás; valamint

bírói kinevezés és egy adott bíróságra történő beosztás elfogadása.

A bírósági ülnököket a lakosság soraiból nevezik ki (feltéve, hogy büntetlen előéletűek). A bíróság elnöke előtt tesznek esküt és négy évig teljesítenek szolgálatot.

Hivatali összeférhetetlenség

A bírák saját vagyonuk kezelésén, valamint tudományos, oktatói, irodalmi, publicisztikai és művészeti tevékenységen, illetőleg minisztériumok vagy a kormány tanácsadó testületeiben vagy parlamenti szervben végzett tevékenységen kívül más kereső foglalkozást nem folytathatnak (kivéve a bírósági elnöki és elnökhelyettesi tisztséget).

Díjazás

A bírák díjazásáról jogszabály rendelkezik.

Szerepük és kötelezettségeik

A bírák feladatuk ellátásával kapcsolatos alapvető joga és kötelezettsége, hogy függetlenségüket megőrizték, valamint hogy határozataikkal kapcsolatban kizárólag a jogszabályokat kövessék, amelyeket legjobb tudásuk és meggyőződésük szerint kötelesek értelmezni; nem engedhetik például, hogy politikai pártok érdekei, a közvélemény vagy a média befolyásolja őket. A bírák függetlenségének és pártatlanságának megsértése vagy veszélyeztetése tilos.

A bírák kötelesek a határozatokat ésszerű határidőn belül, indokolatlan késedelem nélkül meghozni, és kötelesek módot adni az eljárásban részt vevő feleknek és képviselőiknek jogaik gyakorlására; nem vitathatják meg azonban velük az adott ügy érdemét vagy olyan eljárási kérdéseket, amelyek befolyásolhatják az ügyet.

A bíró tisztségének megszűnése után is köteles bizalmasan kezelni a hivatali ideje alatt tudomására jutott tényeket; e kötelezettsége alól kizárólag kivételes esetben kaphat felmentést.

A bírák és bíróságok jegyzéke az Igazságügyi Minisztérium honlapján található: [Igazságügyi Minisztérium](#).

A Bírák Szövetsége ([Soudcovská unie](#)) nem képviseli az összes bírót, mivel a tagság önkéntes. a szövetség közgyűlésén elfogadásra került a bírói magatartás etikai szabályzata (Etické zásady chování soudce), amely a bírói tevékenység erkölcsi alapelveit tartalmazza.

Bírói kategóriák és a bírák szakosodása

A bírák – ítélkezési tevékenységükön kívül – kinevezhetők valamely bíróság elnöki, illetve alelnöki tisztségére. A köztársasági elnök (a Legfelsőbb Bíróság és a Közigazgatási Legfelsőbb Bíróság esetében) vagy az igazságügyi miniszter (felső, regionális és kerületi bíróságok esetében) nevezi ki őket e tisztségre. E tisztviselő feladata a bíróságok állami igazgatásának ellátása.

A bíró a Legfelsőbb Bíróság valamely kollégiumának vagy a Közigazgatási Legfelsőbb Bíróság valamely kollégiumának, illetve valamely bírósági tanácsnak az elnökévé is kinevezhető.

A kerületi, regionális és felső bíróságok belső szervezete – az egyes eljárásfajtákhoz igazodva – büntető, polgári és közigazgatási ügyszakokra bomlik.

A bírák szakmai felelőssége

Az állam felelős a bíró jogellenes ítélete vagy őrizetbe vételt elrendelő végzése, határozata vagy ideiglenes intézkedése által okozott károkért, illetve az eljárási szabálytalansággal okozott kárért; az állam kizárólag abban az esetben követelheti vissza a kifizetett kártérítést a bírótól, ha a bírót fegyelmi vagy büntetőeljárásban bűnösnek találják. A bírák igazságszolgáltatási feladataik teljesítésével kapcsolatban szakmai hozzáértésükért elszámoltathatók

Egyéb igazságügyi alkalmazottak

Bírói/ügyészségi fogalmazó (374 Kb) [en](#)

Gyakornok (422 Kb) [en](#)

Felsőbb fokú bírósági/ügyészségi titkár (372 Kb) [en](#)

Közjegyzők

Szervezet

A közjegyzőket és tevékenységüket (a közjegyzői eljárásokat) a közjegyzőkről és tevékenységükről szóló 358/1992 Sb. számú törvény (közjegyzői törvénykönyv) szabályozza.

A közjegyzők számára kötelező a tagság a Közjegyzői Kamarában (*Notářská komora*), amely a szakmai igazgatásért felelős szervezet. A Kamara szervezi a közjegyzőjelöltek szakmai képzését és vizsgáztatását is. A közjegyzők névjegyzéke – régiókénti bontásban – a [Közjegyzői Kamara](#) honlapján található.

A kinevezés folyamata és a hivatali idő

A megüresedett közjegyzői tisztségre a közjegyzőket az igazságügyi miniszter nevezi ki nyílt versenyvizsgát követően, a Kamara javaslata alapján. A közjegyző a Cseh Köztársaság Közjegyzői Kamarája (Notářská komora ČR) által vezetett közjegyzői névjegyzékbe történő felvétele után lép hivatalba.

A közjegyzőjelöltek közjegyző felügyelete alatt eltöltött gyakorlati idő során készülnek fel jövőbeni hivatásukra. A felkészülési időszak következő állomásaként, három év gyakorlat megszerzése és a közjegyzői szakvizsga letétele után közjegyzőhelyettesé lépnek elő.

Kinevezését követően a közjegyző határozatlan ideig hivatalában marad, azonban felfüggeszthető. A közjegyzői tisztség megszűnik, ha a közjegyző betölti 70. életévét, meghal vagy hivatalosan holtta nyilvánítják, felmentik, elveszti cseh állampolgárságát, elveszti cselekvőképességét, vagy ha a kinevezett közjegyző megtagadja az eskütételt, illetve egészségi állapota miatt közjegyzői feladatait nem tudja megfelelően ellátni.

A közjegyzői irodák számát minden egyes kerületi bíróság kerületében a Közjegyzői Kamara állásfoglalását követően az igazságügyi miniszter állapítja meg.

Közjegyzői jogkörének gyakorlásakor a közjegyző független; tevékenységét kizárólag jogszabályok kötik. A közjegyzői tevékenység más jövedelemszerző tevékenységgel – a jogszabályban foglalt kivételektől eltekintve – összeegyeztethetetlen.

A közjegyzői tisztség betöltésének szakmai és egyéb feltételei

A kinevezés feltételei a következők:

cseh állampolgárság;
cselekvőképességgel rendelkezik;
büntetlen előéletű;
egyetemi végzettség;
legalább öt éves közjegyzői gyakorlat;
közjegyzői vizsga teljesítése.

A közjegyzői tevékenység megkezdésének feltételei:

közjegyzői kinevezés;
esküdtétel az igazságügyi miniszter előtt, amennyiben erre korábban még nem került sor;
hivatalos közjegyzői pecsét beszerzése;
felelősségbiztosítás kötése a közjegyzői tevékenységből eredő esetleges károkra vonatkozóan.

Hivatali összeférhetetlenség

A közjegyzői hivatal a közjegyző saját vagyonának kezelésén kívül más jövedelemszerző tevékenységgel összeegyeztethetetlen; a közjegyző végezhet azonban tudományos, publicisztikai, oktatói, tolmácsolási, szakértői és művészeti tevékenységet ellenszolgáltatás fejében.

Díjazás

A közjegyzői törvénykönyv úgy rendelkezik, hogy a közjegyző ellenszolgáltatás fejében végzi tevékenységét, ami elsősorban díjból, valamint az időráfordítás és a költségek megtérítéséből áll. A költségeket a közjegyző tevékenységét igénylő fél fedezi; a közjegyző jogosult ésszerű mértékű előleget kérni a díjból és a költségek közül. A közjegyzői díjak részletes szabályait külön jogszabály állapítja meg.

A közjegyzők szerepe és kötelezettségei

A közjegyzőknek feladataik ellátása során be kell tartaniuk a jogszabályokat és más általánosan alkalmazandó jogi rendelkezéseket; a jogi segítségnyújtás során ügyfeleik utasításai is kötik őket. Csak akkor utasíthatják vissza a jogi segítségnyújtást, ha az ellentétes az általánosan alkalmazandó joggal; ha ők vagy közeli hozzátartozójuk érintett az ügyben; ha ugyanabban az ügyben már nyújtottak jogi segítséget egy másik, ellentétes érdekű személynek; vagy ha a segítséget kérő személy alapos ok nélkül nem fizet megfelelő összegű előleget. A közjegyző elállhat az ügyféllel kötött szerződéstől, illetve elutasíthatja a jogi segítségnyújtásra irányuló kérelmet, ha az ügyféllel fennálló kölcsönös bizalmi viszony megrendül.

A közjegyző továbbá köteles bizalmasan kezelni a hivatali ideje alatt tudomására jutott, az ügyfél vagy a jogi segítségnyújtást kérelmező jogos érdekét esetlegesen befolyásoló tényeket; e kötelezettsége alól kizárólag az érintett személyek adhatnak felmentést.

A közjegyzők az alábbi területeken nyújtanak jogi és egyéb szolgáltatásokat:

öröklési ügyekben – bírósági megbízottként, azaz a bíróság képviselőjeként;

közjegyzői okiratok kiállítása – hivatalos dokumentumok jogi aktusokról, jogi személyek közgyűléseiről és üléseiről, más aktusokról és tényállásokról;

szerződések kidolgozása;

közjegyzői letét kezelése;

végrehajtási záradékkal ellátott közjegyzői okiratok kiállítása;

végrendeletek megszövegezése és letéti őrzése;

házassági szerződések (amelyek esetében a közjegyzői okirati forma kötelező), kezességi megállapodások szövegezése és a kezességnyilvántartásba való bejegyzése;

dokumentumok hitelesítése.

Kivonatokat állítanak ki a Cseh Köztársaság ingatlan-nyilvántartásából, stb.

A közjegyzők szakmai felelőssége

A közjegyzők felelősséggel tartoznak az ügyfelekkel, a tanácsot kérő személyekkel és más érintett személyekkel szemben minden olyan kárért, egészségkárosodásért vagy veszteségért, amelyet adott esetben feladataik ellátása során okoznak; az alkalmazottaik felé is felelősséggel tartoznak az alkalmazottak által a munkájuk során esetlegesen elszenvedett károkért, egészségkárosodásért vagy veszteségekért. A közjegyző köteles e tekintetben felelősségbiztosítást kötni.

A közjegyző ellen fegyelmi eljárás indítható.

A közjegyzők tevékenységének állami felügyelete az Igazságügyi Minisztérium, a Cseh Köztársaság Közjegyzői Kamarája és a közjegyzői kamarák feladata.

Szakmai kamara

Az egyes regionális bíróságok és a prágai Fővárosi Bíróság illetékességi területén jogszabály alapján létrehozott közjegyzői kamarák az adott területen működő valamennyi közjegyzőt tömörítik. A közjegyzői kamara saját szervekkel és bevétellel rendelkező jogi személy.

A Cseh Köztársaság Közjegyzői Kamarája (*Notářská komora ČR*) a közjegyzői kamarákból álló autonóm szakmai szervezet. saját bevétellel és szervekkel rendelkező jogi személy, amelynek feladatai közé tartozik a végrendelet-nyilvántartás vezetése és kezelése. A végrendelet-nyilvántartás a végrendeleteknek, az örökségből való kizárásról szóló okiratoknak és e cselekményt visszavonó iratoknak, a végrendeleti végrehajtók kinevezési és felmentési okiratainak stb. elektronikus, nem nyilvános listája. A Cseh Köztársaság Közjegyzői Kamarája a zálogjogokról is nyilvántartást vezet.

A jogi szakma szervezetei: ügyvédek

Ügyvédek

Az ügyvédek részére kötelező a tagság a Cseh Ügyvédi Kamarában ([Česká advokátní komora](#)), amely a szakmai igazgatásért felelős, központi, nem kormányzati, autonóm szervezet.

Az ügyvédi szolgáltatások nyújtását az [Ügyvédekről szóló 85/1996. számú törvény](#) szabályozza.

Az ügyvédi tisztség betöltésének feltételei

Ügyvéd kizárólag a [Cseh Ügyvédi Kamara](#) által vezetett ügyvédi névjegyzékbe bejegyzett személy lehet. Az Ügyvédi Kamara írásos kérvény alapján felvesz minden olyan személyt a jegyzékbe, aki teljesíti a következő feltételeket:

[cselekvőképességgel](#) rendelkezik;

[büntetlen előéletű](#);

[mesterfokozatú jogi egyetemi végzettséggel](#) rendelkezik;

legalább három év [ügyvédjelölti](#) gyakorlati időt teljesített;

letette az [ügyvédi vizsgát](#); és

[Esküt](#) tett a [Cseh Ügyvédi Kamara](#) elnöke előtt.

A [Cseh Köztársaságban](#) a jogi szolgáltatásokat szisztematikusan és ellenérték fejében kizárólag az alábbiak nyújthatják:

a [Cseh Ügyvédi Kamara](#) névjegyzékében szereplő ügyvédek;

európai ügyvédek.

A Cseh Köztársaságban csak egyetlen ügyvédi kategória van, mindentféle megkülönböztetés nélkül; az ügyvéd tevékenységének gyakorlása során kiépíti saját szakterületét egy bizonyos jogterületen.

Az ügyvédek jogai és kötelezettségei

Az ügyvéd az ügyvédi névjegyzékbe történő felvételt követően kezdheti meg működését.

A szakmai felkészülést az ügyvédjelölti időszak jelenti, amely egy ügyvéd felügyelete alatt eltöltött gyakorlati idő.

Az ügyvédnek az ügyvédi névjegyzékbe történő felvételére vonatkozóan nincs előírt határidő; az ügyvéd azonban a jogszabályban foglaltaknak megfelelően, illetve a cseh Ügyvédi Kamara határozata alapján felfüggeszthető tevékenységéből.

Az ügyvédi tevékenység végzésének joga megszűnik, ha az ügyvédet jogszabályban meghatározott okból törlik az ügyvédi névjegyzékből. Az ügyvédi névjegyzékből való törlés főbb okai többek között a következők: az ügyvéd halála, holtá nyilvánítása, cselekvőképességének elvesztése vagy korlátozása, az ügyvédi névjegyzékből való törléssel járó fegyelmi intézkedés foganatosítása az ügyvéddel szemben, az ügyvéd csődhelyzete, illetve az ügyvédnek az ügyvédi névjegyzékből való törlésére irányuló kérelem. A cseh Ügyvédi Kamara is dönthet az ügyvédnek az ügyvédi névjegyzékből való törléséről.

Hivatali összeférhetetlenség

A jogszabály úgy rendelkezik, hogy az ügyvédek ügyvédi működésük ideje alatt nem állhatnak munkaviszonyban, illetve más hasonló jogviszonyban (az egyetemi óraadó tanárként történő foglalkoztatás kivételével), és az ügyvédi működéssel nem összeegyeztethető más tevékenységet nem folytathatnak.

Díjazás

Az ügyvéd rendszerint az ügyfél által fizetett díj ellenében nyújt jogi szolgáltatásokat; az ügyvéd jogosult ésszerű mértékű előleget kérni a díjból. A jogi szolgáltatásokért fizetendő ügyvédi díj megállapításának módját, valamint a költségek és az időráfordítás megtérítését általánosan kötelező rendelet állapítja meg. A jogi szolgáltatások teljesítéséért járó ügyvédi díjra alapvetően az ügyvéd és az ügyfél között fennálló szerződés az irányadó (szerződéses díj); ha nem kötnek ki szerződéses díjat, a díjazást a szerződésen kívüli díjak mértékét megállapító rendelkezésekkel összhangban határozzák meg. Ha az ügyvédet az állam rendeli ki jogi szolgáltatások nyújtására, az ügyvéd díjazását az állam fizeti.

Szakmai kamara

A prágai székhelyű és Brnóban kirendeltséggel rendelkező cseh Ügyvédi Kamara valamennyi ügyvéd autonóm szakmai szervezete; saját szervei vannak, és az ügyvédekre nézve kötelező szakmai rendelkezéseket ad ki, amelyeket a cseh Ügyvédi Kamara lapjában tesz közzé.

Az egyik ilyen rendelkezés a Cseh Köztársaság ügyvédeinek szakmai etikai és versenyszabályzata.

Szakmai felelősség

Az ügyvéd felel az ügyféllel szemben az általa, alkalmazottja vagy képviselője által a jogi szolgáltatások nyújtása kapcsán az ügyfélnek okozott kárért. E felelősség vonatkozásában az ügyvéd köteles biztosítást kötni.

Az ügyfél fegyelmi vétség elkövetése esetén (kötelezettségeinek súlyos vagy ismételt megszegése) is felelősséggel tartozik.

Jogi adatbázis

Az ügyvédek jegyzéke a [Cseh Ügyvédi Kamara](#) honlapján található. Ezen a honlapon az ügyvédek a földrajzi terület mellett szakterületük és nyelvtudásuk szerint is kereshetők.

Ingyenes az adatbázishoz való hozzáférés?

Igen, az adatbázishoz való hozzáférés ingyenes.

Gazdasági jogászok / jogi tanácsadás

A Cseh Köztársaságban csak egyetlen ügyvédi kategória van.

Egyéb jogászai hivatások

Bírósági végrehajtók

A **bírósági végrehajtó** [szabad jogi](#) foglalkozás; a végrehajtók [végrehajtások](#) teljesítését végzik a [Végrehajtási törvénykönyv](#) szerint. Valamennyi bírósági végrehajtó számára kötelező a tagság az autonóm [Bírósági Végrehajtói Kamarában](#).

Jogállásukat a bírósági végrehajtókról és a végrehajtói tevékenységről szóló 120/2001 Sb. számú törvény (végrehajtási törvénykönyv) szabályozza.

A végrehajtókat az igazságügyi miniszter nevezi ki.

A Cseh Köztársaságban a bírósági végrehajtó közhivatalnok, tevékenysége bírósági tevékenységnek minősül.

Bírósági végrehajtónak azon cseh állampolgárok nevezhetők ki, akik:

[teljes cselekvőképességgel](#) rendelkeznek;

cseh jogi [egyetemi](#) végzettséggel rendelkeznek;

[büntetlen előéletűek](#);

legalább hároméves szakmai gyakorlattal rendelkeznek;

letették a [végrehajtói vizsgát](#).

A kinevezés folyamata és a hivatali idő

A bírósági végrehajtókat – nyilvános kiválasztási eljárás alapján – eskütételt követően az igazságügyi miniszter nevezi ki. Kinevezésük napján a Bírósági Végrehajtók Kamarájának (Exekutorská komora) tagjává válnak. A bírósági végrehajtóvá történő kinevezéshez bírósági végrehajtójelöltként eltöltött, bírósági végrehajtó felügyelete alatt teljesítendő szakmai gyakorlat szükséges; A következő fokozat a végrehajtójelölt; a jelölteknek a bírósági végrehajtók névjegyzékébe történő felvételük előtt legalább három év szakmai gyakorlatot kell szereznük a végrehajtás területén, és le kell tenniük a bírósági végrehajtói szakvizsgát.

A bírósági végrehajtói kinevezés korlátlan időre szól; az igazságügyi miniszter azonban felfüggesztheti a bírósági végrehajtót tisztségéből. Felfüggesztése esetén a bírósági végrehajtó nem végezheti végrehajtási tevékenységét, és helyére helyettesítve neveznek ki; ugyanez érvényes minden más időszakra is, amikor a bírósági végrehajtó más ok miatt (például betegség, szabadság) nem tudja ellátni a tevékenységét.

A bírósági végrehajtó tisztsége megszűnik, ha megszűnik a Bírósági Végrehajtók Kamarájában fennálló tagsága; ez az alábbi okok miatt következhet be: a bírósági végrehajtó halála vagy hivatalos holtá nyilvánítása, a bírósági végrehajtó felmentése, ha a bírósági végrehajtó elveszti cseh állampolgárságát, illetve amennyiben elveszíti cselekvőképességét, vagy azt korlátozzák.

Hivatali összeférhetetlenség

A bírósági végrehajtó végrehajtási tevékenysége a saját vagyonának kezelésén kívül más jövedelemszerző tevékenységgel összeegyeztethetetlen. a közjegyző végezhet azonban tudományos, publicisztikai, oktatói, tolmácsolási, szakértői és művészeti tevékenységet ellenszolgáltatás fejében.

Díjazás

A bírósági végrehajtó díjazás ellenében végez végrehajtási és más tevékenységet, a díjazás elsősorban a bírósági végrehajtói díjból, a végrehajtás során felmerült költségek és az időráfordítás megtérítéséből, valamint az iratok kézbesítési díjából áll. A bírósági végrehajtó díja a bírósági végrehajtó és a jogosult személy közti megállapodásban rögzíthető; ilyen megállapodás hiányában a díj összegét általánosan kötelező rendelet határozza meg. A bírósági végrehajtó jogosult ésszerű mértékű előleget kérni a végrehajtási eljárás költségeire.

Szakmai felelősség:

A bírósági végrehajtók felelősek a végrehajtási tevékenység során általuk vagy alkalmazottaik által okozott kárért. Számukra a biztosítás e károk vonatkozásában kötelező.

A bírósági végrehajtók és a bíróságivégrehajtó-helyettesek fegyelmi eljárásban felelnek jogi kötelezettségeik megszegéséért, illetve a bírósági végrehajtói hivatás méltóságának súlyos vagy ismételt megsértéséért.

További információ a [Bírósági Végrehajtói Kamara](#) weboldalán található.

Pro bono (ingyenes) jogi szolgáltatásokat nyújtó szervezetek

Számos nem kormányzati szervezet kínál általános jogi segítségnyújtást különböző területeken: például [Környezetvédelmi Jogi Szolgálat](#), [Iuridicum remedium](#).

Meghatározott esetekben a Cseh Ügyvédi Kamara (Česká advokátní komora) ingyenes jogi tanácsadási szolgáltatásokat nyújt.

A cseh Bírósági Végrehajtói Kamara ingyenes jogi tanácsadást nyújt a végrehajtással kapcsolatos kérdésekben.

Utolsó frissítés: 10/01/2022

E lap nemzeti nyelvű változatát az adott tagállam tartja fenn. Az Európai Bizottság szolgálata készíti el a fordításokat a többi nyelvre. Előfordulhat, hogy az eredeti dokumentumon az illetékes tagállami hatóság által végzett változtatásokat a fordítások még nem tükrözik. Az Európai Bizottság nem vállal semmifajta felelősséget az e dokumentumban szereplő vagy abban hivatkozott információk vagy adatok tekintetében. Az ezen oldalért felelős tagállam szerzői jogi szabályait a Jogi nyilatkozatban tekintheti meg.

Figyelem: az oldal eredeti nyelvű változata [da](#) nemrég módosult. Az Ön által kiválasztott nyelvi változatot most készítik fordítóink.

A különböző jogi szakmák - Dánia

Ez az oldal a jogi hivatás Dániában gyakorolt formáiról nyújt áttekintést.

Ügyészek

Szervezet

A **Dán Ügyészségi Szolgálat** az államügyészeket felügyelő Igazságügyi Minisztérium alá tartozik. A szolgálat a az ügyészség igazgatójából, az államügyészekből és a rendőrfőnökökből áll.

Az ügyészség vezetője (a legfőbb ügyész) képviseli a vádat a Legfelsőbb Bíróság előtt, emellett részt vesz a **Büntetőügyeket Felülvizsgáló Bizottság** tárgyalásain is.

A legfőbb ügyész a többi ügyész felettese, és felügyeli ez utóbbiak munkáját. Az államügyészi határozatok ellen benyújtott panaszok elbírálásában első fok a legfőbb ügyész jár el.

Feladatuk és kötelezettségeik

Az [Ügyészségi Szolgálat](#) feladatkörének és szervezetének ismertetése a **dániai igazságszolgáltatási igazgatásról szóló törvény** 10. részében (95–107. cikk) található.

A törvény értelmében az ügyészségi szolgálat feladata a rendőrséggel együttműködésben folytatott bűnüldözés. A 96. cikk (2) bekezdése előírja, hogy az ügyészségnek az egyes ügyekkel az ügy jellege által megkívánt sürgősséggel kell foglalkoznia. Ezzel összefüggésben az ügyészségi szolgálatnak biztosítania kell, hogy a bűnösöket, és ne az ártatlanokat üldözzék („a tárgyilagosság elve”).

Hat regionális államügyész foglalkozik felsőbbbírósági büntetőügyekkel (fellebbezési ügyek és esküdtészeki ügyek) továbbá ők felügyelik a rendőrfőnökök büntetőügyekben kifejtett tevékenységét is. Ezen túlmenően a regionális államügyészek bírálják el a rendőrfőnökök ellen benyújtott, bűnüldözési tevékenységgel kapcsolatos panaszokat. Végezetül az államügyészek foglalkoznak a büntetőügyi kártérítési ügyekkel és a rendőrség elleni panaszokkal.

A súlyos gazdasági bűncselekményekkel foglalkozó államügyész feladata – egész országra kiterjedő illetékességgel – a jelentős gazdasági bűncselekményekkel kapcsolatos vádemelés.

A súlyos nemzetközi bűncselekményekkel foglalkozó főügyész feladata az országon belül a külföldön elkövetett nemzetközi jellegű bűncselekmények üldözése. Ide tartozik a népiirtás, az emberiség elleni és a háborús bűncselekmények.

A rendőrfőnökök járnak el a vád képviselőjében a városi bíróságokon (első fok), és ekként – a rendőrség irányítása mellett – felelősek a rendőrkörzet által folytatott nyomozásokért és vizsgálatokért, valamint a helyi ügyészi szolgálat működéséért.

Bírák

Szervezet

Bírói posztra való kinevezésre a [Dán Bírói Kinevezési Tanács](#) nyújt be ajánlást az **Igazságügyi miniszternek**. Ez alól a Legfelsőbb Bíróság elnökének kinevezése kivételt képez. A gyakorlatban az igazságügyi miniszter minden esetben követi a tanács ajánlásait.

A bírák és a bíróságokon foglalkoztatott egyéb jogászok fegyelmi ügyeivel a [Különleges Vád- és Felüyleti Bíróság](#) foglalkozik.

A [Dán Bírósági Igazgatóság](#) általános feladatkörébe a bíróságok igazságszolgáltatással foglalkozó személyzetének oktatása és képzése tartozik.

Szerepük és kötelezettségeik

Dániában a **hivatásos bírák** általában nem szakosodnak jogterületekre. Kinevezésük lehet állandó vagy szólhat határozott időre („*konstitueref*”). A bírósági titkárok és a fogalmazók rendszerint kevésbé összetett (pl. a végrehajtók által indított) ügyeket tárgyalnak.

Az első- és másodfokú bíróságok által tárgyalat büntetőügyekben – néhány jelentős kivétellel – **laikus bírák** is részt vesznek. Polgári ügyekben első- és másodfokon szakértő ülnökök kérhetők fel közreműködésre. A laikus bírák és a szakértő ülnökök kinevezése négy évre szól.

Jogi adatbázisok

További információk az alábbi oldalon találhatóak:

a [Dán Bírák Szövetsége](#) nyilvános internetes oldala

a [Bírósági Titkárok Szövetsége](#) internetes oldala.

A jogi hivatás szerveződése: ügyvédek

Tárgyaló ügyvédek / védőügyvédek

Magánpraxist folytató ügyvédek

A **Dán Jogászi és Ügyvédi Kamara** 1919-ben alakult. A tagság valamennyi dán ügyvéd (*advokater*) számára kötelező.

Alkalmazott ügyvédek és ügyvédjelöltek

A **FAAF** az alkalmazott ügyvédek és ügyvédjelöltek szövetsége, amely a Dán Ügyvédek és Közgazdászok Szövetségének (DJØF) keretében működik. A DJØF a jogi, közigazgatási, államigazgatási, kutatási, oktatási, kommunikációs, közgazdasági, politikai és társadalomtudományi területen tevékenykedő diákok és szakemberek legnagyobb dániai szakszervezete és érdekképviselői szerve. Körülbelül 50 000, ezeken a területeken dolgozó tagot számlál. A FAAF mintegy 1500 tagjából kilencszázan magánpraxisban alkalmazott ügyvédek.

Jogtanácsosok

A jogtanácsosok nem csak a Dán Jogász és Ügyvédi Kamara tagjai lehetnek, hanem a jogtanácsosi szövetség (*Danske Virksomhedsjurister – DVJ*) tagságát is választhatják. Jelenleg a DVJ társaság tagságának mintegy kétharmada rendelkezik ügyvédi működési engedéllyel. A DVJ általánosságban a jogtanácsosok szakmai érdekképviselőt látja el. A szervezet célja az, hogy támogassa a jogtanácsosok státuszának és növekvő fontosságának elismerését és a velük kapcsolatos ismereteket a szakmai közösségek, a hatóságok, a nem kormányzati szervezetek és általában a társadalom előtt. A DVJ tagja az **Európai Vállalati Jogászok Szövetségének** (*European Company Lawyers' Association – ECLA*).

A magánpraxist folytató ügyvédek és a jogtanácsosok közötti különbség

Dániában a működési engedéllyel rendelkező **jogtanácsosok / jogi tanácsadók** a magánpraxist folytató ügyvédekkel mindenben megegyező szabályozás alá tartoznak. Az igazságszolgáltatás igazgatásáról szóló törvény nem tesz megkülönböztetést az ügyvédek e két kategóriája között, és mindannyian tagjai a Dán Jogász és Ügyvédi Kamarának.

Ez annyit jelent, hogy a jogtanácsosok jogállása a magatartási szabályok, a szakmai és ügyvédi titoktartás, a törvény előtti kiváltságok stb. tekintetében tágabb értelemben megegyezik az ügyvédek jogállásával. A magatartási szabályok körét azonban kibővítették, és ezeket különösen a sajátos munkafeltételek figyelembe vétele érdekében módosították, hogy a jogtanácsosokra is alkalmazhatók legyenek.

Ekként a jogtanácsosok törvény előtti kiváltságaira (hatóságok előtt is) a magánpraxist folytató ügyvédekre vonatkozó szabályokkal azonos szabályok vonatkoznak. A bíróságok feladata azonban eldönteni, hogy a kiváltságokat az ügyvédek kiváltságaival azonos szinten vagy annál kisebb súllyal alkalmazzák.

Az azonos jogállás kérdése tekintetében az egyetlen eltérés az, hogy a jogtanácsos kit képviselhet ügyvédi működési engedélye alapján. A jogtanácsosként történő eljárás törvényben előírt lehetősége kifejezett kivételt képez az igazságszolgáltatás igazgatásáról szóló törvény 124. szakasza alól, amely azt szabályozza, hogy az ügyvéd milyen társaságokat képviselhet.

Ezért a jogtanácsos – amennyiben főállása mellett magánpraxissal nem rendelkezik – az ügyvédi címet csak akkor használhatja, ha az őt alkalmazó vállalatot vagy szervezetet képviseli. Azaz ha a munkaadó a jogtanácsost arra kéri fel, hogy a vállalat ügyfele vagy a szervezet tagja részére nyújtson tanácsot, ügyvédi jogcímre nem lehet hivatkozni, amennyiben a jogtanácsos nem rendelkezik munkaviszonyán kívül magánpraxissal, és az ügyfél/tag számára történő tanácsadást nem saját praxisa keretében vállalja.

Ha azonban a jogtanácsosnak magánpraxisa nincs, és jogi tanácsot ad a fogyasztónak minősülő ügyfélnek/tagnak, a jogi tanácsadásra vonatkozó szabályok a jogtanácsosra egy kivétellel vonatkoznak: ezek a szabályok nem alkalmazandók, ha a jogi tanácsot szakszervezetek vagy nem kormányzati szervezetek nyújtják. Ennek a kivételnek az az oka, hogy az ilyen tanácsadás nem kereskedelmi céllal történik, és rendszerint a tagokat megillető olyan szokásos szolgáltatásnak tekintik, amely a szakszervezet céljához kötődik.

A szakszervezet (ügyvédi működési engedéllyel rendelkező) munkavállalója által fogyasztóknak adott tanácsra ezért a szerződésen kívüli károkozás szabályai vonatkoznak, amelyet a dán magatartási szabályzat csak közvetetten szabályoz. Ez utóbbi előírja, hogy az ügyvéd az igazságszolgáltatás igazgatásáról szóló törvény 126. cikkének (4) bekezdése szerint (jogi vállalkozásának keretein kívül) nem tanúsíthat ügyvédhez méltatlan magatartást üzleti vagy pénzügyi jellegű kérdésekben.

A jogi tanácsadásra vonatkozó jogszabályok

2006 júliusa óta a fogyasztóknak kereskedelmi céllal nyújtott jogi tanácsadásra külön szabályozás vonatkozik, amely nem veszi figyelembe a jogi tanácsadó végzettségét. A jogszabály a független jogi praxis keretében történő, ügyvéd által nyújtott jogi tanácsadást kifejezetten kizárja a hatálya alól. A jogszabály nem vonatkozik a szakszervezetek vagy nem kormányzati szervezetek által nyújtott jogi tanácsadásra, mivel az ilyen tanácsadási tevékenységet nem tekintik kereskedelmi jellegűnek (lásd fent). Ezen túlmenően a pénzügyi szervezetek által nyújtott jogi tanácsadás is kívül esik a jogszabály hatályán annyiban, amennyiben a pénzügyi szervezetre a gazdasági és vállalkozási miniszter által kiadott magatartási szabályzatok vonatkoznak.

Azonban – amint azt már említettük – ez nem egyenértékű azzal, hogy az ügyvédi működési engedéllyel rendelkező személy által nyújtott jogi tanácsadást a jogszabály nem szabályozza. Ha egy ügyvédi működési engedéllyel rendelkező jogtanácsos fogyasztónak (tehát nem saját munkaadójának) ad jogi tanácsot, és emellett nem rendelkezik ügyvédi praxissal, ez a szolgáltatás akkor tartozik a jogi tanácsadásra vonatkozó jogszabály hatálya alá, ha azt kereskedelmi célból nyújtották.

A jogi tanácsadókra vonatkozó jogszabály főbb jellemzői az alábbiakban foglalhatóak össze:

A jogi tanácsadónak a magatartási szabályzatnak megfelelően kell viselkednie. Ebbe beletartozik az is, hogy feladatait alaposan, lelkiismeretesen és az ügyfél érdekeit megfelelően figyelembe véve kell ellátnia. A tanácsadást szükségtelen késedelem nélkül kell elvégezni.

A jogi tanácsadásra vonatkozó megállapodást írásban kell megkötöni.

A jogi tanácsadó nem köteles felelősségbiztosítást kötni, az erre vonatkozó tájékoztatásnak azonban szerepelnie kell a jogi tanácsadásra vonatkozó megállapodásban.

A jogi tanácsadónak közölnie kell az ügyféllel a jogi tanácsadás díját.

A jogi tanácsadó letétet nem vehet át.

A jogi tanácsadó nem láthatja el az ügyfél képviseletét, ha az ügy kimeneteléhez személyes vagy pénzügyi érdeke fűződik.

A jogi tanácsadóra az igazsági ügyminiszter által kiadott magatartási szabályzat vonatkozik. A jogszabályok és a magatartási szabályzat betartását a fogyasztóvédelmi ombudsman felügyeli.

Jogi adatbázisok

Ezek az információk megtalálhatók a [Dán Jogász és Ügyvédi Kamara](#) oldalán.

Az oldal angol nyelven is eligazítást ad a jogi hivatás Dániában gyakorolt formáit illetően. A honlapon a gyakorló ügyvédek (dán nyelvű) adatbázisa is megtalálható.

Egyéb jogi hivatások

Ingyenes jogi szolgáltatásokat nyújtó szervezetek

Jogi segítségnyújtási irodák egész Dánia területén működnek. A jogi segítségnyújtást igénylő személyek a [Polgári Jogi Ügyekkel Foglalkozó Hivatalhoz](#) fordulhatnak, amely a legközelebbi irodához irányítja őket. A szervezet címe:

Civilstyrelsen (Polgári Ügyekkel Foglalkozó Hivatal)

Gyldenløvesgade 11, 2.

1600 Copenhagen V

Telefon: +45 33 92 33 34,

Fax: +45 39 20 45 05

E-mail: civilstyrelsen@civilstyrelsen.dk

Hétfő–csütörtök: 10–15 h, péntek: 10–14 h.

Utolsó frissítés: 20/06/2022

E lap nemzeti nyelvű változatát az adott tagállam tartja fenn. Az Európai Bizottság szolgálata készíti el a fordításokat a többi nyelvre. Előfordulhat, hogy az eredeti dokumentumon az illetékes tagállami hatóság által végzett változtatásokat a fordítások még nem tükrözik. Az Európai Bizottság nem vállal semmifajta felelősséget az e dokumentumban szereplő vagy abban hivatkozott információk vagy adatok tekintetében. Az ezen oldalért felelős tagállam szerzői jogi szabályait a Jogi nyilatkozatban tekintheti meg.

A különböző jogi szakmák - Németország

Ez az oldal a németországi jogi szakmákról nyújt tájékoztatást.

Ügyész

A közjegyzők szerepe és feladatai

Az **ügyészség** (*Staatsanwaltschaft*) a büntető igazságszolgáltatási rendszer független szerve, amely a bíróságokkal egyenrangú. Az ügyészség feladata a nyomozás lefolytatása, a vádemelés és a vád képviselése a tárgyaláson. Az ügyészség a büntetések végrehajtásáért is felelős. Ha törvény eltérően nem rendelkezik, az ügyészség büntetőeljárás keretében szabálysértési ügyekben is eljár.

Üldözendő cselekmények esetén az ügyészség köteles fellépni, ha erre elegendő alapot lát (jogszerűség elve). Ez azt jelenti, hogy annak eldöntése előtt, hogy büntetőeljárás kell-e indítani, az ügyészségnek minden tudomására jutott tény ügyében nyomozást kell folytatnia, és mindezen tényeket jogi szempontból is vizsgálnia kell. Ezt objektív és pártatlan módon kell megtennie: mind a gyanúsítottat terhelő, mind a gyanúsított javára szolgáló tényeket ki kell vizsgálnia. Ha a törvényben meghatározott feltételek teljesülnek, az ügyész köteles vádat emelni. Ha az eljárás kisebb súlyú bűncselekményre vonatkozik, az ügyészség eltekinthet a büntetőeljárástól, ha a vétkesség mértéke alacsony, és az elkövető büntetőeljárás alá vonásához nem fűződik kérdés. A törvényben meghatározott bizonyos feltételek fennállása esetén az ügy elbírálására hatáskörrel rendelkező bíróság hozzájárulása is szükséges. Előfordulhat, hogy az elkövetőnek bizonyos feltételeknek is meg kell felelnie és bizonyos utasításokat kell követnie ahhoz, hogy az ügyet lezárják.

A büntetőeljárásban végzett nyomozáshoz az ügyészség más személyeket is igénybe vehet, így többek között rendőröket, adóellenőröket és vámtisztakat. E személyek kötelesek követni az ügyészség utasításait.

Ahhoz, hogy büntetőeljárás során bírósági tárgyalásra kerüljön sor, az szükséges, hogy a terhelt ellen vádat emeljenek. A csekély súlyú bűncselekmények kapcsán érvényesülő néhány kivételtől eltekintve mindig az ügyészségnek kell vádat emelnie. Az ezt követő bírósági tárgyaláson rendszerint részt vesz a vádhatóságot képviselő ügyész.

Az ügyészség mind az elsőfokú, mind a fellebbezési eljárásban (ténykérdésekben és jogkérdésekben benyújtott fellebbezések) részt vesz.

A tárgyaláson az ügyésznek fel kell olvasnia a vádat. Jogában áll kikérdezni az alperest és bármelyik tanút, emellett saját bizonyításvizsgáló kérelmet benyújtani. A tárgyalás végén az ügyész záró érvelést ad elő, amelynek keretében értékeli az anyagi és jogi tényeket, és gyakran arra kéri a bíróságot, hogy bizonyos büntetést szabjon ki a vádlottra, vagy mentse fel a vádlottat.

Az ügyészség, a bíróság és az alperes egyetértése esetén az ügy az eljárás e szakaszában lezárható. Ez akkor lehetséges például, ha a tárgyalást követően a vádlott vétkességének mértéke alacsonynak tekinthető.

Ha az ügyészségnek szilárd meggyőződése, hogy a bíróság döntését ténybeli vagy jogi okokból felül kell vizsgálni, fellebbezést nyújthat be. Akár az alperes javára is fellebbezhet.

Szervezet

Ügyészségi iroda működik minden tartományi bíróságon (*Landgericht*), a tartományi fellebbezési bíróságokon (*Oberlandesgericht*) és a Szövetségi Bíróságon (*Bundesgerichtshof*) belül. Az ügyészség szervezete hierarchikus felépítésű.

A németországi szövetségi rendszer miatt különbséget kell tenni a szövetségi kormány és a tartományok (*Länder*) hatáskörei között.

A tartományokban (*Länder*) működő ügyészségek (*Staatsanwaltschaften der Länder*)

A tartományi ügyészségek hatáskörébe a Szövetségi Bíróság szövetségi főügyésze (*Generalbundesanwalt beim Bundesgerichtshof*) által büntetőeljárás alá vont bűncselekményeken kívüli bűncselekmények tartoznak. A Szövetségi Bíróság szövetségi főügyésze és a tartományi ügyészségek egymástól elkülönülten, önállóan működnek. A szövetségi ügyészség és a tartományi ügyészségek között nincs hierarchikus kapcsolat. Kivételes esetekben azonban a Szövetségi Bíróság szövetségi főügyésze a hatáskörébe tartozó ügyeket átadhatja a tartományi ügyészségeknek, vagy azok hatáskörébe tartozó ügyeket átvehet tőlük.

A 16 tartomány mindegyike rendelkezik saját ügyészséggel. Az ügyészségi szervezetet az alábbiakban ismertetjük.

Minden tartományi bírósághoz (*Landgericht*) tartozik egy ügyészség, amely az adott tartományi bíróság illetékességi területén működő helyi bíróságok (*Amtsgerichte*) mellett is ellátja az ügyészi feladatokat.

A tartományi bíróságokon működő ügyészségek az adott tartomány fellebbezési bírósága mellett működő főügyészségnek (*Oberlandsgericht*) vannak alárendelve, utóbbiakat pedig a székhelyük szerinti tartomány (*Land*) igazságügyi minisztériuma felügyeli.

A főügyészségek (*Generalstaatsanwaltschaften*) feladatukra a tartományi fellebbezési bíróságokon zajló, jogkérdésekre vonatkozó fellebbezések tartoznak. Ha egy ilyen eljárás a Szövetségi Bíróság hatáskörébe tartozik, az ügyészi feladatokat a szövetségi főügyész látja el.

Az ügyészségekkel kapcsolatos további információkért lásd a Szövetségi Igazságügyi és Fogyasztóvédelmi Minisztérium weboldalán [Bíróságok és ügyészségek](#) (*Gerichte und Staatsanwaltschaften*) című menüpontját. Számos ügyészség saját weboldallal is rendelkezik, amely a tartományok igazságügyi portálján keresztül érhető el.

A Szövetségi Bíróság szövetségi főügyésze (*Generalbundesanwalt beim Bundesgerichtshof*)

A Németországi Szövetségi Köztársaságban az igazságszolgáltatás főszabály szerint a tartományok hatáskörébe tartozik (az Alaptörvény 30., 92. és 96. cikke értelmében). A Szövetségi Bíróság szövetségi főügyésze hivatala a szövetségi kormány egyetlen ügyészsége. Szövetségi ügyészségnek (*Bundesanwaltschaft*) is nevezik. A szövetségi főügyész mellett más szövetségi ügyészek, vezető ügyészek, ügyészek és egyéb alkalmazottak is dolgoznak. A szövetségi főügyész vezeti a Szövetségi Bíróságon működő szövetségi ügyészséget.

A Szövetségi Bíróság szövetségi főügyésze képviseli a vádat minden olyan súlyos, állam elleni bűncselekmény esetében, amely jelentősen veszélyezteteti Németország belső biztonságát (ilyenek különösen a terrorcselekmények) vagy a külső biztonságot (hazaárulás és kémkedés). A Szövetségi Bíróság szövetségi főügyésze a Bírósági alaptörvény (*Gerichtsverfassungsgesetz, GVG*) 120. § (2) bekezdésében meghatározott feltételek mellett egyéb állam elleni bűncselekmények esetében is átvetheti a vádeljárás lefolytatását. Ezt nevezik a „saját hatáskörbe vonás jogának”. A szövetségi főügyész feladata továbbá a nemzetközi jogot sértő bűncselekményekről szóló törvénykönyv (*Völkerstrafgesetzbuch*) hatálya alá tartozó bűncselekmények üldözése, valamint a Szövetségi Bíróság (*Bundesgerichtshof*) büntetőtanácsai előtt folyó fellebbezési és jogorvoslati eljárásokban való közreműködés is.

A szövetségi főügyészt a szövetségi igazságügyi és fogyasztóvédelmi miniszter jelöli, és a köztársasági elnök nevezi ki. A jelölést a *Bundesrat*nak (a német parlament felsőházának) jóvá kell hagynia. A szövetségi főügyész munkáját a szövetségi igazságügyi és fogyasztóvédelmi miniszter felügyeli. A miniszter azonban a tartományi ügyészek felett nem rendelkezik felügyeleti joggal, és nem is utasíthatja őket.

Bíró

Szervezet

A bírói hivatást szövetségi és tartományi szinten is a **bírőról szóló német törvény** *Deutsches Richtergesetz*, DRiG) szabályozza. További rendelkezéseket találhatunk az egyes tartományok bírakra vonatkozó jogszabályai között is.

A tartományok bíráinak felügyeletét az egyes tartományok igazságügyi minisztériumai látják el. A szövetségi bíróságokon működő bírák felügyeletét – a Szövetségi Alkotmánybíróság (*Bundesverfassungsgericht*) bíráinak kivételével – a tárgy szerint hatáskörrel rendelkező szövetségi minisztérium látja el.

A közjegyzők szerepe és feladatai

Hivatásos bírák és ülnökök (*Berufsrichter und Laienrichter*)

A **hivatásos bírák** (*Berufsrichter*) szövetségi vagy tartományi bíróságokon működnek. A tartományi szinten működő bírák pl. helyi bíróságon (*Amtsgericht*), tartományi bíróságon (*Landgericht*) vagy tartományi fellebbviteli bíróságon (*Oberlandesgericht*) teljesítenek szolgálatot. A legtöbb bíró a tartományok bíróságain dolgozik.

Szövetségi bírák (*Bundesrichter*) működhetnek a Szövetségi Alkotmánybíróságon (*Bundesverfassungsgericht*), a Szövetségi Bíróságon (*Bundesgerichtshof*), a Szövetségi Munkaügyi Bíróságon (*Bundesarbeitsgericht*), a Szövetségi Adóügyi Bíróságon (*Bundesfinanzhof*), a Szövetségi Szociális Bíróságon (*Bundessozialgericht*), a Szövetségi Közigazgatási Bíróságon (*Bundesverwaltungsgericht*) és a Szövetségi Szabadalmi Bíróságon (*Bundespatentgericht*). A büntetőeljárásban a hivatásos bírák mellett ülnökök (*Laienrichter*) is részt vesznek. E tiszteletbeli pozíciót az állampolgárok hatósági kijelölés útján tölthetik be; az ülnökök nem kapnak fizetést a munkájukért. Az ülnöki kinevezés elméletileg a kinevezett személy hozzájárulása nélkül is megtörténhet; a tisztség ellátása csak különleges körülmények között tagadható meg. Ülnökök a helyi bíróságokon, valamint a tartományi bíróságok büntetőügyekkel és fiatalokorúakkal foglalkozó tanácsaiban működnek.

Az ülnökök főszabály szerint a hivatásos bírakkal azonos szavazati joggal rendelkeznek. Ez azt jelenti, hogy a hivatásos bírák és az ülnökök közösen döntenek a vádlott bűnösségének kérdéséről és a kiszabott büntetéséről.

A **Bírósági alaptörvény** (GVG) 36. §-a értelmében az ülnököket öt évente választják. Ülnök csak német állampolgár lehet (a **GVG 31. §-a**); a következő személyek ki vannak zárva a tisztség betöltéséből (a **GVG 33. §-a**):

- a 25. életévét be nem töltött vagy 70 év feletti személy, valamint az a személy, aki a szolgálat megkezdésének időpontjában 70 év felett lenne;
- aki nem rendelkezik lakóhellyel az érintett körzetben;
- aki egészségi állapota miatt nem alkalmas a feladat ellátására;
- aki kielégítő német nyelvtudás híján nem alkalmas a tisztség betöltésére;
- aki pénzügyileg fizetéképtelen.

A következő személyek nem járhatnak el ülnökként:

olyan személyek, akiket bírósági végzés közhivatal betöltésére alkalmatlannak minősített, vagy akiket szándékosan elkövetett bűncselekmény miatt hat hónapot meghaladó szabadságvesztésre ítélték; vagy

akkikkel szemben bűncselekmény miatt nyomozás folyik, amelynek következtében közhivatali feladatok ellátására alkalmatlannak minősülhetnek (a **GVG 32. § -a**).

Az ülnökök fizetékiesés miatt díjazásra jogosultak, mely díjazás összegét az igazságügyi díjazásról és költségtérítésről szóló törvény (*Justizvergütungs- und -entschädigungsgesetz*) határozza meg (a **GVG 55. §-a**). A tartományok kiadványokban tájékoztatják az ülnököket feladataikról. Ezek a kiadványok online is elérhetők. A tartományok képzéseket is szerveznek az ülnökök számára.

Bírósági titkár

A bírósági titkárok (*Rechtspfleger*) a német igazságszolgáltatás tisztviselői. A „harmadik hatalmi ág második pilléréként” elsősorban a peren kívüli eljárások körében látnak el feladatokat (egyebek mellett hagyatékkal, felügyeleti joggal, gyermekekkel és örökbefogadással, ingatlan-nyilvántartással, cégekkel, szövetkezetekkel és társas vállalkozásokkal, egyesületek nyilvántartásával, házassági vagyoni jogi nyilvántartással, hajórajstrommal stb. kapcsolatos ügyekben). Emellett azonban számos további bírósági tevékenységben is közreműködnek, pl. a fizetési meghagyásos eljárás, a költségmentesség, a végrehajtási eljárás, árverés és zárgondnokság, fizetéképtelenség körében, továbbá a költségek megállapításával és a büntetések végrehajtásával kapcsolatban, a Szövetségi Szabadalmi Bíróság előtti eljárásban, valamint a nemzetközi jogi eljárásokban.

A helyi bíróságokon a bírósági titkárok száma ma már meghaladja a bírák számát. A bírósági titkárok feladatait és felelősségi körét a bírósági titkárokról szóló törvény (*Rechtspflegergesetz* – RPfIG) szabályozza. Feladataik ellátása és döntéseik meghozatala során a bírósági titkárok – a bírákhoz hasonlóan – teljesen függetlenek; csak a törvényeknek és az egyéb jogszabályoknak vannak alárendelve. Döntéseik ellen főszabály szerint az általános eljárásjogi szabályok szerint nyújtható be fellebbezés.

Adatbázisok

Az igazságügyi hivatásokról szóló, a nyilvánosság számára is hozzáférhető adatbázisok az alábbiak:

a [Szövetségi Igazságügyi és Fogyasztóvédelmi Minisztérium](#) honlapja;

a tartományi igazságügyi minisztériumok (pl. [Hamburg](#), [Berlin](#) és [Bajorország](#)) weboldalai;

az egyes bíróságok által az interneten közzétett információk;

a közös [szövetségi és tartományi igazságügyi portál](#).

Információk elérhetők továbbá a [Német Bírói Egyesület](#) (*Deutscher Richterbund*) és a [Német Bírósági Titkárok Egyesülete](#) (*Bund Deutscher Rechtspfleger*) weboldalain is.

Ügyvéd

Németországban körülbelül 166 000 ügyvéd van. A bírakkal azonos jogi képzésben kell részesülniük, és minden jogi kérdésben jogosultak tanácsot adni és képviselni ügyfeleiket. Bíróság előtt és bíróságon kívül is eljárhatnak: a német jogban nincs olyan különleges ügyvédi kategória, amely a bírósági eljárásokra szakosodott volna. Az ügyvédek elvben bármelyik németországi bíróságon jogosultak ügyfeleik képviseletére; ez alól kivételt egyedül polgári ügyekben a Szövetségi Bíróság előtti képviselet jelent, amelyre különleges feltételek vonatkoznak. A vállalati jogászok (*Syndikusanwälte*) esetében is van egy kivétel – a vállalati jogászok nem jogász alkalmazásában álló ügyvédek, akiket arra vettek fel, hogy munkáltatójuk részére jogi ügyekben tanácsadást végezzenek, és jogi ügyekben képviseljék a munkáltatójukat; a vállalati jogászok bizonyos bíróságok előtt nem képviselhetik munkáltatójukat.

Az ügyvédek tevékenységére a Szövetségi ügyvédi rendtartás (*Bundesrechtsanwaltsordnung*, BRAO) törvényi rendelkezései vonatkoznak. Emellett az ügyvédek önigazgatás útján további szakmai szabályzatokat fogadnak el; ilyen az Ügyvédi etikai kódex (*Berufsordnung der Rechtsanwälte*, BORA) és a Szakjogászai etikai kódex (*Fachanwaltsordnung*, FAO). Az ügyvédek díjazását az ügyvédek díjazásáról szóló törvény (*Rechtsanwaltsvergütungsgesetz*, RVG) szabályozza.

Az ügyvédek a 27 területi ügyvédi kamara (*Rechtsanwaltskammern*) egyikéhez vagy a Szövetségi Bíróság ügyvédi kamarájához tartozhatnak. Az ügyvédi tevékenység végzésének engedélyezése az ügyvédi kamarák jogkörébe tartozik. A kamarák felelősek többek között annak ellenőrzéséért is, hogy az ügyvédek betartják-e szakmai kötelezettségeiket.

Adatbázisok

Az **ügyvédi hivatásról** átfogó tájékoztatás található a [Szövetségi Ügyvédi Kamara](#) (*Bundesrechtsanwaltskammer*, BRAK) weboldalán. Emellett a legnagyobb német önkéntes ügyvédi érdekképviselői szerv, a [Német Ügyvédi Egyesület](#) (*Deutscher Anwaltverein*, DAV) weboldala is számos információt kínál az ügyvédi hivatásról (angol és francia nyelven is elérhető).

Ügyvédkeresésben a következő weboldalak segítenek: a [német hivatalos ügyvédi névjegyzék](#) (*Bundesweites Amtliches Anwaltsverzeichnis*), amelyben az összes ügyvéd szerepel (a tartalom német és angol nyelven is elérhető), valamint a [szövetségi ügyvédi tájékoztató szolgálat](#) (*Deutsche Anwaltsauskunft*).

Szabadalmi ügyvivő

Németországban mintegy 3500 gyakorló szabadalmi ügyvivő működik. Általában természettudományos vagy műszaki tárgyban szerzett egyetemi diplomával és jogi kiegészítő képzéssel rendelkeznek. Jogkörük az iparjogvédelmi jogok (elsősorban szabadalmak, használati minták, védjegyek és formatervezési minták) területén történő tanácsadásra és képviselőre korlátozódik, különös tekintettel ezek bejelentésére és az eljárások figyelemmel kísérésére.

Jogosultak megbízóikat a Német Szabadalmi és Védjegy hivatal előtt, a Szövetségi Szabadalmi Bíróság, valamint – kivételes esetekben – a Szövetségi Bíróság előtt képviselni. A tartományi bíróságok és a tartományi fellebbviteli bíróságok előtt azonban a szabadalmi ügyvivők csak állásfoglalást adhatnak ügyfeleik ügyével kapcsolatban, kérelmet nem nyújthatnak be.

A szabadalmi ügyvivők tevékenységére a Szabadalmi ügyvivői rendtartás (*Patentanwaltsordnung*, PAO) törvényi rendelkezései vonatkoznak. A szabadalmi ügyvivőket a Szabadalmi Ügyvivői Kamara (*Patentanwaltskammer*) tömöríti.

Adatbázisok

A [Szabadalmi Ügyvivői Kamara](#) honlapja tájékoztatást nyújt a szakmáról. A [német szabadalmi ügyvivők hivatalos névjegyzéke](#) (*Bundesweites Amtliches Patentanwaltsverzeichnis*) itt is megtalálható.

Közjegyző

Németországban jelenleg közel 7000 közjegyző működik. Főszabály szerint ugyanolyan jogi képzésben kell részesülniük, mint a bírúknak. A közjegyzők független, pártatlan és objektív tanácsadást végeznek és támogatást nyújtanak a fontos jogügyleteknél, valamint jogi kérdések olyan kezelése során, amelyben a cél a pereskedés elkerülése. Legfontosabb feladatuk a jogi aktusok hitelesítése.

Németország szövetségi felépítése miatt különböző közjegyzői kategóriák léteznek. A közjegyzők a legtöbb tartományban főállásban dolgoznak (független közjegyzői iroda; *Numotariat*). Néhány tartományban azonban a közjegyzők úgy is elláthatnak közjegyzői feladatokat, hogy közben ügyvédként dolgoznak („ügyvéd közjegyzők”, *Anwaltsnotariat*). A közjegyzők kinevezését és felügyeletét minden esetben az adott tartomány igazságügyi hatósága (*Landesjustizverwaltung*) látja el.

A közjegyzői szakmára vonatkozó rendelkezések a Szövetségi közjegyzői rendtartásban (*Bundesnotarordnung*, BNotO) találhatóak. A közjegyzők díjazását a költségrendelet (*Kostenordnung*, KostO) szabályozza.

Minden közjegyző az illetékes regionális közjegyzői kamara tagja.

Adatbázisok

A közjegyzőkhöz kapcsolódó különféle témákról átfogó információk találhatóak a [Szövetségi Közjegyzői Kamara](#) (*Bundesnotarkammer*) honlapján. Az e honlapon található [közjegyzői névjegyzék](#) (*Verzeichnis der Notare*) szintén segítséget nyújt a közjegyzőkeresés során. Az információk németül, angolul, franciául és spanyolul is lekérhetőek.

Egyéb jogász hivatások

A jogi szolgáltatásokról szóló törvény (*Rechtsdienstleistungsgesetz*, RDG) szerinti jogász hivatások

A jogi szolgáltatásokról szóló törvény (RDG) lehetővé teszi követelésbehajtók, nyugdíjtanácsadók és a külföldi jogra szakosodott jogi tanácsadók számára, hogy bíróságon kívüli ügyekben jogi szolgáltatásokat nyújtsanak. A követelésbehajtók és a nyugdíjtanácsadók meghatározott ügyekben bíróságon is képviselhetik ügyfeleiket. Ehhez nyilvántartásba kell vetetniük magukat (az engedélyt a bíróságtól kell beszerezni). Valamennyi nyilvántartásba vett személy neve szerepel a [jogi szolgáltatások nyilvántartásában](#).

E jogi szolgáltatók vonatkozásában nem áll fenn kamarai vagy egyéb szakmai szervezeti tagságot előíró jogszabályi kötelezettség. Néhány követelésbehajtó és nyugdíjtanácsadó szakmai szervezethez tartozik, amelyek közül a legnagyobbak a Német Követelésbehajtó Vállalkozások Szövetségi Egyesülete (*Bundesverband Deutscher Inkassounternehmen*), a Német Jogi Tanácsadók/Jogi Szolgáltatók Szövetségi Egyesülete (*Bundesverband Deutscher Rechtsbeistände/Rechtsdienstleister*) és a Német Nyugdíjtanácsadók Szövetségi Egyesülete (*Bundesverband der Rentenberater*).

Adatbázisok

A jogi szolgáltatások nyilvántartása – amelynek a jogi szolgáltatók névjegyzéke és a nyilvántartást végző bíróságok jegyzéke is részét képezi – elérhető a német igazságügyi portálon keresztül. Számos további információ áll rendelkezésre a következő szervezetek honlapjain: a [Német Követelésbehajtó Vállalkozások Szövetségi Egyesülete](#), a [Német Jogi Tanácsadók/Jogi Szolgáltatók Szövetségi Egyesülete](#) és a [Német Nyugdíjtanácsadók Szövetségi Egyesülete](#).

Ingyenes jogi szolgáltatásokat nyújtó szervezetek

Németországban (a **jogi szolgáltatásokról szóló törvény** (*Rechtsdienstleistungsgesetz*) 6. és 8. §-a alapján) számos jótékonyági szervezet nyújt ingyenes jogi tanácsadást. Az ilyen tanácsadást végző főbb szervezetek a következők:

[Német Munkavállalók Jóléti Egyesülete](#) (*Arbeiterwohlfahrt Bundesverband e.V.*);

[Karitás;](#)

[Diakónia;](#)

[Németországi Zsidók Központi Szociális Szolgálat](#) (*Zentralwohlfahrtstelle der Juden in Deutschland*);

[Német Vöröskereszt](#) (*Deutsches Rotes Kreuz*); valamint

[Egyenlőség Jóléti Egyesület](#) (*Paritätischer Wohlfahrtsverband*).

Kapcsolódó linkek

[Szövetségi és tartományi igazságügyi portál](#)

[Információk a bíróságokról és ügyészségekről, Szövetségi Igazságügyi és Fogyasztóvédelmi Minisztérium](#)

[Szövetségi Igazságügyi és Fogyasztóvédelmi Minisztérium](#)

[Hamburgi Igazságügyi Minisztérium](#)

[Berlini Igazságügyi Minisztérium](#)

[Bajorországi Igazságügyi Minisztérium](#)

[Német Bírói Egyesület](#)

- Szövetségi Ügyvédi Kamara
- Német hivatalos ügyvédi névjegyzék
- Német Ügyvédi Egyesület
- Szövetségi ügyvédi tájékoztató szolgálat
- Szabadalmi Ügyvivői Kamara
- Közjegyzői névjegyzék
- Szövetségi Közjegyzői Kamara
- Jogi szolgáltatások nyilvántartása
- Német Munkavállalók Jóléti Egyesülete
- Karitás
- Diakónia
- Németországi Zsidók Központi Szociális Szolgálat
- Német Vöröskereszt
- Egyenlőség Jóléti Egyesület

Utolsó frissítés: 10/01/2022

E lap nemzeti nyelvű változatát az adott tagállam tartja fenn. Az Európai Bizottság szolgálata készíti el a fordításokat a többi nyelvre. Előfordulhat, hogy az eredeti dokumentumon az illetékes tagállami hatóság által végzett változtatásokat a fordítások még nem tükrözik. Az Európai Bizottság nem vállal semmifajta felelősséget az e dokumentumban szereplő vagy abban hivatkozott információk vagy adatok tekintetében. Az ezen oldalért felelős tagállam szerzői jogi szabályait a Jogi nyilatkozatban tekintheti meg.

Figyelem: az oldal eredeti nyelvű változata nemrég módosult. Az Ön által kiválasztott nyelvi változatot most készítik fordítóink.

A különböző jogi szakmák - Észtország

Ez az oldal az észtországi jogi szakmák struktúrájáról nyújt áttekintést.

Jogi szakmák – bevezető

A jogi szakmák közé Észtországban a következők tartoznak:

ügyészek;
bírák;
ülők;
bíróági fogalmazók és bíróági titkárok;
ügyvédek;
közjegyzők;
bíróági végrehajtók;
csődbiztosok.

Ügyészek

Szervezet

Az **ügyészség** az Igazságügyi Minisztérium felügyelete alá tartozó kormányzati szerv. Két szintje van: a Legfőbb Ügyészség (mint felügyeletet gyakorló ügyészség) és négy körzeti ügyészség.

A Legfőbb Ügyészség illetékessége Észtország egész területére kiterjed, míg a körzeti ügyészségek illetékessége a rendőrségi prefektúrák illetékességi területével esik egybe. Az ügyészi szervezet élén a legfőbb ügyész áll, akit az igazságügyi miniszter javaslatára – az észt parlament jogi ügyekkel foglalkozó bizottsága véleményének meghallgatása után – az észt kormány nevez ki öt évre.

A legfőbb ügyész minden évben, a parlament tavaszi ülészakán áttekintő jelentést terjeszt a parlament alkotmányügyi bizottsága elé arról, hogy az ügyészség az előző naptári évben hogyan teljesítette a törvény által előírt feladatait.

A körzeti ügyészségek élén a főügyészek állnak, akiket szintén öt évre nevez ki az igazságügyi miniszter, a legfőbb ügyész javaslatára.

Észtországban az ügyészeknek összesen nyolc típusa van: a legfőbb ügyész, a Legfőbb Ügyészségen működő főügyészek, ügyészek és ügyészségi fogalmazók, valamint a körzeti ügyészségeken működő főügyészek, vezető ügyészek, különleges ügyészek, körzeti ügyészek és ügyészségi fogalmazók.

Lásd még az **ügyészségről szóló törvényt (ügyészségi törvény)**.

A közjegyzők szerepe és feladatai

Az ügyészségi törvény értelmében az ügyészség:

részt vesz a bűncselekmények megelőzéséhez és felderítéséhez szükséges megfigyelések tervezésében;
irányítja a büntetőeljárások tárgyalás előtti részét, és biztosítja azok törvényességét és eredményességét;
képviselet a vádat a bíróság előtt;

ellátja a jogszabály által az ügyészségre rótt egyéb feladatokat.

Az ügyészség függetlenül látja el az ügyészségi törvényben meghatározott feladatait.

A büntetőeljárás vezetőjeként az ügyész irányítja a nyomozást végző szervet a bizonyítékok összegyűjtése során, és a megállapított tények alapján dönt arról, vádat emel-e egy személy ellen.

Az ügyészségi törvény értelmében a Legfőbb Ügyészség:

a Legfőbb Ügyészség:

biztosítja a tárgyalást megelőző büntetőeljárások jogszerűségét és hatékonyságát, és hivatali visszaélés büntette, gazdasági bűncselekmények, a honvédségnél betöltött szolgálattal összefüggő bűncselekmények, környezetvédelmi bűncselekmények, az igazságszolgáltatás elleni bűncselekmények, a szervezett bűnözéssel összefüggő bűncselekmények, ideértve a határokon átnyúló jellegű és a nyilvánosság nagy érdeklődése által kísért bűncselekményeket, továbbá az emberiség és a nemzetközi biztonság elleni bűncselekmények, az állam elleni bűncselekmények súlyosabb esetei, ügyészek által elkövetett bűncselekmények és a legfőbb ügyész által a hatáskörébe utalt egyéb bűncselekmények esetében képviseli a vádat valamennyi fokú bíróság előtt;

elemzi, felügyeli és tanácsadással segíti a körzeti ügyészségek tevékenységét, valamint elemzi a bíróságok és ügyészségek gyakorlatát, és általános következtetéseket von le abból;

tejesíti a nemzetközi együttműködésből fakadó kötelezettségeket, ideértve az Eurojust munkájában való részvételt is;

részt vesz az ügyészség tevékenységét érintő törvények, kormányrendeletek és közigazgatási rendeletek, valamint igazságügyi miniszteri rendeletek és határozatok megszövegezésében;

részt vesz az ügyészségre és feladataira vonatkozó fejlesztési tervek kidolgozásában;
megszervezi az ügyészség PR-tevékenységét, és tájékoztatja a nyilvánosságot az ügyészség működéséről;
megszervezi az ügyészség emberi erőforrásait és képzési munkáját, foglalkozik a tisztviselők és alkalmazottak munkahelyi egészségvédelmével és biztonságával kapcsolatos kérdésekkel, és nyilvántartást vezet a személyzetről;
megszervezi az ügyészek vizsgabizottságának adminisztratív feladatait;
elkészíti az ügyészség költségvetés-tervezetét, és biztosítja a költségvetési források célzott felhasználását;
megszervezi az ügyészség birtokában lévő állami vagyon kezelését;
ellátja a törvények, a *Riigikogu* határozatait, a köztársasági elnök rendeleteit, a kormányrendeletek vagy -határozatok, illetve az igazságügyi miniszter rendeletei vagy határozatai által ráruházott egyéb feladatokat.

Bírák

Szervezet

Bíró csak olyan észti állampolgár lehet, aki államilag elismert, mesterfokozatú jogi diplomával, vagy az Észti Köztársaság oktatási törvénye 28. szakasza (22) bekezdésének értelmében azzal egyenértékű képesítéssel, vagy azzal egyenértékű külföldi képesítéssel rendelkezik, felsőfokon beszéli az észti nyelvet, erkölcsileg feddhetetlen, és rendelkezik azokkal a képességekkel és jellemvonásokkal, amelyek a bírói hivatás ellátásához szükségesek. A bírák élethosszig tartó kinevezést kapnak. Az igazságügyi miniszter nem gyakorol irányítási és fegyelmi jogkört a bírák felett. A bírót hivatalából kizárólag jogerős bírói ítélet alapján lehet elmozdítani. A bírák 67 éves korukig maradhatnak hivatalukban, a korhatár azonban felemelhető.

Nem nevezhető ki bírónak:

az, akit bűncselekmény elkövetése miatt elítéltek;
akit bírói, közjegyzői vagy végrehajtói tisztségéből felmentettek;
akit az Észti Ügyvédi Kamarából kizártak;
akit a közszolgálatból fegyelmi vétség miatt felmentettek;
aki csődhelyzetben van;
akinek könyvvizsgálói szakmai tevékenysége megszűnt, kivéve, ha a megszűnés a könyvvizsgáló kérelmére történt;
akitől megvonták a szabadalmi ügyvivőként történő eljárás jogát, kivéve, ha a megszűnés a szabadalmi ügyvivő kérelmére történt;
akitől a hiteles fordítói munka végzésének jogát a hiteles fordítókról szóló törvény 28. §-a (3) bekezdésének 3. pontja alapján visszavonták.
Megyei vagy közigazgatási bíróság bírájává bárki kinevezhető, aki a vonatkozó képesítés megszerzését követően legalább 5 éves jogi tapasztalatot szerzett, vagy aki legalább 3 évig jogtanácsosként vagy bírósági titkárként dolgozott, és letette a bírói vizsgát, vagy mentesül e vizsga letétele alól.
Körzeti bírósági bírónak a bírói vizsgát letett, tapasztalt és elismert jogászok nevezhetők ki. Annak, aki közvetlenül kinevezése előtt bíróként dolgozott, nem kell bírói vizsgát tennie.

A Legfelsőbb Bíróság bírájává tapasztalt és elismert jogászok nevezhetők ki.

A bírákat nyílt versenyvizsga alapján nevezik ki.

A bíró – az oktatói vagy kutatói minőségben történő munkavégzés kivételével – kizárólag bíróként végezhet munkát. A bíró köteles a bíróság elnökét tájékoztatni a bírói tisztségen kívüli valamennyi munkavégzésére irányuló tevékenységéről. A bírói tisztségen kívüli munkavégzés nem veszélyeztetheti a bíró hivatali kötelezettségeinek teljesítését vagy a bíró igazságszolgáltatás során tanúsított pártatlanságát. A bíró nem lehet a *Riigikogu* tagja vagy önkormányzati képviselő, városi tanács tagja, politikai párt tagja, gazdasági társaság alapítója, az ügyvezetést ellátó tagja, illetve igazgatótanácsának vagy felügyelőbizottságának tagja, külföldi vállalkozás fióktelepének igazgatója, csődbiztos, csődbizottság tagja, kirendelt ingatlankezelő, vagy a vitában érintett felek valamelyike által felkért választottbíró.

A bíró csak bírósági határozat alapján mozdítható el hivatalából. Az első- vagy másodfokú bíróság bírája ellen annak hivatali ideje alatt csak a Legfelsőbb Bíróság teljes ülésének javaslatára, a köztársasági elnök hozzájárulásával lehet vádat emelni. A Legfelsőbb Bíróság bírája ellen annak hivatali ideje alatt csak az igazságügyi kancellár javaslatára, az országgyűlési képviselők többségének hozzájárulásával lehet vádat emelni.

A bírákra, a felkészítő időszakokra és kötelezettségeikre vonatkozó követelményeket a [Észti bírósági törvény](#) határozza meg.

A közjegyzők szerepe és feladatai

A bírói tevékenységre jogi szabályozás vonatkozik. Az észti bíróságok valamennyi bírája együttes ülésen (en banc) elfogadott egy etikai kódexet. További információk találhatóak az észti bíróságok weboldalán és a [Legfelsőbb Bíróság](#) weboldalán.

A bíró szerepe, hogy – az Alkotmánnyal és a jogszabályokkal összhangban, azok alapján az ügyben részt vevő felek számára igazságos megoldásról határozva – igazságot szolgáltatson. A bíró a jogi aktusok értelmezése és kutatómunka útján előmozdítja a jogfejlődést.

A bíró a hivatalos kötelezettségeit pártatlanul, önös érdekek nélkül végzi, és a szolgálati érdekeket még a szakmai tevékenységén kívül is szem előtt tartja. A bírónak feddhetetlen viselkedést kell tanúsítania mind a szakmai tevékenysége során, mind azon kívül, és tartózkodnia kell az olyan cselekményektől, amelyek sérthetik a bíróság hírnevét. A bíró nem fedhet fel olyan információkat, amelyek zárt bírósági tárgyalás vagy egyezség elérése érdekében tartott megbeszélések során jutottak a birtokába. A titoktartási kötelezettség mindenkor érvényes, még a bíró nyugdíjazása után is. A bírónak felügyelnie kell a kevesebb mint 3 éves tapasztalattal rendelkező elsőfokú bírákat, a felkészítő időszakukat töltő ülnököket, valamint az egyetemi hallgató gyakornokokat. A bíró felügyelete alatt egyszerre legfeljebb két személy állhat. A bírónak kötelessége, hogy rendszeresen fejlessze szakmai ismereteit és készségeit, és képzéseken legyen részt.

A bírákat megillető szociális juttatások

A bírák a törvény alapján különböző szociális juttatásokban részesülnek. Ezek közé tartozik egyebek mellett az alapilletmény, a pótlék, a bírói nyugdíj, a szabadság és a bírói talár.

A bírák hivatalos illetményét a [vezető köztisztviselők illetményéről szóló törvény](#) határozza meg.

A bírák nyugdíja megállapításának alapjául szolgáló tényezőket a [Észti bírósági törvény](#) határozza meg.

A bírói nyugdíj a következőkből áll: öregségi nyugdíj, karkedvezményes nyugdíj, rokkantsági nyugdíj, valamint a bíró családtagjainak járó hozzátartozói nyugdíj. A bírói nyugdíj a bíróként történő munkavégzés ideje alatt nem jár. Ha a nyugállományba vonult bírót máshol alkalmazzák, keresetétől függetlenül megkapja a bírói nyugdíj teljes összegét. Nem kap bírói nyugdíjat az, akit fegyelmi vétség miatt mentenek fel tisztségéből, vagy akit szándékosan elkövetett bűncselekmény miatt elítélnek. Megvonják a bírói nyugdíjat attól, akit az igazságszolgáltatás elleni bűncselekmény miatt elítélnek.

A bíró éves szabadságra jogosult. Az éves szabadság időtartama 35 naptári nap, ezenfelül a bírói szolgálatban töltött idő után összesen legfeljebb 7 naptári nap kiegészítő szabadság jár, a bírósági törvényben meghatározott feltételekkel.

Ülnökök

Az ülnökök a legsúlyosabb bűncselekményeket érintő büntetőügyekben, a megyei bíróságokon vesznek részt az igazságszolgáltatásban. Az igazságszolgáltatás során az ülnök ugyanolyan jogállással, jogokkal és kötelezettségekkel rendelkezik, mint egy bíró. Az ülnök legfeljebb négy évre nevezhető ki; az ülnöknek 25 és 70 év közötti cselekvőképes észti állampolgárnak kell lennie, Észtiországban lakóhellyel kell rendelkeznie, a nyelvtörvényben

meghatározott C1 vagy azzal egyenértékű szinten kell beszélnie az észti nyelvet, és erkölcsileg is alkalmasnak kell lennie az ülnöki feladatok ellátására. Ugyanazon személy egymást követően legfeljebb kétszer nevezhető ki ülnöknek.

Nem nevezhető ki ülnökké: akit bűncselekmény elkövetése miatt elítéltek, aki csődhelyzetben van, aki egészségügyi okokból alkalmatlan a feladat ellátására, aki egy évnél rövidebb ideje rendelkezik állandó lakcímmel (azaz a lakcímnnyilvántartásba bejegyzett címmel) annak a helyi önkormányzatnak a területén, amely őt ülnöknek jelölte, továbbá a bíróságon, ügyészségen és a Belbiztonsági Szolgálatnál dolgozó személyek, a fegyveres erők tagjai, az ügyvédek, a közjegyzők és a végrehajtók, az észti kormány, önkormányzat vagy városi tanács tagjai, továbbá a köztársasági elnök vagy a *Riigikogu* tagja. A bűncselekmény elkövetésével vádolt személy a büntetőeljárás időtartama alatt nem nevezhető ki ülnökké.

Az ülnök szerepe alapvetően az, hogy az igazságszolgáltatásban az átlagember szemléletmódját jelenítse meg, aki az eljárást a jogi nézőpont helyett inkább emberi oldalról figyeli. Az ülnökjelöltek megválasztása a helyi önkormányzatok képviselőtestületének feladata.

Bírósági fogalmazók és bírósági titkárok

A bírósági fogalmazó olyan bírósági tisztviselő, aki törvényben meghatározott feladatokat lát el. A bírósági fogalmazó független, de a törvényben meghatározott mértékben eleget kell tennie a bírói utasításainak. A bírósági fogalmazó jogosult a nyilvántartásokba (például az ingatlan-nyilvántartásba és a cégnyilvántartásba) történő bejegyzés megtételére, valamint a nyilvántartások vezetése körében végzések – köztük bírságot kiszabó végzések – kibocsátására. A bírósági fogalmazók lefolytathatják a fizetési meghagyás kibocsátására irányuló gyorsított eljárást. A bírói tisztség viselésével kapcsolatos korlátozások a bírósági fogalmazókra is irányadók.

Bírósági fogalmazó az lehet, aki államilag elismert, mesterfokozatú jogi diplomával, vagy az Észti Köztársaság oktatási törvénye 28. szakasza (22) bekezdésének értelmében azzal egyenértékű képesítéssel, vagy azzal egyenértékű külföldi képesítéssel rendelkezik, a nyelvtörvényben meghatározott C1 vagy azzal egyenértékű szinten beszéli az észti nyelvet, erkölcsileg feddhetetlen, és teljesítette a bírósági fogalmazói gyakornoki időt, kivéve, ha a vizsgabizottság mentesítette őt az említett gyakornoki idő teljesítése alól. Azok a személyek is kinevezhetők bírósági fogalmazóvá, akik letették a bírói szakvizsgát.

Nem nevezhető ki bírósági fogalmazóvá: az, akit bűncselekmény elkövetése miatt elítéltek; akit bírói, közjegyzői vagy végrehajtói tisztségéből felmentettek; akit az Észti Ügyvédi Kamarából kizártak; akit a közszolgálatból fegyelmi vétség miatt felmentettek; aki csődhelyzetben van; akinek könyvvizsgálói szakmai tevékenysége megszűnt, kivéve, ha a megszűnés a könyvvizsgáló kérelmére történt; akitől megvonták a jogot szabadalmi ügyvivői tevékenység folytatására, kivéve, ha ez a szabadalmi ügyvivő kérelmére történt; továbbá akitől a hiteles fordítókról szóló törvény 28. szakasza (3) bekezdésének 3. pontja alapján megvonták a jogot a hiteles fordítói tevékenység gyakorlására; akit a bírói tisztségéből azért mentek fel, mert nem alkalmas a hivatal betöltésére – a kinevezésétől számított 3 évig.

A bírósági fogalmazókat nyílt versenyvizsga alapján nevezik ki.

A bírósági titkárokra vonatkozó követelményeket a [bírósági törvény](#) határozza meg.

Bírósági titkár az a bírósági tisztviselő, aki önállóan vagy bírói felügyelet alatt a bírósági eljárásról szóló törvényben meghatározott mértékig részt vesz az ügyek előkészítésében és az ügyintézésben. A bírósági titkár jogosult mindazokat a cselekményeket elvégezni és határozatokat meghozni, amelyeket a bírósági eljárásról szóló törvény értelmében a bírósági fogalmazó vagy más bírósági tisztviselő elvégezhet. A bírósági titkár feladatainak ellátása során függetlenséget élvez, de a törvény által előírt mértékben eleget kell tennie a bírói utasításoknak.

A bírósági titkárokra vonatkozó követelmények megegyeznek a bírósági fogalmazókra vonatkozó követelményekkel. A bírósági titkári álláshely megüresedése esetén nyílt versenyvizsgát írnak ki.

Nem nevezhető ki bírósági titkárrá: akit szándékosan elkövetett bűncselekmény miatt elítéltek; akit szándékosan elkövetett államellenes cselekmény miatt elítéltek, függetlenül attól, hogy az elítéléssel kapcsolatos adatokat törölték-e vagy sem; akinek a bírósági titkári feladat ellátására való jogosultságát jogerős bírósági ítélet visszavonta; aki bírósági titkárt közvetlenül felügyelő személy közeli hozzátartozója vagy élettársa.

A bírósági titkárokon [\(521 Kb\)](#) és fogalmazókon [\(373 Kb\)](#) felül az egyéb bírósági tisztviselők közé tartoznak a [bíróságigazgatók](#) [\(367 Kb\)](#) és a [bírósági tárgyaláson közreműködő adminisztrátorok](#) [\(364 Kb\)](#).

Ügyvédek

Az ügyvédek közé tartoznak a kinevezett ügyvédek és az ügyvédjelöltek is.

Az ügyvédek az Észti Ügyvédi Kamara tagjai, tevékenységüket az Ügyvédi Kamaráról szóló törvény szabályozza. Az Ügyvédi Kamarának bárki a tagja lehet, aki megfelel az Ügyvédi Kamaráról szóló törvényben meghatározott feltételeknek, és letette az ügyvédi szakvizsgát.

Az Észti Ügyvédi Kamara önkormányzattal rendelkező szakmai szövetség, amelyet arra alapítottak, hogy köz- és magánérdekű jogi szolgáltatásokat nyújtson, és védje az ügyvédek szakmai jogait. Az Észti Ügyvédi Kamara figyelemmel kíséri tagjai szakmai tevékenységét és azt, hogy a tagok megfelelnek-e a szakmai etikai követelményeknek. Az Ügyvédi Kamara szervezi továbbá az ügyvédek szakmai továbbképzését és az ingyenes állami jogi segítségnyújtás biztosítását. Tagjai útján az Ügyvédi Kamara biztosítja az államilag finanszírozott jogi segítségnyújtást.

Az Észti Ügyvédi Kamara különböző szervein keresztül jár el. Ezek közé tartozik a közgyűlés, az elnökség, az elnök, a vizsgálóbizottság, az etikai bizottság és a szakmai alkalmasságot vizsgáló bizottság.

Az ügyvédek jogosultak:

képviselni és védeni az ügyfeleket a bíróságon, valamint a tárgyalás előtti és egyéb eljárásokban, Észtszágban és külföldön egyaránt; bizonyítékokat gyűjteni;

a jogi szolgáltatások nyújtása során tetszésük szerint kiválasztani és alkalmazni a jogszerű eszközöket és intézkedéseket;

nemzeti és helyi hatóságoktól megszerezni a jogi szolgáltatások nyújtásához szükséges információkat, hozzáférni iratokhoz és azokról másolatot vagy azokból kivonatokat kérni, kivéve, ha jogszabály tiltja az ügyvédeknek az ilyen információk vagy dokumentumok megszerzését;

ha ez a jogi szolgáltatások nyújtásához szükséges, akár az adott személyek beleegyezése nélkül is kezelni az ügyfeleiktől eltérő személyes adatokat – köztük személyes adatok különleges kategóriáit is –, amelyek szerződés vagy jogi aktus alapján kerültek a birtokukba;

tanúsítani aláírások és az ügyfélnek nyújtott jogi szolgáltatás részeként a bíróságnak és más hivatalos szerveknek benyújtott iratok másolatainak hitelességét;

kapcsolattartói szolgáltatásokat biztosítani;

választottbíróként vagy a békéltetésről szóló törvényben meghatározott eljárásban békéltetőként eljárni;

csődbiztosként eljárni, ha tagjai a Kamarának.

Az ügyvédjelöltek a jogszabályokban megszabott határokon belül ügyvédi hatáskörrel járhatnak el.

Az ügyvédjelöltek nem jogosultak választottbíróként, vagy a békéltetésről szóló törvényben meghatározott eljárásban békéltetőként eljárni. Nincs joguk ügyfeleket képviselni vagy védeni a Legfelsőbb Bíróság előtt, kivéve, ha jogszabály másként rendelkezik. Az ügyvédjelöltek nem járhatnak el csődbiztosként sem.

Az ügyvédjelölt csak a pártfogója, egy ügyvéd felügyelete alatt nyújthat jogi szolgáltatásokat.

A jogi szolgáltatások nyújtása során az ügyvéd függetlenül és a jognak, az Észti Ügyvédi Kamara szervei által elfogadott jogi aktusoknak és határozatoknak, az ügyvédi szakmai etikai követelményeknek, a bevált gyakorlatnak és saját lelkiismeretének megfelelően jár el.

Az ügyvéddel közölt információk bizalmas jellegűek. Azt az ügyvédet, észti ügyvédi kamarai alkalmazottat vagy ügyvédi irodai alkalmazottat, akit tanúként hallgatnak meg, nem lehet kihallgatni és nem lehet tőle felvilágosítást kérni olyan kérdésekkel kapcsolatban, amelyekről jogi szolgáltatások nyújtása során szerzett tudomást.

Az ügyvéd által nyújtott jogi szolgáltatásokhoz kapcsolódó adathordozók sérthetetlenek.

Az ügyvéd szakmai kötelezettségeinek teljesítése nem eredményezheti azt, hogy az ügyvédet azonosítsák egy ügyféllel vagy az ügyfél bírósági ügyével. Szakmai tevékenységéből eredő okok miatt az ügyvédet kizárólag megyei bírósági végzés alapján lehet fogva tartani, megmozdítani vagy őrizetbe venni.

Abban az ügyvédi irodában, amelyen keresztül az ügyvéd jogi szolgáltatásokat nyújt, nem végezhető házkutatás az ügyvéd szakmai tevékenységéből eredő okok miatt.

Az ügyvédek és ügyvédi irodák listája, valamint egyéb hasznos információk megtalálhatók az [Észti Ügyvédi Kamara](#) weboldalán. Az „Ügyvédkereső” funkció azonban az Európai Unió egész területén lehetővé teszi a keresést.

Jogi adatbázisok

A fent említetteken kívül nincsenek egyéb adatbázisok.

Jogtanácsosok

A jogtanácsosok szakmai tevékenységére vonatkozóan Észtszországban nincs jogi szabályozás.

Közjegyzők

Szervezet

Észtszországban minden közjegyző egyenlő hatáskörrel rendelkezik. A közjegyzők szakmai tevékenységét a [közjegyzői törvény](#) szabályozza. A közjegyzők szakmai tevékenységének szabályozásáért és irányításáért az Igazságügyi Minisztérium és a Közjegyzői Kamara együttesen felelős. A Közjegyzői Kamara közjogi jogi személy, amelynek valamennyi kinevezett közjegyző tagja. Az általa ellátott feladatok közé tartozik annak ellenőrzése, hogy a közjegyzők szakmai tevékenységüket lelkiismeretesen és szabályszerűen látják-e el, valamint a közjegyzők szakmai tevékenységének összehangolása, képzések szervezése a közjegyzők számára, a szakmai gyakorlat megszervezése, a közjegyzőkkel kapcsolatos elektronikus információs rendszer kezelése és fejlesztése, továbbá felügyeleti tevékenységével kapcsolatban az igazságügyi miniszternek való segítségnyújtás stb. A közjegyzőkről és a közjegyzői feladatokról a [Közjegyzői Kamara](#) weboldala nyújt tájékoztatást.

A közjegyzők szerepe és feladatai

A közjegyző közjogi értelemben véve hivatalos személy. Az állam arra hatalmazza fel, hogy valaki kérelmére igazolja a jogilag releváns tényeket és eseményeket, valamint hogy a jogbiztonság biztosítása érdekében más közjegyzői cselekményeket végezzen el.

A közjegyzőnek a tevékenysége során pártatlannak, megbízhatónak és függetlennek kell lennie. A közjegyzők kötelesek megbizonyosodni az ügyletekben részt vevő felek tényleges szándékáról és a lebonyolított ügylet hibátlanságához szükséges feltételekről, valamint el kell magyarázniuk a feleknek az ügylet lebonyolításának különböző módjait és az ügylet következményeit.

A közjegyzők kérelemre a következő közjegyzői feladatokat látják el:

közjegyzői tanúsítványokat adnak ki (különböző szerződések, jogátruházási aktusok, végrendeletek), és közjegyzői hitelesítést végeznek (másolatok, aláírások, nyomtatványok stb.);

öröklési ügyekben döntenek;

a polgári és kereskedelmi ügyekben a joghatóságról, valamint a határozatok elismeréséről és végrehajtásáról szóló 1215/2012/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet (HL L 351., 2012.12.20., 1. o.) 60. cikke vagy II. melléklete alapján tanúsítványt állítanak ki az Észtszországban végrehajtandó közjegyzői okiratok elkészítésére vonatkozóan;

az öröklési ügyekre irányadó joghatóságról, alkalmazandó jogról, az öröklési ügyekben hozott határozatok elismeréséről és végrehajtásáról, valamint az európai öröklési bizonyítvány bevezetéséről szóló 650/2012/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet (HL L 201., 2012.7.27., 107. o.) 59. cikkének (1) bekezdése és II. melléklete alapján tanúsítványt állítanak ki az Észtszországban kiállított közjegyzői okiratok jogi érvényéről, valamint 60. cikkének (2) bekezdése és II. melléklete alapján tanúsítványt állítanak ki az Észtszországban végrehajtandó közjegyzői okiratok elkészítéséről;

kivonatokat adnak ki az Észtszországban végrehajtandó közjegyzői okiratok elkészítésére vonatkozóan a tartással kapcsolatos ügyekben a joghatóságról, az alkalmazandó jogról, a határozatok elismeréséről és végrehajtásáról, valamint az e területen folytatott együttműködésről szóló 4/2009/EK tanácsi rendelet (HL L 7., 2009.1.10., 1. o.) 48. cikkének (3) bekezdése, valamint III. és IV. melléklete alapján;

a közjegyzői törvénynek megfelelően érvénytelennek nyilvánítanak meghatalmazási iratokat;

végrehajthatónak nyilvánítanak békéltetőként eljáró ügyvéd útján vagy egy másik közjegyző útján megkötött megállapodásokat;

tanúsítványokat (apostille) állítanak ki;

jogi személyek kérelmére benyújtják azok éves pénzügyi beszámolóit a nyilvántartást vezető bírósághoz;

megerősítenek házasságkötéseket és házasságok felbontását, valamint előkészítik házasságkötések és házasságok felbontása bejegyzését;

pénzt, értékpapírokat és okiratokat vesznek át letétként;

hozzáférést biztosítanak a telekkönyvi osztály vagy az anyakönyvi osztály nyilvántartásában szereplő adatokhoz, vagy a nyilvántartásban szereplő dokumentumhoz;

a vállalkozások kérésére értesítéseket és kérelmeket nyújtanak be gazdasági közigazgatási hatóságokhoz, dokumentumokat vagy egyéb információkat fogadnak el a gazdasági közigazgatási hatóságoktól, és közigazgatási aktust adnak ki a vállalkozások felé;

a vállalkozás kérésére információkat jegyeznek be a nyilvántartásba;

jogi személy vagy vagyonezelő kérésére tájékoztatást adnak a tényleges tulajdonosról.

Az ügyfélnek ezekért az ügyletekért a törvényben meghatározott díjat kell fizetnie a közjegyző részére.

A közjegyzők a következő hivatalos szolgáltatásokat kínálhatják:

a tanúsítási eljáráson kívüli jogi tanácsadás;

tanácsadás adójogi és külföldi jogi kérdésekben, a tanúsítási eljárás részeként vagy azon kívül;

békéltetés felajánlása a békéltetésről szóló törvény alapján;

választottbíróként való eljárás a Polgári perrendtartás alapján;

árverések, szavazások, lottósorsolások és sorshúzások lebonyolítása és az eredmények igazolása;

esküdtétel lebonyolítása és esküvel megerősített igazolások hitelesítése;

a hivatalos feladatokhoz nem kapcsolódó petíciók és értesítések továbbítása, valamint az ilyen petíciók és/vagy értesítések továbbítására vagy továbbításának lehetetlenségére vonatkozó igazolások kiadása;

kapcsolattartói szolgáltatások biztosítása;

pénz (készpénz kivételével), értékpapírok, okiratok és más tárgyak letétként való átvétele, amennyiben nem közjegyzői okiratról vagy közjegyzői okiratról eredő hivatalos kötelezettségről van szó;

vállalkozás által benyújtott indoklás iránti kérelem megválaszolása.

A közjegyzők által kínált hivatalos szolgáltatásokról a Közjegyzői Kamara [weboldalán](#) található információk. A közjegyzői szolgáltatások díjában az ügyfél és a közjegyző állapodik meg a szolgáltatások nyújtása előtt.

Egyéb jogászai hivatások

Bírósági végrehajtók

Észtországban ez egy önállóan végzett jogi foglalkozás: a végrehajtók saját nevükben járnak el, és maguk felelősek a cselekményeikért. A végrehajtóknak pártatlanul és felelősen kell teljesíteniük a kötelezettségeiket. A végrehajtók hivatali tevékenységét a [végrehajtókról szóló törvény](#) szabályozza.

2010 januárja óta működik a végrehajtók és csődbiztosok közös szakmai szervezete, a Végrehajtói és Csődbiztosi Kamara (a továbbiakban: Kamara). A végrehajtók hivatalos tevékenységeit, a felügyeletüket, fegyelmi felelősségüket és szakmai szervezeti tevékenységeiket a végrehajtókról szóló törvény szabályozza. A Kamara szerepe az önállóan végzett jogi foglalkozások fejlesztése és támogatása – ideértve a bevált hivatalos és szakmai gyakorlatok fejlesztését és az azoknak való megfelelés figyelemmel kísérését –, ajánlások kidolgozása a szakmai tevékenységek harmonizálására, képzések szervezése, információs rendszerek fejlesztése stb. A Kamaránál etikai bizottság is működik. A Kamara tevékenységéről további információ a [weboldalán](#) található.

A végrehajtó szakmai feladatai:

végrehajtási eljárások lefolytatása a végrehajtási eljárási törvénykönyvnek megfelelően;

okiratok kézbesítése az eljárási törvénykönyveknek megfelelően;

hagyatéki leltár készítése és hagyatékok kezelése az öröklési jogi törvénynek megfelelően;

árverés lefolytatása a törvényben meghatározott esetekben és eljárás szerint, a végrehajtási eljáráson kívüli bíróság vagy közigazgatási szerv kérésére;

közvetítőként való eljárás külföldi államtól kapott tartásdíj tekintetében a családi ellátásokról szóló törvény alapján.

A végrehajtót e hivatalos kötelezettségei teljesítéséért megillető díjat a végrehajtókról szóló törvény határozza meg.

A végrehajtó valamely személy kérelmére szakmai szolgáltatásként a következőket végezheti:

ingó és ingatlan vagyonra vonatkozó árverések lebonyolítása;

iratok kézbesítése;

jogi tanácsadás és jogi dokumentumok kiállítása, ha a végrehajtó végzettsége megfelel a bíróságokról szóló törvény 47. szakasza (1) bekezdése 1.

pontjában foglalt rendelkezéseknek;

bírósági eljáráson kívüli jogi tény megállapítására irányuló szolgáltatás nyújtása;

békéltetőként való eljárás a békéltetésről szóló törvénynek megfelelően;

választottbíróként való eljárás a Polgári perrendtartás alapján.

A végrehajtók megtagadhatják a szakmai szolgáltatás nyújtását.

A szakmai szolgáltatások nyújtásának feltételeiről és a díjazási eljárásról a szolgáltatás nyújtását megelőzően írásban meg kell állapodni a szolgáltatást kérő személlyel. A megállapított feltételeknek és díjazásnak összhangban kell lenniük a helyes szakmai gyakorlattal.

Szakmai szolgáltatások nyújtása során a végrehajtók nem gyakorolhatják azokat a jogokat, amelyeket törvény biztosít a végrehajtóknak szakmai feladataik ellátásához, vagy amelyek a hivatalukból erednek.

A végrehajtók által nyújtott szolgáltatásokkal kapcsolatos információk megtalálhatók a Kamara [weboldalán](#).

A végrehajtók hivatalos feladatainak állami felügyeletét az igazságügyi miniszter és a Kamara látja el.

A végrehajtók felelősséggel tartoznak a szakmai tevékenységük során helytelen magatartással okozott károkért, ideértve azt az esetet is, ha a kárt hivataluk alkalmazottja okozta. Ha a végrehajtó szakmai cselekményével okozott kár megtérítése iránti igény nem teljesíthető a végrehajtó vagy a kárért felelős más személy vagyonából, vagy ha e követelések nem teljesíthetők teljes mértékben, a Kamara köteles az okozott kárt megtéríteni. A végrehajtók cselekményeiért a végső felelősséget az állam viseli. Mind a Kamara, mind az állam visszkereseti joggal rendelkezik a kárért felelős személlyel szemben; ezenfelül az állam a Kamara ellen is visszkereseti joggal rendelkezik.

Csődbiztosok

A csődbiztos egy bíróság által kinevezett személy, aki a szerepe alapján ügyleteket köt és egyéb cselekményeket végez egy csődvagyonnal kapcsolatban, és képviseli az adóst a bíróságon a csődvagyonhoz kapcsolódó vitákban. A csődbiztos fő kötelezettsége, hogy védje minden hitelezőt, valamint az adós jogait és érdekeit, és biztosítsa a jogszerű, gyors és pénzügyileg ésszerű csődeljárást. A csődbiztos személyesen látja el a feladatait. Csődbiztosként járhatnak el: olyan természetes személyek, akiket a Kamara, az ügyvédek, a jogszabály szerint engedélyezett könyvvizsgálók és a végrehajtók csődbiztosként való eljárásra felhatalmaztak. A Kamara jegyzéket vezet a csődbiztosokról. A Kamara weboldalán nyilvánosan hozzáférhető jegyzék adatokat tartalmaz mindenkiről, aki jogosult csődbiztosként eljárni. A jegyzékben szereplő csődbiztosnak biztosítania kell, hogy az adatok pontosak legyenek.

A csődbiztos fő feladatai:

a hitelezők követeléseinek meghatározása, a csődvagyon kezelése, a vagyon összeállításának és értékesítésének, valamint a hitelezői igények a vagyonból történő kielégítésének megszervezése;

az adós fizetéseképtelensége okainak és a fizetéseképtelenné válás időpontjának megállapítása;

szükség esetén gondoskodás arról, hogy az adós üzleti tevékenysége folytatódjon;

az adós felszámolásának lefolytatása, ha az adós jogi személy;

a törvényben meghatározott esetekben a hitelezők és az adós tájékoztatása;

tevékenységéről beszámoló készítése, valamint a bíróság, a felügyelő tisztviselő és a csődbizottság tájékoztatása a csődeljárásról.

A csődbiztosok tevékenységének közigazgatási felügyeletét az Igazságügyi Minisztérium látja el, a neki megküldött, a biztost érintő panaszok és más adatok alapján, amelyek arra engednek következtetni, hogy a biztos nem teljesítette a kötelezettségeit. A biztos tevékenységének nyomon követése során az Igazságügyi Minisztérium jogosult ellenőrizni a biztos szakmai tevékenységének megfelelőségét és jogszerűségét. Az igazságügyi miniszter fegyelmi intézkedéseket tehet az olyan biztossal szemben, aki nem teljesíti a csődbiztosok szakmai tevékenységét meghatározó jogszabályokból eredő kötelezettségeit. A csődbiztosként eljáró ügyvédekkel szemben az igazságügyi miniszter nem tehet fegyelmi intézkedéseket. Joga van azonban etikai bizottsági eljárást kezdeményezni az Ügyvédi Kamarán belül.

A közigazgatási felügyelet mellett a csődbiztosok tevékenységét a saját hatáskörén belül nyomon követi a csődbizottság, a hitelezők közgyűlése, a bíróság és a Kamara is.

Kapcsolódó linkek

[Igazságügyi Minisztérium](#)

[Jogászok érdekképviseleti szervezete – nonprofit szervezet](#)

E lap nemzeti nyelvű változatát az adott tagállam tartja fenn. Az Európai Bizottság szolgálata készíti el a fordításokat a többi nyelvre. Előfordulhat, hogy az eredeti dokumentumon az illetékes tagállami hatóság által végzett változtatásokat a fordítások még nem tükrözik. Az Európai Bizottság nem vállal semmifajta felelősséget az e dokumentumban szereplő vagy abban hivatkozott információk vagy adatok tekintetében. Az ezen oldalért felelős tagállam szerzői jogi szabályait a Jogi nyilatkozatban tekintheti meg.

Figyelem: az oldal eredeti nyelvű változata [en](#) nemrég módosult. Az Ön által kiválasztott nyelvi változatot most készítik fordítónk.

A különböző jogi szakmák - Írország

Ez az oldal a jogi hivatás Írországban gyakorolt formáiról nyújt áttekintést.

Jogászai hivatások - Bevezetés

Az állam bírói hatalmát a bíróságok gyakorolják az Alkotmány 34. cikkével és más jogszabályokkal – elsősorban a bíróságok létrehozásáról és szervezetéről szóló, módosított 1961. évi törvénnyel (Courts [Establishment and Constitution] Act), valamint e törvény módosított, 1961. évi kiegészítő rendelkezéseivel (Courts [Supplemental Provisions] Act 1961) – összhangban. A bírakat jogásként dolgozó pályázók közül nevezik ki. A bírák feladataik ellátása során teljes mértékben függetlenek. Ezt a függetlenséget az Alkotmány rögzíti. A jogászok két nagy csoportját jelentik az elsősorban az ügyfelekkel közvetlenül foglalkozó solicitorok, valamint a peres és egyéb képviseletre szakosodott barristerek.

1. Bírák

A Judicial Appointments Advisory Board (a bírák kinevezésével foglalkozó tanácsadó testület) megállapítja a bírói tisztségre jelölt személyek alkalmasságát, és erről tájékoztatja a kormányt. A testületet a bíróságokról és a bírósági tisztviselőkről szóló, 1995. évi törvény (Court and Courts Officers Act 1995) alapján hozták létre. A testület tagjai a Legfelsőbb Bíróság elnöke (Chief Justice), a Felsőbíróság (High Court), a körzeti bíróság (Circuit Court) és a kerületi bíróság (District Court) elnöke, az igazságügy-miniszter (Attorney General), továbbá a Bar Council (ügyvédi kamara tanácsa) és a Law Society (jogászegylet) által kinevezett képviselők, valamint az igazságügyért és a jogi reformokért felelős miniszter által kinevezett három személy. A bírakat a kormány javaslata alapján a köztársasági elnök nevezi ki. A bírói testület független, kizárólag az Alkotmánynak és a jogszabályoknak van alárendelve. Az Alkotmány értelmében a bírák számát időről időre jogszabályban határozzák meg.

A Legfelsőbb Bíróság (Supreme Court) tagjai a következők: a Legfelsőbb Bíróság elnöke (Chief Justice), aki az egész bíróság vezetője, valamint hét rendes bíró, akik a „Judge of the Supreme Court” (a Legfelsőbb Bíróság bíróját) címet viselik. A Felsőbíróság (High Court) elnöke hivatalból tagja a Legfelsőbb Bíróságnak. A Felsőbíróság tagjai: a Felsőbíróság elnöke, akinek feladata a Felsőbíróság munkájának általános szervezése, valamint a „Judge of the High Court” (a Felsőbíróság bíróját) címet viselő rendes bírák. A Legfelsőbb Bíróság elnöke és a körzeti bíróság elnöke szintén hivatalból tagja a Felsőbíróságnak. A Felsőbíróság egy elnökből és 35 bíróból áll. A körzeti bíróság tagjai: a körzeti bíróság elnöke és a „Judge of the Circuit Court” (a körzeti bíróság bíróját) címet viselő rendes bírák. A kerületi bíróság elnöke szintén hivatalból tagja a körzeti bíróságnak. A kerületi bíróság tagjai: a kerületi bíróság elnöke és a „Judge of the District Court” (a kerületi bíróság bíróját) címet viselő egyéb bírák. A bírák illetményét időről időre jogszabályban határozzák meg.

A bírakat meghatározott idejű – kutatási tevékenységen kívüli – szakmai gyakorlattal rendelkező, szakképzett jogtanácsosok és ügyvédek közül nevezik ki. A bíróságokról szóló, 1961. évi törvény kiegészítő rendelkezései (Courts [Supplemental Provisions] Act 1961) 29. szakaszának (2) bekezdése úgy rendelkezik, hogy a kerületi bíróság bírói tisztségére legalább tízéves ügyvédi vagy jogtanácsosi szerzett személy jelölhető. A bíróságokról és a bírósági tisztviselőkről szóló, 1995. évi törvény (Courts and Courts Officers Act 1995) 30. szakasza értelmében legalább tízéves gyakorlattal rendelkező jogtanácsos vagy ügyvéd jelölhető a körzeti bíróság bírói tisztségére. A bíróságokról és a bírósági tisztviselőkről szóló, 2002. évi törvény (Courts and Courts Officers Act 2002) értelmében legalább 12 éves gyakorlattal rendelkező ügyvéd vagy jogtanácsos jelölhető a Felsőbíróság vagy a Legfelsőbb Bíróság bírói tisztségére. Amint azt fentebb már említettük, a bírói testület független, a bírák e minőségükben kizárólag az Alkotmánynak és a jogszabályoknak vannak alárendelve, és hivatalba lépésük alkalmával az Alkotmány 34.5.1 cikkének megfelelően a következő nyilatkozatot teszik:

„A Mindenható színe előtt ünnepélyesen és őszintén kijelentem és fogadom, hogy a Legfelsőbb Bíróság elnökeként (a megfelelő tisztség beírandó) betöltött tisztségemben jogszerűen és becsületesen, legjobb tudásom és képességeim szerint, félelem, részrehajlás és rosszindulat nélkül járok el, továbbá betartom az Alkotmányt és a jogszabályokat. Isten vezéreljen és tartson meg engem ebben.”

Az Alkotmány értelmében a Felsőbíróság és a Legfelsőbb Bíróság bírái hivatalukból kizárólag akkor mozdíthatók el, ha helytelen magatartásuk vagy alkalmatlanságuk bebizonyosodott, és erről az ír parlament (Oireachtas) mindkét háza határozatot hozott. Az 1924. évi bírósági törvény (Courts of Justice Act 1924) és az 1946. évi kerületi bírósági törvény (Courts of Justice [District Court] Act 1946) a körzeti és kerületi bíróságok bíráira vonatkozóan is hasonló törvényi rendelkezéseket tartalmaz.

2. Az igazságügy-miniszter és a legfőbb ügyész

Az Alkotmány 30. cikke értelmében az igazságügy-miniszter (Attorney General) a „kormány tanácsadója jogi kérdésekben és jogi szakvélemények ügyében”. Az igazságügy-minisztert a Taoiseach (ír miniszterelnök) jelölése alapján a köztársasági elnök nevezi ki; ha a Taoiseach elhagyja hivatalát, az igazságügy-miniszter is köteles tisztségéről lemondani. Az igazságügy-miniszter általában gyakorló ügyvéd és vezető jogtanácsos. Nincs olyan szabály, amely az igazságügy-miniszter részére kötelezően előírná magánpraxisának szüneteltetését, az utóbbi években azonban ez volt a gyakorlat.

Az igazságügy-miniszter – mint a kormány jogi tanácsadója – a kormány által az Oireachtas (országgyűlés) két háza elé terjesztendő valamennyi törvényjavaslatot megvizsgálja. Az igazságügy-miniszter tanácsadással segíti továbbá a kormányt nemzetközi ügyekben, például nemzetközi megállapodások megerősítése esetén. Az igazságügy-miniszter további feladata a közérdek érvényesítése, amit különböző eljárások során felperesként vagy alperesként is elláthat. Bár az igazságügy-minisztert a Taoiseach nevezi ki, az igazságügy-miniszter független a kormánytól. Az Alkotmány értelmében a jogszabályok alkotmányosságának vizsgálatára irányuló ügyben mindig az igazságügy-miniszter az elsőrendű alperes.

1976 előtt valamennyi súlyos bűncselekmény esetében az igazságügy-miniszter nevében emeltek vádat. Az Alkotmány úgy rendelkezik, hogy e feladatot a törvény által erre felhatalmazott más személy is elláthatja. Ezért a büntetőeljárásról szóló – 1976-ban hatályba lépett – 1974. évi törvény (Prosecution of Offences Act 1974) 2. szakasza létrehozta a legfőbb ügyész (Director of Public Prosecutions) tisztségét; az elgondolás a fenti feladat ellátására irányuló, politikai kapcsolatoktól mentes tisztség létrehozása volt. A legfőbb ügyészt a kormány nevezi ki, ő azonban köztisztviselő, tehát a kormány távozása esetén – az igazságügy-miniszterrel eltérően – nem kell lemondania. Így biztosított a folyamatos bűnüldözés. Az 1974. évi törvény értelmében a legfőbb ügyész feladatainak ellátása során független. A legfőbb ügyészt a kormány elmozdíthatja hivatalából, azonban kizárólag abban az esetben, ha a Legfelsőbb Bíróság elnöke, a Felsőbíróság egyik bírójából és az igazságügy-miniszterből álló bizottság a legfőbb ügyész egészségi állapotáról vagy magatartásáról szóló jelentést készítette.

Ezért a **legfőbb ügyész** hoz döntést arról, hogy valamely személyt meg kell-e vádolni valamely súlyos bűncselekmény elkövetésével, és ha igen, mi legyen a vád. Valamennyi bűncselekmény üldözése a legfőbb ügyész nevében történik, azonban a kevésbé súlyos bűncselekmények ügyében a **Gardaí** (ír rendőrség) legtöbbször anélkül is nyomozhat, hogy az aktát megküldené a legfőbb ügyész részére. Ilyen esetben a legfőbb ügyész az ügy kezelésére vonatkozó tanácsot adhat a Gardaí részére. Bár a legfőbb ügyész a bűnüldözés terén átvette az igazságügy-miniszter szerepét, nemzetközi vonatkozású ügyekben – például kiadatás esetén – továbbra is az igazságügy-miniszter látja el ezt a feladatot.

3. A bírósági szolgálat alkalmazottai

A bírósági szolgálat (Courts Service) alkalmazottai a bírósági hivatalvezetők (court registrars) és a **bírósági titkárok** (court clerks).

A bírósági titkárok felelnek a bíróságok igazgatási jellegű feladatainak általános ellátásáért. A bírósági hivatalvezető fő feladata, hogy segítse a bírót a bírósági tárgyalás során, valamint biztosítsa a bíróság zökkenőmentes működtetéséhez szükséges, igazgatási jellegű feladatok hatékony ellátását.

A bírósági szolgálatot önálló jogi személyként a kormány hozta létre 1999 novemberében, a bírósági szolgálatról szóló, 1998. évi törvény (Courts Service Act, 1998) alapján. A bírósági szolgálat az igazságügyi és esélyegyenlőségi miniszternek, valamint – a miniszteren keresztül – a Kormánynak tartozik elszámolással.

A bírósági szolgálatnak öt feladatköre van:

a bíróságok irányítása,

segítségnyújtás a bírák számára,

a nyilvánosság tájékoztatása a bírósági rendszerről,

a bíróságok számára épületek biztosítása, ezek üzemeltetése és karbantartása,

a bíróságokhoz forduló személyek számára különféle szolgáltatások nyújtása.

4. A sheriff

Írországban minden megyében rendőrkapitány (sheriff) működik. A sheriff köztisztviselő; feladatai közé tartozik, hogy bírósági ítélet meghozatalát követően – tartozás csökkentése érdekében – bizonyos árukat lefoglaljon és értékesítsen. A sheriffet a bírósági tisztviselőkről szóló 1945. évi törvény (Court Officers Act 1945) alapján nevezik ki; a törvény 12. szakaszának (5) bekezdése értelmében csak azok a személyek nevezhetők ki e tisztségre, akik legalább öt éve ügyvédi vagy jogtanácsosi tevékenységet folytattak, illetőleg akik legalább öt évig sheriff vagy sheriff-helyettes mellett irodavezetőként vagy titkárságvezetőként dolgoztak. A törvény 12. szakasza (6) bekezdésének g) pontja kimondja, hogy a törvény előző szakaszainak hatálya alá tartozó sheriff alkalmazásának feltételeit időről időre a pénzügyminiszter határozza meg, az igazságügyi és esélyegyenlőségi miniszterrel folytatott konzultációt követően.

5. Jogtanácsosok

 Az Írországi Jogászegylet (Law Society of Ireland) felügyeli a jogtanácsosnak készülő diákok képzését, továbbá fegyelmi jogkört gyakorol a végzett jogtanácsosok (solicitorok) felett. A jogtanácsosi kinevezéshez három év gyakornoki idő letöltése, valamint az Írországi Jogászegylet által szervezett tanfolyamok elvégzése szükséges. A képzésre történő felvételhez egyetemi vagy azzal egyenértékű diploma szükséges; ezeket elővizsga-feltételeknek nevezik. E feltételek teljesülése esetén meg kell felelni a Jogászegylet záróvizsgáján, amely FE-1, FE-2 és FE-3 részekből áll. Az FE-1 vizsgán a következő nyolc alaptárgyat kéri számon: társasági jog, alkotmányjog, szerződési jog, büntetőjog, méltányos jogszolgáltatás, európai közösségi jog, ingatlanjog, deliktális felelősségi jog. A további részek speciális képzések. Az FE-2 olyan szakmai tanfolyam, amely 14 heti intenzív oktatásból, azt követő záróvizsgából, majd 18 havi gyakorlati képzésből áll; ezek a jelölt gyakorlati idejébe beszámítanak. Az FE-3 vagy haladó tanfolyam héthetes intenzív oktatást jelent, amelyet vizsga zár le. Ha a jelölt e tanfolyamot befejezte, kérheti jogtanácsosi névjegyzékbe történő felvételét. A jogtanácsosokról szóló 1994. évi törvénymódosítás (Solicitors [Amendment] Act 1994) 51. szakasza értelmében a jogtanácsosi hivatásra áttérni kívánó, végzett ügyvédeknek nem kell a jogtanácsos-gyakornokok számára előírt teljes képzési programon részt venniük.

A fegyelmi jogkört minden végzett jogtanácsos felett a Jogászegylet gyakorolja. A jogtanácsosokról szóló, 1954–1994. évi törvények (Solicitors Acts) értelmében a Jogászegylet fegyelmi bizottsága (Disciplinary Tribunal of the Law Society) jogosult a feltételezett kötelezettségszegésekre (pl. hűtlen kezelés) ügyben nyomozni, és az ügyet a Felsőbíróság elnöke elé terjeszteni. Az elnök jogosult a jogtanácsost a jogtanácsosi tevékenység folytatásától bizonyos időre eltiltani (felfüggesztés), valamint az ilyen felfüggesztést megszüntetni. Ha a fegyelmi bizottság úgy ítéli meg, hogy a jogtanácsos túl magas összeget számított fel szolgáltatásaiért, arra kötelezheti őt, hogy meghatározott összeget fizessen vissza az ügyfélnek.

A 2003. évi 732. jogszabály – a jogászai tevékenység folytatásáról szóló, 2003. évi európai közösségi rendeletek (European Communities [Lawyers' Establishment] Regulations 2003) – szerint a tagállamok ügyvédi vagy jogtanácsosi tevékenységet folytatni kívánó állampolgárai kötelesek az ügyvédi kamara tanácsánál (Bar Council), illetőleg a Jogászegyletnél (Law Society) kérni a névjegyzékbe való felvételüket. A jelentkezést elbírálják, és elfogadás esetén igazolást adnak ki a névjegyzékbe történt felvételről. Az ügyvédi kamara tanácsa, illetőleg a Jogászegylet elutasító határozata elleni fellebbezést a Felsőbírósághoz kell benyújtani.

6. Ügyvédek

Az Honorable Society of King's Inns nevű társaság kínál olyan posztgraduális jogi képzést, amelynek sikeres elvégzését követően az ügyvédi kamarában (Bar) ügyvédi gyakorlatot folytatni kívánó jelölt ügyvédi címet (barrister-at-law) szerez. A King's Inns önkéntes alapon működő társaság, amelynek vezető szerve a választmány; a választmány tagjai bírók és rangidős ügyvédek közül kerülnek ki. Az ügyvédi címhez szükséges képzésre felvételi vizsgával lehet bekerülni, a vizsgán a King's Inns jogi diplomáját vagy más jogi végzettséget szerzett jelöltek vehetnek részt. A jogtudományi diploma megszerzéséhez vezető (részidős) képzés két évig tart, az ügyvédi képzés pedig egy egyéves, nappali tagozatos, vagy egy kétéves, modulokból felépülő képzés. Az ügyvédi tanfolyam sikeres elvégzését követően a jelölteket a Legfelsőbb Bíróság elnöke behívja az ügyvédi kamarába a Legfelsőbb Bíróságra, és a behívott ügyvédek az ünnepségen végén aláírják a kamarai névjegyzéküket. A díjazás ellenében végzett ügyvédi munka megkezdéséhez azonban további előírásoknak kell eleget tenniük.

Az ügyvédi tevékenység folytatásához az ügyvédnek be kell iratkoznia a jogi könyvtárba (Law Library). A jogi könyvtár forráshely az ügyvédi munkához, továbbá – éves díj ellenében – hozzáférést biztosít a különböző jogi szövegekhez és anyagokhoz. Mielőtt az ügyvéd a jogi könyvtár tagjává válna, mentort (legalább öt évi gyakorlattal rendelkező ügyvédet) kell választania. Amíg a frissen végzett ügyvéd a mentor mellett dolgozik (ami általában egy évig tart), a „devil” (segédügyvéd) névvel jelölik. A mentor megismerteti a segédügyvédet az ügyvédi munka gyakorlati vonatkozásaival, és rendszerint perbeszédet megfogalmazásával, jogi kutatómunka elvégzésével, valamint bíróságon történő eljárással is megbízza.

 Az Írországi Ügyvédi Kamara Általános Tanácsa (General Council of the Bar of Ireland) – egy törvény által nem szabályozott testület – ellenőrzi az ügyvédek életvitelét. A tanácsot az ügyvédi kamara tagjai választják évente. A tanács szakmai etikai kódexet ad ki, amelyet a kamara tagjai időről időre módosítanak. Ez az etikai kódex tartalmazza az ügyvédekkel szemben támasztott követelményeket.

Az etikai kódex vélt megsértése esetén az ügyvédi kamara tanácsának (Bar Council) szakmai gyakorlattal foglalkozó bizottsága (Professional Practices Committee) vizsgálja ki az ügyet; e bizottságnak olyan személyek is tagjai, akik az ügyvédi kamarának nem tagjai. A Bizottság jogosult figyelmeztetést és bírságot kiszabni, valamint a tagot a jogi könyvtárból felfüggeszteni vagy kizárni. Döntése ellen a fellebbezési tanácshoz (Appeals Board) lehet fellebbezni, amelynek tagjai között szerepel a körzeti bíróság egy bírója, valamint egy bírósági ülnök is.

Korábban az ügyvédnek jogtanácsostól kellett utasítást kapnia, és az ügyvéddel való közvetlen kapcsolattartás tilos volt. A tisztességes kereskedelem bizottsága (Fair Trade Commission) ezt a gyakorlatot felülvizsgálta, 1990. évi beszámolójában a közvetlen kapcsolatteremtés általános tilalmát korlátozó gyakorlatnak minősítette, és javaslatot tett az etikai kódexből történő törlésére. A bizottság egyetértett azzal, hogy bizonyos esetekben kívánatos lehet a jogtanácsos bevonása az ügybe. A bizottság ajánlása szerint nem szükséges törvényben vagy más jogszabályban előírni az ügyvédet utasító jogtanácsos fizikai jelenlétét a bíróságon. Ezeket az ajánlásokat teljes körűen nem hajtották végre, azonban bizonyos elismert szakmai szervezetek közvetlen hozzáférése érdekében az etikai kódexet több ponton módosították.

Az ügyvéd kevesebb szakmai tapasztalattal bír *junior counsel* vagy rangidős (vezető) *senior counsel* lehet. Az ügyvédi kamara (Bar) tagjai szokás szerint néhány évig *junior counsel* minőségben dolgoznak, majd eldöntik, szeretnék-e vezető ügyvéddé válni. A vezető ügyvéddé történő előlépés nem automatikus; néhány *junior counsel* soha nem pályázik e címre. Általánosságban 15 év gyakorlatot követően a legtöbb ügyvéd vezető ügyvéddé lép elő. A vezető ügyvédi címre pályázók az igazságügy-miniszterhez fordulnak jóváhagyásért, de a tényleges kinevezést az igazságügy-miniszter ajánlása alapján a kormány végzi el; az igazságügy-miniszter a kinevezés kérdésében egyeztet a Legfelsőbb Bíróság elnökével, a Felsőbíróság elnökével, valamint az ügyvédi kamara tanácsának (Bar Council) elnökével.

A *junior counsel* általában perbeszédet készít elő és fogalmaz meg, továbbá bizonyos bírósági ügyekben jár el (általában – de nem kizárólag – az alacsonyabb fokú bíróságokon). A vezető ügyvéd feladatai közé tartozik a *junior counsel* által készített perbeszédtervezetek ellenőrzése, továbbá az összetettebb ügyek képviselése a Felsőbíróságon és a Legfelsőbb Bíróságon.

7. Megyei hivatalvezetők

 A megyei hivatalvezetők (county registrars) képesítéssel rendelkező jogtanácsosok, akiket a kormány nevez ki. A körzeti bíróságnál igazságügyi jellegű funkciókat látnak el és a körzeti bíróság hivatalának irányításáért felelnek.

A megyei hivatalvezetők (Dublin és Cork kivételével) egyúttal a **megyei sheriff** tisztségét is ellátják.

8. Közjegyzők

A közjegyzőket (notary public) a Legfelsőbb Bíróság elnöke nevezi ki nyílt eljárás során. A közjegyző a következő főbb feladatokat látja el: okiratok hitelesítése,

okiratokon szereplő aláírások valódiságának ellenőrzése és tanúsítása,

kereskedelmi okiratokkal (például saját és idegen váltókkal), illetve tengerészeti ügyekkel kapcsolatos közjegyzői óvások végrehajtása,

kijelentések, nyilatkozatok és eskü alatt tett nyilatkozatok (affidavit) írásba foglalása (kivéve az ír bíróságok előtt folyamatban lévő ügyeket).

A kinevezésre irányuló kérelemben meg kell jelölni a kérelmező állandó lakhelyét és foglalkozását, az adott kerületben működő közjegyzők számát, a kerület lakosainak számát, a közjegyzői működés szükségességét alátámasztó körülményeket és/vagy az álláshely megüresedésének módját. A kérelmet a kérelmező írásbeli nyilatkozatával kell megerősíteni, amelyhez a kérelmezőnek hat helyi jogtanácsos, valamint a helyi közösség hat vezetője által aláírt alkalmassági nyilatkozatot kell csatolnia. A kérelem indítvány útján kerül a Legfelsőbb Bíróság elnöke elé; az indítványt a Legfelsőbb Bíróság Hivatalán (Supreme Court Office) keresztül kézbesítik az Írországi Közjegyzői Testület (Faculty of Notaries Public in Ireland) nyilvántartója, a Jogászegylet titkára, valamint a kérelmező megyéjében és a szomszédos megyékben működő valamennyi közjegyző részére.

Az általános gyakorlat szerint kizárólag jogtanácsosokat neveznek ki közjegyzővé. Ha olyan személy pályázik közjegyzői tisztségre, aki nem jogtanácsos, a Jogászegylet felhívására olyan nyilatkozatot kell benyújtania a Legfelsőbb Bíróság elnökéhez, melyben vállalja, hogy nem foglalkozik ingatlanáruházással, továbbá nem végez általános jogtanácsosi tevékenységet. A közjegyzői kinevezéshez a kérelmezőnek az Írországi Közjegyzői Testület előtt vizsgát kell tennie.

Megjegyzés:

Az igazságügy-miniszter, a legfőbb ügyész, a bírósági titkárok és a rendőrkapitányok jelenlegi díjazásával kapcsolatos kérdéseiket az alábbi módon tehetik fel:

 e-mailben vagy

postai úton az alábbi címen:

Human Resources,

Department of Finance,

Merrion Street,

Dublin 2.

Az ügyvédek önálló vállalkozási tevékenységet végeznek, jövedelmük között nagyok az eltérések.

A jogtanácsosok lehetnek önálló vállalkozók, ha saját praxisuk van, de lehetnek alkalmazottak is; jövedelmük között szintén nagyok az eltérések.

A közjegyzők a hitelesített okiratok után díjat számítanak fel. Jogszabály nem írja elő a közjegyző által felszámítható díj mértékét; a közjegyzők általában az idő, az utazási költség és a szakember által nyújtott szolgáltatások elvárható ára alapján határozzák meg a díjat.

Utolsó frissítés: 11/11/2021

E lap nemzeti nyelvű változatát az adott tagállam tartja fenn. Az Európai Bizottság szolgálata készíti el a fordításokat a többi nyelvre. Előfordulhat, hogy az eredeti dokumentumon az illetékes tagállami hatóság által végzett változtatásokat a fordítások még nem tükrözik. Az Európai Bizottság nem vállal semmifajta felelősséget az e dokumentumban szereplő vagy abban hivatkozott információk vagy adatok tekintetében. Az ezen oldalról felelős tagállam szerzői jogi szabályait a Jogi nyilatkozatban tekintheti meg.

Figyelem: az oldal eredeti nyelvű változata nemrég módosult. Az Ön által kiválasztott nyelvi változatot most készítik fordítóink.

A különböző jogi szakmák - Görögország

Ezen az oldalon a görögországi jogi szakmák áttekintése található.

Ügyészek

Szervezet

Igazságügyi hatóságként az ügyészségek (*eisangeleis*) a kormány „igazságügyi ágához” tartoznak, és részt vesznek az igazságszolgáltatásban. Az ügyészek (*eisangeleis*) működési és személyes függetlenséget élveznek.

A szabálysértésekkel foglalkozó bíróságok kivételével minden bíróság mellett működik ügyészség, amely független igazságügyi hatóságként jár el.

Hatásköre alapvetően a büntetőeljárás előkészítéséhez kapcsolódik. Az ügyész fő feladata büntetőeljárások indítása, a nyomozások felügyelete és a fellebbezések benyújtása.

Görögországban az ügyészek nem szakosodnak szakterületekre.

Az igazságügyi Minisztérium felel az ügyészek munkavégzéséhez szükséges általános feltételek biztosításáért.

Az ügyészeknek nincs külön weboldala. A szolgálati viszonyukra vonatkozó adatokat az Igazságügyi Minisztérium tárolja.

Szerepük és fő feladataik

Az ügyészek a következőkért felelősek:
előzetes nyomozás lefolytatása;
büntetőeljárás indítása;
az ügyben érintett személyek kihallgatása;
a bűnüldöző hatóságok felügyelete a bűnmegelőzés és a büntetőeljárás lefolytatása terén;
javaslatok benyújtása az igazságszolgáltatási tanácsokhoz és a bíróságokhoz;
fellebbezés benyújtása;
börtönök felügyelete; és minden egyéb, törvényben meghatározott feladatkör.
Az ügyészeket a Legfelsőbb Bíróság bírái és a törvényben meghatározott vezető ügyészek vizsgálják felül.

Bírák

Szervezet

Az igazságszolgáltatás keretei között rendes bírákból (*taktikoí dikastés*) álló bíróságok ítéleznek, a bírák működési és személyi függetlenséget élveznek. Feladataik ellátása során a bírák (*dikastés*) csak az Alkotmány és a törvények hatálya alá tartoznak, és nem kötelesek eleget tenni az Alkotmányt sértő rendelkezéseknek.

A rendes bírákat a törvényi előírások szerint a vezető bírák, valamint a Legfelsőbb Bíróság (*Áreios Págos*) mellett működő Legfőbb Ügyész és annak helyettesei (*antieisangeleís*) vizsgálják felül.

Az Igazságügyi Minisztérium felel a bírák munkavégzéséhez szükséges feltételek biztosításáért.

A bírácoknak nincs külön weboldala. A szolgálati viszonyukra vonatkozó adatokat az Igazságügyi Minisztérium tárolja.

A jogi szakma szervezetei: Barristerek/ügyvédek

Barristerek/ügyvédek

Görögországban az ügyvédek (*dikigóroi*) fizetetlen köztisztviselők; a szakosodás nem kötelező számukra.

Az Igazságügyi Minisztérium felel az ügyvédek munkavégzéséhez szükséges feltételek biztosításáért.

Görögországban 63 ügyvédi kamara (*dikigorikoí sýllogoi*) működik, minden elsőfokú bíróság (*protodikeío*) székhelyén egy.

Görögországban az igazságügyi miniszter felügyeli az ügyvédi kamarákat.

Jogi adatbázisok

Az információk az [🇪🇺 Athéni Ügyvédi Kamara](#) honlapján érhetők el, de az adatokhoz csak az egyes kamarák tagjai férhetnek hozzá.

Ügyvédek / jogi tanácsadók

Görögországban az ügyvédek jogi tanácsadóként (*nomikoí sýmvouloi*) is működnek.

Jogi adatbázisok

Az információk az [🇪🇺 Athéni Ügyvédi Kamara](#) honlapján érhetők el, de az adatokhoz csak az egyes kamarák tagjai férhetnek hozzá.

Közjegyzők

A közjegyzők (*symvoloiagrafoi*) fizetetlen köztisztviselők, akiknek fő feladata a jogi aktusnak vagy az érdekelt felek nyilatkozatának minősülő vagy annak bizonyítékaként szolgáló dokumentumok elkészítése és tárolása, amennyiben az ilyen dokumentumokat jogszabály kötelezően előírja, vagy ha a felek ezeket az okiratokat hivatalossá kívánják tenni.

Görögországban a közjegyzők nem szakosodnak szakterületekre.

Minden elnöki rendelettel létrehozott kerületi polgári bíróság (*eirinodikeío*) székhelyén legalább egy közjegyzői álláshely van.

Az Igazságügyi Minisztérium felel a közjegyzők munkavégzéséhez szükséges feltételek biztosításáért.

Görögországban kilenc közjegyzői kamara (*dikigorikoí sýllogoi*) működik, amelyek a fellebbviteli bíróságok (*protodikeío*) székhelyén találhatók.

A közjegyzői kamarákat az Igazságügyi Minisztérium felügyeli.

A közjegyzőkre vonatkozó információk az [🇪🇺 Athéni, Pireuszi, Égei-tengeri és Dodekanészoszi Fellebbviteli Bíróság mellett működő Közjegyzői Kamara](#) honlapján és a [🇪🇺 Közjegyzők Európai Jegyzéke weboldalán](#) található, mely utóbbi az [🇪🇺 Európai Unió Közjegyzőségeinek Tanácsa \(CNUE\)](#) égisze alatt működik.

Egyéb jogász hivatások

Bírósági végrehajtók

A bírósági végrehajtók (*dikastikoí epimelités*) fizetetlen köztisztviselőnek minősülnek.

A bírósági végrehajtók a következőkért felelősek:

- 1) bírósági és bíróságon kívüli okiratok kézbesítése;
- 2) a Polgári perrendtartás 904. cikkének (2) bekezdésében említett végrehajtható okiratok végrehajtása, azaz jogerős ítéletek és a görög bíróság által hozott és általa előzetesen végrehajthatónak nyilvánított ítéletek, választottbírói határozatok, a görög bíróságok egyezségeit tartalmazó vagy perköltséget megállapító bejegyzései, közjegyzői okiratok, görög bírák által kibocsátott fizetési meghagyások és „kilakoltatási végzések”, végrehajthatónak nyilvánított külföldi okiratok; és jogilag végrehajthatónak elismert végzések és okiratok; valamint
- 3) a törvény által megállapított bármely egyéb feladat.

Az Igazságügyi Minisztérium felel a bírósági végrehajtó munkavégzéséhez szükséges feltételek biztosításáért.

Görögországban nyolc [🇪🇺 Bírósági Végrehajtói Kamara \(sýllogoi dikastikón epimelitón\)](#) van.

Adminisztratív dolgozók

Az Igazságügyi Minisztérium felel a görög bíróságon dolgozó alkalmazottak munkavégzéséhez szükséges feltételek biztosításáért.

Bírósági végrehajtók (377 Kb) [el](#)

Adminisztratív dolgozók (376 Kb) [el](#)

Kapcsolódó internetes oldalak

[🇪🇺 Athéni Ügyvédi Kamara](#)

[🇪🇺 Pireuszi Ügyvédi Kamara](#)

[🇪🇺 Igazságügyi Minisztérium](#)

[🇪🇺 Az Athéni, Pireuszi, Égei-tengeri és Dodekanészoszi Fellebbviteli Bíróság mellett működő Közjegyzői Kamara](#)

[🇪🇺 Thesszaloniki Közjegyzői Kamara](#)

Görög Bírósági Végrehajtók Szövetsége

Utolsó frissítés: 07/01/2022

E lap nemzeti nyelvű változatát az adott tagállam tartja fenn. Az Európai Bizottság szolgálata készíti el a fordításokat a többi nyelvre. Előfordulhat, hogy az eredeti dokumentumon az illetékes tagállami hatóság által végzett változtatásokat a fordítások még nem tükrözik. Az Európai Bizottság nem vállal semmifajta felelősséget az e dokumentumban szereplő vagy abban hivatkozott információk vagy adatok tekintetében. Az ezen oldalért felelős tagállam szerzői jogi szabályait a Jogi nyilatkozatban tekintheti meg.

A különböző jogi szakmák - Spanyolország

Spanyolországban a jogi szakma olyan szakmát jelent, amelyet csak speciális jogi képzésben részesült személy végezhet, tekintettel arra, hogy munkája során jogot alkalmaz.

Bírák és vezető bírák

Ügyészek

Bírósági tisztviselők

Ügyvédek

Jogi tanácsadók

Közjegyzők

Nyilvántartók

Jogi képviselők

Munkajogi és társadalombiztosítási tanácsadók

Jogi szakmák – Bevezetés

Spanyolországban a jogi szakma olyan szakmát jelent, amelyet csak speciális jogi képzésben részesült személy végezhet, tekintettel arra, hogy munkája során jogot alkalmaz.

A főbb jogi szakmák Spanyolországban a következők: ügyészek (*fiscales*), bírák (*jueces*) és vezető bírák (*magistrados*), ügyvédek (*abogados*), közjegyzők (*notarios*), bírósági tisztviselők (*letrados de la administración de justicia*), ingatlan- és cégnyilvántartók, valamint jogi képviselők (*procuradores*).

Bírák és vezető bírák

Szervezet

Az igazság a néptől származik, az igazságszolgáltatást az uralkodó nevében a bírói kart alkotó bírák és vezető bírák gyakorolják. Az igazságszolgáltatás kizárólag a bírák feladata, vagyis csak ők hozhatnak ítéleteket és biztosíthatják azok végrehajtását.

A bírák és a vezető bírák az állam más hatalmi ágaitól függetlenek, és kizárólag az alkotmánynak és a törvényeknek vannak alárendelve.

Az igazságszolgáltatási karrier alapjait az **érdem és a képesség alapelvei** képezik. A kiválasztási eljárás objektív és átlátható, egyenlő esélyeket biztosít minden, az előfeltételeknek megfelelő személy számára, aki rendelkezik a szükséges készségekkel, szakmai kompetenciával és képesítéssel a bírói feladatok ellátásához.

A bírói hatalomról szóló sarkalatos törvény háromfajta szakmai előmeneteli kategóriát fektet le:

a Legfelsőbb Bíróság bírāja (*Magistrado del Tribunal Supremo*),

vezető bíró (*magistrado*),

bíró (*juez*).

A legtöbb jelölt a bírói kategóriára jelentkezik. A bírói hatalomról szóló sarkalatos törvény értelmében a bíróvá válás érdekében a végzett jogász jelölteknek versenyvizsgát kell tenniük, és el kell végezniük egy jogi iskolai (*Escuela Judicial*) képzést.

A jelöltek kisebb számban a vezető bírói és legfelsőbb bírósági bírói úton is beléphetnek a bírói karba.

Végezetül a Legfelsőbb Bíróság bíráit a legalább 15 éves szolgálati idővel – ebből 10 éves vezető bírói tevékenységgel – rendelkező felsőbbbírósági bírák közül nevezi ki a spanyol általános bírói tanács (*Consejo General del Poder Judicial*), míg a legfelsőbb bírósági bírák ötödét a legalább 15 éves tapasztalattal rendelkező, elismert ügyvédek közül nevezik ki.

Funkciók és feladatok

A bíróságok és a törvényszékek csak olyan ügyekben járnak el, amelyekre nézve a bírói hatalomról szóló sarkalatos törvény vagy más jogszabály megállapítja hatáskörüket.

A különböző hatáskörökről többet megtudhat a „Spanyol bíróságok” részben.

A bírák és vezető bírák bírói hatalmukat a bírói kar igazságügyi és igazgatási szerveitől függetlenül gyakorolják.

A bírák és a vezető bírák a jogszabályban meghatározott ügyekben és módon polgári és büntetőjogi felelősséggel bírhatnak, valamint a bírói hatalomról szóló sarkalatos törvény fegyelmi szabályokat is lefektet.

További információkat az [Görög általános bírói tanács](#) honlapján találhat.

Ügyészek

Szervezet

Az ügyészség (*Ministerio Fiscal*) alkotmányos jelentőségű, jogi személyiséggel rendelkező szerv, amely az igazságszolgáltatáson belül funkcionális autonómiával bír. Feladatait saját szervezetein keresztül látja el, az egységes fellépés és a hierarchikus alárendeltség alapelveinek megfelelően, és minden ügyben a jogszerűség és pártatlanság alapelvei szerint jár el.

A legfőbb ügyész (*Fiscal General del Estado*) az ügyészség vezetője, aki egész Spanyolországban képviseli a szervezetet. Ő adja ki a szükséges utasításokat és instrukciókat az ügyészségre és annak belső munkájára nézve, továbbá felelősségi körébe tartozik az általános irányítás és ellenőrzés.

Az ügyészek olyan köztisztviselők, akiket a jogi egyetemi végzettséggel és a jogi szakvizsgával rendelkezők számára tartott versenyvizsga alapján választanak ki. Szervezeti szempontból a Legfőbb Ügyészség és az autonóm közösségek adott ügyészségei alá tartoznak.

Funkciók és feladatok

Az 1978. évi spanyol alkotmány 124. cikke kimondja, hogy „a más szervek hatáskörébe utalt feladatok sérelme nélkül, az ügyészség feladata az igazságszolgáltatás működésének elősegítése a jogállamiság, az állampolgárok jogai és a jogszabályok által meghatározott közérdek védelme érdekében, hivatalból vagy az érdekelt felek kérelmére, továbbá a bíróságok függetlenségének védelme és a bíróságok előtt folytatott eljárásokban a társadalmi érdek érvényre juttatása”.

Feladatai közé tartozik:

a jogszabályokkal összhangban álló, hatékony igazságszolgáltatási funkció ellátásának biztosítása a meghatározott határidőkön belül, a szükséges fellépéseken, fellebbezési eljárásokon és más intézkedéseken keresztül;

a büntetőeljárásban annak biztosítása, hogy az igazságügyi hatóság megteszi a szükséges elővigyázatossági intézkedéseket és elvégzi a tények megállapításához szükséges nyomozást;

a jogszabályok által meghatározott polgári eljárásokban való beavatkozás, ha azok kihatással vannak a társadalmi érdekre vagy kiskorúak, fogyatékosok vagy hátrányos helyzetűek érdekeire, amíg a szokásos képviselési mechanizmusok nem biztosíthatók számukra;

a kiskorúak büntetőjogi felelősségével kapcsolatos ügyekben a vonatkozó jogszabályok által rúházott feladatok ellátása, a kiskorú legjobb érdekeit szem előtt tartva.

További információkat az [Ügyészség](#) honlapján találhat.

Bírósági tisztviselők

Szervezet

A bírósági tisztviselők vezető szövetet képeznek az igazságügyi igazgatási rendszerben; az Igazságügyi Minisztériumhoz beosztott köztisztviselők, akik saját jogon hatósági minőségben járnak el.

A bírósági tisztviselők jogi végzettséggel rendelkeznek, és – versenyvizsgákat követően – el kell végezniük a Jogi Tanulmányok Központja (*Centro de Estudios Jurídicos*) által szervezett képzést, amelyre a felvételit szintén versenyvizsga képezi.

A bírósági tisztviselők az Igazságügyi Minisztérium és az egyes felsőbbbíróságok hivatalainak (*Secretario de Gobierno*) keretein belül alkotnak hierarchikus szervezeti egységet, és gyakorlatilag a bírakkal azonos összeférhetlenségi szabályok és tilalmak vonatkoznak rájuk.

Funkciók és feladatok

Feladatuk ellátása során a bírósági tisztviselőknek biztosítaniuk kell, hogy a felelősségi körükbe tartozó bírói vagy bírósági határozatok végrehajtása megtörténjen. Kötelesek mindenkor betartani a jogszerűség és pártatlanság elvét, a bírósági eszközök hitelesítése során az önállóság és a függetlenség elvét, más – jogszabályban meghatározott – feladataik ellátásakor pedig az eljárás egységessége és a hierarchikus alárendeltség elvének megfelelően járnak el.

A bírósági tisztviselők feladata az iratkezelés és nyilvántartás-vezetés. Kötelesek vezetni a bírósági határozatok nyilvántartását, továbbá feladatuk a jogi eljárások gyors megindításának és megfelelő lefolytatásának biztosítása, valamint a bírósági alkalmazottak irányítása. A bírósági tisztviselők felelősek a más szervezetekkel és közigazgatási szervekkel folytatott közreműködésért és együttműködésért, továbbá a bírósági statisztikák készítéséért.

A spanyolországi bírósági alkalmazottakról további információkat a következő linkeken talál:

[Bírósági tisztviselők \(letrados de administración de justicia\)](#) (381 Kb) [es](#)

[Eljárási ügynökök \(gestores procesales\)](#) (371 Kb) [en](#)

[Jogi nyilvántartók \(tramitadores procesales\)](#) (371 Kb) [en](#)

[Bírósági asszisztensek \(auxilio judicial\)](#) (374 Kb) [en](#)

A jogi szakmák szervezete

Ügyvédek

Az ügyvédek olyan független szabadfoglalkozású személyek, akik a társadalom számára szolgáltatást nyújtanak. Nem köztisztviselők; szabad és tisztességes verseny alapján praktizálnak (a spanyol ügyvédekre vonatkozó alapszabály – *Estatuto General de la Abogacía Española* – 1. cikke).

Az ügyvédek szerepe alapvetően a felek minden fajta jogi eljárásban történő irányítása és védelmének ellátása, jogi tanácsadás nyújtása, valamint ügyfeleik képviselése, hacsak ezt jogszabály nem utalja más szakma hatáskörébe.

Az ügyvédkénti praktizáláshoz egy adott személynek a következőknek kell megfelelnie:

spanyol állampolgár vagy az Európai Unió egyik tagállamának állampolgára, vagy egy olyan ország állampolgára, amely az 1992. május 2-i, az Európai Gazdasági Térségről szóló megállapodásban részes fél;

nagykorú és nem áll fenn ellene az ügyvédkénti tevékenységből való kizárási ok;

képesített ügyvéd vagy spanyol jogi diplomával rendelkezik (olyan esetekben, amelyekre nem vonatkozik az ügyvédi vagy jogi képviselői szakmákról szóló, 2006. október 30-i 30/2006. törvény és a kapcsolódó végrehajtási rendeletek), vagy egyenértékű külföldi diplomával, amelyet a hatályos szabályok alapján hivatalosan elismertek;

annak érdekében, hogy Spanyolországban bárhol praktizálhasson, ügyvédi kamarai (*Colegio de Abogados*) tagság szükséges abban a kerületben, ahol kizárólagos vagy elsődleges szakmai székhelye található.

Az ügyvédek az általuk nyújtott szolgáltatásoknak megfelelő **díjat** számolnak fel, amely lehet összegű, óradíj vagy periodikus fizetség. A díj összegéről az ügyfél és az ügyvéd szabadon állapodik meg, feltéve, hogy az nem sérti a szakmai etikai kódexet vagy a tisztességes versenyre vonatkozó szabályokat.

További információkat a [spanyol ügyvédek általános tanácsa](#) honlapján találhat.

Jogi adatbázisok

A jogalkotásról: [Hivatalos Állami Közlöny](#).

Az ítélkezési gyakorlatról: [Jogi Dokumentációs Központ](#).

Ingyenes-e a fenti adatbázisokhoz a hozzáférés?

Igen, a hozzáférés ingyenes.

Jogi tanácsadók

Lásd az ügyvédekről szóló részt.

Közjegyzők

Szervezet, funkciók és feladatok

A közjegyzők két elválaszthatatlan szerepkörrel rendelkeznek: köztisztviselők és jogi szakemberek, akiknek elsődleges közfeladata a jogi eszközök és más bíróságon kívüli iratok hitelesítése; e dokumentumokat a felek akaratának és a jogszabályoknak megfelelően készítik el, ellenőrzik és értelmezik, miközben a feleket azok joghatásairól tájékoztatják.

A közjegyző köztisztviselői szerepköre azt jelenti, hogy az általa hitelesített okiratok (közjegyzői okiratok – *escrituras publicas*; kereskedelmi megállapodások – *pólizas mercantiles*; vagy hitelesített másolatok – *testimonios*) speciális igazságügyi vagy bíróságokon kívüli joghatásokkal járnak, az okirat típusától függően.

A spanyolországi közjegyzők szerepkörének minden aspektusa szigorúan szabályozott (a kinevezést az Igazságügyi Minisztérium végzi; a felvételi versenyvizsgák útján zajlik; a helyek száma korlátozott; az ellentételezés a kormányzat által rögzített díjazás formájában történik; nyugdíj; fegyelmi intézkedések). Az előléptetés senioritás vagy az Igazságügyi Minisztérium által a közjegyzők részére szervezett versenyvizsgák alapján történik.

A közjegyzővé válásért tett versenyvizsgákon csak végzett jogászok vagy posztgraduális jogi végzettséggel rendelkezők vehetnek részt.

A közjegyzők autonóm közösségenkénti közjegyzői szövetségek (*Colegios Notariales*) tagjai, amelyeket a közjegyzői általános tanács (*Consejo General del Notariado*) szervezete fog át. Ez utóbbi szervre az állam bizonyos szakmai felügyeleti jogköröket ruházott.

A közjegyzők közvetlenül az Igazságügyi Minisztérium alá tartoznak a Nyilvántartók és Közjegyzők Főigazgatósága (*Dirección General de los Registros y del Notariado*) keretében, amely a közjegyzői szolgáltatások ellenőrzéséért és felügyeletéért felel.

További információkat a spanyol közjegyzők általános tanácsa honlapján (www.notariado.org) találhat.

Más jogi szakmák

Nyilvántartók

Az ingatlan-, cég- és ingó-nyilvántartások bizonyos jogok, jogi eszközök vagy cselekmények közhiteles nyilvántartásaként funkcionálnak, *erga omnes* anyagi hatállyal, amely lehetővé teszi az adatok jogszerűségének, helyességének, teljességének és pontosságának védelmét. Ez azt jelenti, hogy az ilyen jogok fennállásának bizonyítására semmilyen más biztosítékra (tulajdoni lapokra, kezességre stb.) nincs szükség; ezért ez biztosabb és költséghatékonyabb rendszert biztosít, mivel csak egyszeri regisztrációs díjat jelent, és azonnali, állandó hatással jár.

Az ingatlan-, cég- és ingó-nyilvántartók köztisztviselők, akik az ingatlan-, cég- és ingó-nyilvántartások vezetéséért felelnek Spanyolországban.

Köztisztviselők és jogi szakemberek egyszerre: saját felelősségi körükben a jog – különösen a jelzálog-, a cég- és a közigazgatási jog – által rájuk ruházott bizonyos közfeladatokat látják el; valamint a jelzálogjogról szóló törvény (*Ley Hipotecaria*) értelmében köztisztviselőként a közigazgatási jog által rájuk ruházott hatáskört gyakorolnak.

A felvételiútköz, a helyek számához, az ellentételezéshez, a fegyelmi intézkedésekhez és a nyugdíjhoz kapcsolódó kérdéseket a kormányzat szabályozza. A nyilvántartóvá váláshoz végzett jogászok vagy posztgraduális jogi végzettséggel rendelkezők állami versenyvizsgákon vesznek részt.

Ellentételezésük a kormányzat által rögzített díjazás formájában történik.

Az ingatlan-, cég- és ingó-nyilvántartók testületileg a spanyolországi nyilvántartók nemzeti szövetségéhez tartoznak (*Colegio Nacional de Registradores de España*), amelyre az állam egyes szakmai felügyeleti feladatokat ruházott.

Közvetlenül az Igazságügyi Minisztérium alá tartoznak a Nyilvántartók és Közjegyzők Főigazgatósága (*Dirección General de los Registros y del Notariado*) keretében, amely a nyilvántartások ellenőrzéséért és felügyeletéért felel.

A nyilvántartók a következő feladatokat látják el: a felelősségi körükbe tartozó, nyilvántartásokba való bejegyzésre benyújtott okiratok osztályozása; tanácsadás a nyilvánosság számára a nyilvántartásokhoz kapcsolódó ügyekben, valamint a bevitt információkhoz nyilvános hozzáférés biztosítása; szükség esetén annak ellenőrzése, hogy a hozzáférést kérő személynek fennáll-e erre nézve jogos érdeke, továbbá az érzékeny adatok megfelelő védelme.

További információkat a [spanyolországi nyilvántartók nemzeti szövetsége](#) honlapján találhat.

Jogi képviselők

A jogi képviselők (*procuradores*) az e célra megadott felhatalmazás alapján a bíróságok előtt képviselik a felek jogait és érdekeit, és biztosítják, hogy a bíróságok és a felek közötti kommunikáció megfelelően hitelesített legyen, továbbá a jogszabályok által előírt bármely más feladatot is ellátnak.

A jogi képviselőként való tevékenység feltételei: jogi képviselői vagy (az ügyvédi vagy bírósági jogi képviselői szakmák gyakorlásáról szóló, 2006. október 30-i 34/2006. törvény értelmében) bírósági jogi képviselői végzettség, a jogi képviselők szövetségénél (*Colegio de Procuradores*) való nyilvántartásba vétel, biztosíték letétbe helyezése, továbbá eskü- vagy fogadalomtétel.

A jogi képviselők a jogi képviselők szövetségének felügyelete alatt állnak, amelynek irányító szerve biztosítja, hogy tagjai megfelelően és hatékonyan látják el feladataikat.

Ellentételezésük az Igazságügyi Minisztérium által előzetesen rögzített díjazás formájában történik.

További információkat a [spanyol jogi képviselők általános tanácsa](#) honlapján találhat.

Munkajogi és társadalombiztosítási tanácsadók

A munkajogi és társadalombiztosítási tanácsadók (*graduados sociales*) olyan szakértők, akik munkajogi és társadalombiztosítási ügyekben járhatnak el a peres eljárásokban.

Az alacsonyabb és magasabb fokú bíróságok előtti eljárásokban egyaránt részt vehetnek, és fellebbezéseket is benyújthatnak. Ugyanakkor a Legfelsőbb Bíróságra benyújtott fellebbezéshez ügyvéd jelenléte szükséges.

Spanyolországban több mint 25 000 munkajogi és társadalombiztosítási tanácsadó található, akik cégeknek és magánszemélyeknek egyaránt tanácsot adnak.

Kapcsolódó linkek

[A SPANYOL IGAZSÁGÜGYI MINISZTERIUM](#)

[A SPANYOL BÍRÁK ÁLTALÁNOS TANÁCSA](#)

[A SPANYOL ÜGYÉSZSÉG](#)

[A SPANYOLORSZÁGI BÍRÓSÁGI TISZTVISELŐK NEMZETI SZÖVETSÉGE](#)

[A SPANYOL ÜGYVÉDEK ÁLTALÁNOS TANÁCSA](#)

[A SPANYOL JOGI KÉPVISELŐK ÁLTALÁNOS TANÁCSA](#)

[A SPANYOL KÖZJEGYZŐK ÁLTALÁNOS TANÁCSA](#)

[A SPANYOLORSZÁGI NYILVÁNTARTÓK NEMZETI SZÖVETSÉGE](#)

[A SPANYOL TANÁCSADÓK ÁLTALÁNOS TANÁCSA](#)

Utolsó frissítés: 29/06/2022

E lap nemzeti nyelvű változatát az adott tagállam tartja fenn. Az Európai Bizottság szolgálata készíti el a fordításokat a többi nyelvre. Előfordulhat, hogy az eredeti dokumentumon az illetékes tagállami hatóság által végzett változtatásokat a fordítások még nem tükrözik. Az Európai Bizottság nem vállal semmifajta felelősséget az e dokumentumban szereplő vagy abban hivatkozott információk vagy adatok tekintetében. Az ezen oldalért felelős tagállam szerzői jogi szabályait a Jogi nyilatkozatban tekintheti meg.

A különböző jogi szakmák - Franciaország

Ebben a szakaszban áttekintést talál a különböző jogi szakmákról.

Jogi szakmák – bevezető

Bírák

Szervezet

Franciaországban a **bírák** (*magistrats*) hivatásos bírák, és egyrészt ügyeket **tárgyaló ítélőbírák**, másrészt az **Államügyészségnél** (*ministère public* vagy *parquet*) tevékenykedő ügyészek. Az ítélkező bírák gyakori elnevezése „ítélőbíró” (*magistrat du siège*), míg az Államügyészségnél tevékenykedő tisztviselőké „állandó bírák”, vagy „ügyészek” (*magistrats du parquet*).

Az ítélőbírák az eléjük terjesztett jogvitákban döntenek; az Államügyészség feladata, hogy képviselje a közérdeket, és biztosítsa a jog megfelelő

alkalmazását. A bírói hivatásra irányadó szabályokat a bírói kar jogállásáról szóló organikus törvényt (*loi organique*) kihirdető, 1958. december 22-i 58-

1270. sz. törvényerejű rendelet (*ordonnance*) állapítja meg. E rendelet 1. cikke szerint egy bíró a pályafutása különböző szakaszaiban ítélőbírává vagy az ügyészségre nevezhető ki. Ez a bírói kar egységességének elve, melyet az Alkotmánytanács az 1993. augusztus 11-i határozatában erősített meg.

Valamennyi bíró a bírói kar tagja; ezt az Alkotmány 66. cikke írja elő az egyéni szabadságjogok védelme érdekében. A bírásra irányadó szabályok azonban bizonyos eltéréseket mutatnak: az ítélőbírákat felsőbb hatóság nem utasíthatja, továbbá elmozdíthatatlanságuk garantált, azaz a beleegyezésük nélkül nem helyezhetők át más tisztségbe. A kinevezésük módja szintén eltér: az ítélőbírák kinevezésére a Legfelsőbb Igazságszolgáltatási Tanács (*Conseil supérieur*

de la magistrature) hozzájárulásával vagy a Semmitőszék ítélőbírái, a fellebbviteli bíróságok első elnökei és a bíróságok elnökei esetén a Legfelsőbb Igazságszolgáltatási Tanács javaslatára kerül sor; végezetül a Legfelsőbb Igazságszolgáltatási Tanács fegyelmi hatáskörrel rendelkezik valamennyi ítélőbíró felett. Az Államügyészség bírónak kinevezésére azonban a Legfelsőbb Igazságszolgáltatási Tanáccsal való konzultációt követően kerül sor, az igazságügyi miniszter pedig a jelölések előterjesztéséért és a fegyelmi jogkörök gyakorlásáért felelős.

A bírák többségének **felvétele versenyvizsga** (*concours*) útján történik. Az egyetemi hallgatók számára nyitott első versenyvizsga letételéhez a pályázóknak legalább négy év felsőoktatási képzés (azaz mesterképzés) elvégzését igazoló oklevéllel kell rendelkezniük. A sikeres jelölteket bírósági gyakornokká (*auditeurs de justice*) nevezik ki, ezt követően pedig mindannyian az Országos Bíró- és Ügyészképző Iskola (*École nationale de la magistrature* – ENM) képzésében részesülnek. Van lehetőség a bírói karba való közvetlen bekerülésre is. Az Országos Bíró- és Ügyészképző Iskola képzésének elvégzését követően a bírósági gyakornokokat rendelet (*décret*) útján nevezik ki valamely bírósághoz vagy az Államügyészséghez.

Igazságszolgáltatási feladataik mellett a **bírósági vezetők** (az elnök és az államügyész vagy a bíróságtól függően az első elnök és a főügyész) adminisztratív feladatokat is ellátnak, például a tárgyalások ütemezését illetően.

2018. január 1-jén **8412 bíró volt**, akik közül 7881-en tevékenykedtek bíróságokon vagy az Államügyészségnél.

A Legfelsőbb Igazságszolgáltatási Tanács

A Legfelsőbb Igazságszolgáltatási Tanácsról (*Conseil supérieur de la magistrature* – CSM) az **Alkotmány 65. cikke** rendelkezik. A 2008. július 23-i alkotmánytörvény módosította a Legfelsőbb Igazságszolgáltatási Tanács összetételét és a kinevezésekkel kapcsolatos hatásköreit, továbbá arról rendelkezett, hogy az ügyeket a peres felek terjesszék a Tanács elé. A köztársasági elnök immár nem tagja a Legfelsőbb Igazságszolgáltatási Tanácsnak.

A **Tanács ítélőbírák tekintetében illetékes testületének** elnöke a Semmitőszék (*Cour de cassation*) első elnöke. A Tanács további tagjai: öt ítélőbíró, egy ügyész, az Államtanács (*Conseil d'État*) egy, az Államtanács által kijelölt tagja, egy ügyvéd (*avocat*), valamint hat – sem a törvényhozó testülethez, sem a rendes bíróságokhoz, sem a közigazgatási bíróságokhoz nem tartozó – szakképzett személy. A köztársasági elnök, a Nemzetgyűlés (*Assemblée nationale*) Alsóházának elnöke és a Szenátus elnöke is két-két szakképzett személyt jelöl ki.

A **Tanács ügyészek tekintetében illetékes testületének** elnöke a Semmitőszék mellett működő főügyész (*procureur général*). A Tanács további tagjai: öt ügyész, egy ítélőbíró, valamint a már említett egy Államtanács-tag, egy ügyvéd és hat szakképzett személy.

A Tanács ítélőbírák tekintetében illetékes testülete kinevezési javaslatokat tesz a Semmitőszék ítélőbírói tisztségeire, a fellebbviteli bíróságok (*courts d'appel*) első elnöki tisztségére és a megyei bíróságok (*tribunaux de grande instance*) elnöki tisztségeire. Más ítélőbírák csak a Tanács **hozzájárulásával** nevezhetők ki.

A Tanács e testülete az ítélőbírák tekintetében illetékes **fegyelmi tanácsként** jár el. Ebben a minőségében tagjai között ott van az ügyészek tekintetében illetékes testületben ülésező ítélőbíró is.

A Tanács ügyészek tekintetében illetékes testülete véleményezi az említett ügyészek kinevezését. Emellett véleményt nyilvánít az ügyészek tekintetében hozott fegyelmi intézkedésekről. Ebben a minőségében a 65. cikk harmadik bekezdésében említett tagokon kívül szerepel a tagjai között a Tanács ítélőbírák tekintetében illetékes testületében ülésező ügyész is.

Az Államügyészség

Szervezet

Az **Államügyészség ügyészeinek** a társadalom érdekében kell eljárniuk, amelyet a törvény alkalmazására irányuló törekvésük során képviselnek.

A Semmitőszék mellett működő, különálló főügyészség (*parquet général*) kivételével a franciaországi ügyészségek „az igazságügyi miniszter felügyelete alatt álló” hierarchikus piramist alkotnak. A büntetőeljárásról szóló törvénykönyv 30. cikke úgy rendelkezik, hogy az igazságügyi miniszter irányítja a kormány által meghatározott büntető igazságszolgáltatási politikát. A miniszter köteles biztosítani ennek a politikának a következetes alkalmazását az ország egész területén. E célból általános utasításokat adhat az ügyészeknek a büntető igazságszolgáltatási politikára vonatkozóan.

Minden **megyei bíróság** (*tribunal de grande instance*) mellett működik egy ügyészség, amely az **államügyész** (*procureur de la République*) vezetése alatt áll, és amelynek több, neki alárendelt ügyész a tagja. Az államügyész irányítja az ügyészséget, elosztja a feladatokat és a szervezeti egységeket a helyettes ügyészek (*procureurs adjoints*), az alügyészek (*vice-procureurs*) és a segédügyészek (*substituts*) között. Az ügyészséget vezető államügyész a főügyész (*procureur général*) felügyelete és irányítása alatt jár el.

E **hierarchikus szervezet** ellenére az ügyészség **oszthatatlan egységnek** minősül: a segédügyésznek nem kell felhatalmazást szereznie a felettesétől ahhoz, hogy eljárhasson, és minden cselekedete az Államügyészség egészére nézve kötelező.

Szerep és jogkörök

Az ügyészség jogkörei alapvetően a **büntetőjog** érvényesítésével kapcsolatosak: **Vizsgálatokat** folytat, és végrehajtja vagy végrehajthatja a bűnüldözéshez szükséges valamennyi intézkedést. Az ügyészség a belátása szerint dönt arról, hogy milyen intézkedésre kerüljön sor büntetőügyekben, például előzetes vizsgálatot indíthat (*ouverture d'une information judiciaire*), az ügyet ítélőbíró elé utalhatja (*renvoi devant une juridiction de jugement*), vagy megszüntetheti az eljárást (*classement sans suite*). Jelen kell lennie a bírósági tárgyaláson; a részt vevő ügyész szabadon tehet olyan szóbeli észrevételeket (a tényállásra, a vádlott személyére és az ítéletre vonatkozóan), amelyekkel megítélése szerint a leginkább hozzájárul az igazságszolgáltatás megfelelő működéséhez. Az ügyészség az ítéletek érvényesítéséről is gondoskodik.

Az ügyészség felelős a veszélyeztetett **kiskorúak védelméért**, és rendelkezik bizonyos polgári jogi jogkörökkel (például a magánszemélyek születési, házasságkötési és halotti anyakönyvében szereplő családi állapota tekintetében), közigazgatási jogi jogkörökkel (az italmérések, az időszaki sajtótermékek vagy a direkt marketing tekintetében), valamint kereskedelmi jogi jogkörökkel is (például egyes fizetésképtelenségi eljárások tekintetében).

Az ítélőbírák szerepét és jogköreit a rendes bíróságokról szóló oldal fejti ki.

Ülönkök (*juges non professionnels*)

Ideiglenesen kinevezett ülönkök (*magistrats exerçant à titre temporaire*)

Annak érdekében, hogy az igazságszolgáltatás közelebb kerüljön a közösséghez, a civil társadalom egy képviselője ideiglenesen kinevezett ülönkként (*magistrat exerçant à titre temporaire* – MTT) alkalmazható annak érdekében, hogy a bírói hivatásra irányadó szabályokat a bírói kar jogállásáról szóló organikus törvényt (*loi organique*) kihirdető, 1958. december 22-i 58-1270. sz. törvényerejű rendelet (*ordonnance*) 41-10. és későbbi cikkei értelmében ideiglenes segítséget nyújtson az igazságszolgáltatási rendszernek.

E szerep sajátossága, hogy az ideiglenesen kinevezett ülönk bizonyos ideig elláthatja a kerületi bíróság bírójának, a rendőrbíróság bírójának és/vagy ülönkének kötelezettségeit azokban az ügyekben, amelyeket három bíróból álló panel tárgyal a regionális bíróságokon, valamint a bíróság kötelezettségeivel összeegyeztethető professzionális tevékenységet is végezhet.

Az ideiglenesen kinevezett ülönkök számának nemrégiben bekövetkezett növekedése közvetlen következménye annak, hogy eltűntek a helyi békebíróságok (*juges de proximité*), amelyeket eredetileg a 2002. szeptember 9-i törvény hozott létre az igazságszolgáltatási rendszer 21. századi modernizációjáról szóló, 2016. november 18-i 2016-1547. számú törvény 15. cikke és a 2017. április 28-i 2017-683. számú rendelet alapján.

A 2017. július 1-jén hatályba lépett, 2016. augusztus 8-i 2016-1090. számú organikus törvény (*loi organique*) egyesítette a helyi békebíró és az ideiglenesen kinevezett ülönk (MTT) szerepét.

Az ideiglenesen kinevezett ülnököket rendszeresen veszik fel a jelentkezési anyag alapján (és nem versenyvizsga alapján).

Az ideiglenesen kinevezett ülnök szerepéhez való hozzáférés feltételei

Francia állampolgárság, 35 és 75 év közötti életkor, teljes körű állampolgári jogok, tisztességes jellem, valamennyi nemzeti szolgálati követelménynek való megfelelés és fizikai alkalmasság a szükséges feladatok ellátására, figyelembe véve bármilyen segítséget, amelyet fogyatékosságok esetén alkalmazni lehet a jelentkezőknek a következő feltételek valamelyikét teljesíteniük kell:

diploma birtoklása, amely igazolja, hogy a jelentkező legalább négyéves felsőoktatási végzettséget (vagy azzal egyenértékű képesítést) szerzett, és legalább hétéves, bírói feladatok ellátására alkalmassá tévő, igazolt szakmai tapasztalattal rendelkezik,

a bírósági nyilvántartás igazgatója, és hétéves igazolt szakmai tapasztalat bírósági jegyzőként,

az Igazságügyi Minisztérium A. besorolási fokozatába tartozó köztisztviselő**, és e minőségében legalább hét év szolgálati időt igazolt, szabályozott vagy védett jogi vagy bírói szakma képviselője vagy volt képviselője, és legalább öt év igazolt szakmai gyakorlattal rendelkezik.

Az ideiglenesen kinevezett ülnökök jogállása

A Legfelsőbb Igazságszolgáltatási Tanács bírák felett hatáskörrel rendelkező részlege véleményt nyilvánít az igazságügyi miniszter által javasolt jelöltekről.

A köztársasági elnök rendeletével (*décret*) kinevezett, ideiglenesen kinevezett ülnökökre a hivatásos bírásra vonatkozó szabályok vonatkoznak.

Kinevezésük öt évre szól, amely egyszer megújítható, és 75 éves koruk után nem láthatják el feladataikat.

Bírói feladataik mellett szakmai tevékenységet folytathatnak, feltéve, hogy az nem szerepel a jelentkezési anyagban szereplő összeférhetetlen tevékenységek listáján.

Az ideiglenesen kinevezett ülnökök feladatai

Az ideiglenesen kinevezett ülnökök a következő feladatokat látják el:

A regionális bíróságon a polgári és büntetőjogi vitákat a három bíróból álló testület értékelőiként tárgyalják. Büntetőügyekben érvényesíthetik az egyezséget a bíróság által rájuk rótt feladatok egyharmadán belül. Részt vesznek továbbá a rendőrbíróságok munkájában a közlekedési szabálysértések első négy kategóriáját és a fix bírságok ötödik kategóriáját érintő, korlátozott számú ügy tárgyalása, valamint a fenti bűncselekményekre vonatkozó büntetővégzések feldolgozása céljából.

A kerületi bíróságon polgári ügyeket tárgyalnak a kirendelt kerületi bíróság munkájának egyharmadáig.

Az ideiglenesen kinevezett ülnökök képzése

Az ideiglenesen kinevezett ülnökök tíz nap elméleti képzést végeznek az Országos Bíró- és Ügyészképző Iskolában (ENM).

A Legfelsőbb Igazságszolgáltatási Tanács határozata alapján hat hónapon belül 40–80 napos bírósági próbaidőt vagy 40 napos bírósági képzést teljesítenek, amely a pályázó szakmai tapasztalata alapján kivételesen csökkenthető.

Az ideiglenesen kinevezett ülnökök díjazása

Az ideiglenesen kinevezett ülnökök a szolgálati idő alapján végzett munkájukért díjazásban részesülnek.

Az egységár egy szolgálati időszakra bruttó 106,28 EUR (a közsféra béreire vonatkozó 2017. február 1-jei indexpont szerint), és egy évben legfeljebb 300 szolgálati időszakra kerülhet sor.

Az ideiglenesen kinevezett ülnökök nem kapnak utazási ellátmányt a lakóhelyük és azon bíróság közötti utazás után, amelyhez kirendelték őket.

A munkaügyi bírák

Az 1806-ban létrehozott munkaügyi bíróságok a munkavállalók vagy gyakoronokok és a munkáltatók között a szerződéseikkel kapcsolatban felmerülő egyéni jogviták rendezésére szakosodott elsőfokú bíróságok. A munkaügyi bíróságok bírái (tagjai) az ipar és a kereskedelem világából érkeznek.

A munkaügyi bíróságok rendszere azon az elven alapul, hogy a sajátos és összetett munkajogviszonyokat – akár munkavállalóként, akár munkáltatóként – az ilyen kapcsolatokban tapasztalattal rendelkező bírónak kell megvizsgálnia.

A munkaügyi bíróságok ezért szükségszerűen egyenlő számú munkavállalói és munkáltatói képviselőt (közös testületeket) foglalnak magukban. A bíróság tagjai két testületből (munkavállalók és munkaadók) és öt ügyszakból (ipar, kereskedelem, mezőgazdaság, egyéb tevékenységek és igazgatás) állnak.

A 14 512 tag 210 munkaügyi törvényszéken látja el feladatait Franciaországban és a tengerentúli területeken, és évente mintegy 142 500 ügyet kezel.

Elsődleges feladatuk a felek közötti egyeztetés és ennek hiányában a közöttük fennálló jogviták eldöntése.

A kinevezés módja

1979-től kezdve a munkaügyi bíróságok tagjait kollégáik ötévente, általános választásokon, közvetlen és általános választójog alapján választották meg.

Tekintettel a szavazók részvételi arányának csökkenésére és ebből következően a munkaügyi bírósági rendszer legitimitásának csökkenésére, megvizsgálták a bíróság tagjai kinevezésének új módszereit.

Ennek megfelelően a 2016. március 31-i 2016-388. sz. (*ordonnance*) törvényerejű rendelet, miközben megerősítette a munkaügyi bíróság rendszerének sajátos jellegét, a szakszervezetek és a munkáltatói szövetségek javaslata alapján történő kinevezéssel váltotta fel a közvetlen szavazást, a szakszervezetek és munkáltatói szervezetek reprezentativitásának kiszámítására irányuló eljárás során a reprezentativitásuk kiszámítását követően.

Jelenleg négyévente általános kinevezési körre kerül sor a munkaügyi bíróságok tagjai tekintetében. A kinevezés az igazságügyi miniszter és a foglalkoztatási miniszter közös rendeletével (*arrêté*) történik. A hivatali idő alatt üresen maradt pozíciókat a kiegészítő kinevezési fordulók részeként teszik közzé, és ugyanolyan eljárás szerint töltik be, mint az általános fordulók esetében.

Továbbképzések

A növekedésről, a tevékenységről és az egyenlő gazdasági lehetőségekről szóló, 2015. augusztus 6-i 2015-990. sz. törvény célja a munkaügyi bíróság tagjai szakmai státuszának javítása, különösen a kötelező alap- és továbbképzés bevezetése révén.

A munkaügyi bíróságok tagjai így bírósági feladataik megkezdése előtt kötelező alapképzésen és továbbképzésen vesznek részt.

Az alapképzés a munkáltatókat képviselő tagok és a munkavállalókat képviselő tagok esetében azonos. A képzést az Országos Bíró- és Ügyészképző Iskola (ENM) szervezi és biztosítja, és több elméleti és gyakorlati modulból áll, melyek teljes időtartama öt nap. A munkaügyi bíróság azon tagját, aki a kinevezést követő második hónap első napjától számított 15 hónapon belül nem fejezi be az alapképzést, úgy kell tekinteni, mint aki lemondott.

A munkaügyi bíróságok tagjai négyéves hivatali idejük alatt is kapnak hathetes folyamatos képzéssel. Ennek a képzésnek a biztosítása a Munkaügyi Minisztérium feladata.

Magatartási szabályok

A munkaügyi bíróságok tagjai esküt tesznek. A bírásra vonatkozó magatartási szabályok vonatkoznak rájuk: függetlenség, pártatlanság, méltóság és feddhetetlenség; és olyan magatartást kell tanúsítaniuk, amely megszünteti az ezekkel kapcsolatos jogos kétségeket. A döntéshozatali folyamat titkos jellege is köti őket.

A növekedésről, a tevékenységről és az egyenlő gazdasági lehetőségekről szóló, 2015. augusztus 6-i 2015-990. sz. törvény alapján elfogadott, a munkaügyi bíróságok tagjaira vonatkozó szakmai etikáról és fegyelmi eljárásokról szóló, 2016. december 28-i 2016-1948. sz. rendelet a munka törvénykönyvébe beillesztett egy új R.1431-3-1. cikket, amely a Munkaügyi Bíróságok Tagjainak Legfelsőbb Tanácsát (*Conseil supérieur de la prud'homie*) bízta meg a bírósági tagok magatartási kódexének kidolgozásával, amelyet közzé kell tenni.

A magatartási kódexet a Munkaügyi Bíróságok Tagjainak Legfelsőbb Tanácsa 2018. január 26-án hagyta jóvá.

Jogállás

A munkaügyi bíróságok hivatalban lévő tagjai védett munkavállalói jogállással rendelkeznek, ami azt jelenti, hogy a munkaügyi felügyelőség előzetes engedélye nélkül nem lehet felmenteni őket, és joguk van arra, hogy a munkaidejük alatt távol maradjanak.

Az ilyen távollétek tényleges munkaidőnek számítanak, és mint ilyeneket a munkáltató fizeti, és a társadalombiztosítás fedezi őket. A munkaügyi bíróság számára munkaidőben munkával töltött idő ennek megfelelően nem jár fizeteskieséssel vagy juttatásokkal. Az állam megtéríti a munkáltatónak a fizetést. A munkáltatói képviselőket és a választottbírókat azon munkavállalókat, akik nem tartoznak a fenti kategóriába (munkakeresők, nyugdíjasok, a bíróságon a munkaidőn kívül szolgálatot teljesítő tagok), szolgálati idejükért a törvényrendeletben (*décret*) meghatározott mértékben fizetik.

Utazási költségeik szintén megtéríthetők.

A kereskedelmi bíróságok bírái

134 elsőfokú kereskedelmi bíróság működik Franciaország kontinentális területén, kivéve Elzász-Moselle-t (amelyben a regionális bíróság egyik ügyszaka kezel kereskedelmi jogvitákat a helyi jog szerinti kivétel alapján), a tengerentúli területeken pedig kilenc vegyes kereskedelmi bíróság működik.

A kereskedelmi bíróságok a kereskedők közötti, illetve a kereskedők és a kereskedelmi társaságok közötti jogvitákat, valamint a kereskedelmi ügyletekkel kapcsolatos vitákat tárgyalják.

A kereskedelmi bíróságok bírái (*juges consulaires*) kereskedők vagy vállalatvezetők. Ezért szakmai tapasztalattal rendelkeznek az üzleti életben.

Jelenleg több mint 3400 kereskedelmi bírósági bíró van.

Őket évente kétlépcsős választáson választják meg kollégáik.

Első hivatali idejük két évre szól. Négy évre újraválaszthatók ugyanazon bíróságon vagy bármely más kereskedelmi bíróságon, kivéve a leköszönő elnököt, akit csak a testület tagjaként lehet öt évre újraválasztani.

Esküt tesznek, és ugyanazon magatartási kódex hatálya alá tartoznak, mint a hivatásos bírák.

Önkéntesként működnek. A szolgálat érdekében rendelkezésre kell állniuk, és készen kell állniuk arra, hogy személyes kötelezettségvállalást tegyenek, különösen a nélkülözhetetlen alap- és továbbképzésben való részvétel révén.

Az igazságszolgáltatási rendszer 21. századi modernizációjáról szóló, 2016. november 18-i 2016-1547. sz. törvény jelentős reformot vezetett be a kereskedelmi bíróságok bíráinak jogállását illetően. Különösen a magatartási kódexre és a fegyelmi eljárásokra vonatkozó rendelkezéseket vizsgálta felül, és az Országos Bíró- és Ügyészképző Iskola által nyújtott kötelező alap- és továbbképzés bevezetésével javította szakmai státuszukat.

A társadalombiztosítással kapcsolatos ügyek bíróságainak ülnökei

A társadalombiztosítással kapcsolatos ügyek bíróságainak (*tribunaux des affaires de la sécurité sociale*) ülnökeit a fellebbviteli bíróság első elnöke nevezi ki három évre az ifjúságért, a sportért és a társadalmi kohézióért felelős regionális igazgató által benyújtott listáról, amelyet a leginkább reprezentatív szakmai szervezetek kinevezési javaslatai alapján állítanak össze.

Az igazságszolgáltatási rendszer 21. századi modernizációjáról szóló, 2016. november 18-i törvény megszüntette a társadalombiztosítási bíróságokat, és 2019. január 1-jétől külön kijelölt regionális bíróságokra helyezte át ügyterhüket. Az értékelők ott hallgatják meg az ügyeket.

A munkaképtelenséggel kapcsolatos jogvitákkal foglalkozó bíróságok ülnökei

A munkaképtelenséggel kapcsolatos jogvitákkal foglalkozó bíróságok (*tribunaux du contentieux de l'incapacité*) ülnökeit a területen illetékes fellebbviteli bíróság első elnöke nevezi ki három évre az ifjúságért, a sportért és a társadalmi kohézióért felelős regionális igazgató által benyújtott listáról, amelyet a leginkább reprezentatív szakmai szervezetek kinevezési javaslatai alapján állítanak össze.

Az igazságszolgáltatási rendszer 21. századi modernizációjáról szóló, 2016. november 18-i törvény megszüntette a fogyatékosügyű bíróságokat, és 2019. január 1-jétől külön kijelölt regionális bíróságokra helyezte át ügyterhüket. Az értékelők ott hallgatják meg az ügyeket.

A társadalombiztosítási kérdésekkel foglalkozó regionális bírósági testületek értékelői

2019. január 1-jétől ezek az értékelők a kifejezetten a társadalombiztosítással és a szociális segítségnyújtással kapcsolatos jogviták tárgyalására kijelölt regionális bírósági testületekben üléseznek.

A fellebbviteli bíróság első elnöke – a regionális bíróság elnökével folytatott konzultációt követően – hároméves időtartamra nevezi ki őket az adott bíróság számára a prefektus által a leginkább reprezentatív kereskedelmi és szakmai szervezetek jelölését követően összeállított listák alapján.

A pályázónak francia állampolgárnak és legalább 23 évesnek kell lennie, meg kell felelnie a bírói tagság feltételeinek, nem lehet büntetésnek találni a mezőgazdaságról és a tengeri halászatról szóló törvénykönyv vagy a társadalombiztosítási törvénykönyv szerinti bűncselekményben, és nem lehet társadalombiztosítási szervezet vagy biztosítóegyesület igazgatóságának tagja. Feladatai összegegyeztetethetők a munkaügyi bíróság tagjainak feladataival.

Fiatalkorúak bíróságának ülnökei

A fiatalkorúak bíróságainak (*tribunaux pour enfants*) értékelőit az igazságügyi miniszter nevezi ki négy évre az azon fellebbviteli bíróság első elnöke által benyújtott jelöltek listájáról, amelyhez a fiatalkorúak bírósága tartozik.

A pályázónak francia állampolgárnak és legalább 30 évesnek kell lennie, és bármilyen minőségben különösen érdeklődnie kell a fiatalokat érintő ügyek iránt.

A földhaszonbérletek paritásos bíróságának ülnökei

A földhaszonbérletek paritásos bíróságának ülnökeit (*tribunaux paritaires des baux ruraux*) a fellebbviteli bíróság első elnöke nevezi ki hatéves időtartamra az adott bíróság számára a prefektus által a leginkább reprezentatív szakmai vagy földtulajdonosi szervezetek jelölését követően összeállított listák alapján. Ide tartoznak azok a bérbeadók, akik nem bérlők, valamint a bérbeadónak nem minősülő bérlők is, adott esetben a közös bíróság két részlegére osztva, amelyek közül az egyik a bérleti szerződés szerinti bérbeadókból és bérlőkből, a másik pedig a megosztásalapú mezőgazdasági megállapodások szerinti bérbeadókból és bérlőkből áll.

A pályázónak francia állampolgárnak és legalább 26 évesnek kell lennie, nem lehet polgári, állampolgári vagy szakmai jogaitól megfosztott személy, és legalább öt éve bérbeadónak vagy bérlőnek kell lennie bérleti szerződés vagy megosztásalapú mezőgazdasági megállapodás alapján.

Bírósági jegyzők

A bírósági jegyzők (*greffiers*) a bírósági eljárások szakértői, akik segítik a bírákat a bírósági iratok elkészítésében, és – amennyiben a törvény úgy rendelkezik – a bíróság jogi aktusainak hitelesítéséért felelősek.

A bírósági jegyző a bíró közeli munkatársa, akinek segítséget nyújt az ügyek tárgyalására való előkészítésében és feldolgozásában, valamint a jogi kutatásban. A bírák utasításának megfelelően határozattervezeteket és jogalapokat dolgoznak ki. A nyilvánosságnak nyújtott tájékoztatási és segítségnyújtási szolgáltatások részeként a jegyzők megbízhatók azzal, hogy tájékoztatást, iránymutatást vagy segítséget nyújtsanak a felhasználóknak a bírósági formák vagy eljárások elvégzéséhez. Szakmai képzési feladatokat is elláthatnak.

A bírósági jegyző a **feladatköreinek** túlnyomó részét a **bíróságok különböző hivatalaiban** látja el. A bíróság méretétől és szervezetétől függően a bírósági jegyző – hivatalvezetőként, helyettesként vagy osztályvezetőként – vezetői felelősségi körökkel is felruházható.

Bírósági jegyző (378 Kb) [en](#)

2018. január 1-jén az Igazságügyi Minisztériumnak a bírósági nyilvántartások emberi erőforrásokért felelős osztálya 10 931 alkalmazottat irányított, akik közül 9368 személyt a bíróságokhoz rendeltek.

Ügyvédek

Az ügyvédek (*avocats*) az igazságszolgáltatást segítő személyeknek minősülnek, akik szabad és független hivatást gyakorolnak. Az ügyvédekre irányadó szabályokat az egyes bírói és jogi hivatások reformjáról szóló, 1971. december 31-i 71-1130. sz. törvény, valamint az ügyvédi hivatás szervezetéről szóló, 1991. november 27-i 91-1197. sz. rendelet (*décret*) állapítja meg. Az 1971. évi törvényt módosító, 1990. december 31-i 90-1259. sz. törvény és annak végrehajtási rendeletei a meglévő ügyvédi (*avocat*) és a jogi tanácsadói (*conseil juridique*) hivatás összevonásával létrehozták az új ügyvédi (*avocat*) hivatást. A fellebbviteli bíróságok előtti jogi képviselő reformjáról szóló 2011. január 25-i törvény pedig összevonta a fellebbviteli bíróságon az ügyvédi és jogi képviselői funkciókat (*avoué près les cours d'appel*).

Napi tevékenységeik során az ügyvédek két feladattal rendelkeznek: az egyik az ügyfelek segítése és képviselete a bíróságon (igazságszolgáltatási feladatkör), a másik pedig a jogi tanácsadás nyújtása és a jogi okiratok elkészítése (jogi feladatkör).

Az 1971. december 31-i törvény 4. cikkének (1) bekezdése értelmében az ügyvédek gyakorlatilag monopóliumhelyzetben vannak a felek segítése és képviselete, a bíróságok, valamint bármilyen jellegű igazságügyi, illetve fegyelmi szerv előtti eljárás és védelem tekintetében.

Nincs nemzeti ügyvédi szövetség, mivel az ügyvédek azt szeretnék, hogy valamennyi ügyvédi kamara megfelelően képviselve legyen. Franciaország kontinentális és tengerentúli területein 16 kamara (*barreaux*) létezik, melyek mindegyike egy megyei bírósághoz (*tribunal de grande instance*) tartozik, és mindegyik kamarát egy elnök (*bâtonnier*) vezeti és egy igazságszolgáltatási tanács (*conseil de l'ordre*) igazgatja; az igazságszolgáltatási tanácsnak az a feladata, hogy foglalkozzon a hivatás gyakorlását érintő valamennyi kérdéssel, továbbá az, hogy felügyelje az ügyvédek kötelezettségeinek betartását és jogaik védelmét.

Az 1990. december 31-i törvény (15. cikke) által létrehozott Ügyvédi Kamarák Országos Tanácsa (*Conseil national des barreaux – CNB*) jogi személyiséggel rendelkező közhasznú intézmény (*établissement d'utilité publique*); az a feladata, hogy ellássa az ügyvédi hivatás hatóságok előtti képviseletét, és törekedjen a hivatásra vonatkozó szabályok és szokások összehangolásának biztosítására.

Az Ügyvédi Kamarák Országos Tanácsának van egy honlapja, ahol bárki ingyenesen hozzáférhet a hivatás szervezetére vonatkozó információkhoz, a hivatást érintő aktuális kérdésekhez, valamint a francia ügyvédi kamarai tagsággal rendelkező valamennyi ügyvédet tartalmazó névjegyzékhez. A nagyobb kamarák többségének van saját – ingyenes és bárki számára hozzáférhető – honlapja; címük az Ügyvédi Kamarák Országos Tanácsának honlapján található névjegyzékben szerepel.

Az Ügyvédi Kamarák Országos Tanácsa a Hivatalos Közlönyben közzétett és az ügyvédekre közvetlenül alkalmazandó szabályozási határozatok útján alkotja meg a nemzeti magatartási szabályokat.

A két franciaországi legfelsőbb bíróság – az Államtanács és a Semmítőszék – ügyvédei külön hivatást alkotnak: ők köztisztviselők, akiket az igazságügyi miniszter nevez ki hivatalukba, és kizárólag ők biztosítják a felek legfelsőbb bíróságok előtti képviseletét, amikor az kötelező. A legfelsőbb bíróságok ügyvédeire irányadó szabályokat alapvetően az Államtanács és a Semmítőszék ügyvédi kamaráját létrehozó, 1817. szeptember 10-i törvényerejű rendelet (*ordonnance*), a hivatásrendbe történő belépés feltételeiről szóló, 1991. október 28-i 91-1125. sz. rendelet (*décret*), valamint a hivatásra irányadó fegyelmi szabályokról szóló, 2002. január 11-i 2002-76. sz. rendelet (*décret*) határozza meg.

A legfelsőbb bíróságok ügyvédei különálló ügyvédi kamarát alkotnak, amelynek élén egy elnök áll, akit a 11 tagból álló kamarai tanács segít. Ez a testület felel a szakmai fegyelem biztosításáért és képviseli a hivatást.

További információk az [Államtanács és a Semmítőszék Ügyvédi Kamarájának](#) internetes honlapján található.

Létezik-e adatbázis ezen a területen?

Létezik olyan adatbázis, amelyet az Ügyvédi Kamarák Országos Tanácsa tart fenn az **összes franciaországi ügyvédi kamara névjegyzékében szereplő ügyvédek jegyzéke** alapján.

Ingyenes-e az információkhoz való hozzáférés?

Az [Ügyvédi Kamarák Országos Tanácsa](#) internetes honlapján található adatbázishoz való hozzáférés ingyenes.

Közjegyzők

Szervezet

A közjegyző (*notaire*) közhivatalnok, akit az igazságügyi miniszter rendelet (*arrêté*) útján nevez ki. A közjegyzők mindazonáltal önfoglalkoztató, független szakmát gyakoroló szakemberekként tevékenykednek. A hivatásra irányadó szabályokat elsősorban a – közjegyzői hivatás szervezetére vonatkozó – (a francia forradalmi naptár keltezése szerinti) XI. évi szelek hónap 25. napján született törvény (loi), az 1945. november 2-i 45-2590. sz. törvényerejű rendelet (*ordonnance*), a közjegyzői szakma szervezéséről szóló, 1945. december 19-i 45-0117 sz. rendelet (*décret*), a közjegyzői szakképzésről és a közjegyzői hivatáshoz való hozzáféréséről szóló, 1973. július 5-i 73-609. sz. rendelet (*décret*), valamint a közjegyzők díjazásának megállapításáról szóló, 1978. március 8-i 78-262. sz. rendelet (*décret*) állapítja meg.

A hivatás megyei **közjegyzői kamarákba**, valamint regionális szintű tanácsokba szerveződik, amelyek a hatáskörükbe tartozó közjegyzők szabályozásáért és fegyelmi ügyeiért felelnek. A hivatás nemzeti hatóságok előtti képviseletét a **Közjegyzők Legfelsőbb Tanácsa** (*Conseil supérieur du notariat*) látja el.

A Közjegyzők Legfelsőbb Tanácsa a hatóságok előtti képviseleti szerepén kívül a különböző regionális tanácsokhoz tartozó közjegyzők közötti szakmai jellegű viták megelőzésének és megoldásának feladatát is ellátja. A [Közjegyzők Legfelsőbb Tanácsa](#) ingyenes internetes honlappal rendelkezik, amely ismerteti a hivatás főbb jellemzőit, és tartalmazza a **megyei és regionális kamarákhoz illetve tanácsokhoz tartozó közjegyzők névjegyzékét**.

Szerep és jogkörök

A közjegyzők **közjegyzői okiratokat állíthatnak ki**, amelyek a későbbiekben bírósági ítélet nélkül is végrehajthatóak.

Az okiratok szövegezésével összefüggésben, illetve attól függetlenül feladatuk a magánszemélyek és vállalkozások részére biztosított **tanácsadás**, továbbá fő tevékenységük mellett részt vehetnek a **vagyonkezelési és az ingatlanügyekben**.

Egyéb jogász hivatások

Bírósági végrehajtók

A bírósági végrehajtók (*huissiers de justice*) közhivatalnokok, akiket az igazságügyi miniszter rendelet (*arrêté*) útján nevez ki. A bírósági végrehajtók mindazonáltal önfoglalkoztató, független szakmát gyakoroló szakemberekként tevékenykednek. A szakmára irányadó szabályokat elsősorban az 1923. december 27-i törvény, az 1945. november 2-i 45-2592. sz. törvényerejű rendelet (*ordonnance*), az 1956. február 29-i 56-222. sz. rendelet (*décret*), valamint az 1975. augusztus 14-i 75-770. sz. rendelet (*décret*) állapítja meg.

Kizárólag ők jogosultak kézbesíteni az eljárási okiratokat és végrehajtani a bírósági határozatokat, valamint a végrehajtható határozatokat vagy intézkedéseket. Ezen túlmenően – a bíróságok megbízásából vagy magánszemélyek kérésére tényállást is felvehetnek. Fő tevékenységük mellett közvetítőként, vagyonkezelőként és biztosítási ügynökként is eljárhatnak, amennyiben erről előzetesen értesítik a regionális végrehajtói kamarájukat és a területen illetékes fellebbviteli bíróságnál működő főügyészt (*procureur général*).

A hatáskörükbe tartozó polgári és kereskedelmi ügyekben a végrehajtók az 1996. december 12-i 96-1080. sz. rendeletben (*décret*) meghatározott mértékű illetményben részesülnek.

A hivatást a megyei és regionális kamarák képviselik az egyes fellebbviteli bíróságok földrajzi illetékességi területén. A hivatás egészét a hatóságok előtt egy országos kamara képviseli, amely rendezi a kamarák közötti, valamint a különböző regionális kamarához tartozó végrehajtók közötti jogvitákat. A [Végrehajtók Országos Kamarája](#) ingyenes honlappal rendelkezik, amely ismerteti a hivatás főbb jellemzőit és tartalmazza a **végrehajtók névjegyzékét**.

A 2016. június 2-i törvényerejű rendelet (*ordonnance*) létrehozta a bírósági végrehajtói tisztviselői szakmát (*commissaire de justice*), amely 2022. július 1-jétől felváltja a bírósági végrehajtói és bírósági árvezetői szakmát (*commissaire-priseur judiciaire*).

A törvényerejű rendelet meghatározza a bírósági végrehajtói tisztviselőkre vonatkozó szabályokat, és előírja, hogy az új szakmát átmeneti rendelkezések révén 2022. július 1-jéig fokozatosan be kell vezetni. Mivel a bírósági végrehajtó és a bírósági árvezető szerepe részben hasonló és egymást kiegészítő jellegű, az a döntés született, hogy egyszerűsítsük a szakmák jelenlegi szervezését, és egyetlen bírósági végrehajtói tisztviselői szakmává egyesítjük őket.

A bírósági végrehajtói tisztviselőkre vonatkozó szabályok 2022. július 1-jétől lesznek teljes körűen alkalmazandók. 2026. július 1-jétől teljes mértékben felváltja a korábbi szakmákat: azok a bírósági végrehajtók és bírósági árvezetők, akik nem vettek részt a bírósági végrehajtói képesítés megszerzésére irányuló speciális képzésben, nem praktizálnak többé. 2019. január 1-jétől a Bírósági Végrehajtói Tisztviselők Országos Kamarája (*Chambre nationale des commissaires de justice*) váltja fel a Végrehajtók és Bírósági Árvezetők Országos Kamaráját annak érdekében, hogy előkészítse a két szakma fokozatos összehangolását, majd egyesítését.

A bíróság munkáját segítő egyéb tisztviselők

A **kereskedelmi bíróságok jegyzői** (*greffiers de tribunaux de commerce*) olyan közhivatalnokok, akiknek elsődleges feladata a kereskedelmi bíróságok tagjainak segítése a tárgyalásokon, valamint a bíróság elnökének segítése a hatáskörébe tartozó valamennyi feladat ellátása során. Ők kezelik a bírósági nyilvántartást, valamint gondoskodnak a cégnyilvántartás (*registre du commerce et des sociétés* – RCS), valamint a bírósági nyilvántartások és ügyiratok megfelelő karbantartásáról. Hiteles másolatokat állítanak ki, felelősek a bírósági pecsét elhelyezéséért, őrzik a hivatalhoz eljuttatott pénzt, továbbá megszövegezik a hivatal okiratait és hatáskörükbe tartozó hivatalos okiratokat.

A hivatást a kereskedelmi törvénykönyv L.741-1–R.741-1. cikke szabályozza.

A hivatás hatóságok előtti képviseletét a **Kereskedelmi Bíróságok Jegyzőinek Országos Tanácsa** (*Conseil national des greffiers des tribunaux de commerce* – CNGTC) látja el. Ez a testület jogi személyiséggel rendelkező közhasznú intézmény (*établissement d'utilité publique*), amely a hivatás közös érdekeinek képviseletéért felel. A testület megszervezi a jegyzők és a hivatali személyzet alap- és folyamatos továbbképzését, a szakkvizsgákat, megkönnyíti és felügyeli a szakmai gyakorlatokat. A [Kereskedelmi Bíróságok Jegyzőinek Országos Tanácsa](#) honlapja további információkkal szolgál ezekről a kérdésekről.

A kereskedelmi bíróságok jegyzői (366 Kb) [en](#)

A kereskedelmi bíróságok munkaszereződéssel rendelkező jegyzői (366 Kb) [en](#)

Jogi tanácsadók / vállalati jogtanácsosok

A **jogi tanácsadói** (*conseil juridique*) szakmát az 1990. december 31-i 90-1259. sz. törvény egyesítette az ügyvédi (*avocat*) hivatással.

Azokra a jogászokra (*juristes*), akik nem folytatnak független ügyvédi (*avocat*) tevékenységet, hanem vállalati jogtanácsosként tevékenykednek, nem vonatkozik külön szakmai szabályozás.

Utolsó frissítés: 10/01/2022

E lap nemzeti nyelvű változatát az adott tagállam tartja fenn. Az Európai Bizottság szolgálata készíti el a fordításokat a többi nyelvre. Előfordulhat, hogy az eredeti dokumentumon az illetékes tagállami hatóság által végzett változtatásokat a fordítások még nem tükrözik. Az Európai Bizottság nem vállal semmifajta felelősséget az e dokumentumban szereplő vagy abban hivatkozott információk vagy adatok tekintetében. Az ezen oldalért felelős tagállam szerzői jogi szabályait a Jogi nyilatkozatban tekintheti meg.

A különböző jogi szakmák - Horvátország

Személyzet az igazságszolgáltatási szerveknél

Az igazságszolgáltatási szervek alkalmazottjai bírósági tisztviselők, köztisztviselők és kiegészítő alkalmazottak.

Bírák (suci; egyes számban: sudac).

A bírák állandó tisztséget betöltő bírósági tisztviselők. Bíróvá horvát állampolgárságú személyek nevezhetők ki.

A bírósági tisztviselők állami képzési intézeténél (*Državna škola za pravosudne dužnosnike*) diplomát szerző vagy már bírói feladatokat ellátó személy bíróvá nevezhető ki városi bíróságra (*općinski sudovi*) kereskedelmi bíróságra (*trgovački sud*) vagy közigazgatási bíróságra (*upravni Sud*).

Az a személy, aki legalább 10 éve bírósági tisztviselőként dolgozik, kinevezhető a megyei bíróság (*županijski sud*) bírójává.

Az a személy, aki bírósági tisztviselőként legalább 12 évet dolgozott, bíróvá nevezhető ki a Horvát Köztársaság Legfelsőbb Szabálysértési Bíróságára (*Visoki prekršajni sud Republike Hrvatske*), a Horvát Köztársaság Legfelsőbb Kereskedelmi Bíróságára (*Visoki trgovački sud Republike Hrvatske*) valamint a Horvát Köztársaság Legfelsőbb Közigazgatási Bíróságára (*Visoki upravni sud Republike Hrvatske*).

A Horvát Köztársaság Legfelsőbb Bíróságára (*Vrhovni sud Republike Hrvatske*) történő bírói kinevezés előfeltétele, hogy a jelölt előzőleg legalább 15 éven át igazságügyi tisztviselői, ügyvédi, közjegyzői vagy jogi tárgyat oktató egyetemi tanári munkakörben dolgozott (ez utóbbi esetben releváns szakmai tapasztalatként a sikeres szakkvizsgát követő időszak vehető figyelembe), vagy a jelölt komoly szakmai hírnévvel és horvátországi jogi szakkvizsgálattal rendelkező ügyvéd, aki legalább 20 év szakmai tapasztalattal rendelkezik, és egy adott szakterületen végzett kimagasló szakmai és tudományos munkája révén bizonyította képességeit.

[Bíróságokról szóló törvény \(*Zakon o sudovima*\)](#)

[az Országos Bírói Tanácsról szóló törvény \(*Zakon o Državnom sudbenom vijeću*\)](#)

[a bírák és egyéb igazságügyi tisztviselők javadalmazásáról szóló törvény \(*Zakon o plaćama sudaca i drugih pravosudnih dužnosnika*\)](#)

Bírósági alkalmazottak

A szakmai, adminisztratív, és technikai feladatok ellátásához szükséges szakmai, kiegészítő és technikai bírósági köztisztviselők létszámát az igazságügyi miniszter határozza meg.

A bírósági köztisztviselők és kiegészítő személyzet alkalmazásával, a szakmai gyakorlatokkal, az állami szakkvizsga eljárásával, módszerével és programjával, a javadalmazással és a munkaviszonnyal összefüggő egyéb jogokkal, kötelezettségekkel, felelősséggel, valamint a szakmai kötelezettségszegésből eredő felelősséggel kapcsolatos kérdéseket a köztisztviselőkre és a kiegészítő alkalmazottakra vonatkozó rendeletek, valamint az általános munkajogi rendeletek szabályozzák.

Megüresedő bírósági állásokat kizárólag az Igazságügy minisztérium jóváhagyásával lehet betölteni.

Amennyiben a bírósági köztisztviselők és a kiegészítő alkalmazottak felvétele során ügyelni kell arra, hogy megfelelően képviseltetve legyenek a különböző nemzeti kisebbségekhez tartozó személyek.

A bírósági tisztviselőkre és kiegészítő alkalmazottakra vonatkozó oktatási követelményekről szóló rendeleteket az igazságügyi miniszter fogadja el.

Bírósági tanácsosok (sudski savjetnici; egyes számban: sudski savjetnik), bírósági főtanácsosok (viši sudski savjetnici; egyes számban: viši sudski savjetnik), bírósági szakmai főtanácsosok (viši sudski savjetnici – specijalisti; egyes számban: viši sudski savjetnik – specijalist)

Bírósági tanácsosként olyan személy működhet, aki jogi egyetemi végzettséggel vagy integrált alap-/mesterképzési jogi egyetemi végzettséggel és jogi szakvizsgával rendelkezik.

Bírósági főtanácsossá vagy a Horvát Köztársaság Legfelsőbb Bíróságán működő bírósági tanácsossá olyan személy nevezhető ki, aki jogi egyetemi végzettséggel vagy integrált alap-/mesterképzési jogi egyetemi végzettséggel és horvátországi jogi szakvizsgával rendelkezik, és legalább két éven át bírósági tanácsosi, ügyészi tanácsosi vagy bírósági tisztviselői, ügyvédi vagy közjegyzői munkakörben dolgozott, vagy olyan személy, aki a jogi szakvizsga letételét követően legalább öt éven át más területen jogi munkakörben dolgozott.

Bírósági szakmai főtanácsossá olyan személy nevezhető ki, aki jogi egyetemi végzettséggel vagy integrált alap-/mesterképzési jogi egyetemi végzettséggel és horvátországi jogi szakvizsgával rendelkezik, és legalább négy éven át bírósági tanácsosi, ügyészi tanácsosi vagy bírósági tisztviselői, ügyvédi vagy közjegyzői munkakörben dolgozott, vagy olyan személy, aki a jogi szakvizsga letételét követően legalább nyolc éven át más területen jogi munkakörben dolgozott.

A Horvát Köztársaság Legfelsőbb Bíróságán működő bírósági tanácsossá olyan személy nevezhető ki, aki jogi egyetemi végzettséggel vagy integrált alap-/mesterképzési jogi egyetemi végzettséggel és horvátországi jogi szakvizsgával rendelkezik, és legalább négy éven át bírósági tanácsosi, ügyészi tanácsosi vagy bírósági tisztviselői, ügyvédi vagy közjegyzői munkakörben dolgozott, vagy olyan személy, aki a jogi szakvizsga letételét követően legalább nyolc éven át más területen jogi munkakörben dolgozott.

A Horvát Köztársaság Legfelsőbb Bíróságán működő bírósági szaktanácsossá olyan személy nevezhető ki, aki jogi egyetemi végzettséggel vagy integrált alap-/mesterképzési jogi egyetemi végzettséggel és horvátországi jogi szakvizsgával rendelkezik, és legalább hat éven át bírósági tanácsosi, ügyészi tanácsosi vagy bírósági tisztviselői, ügyvédi vagy közjegyzői munkakörben dolgozott, vagy olyan személy, aki a jogi szakvizsga letételét követően legalább tíz éven át más területen jogi munkakörben dolgozott.

A bírósági tanácsos és bírósági főtanácsos jogköre

A bírósági tanácsos, a bírósági főtanácsos és a bírósági szakmai főtanácsos részt vesz a bírósági tárgyalásokon, valamint jogosult bizonyos bírósági eljárások önálló lefolytatására, bizonyítékok értékelésére és tényállás megállapítására. Az eljárás lefolytatását követően tervezetet nyújtanak be a bírónak, amely a határozat alapjául szolgál, és az elfogadott határozatot a bíró engedélyével közzéteszik.

A bíróságokról szóló törvény irányadó rendelkezései szerint a bírósági tanácsos, a bírósági főtanácsos és a bírósági szakmai főtanácsos az alábbi ügyekben jogosult eljárni és határozattervezetet javasolni:

polgári jogi jogviták keretében legfeljebb 100 000.00 HRK összegű pénzkövetelés vagy kártérítés megfizetésével kapcsolatos ügyekben, valamint olyan kereskedelmi jogviták esetében, ahol a követelés összege legfeljebb 500 000.00 HRK,

kollektív szerződésből eredő munkaügyi jogvitákban,

azokban a közigazgatási jogvitákban, ahol a kereset precedens értékű ügyben hozott jogerős bírósági ítélet alapján hozott határozat ellen, vagy közjogi intézmény aktusa vagy mulasztása ellen irányul, valamint azokban a közigazgatási jogvitákban, ahol az ügyben szerelő összeg a 100 000.00 HRK-t nem haladja meg.

a végrehajtási eljárásban,

örökléssel kapcsolatos eljárásokban,

az ingatlan-nyilvántartási eljárásban,

a szabálysértési eljárásban,

a nemperes eljárásokban, a működési engedély visszavonásával, közös tulajdon megszüntetésével, telekhatár megállapításával kapcsolatos, valamint a családjogi törvény (Obiteljski zakon) hatálya alá tartozó eljárások kivételével,

a nyilvántartásba vételi eljárásokban,

a rövidített fizetéseképtelenségi eljárásban,

a bírósági eljárás költségeivel összefüggésben.

Bírósági tanácsos, bírósági főtanácsos vagy bírósági szakmai főtanácsos különösen olyan eljárásokban járhat el és hozhat határozatot, amelyek vonatkozásában külön jogszabály így rendelkezik.

Másodfokú eljárásban és rendkívüli jogorvoslati eljárásban a bírósági tanácsos, bírósági főtanácsos vagy bírósági szakmai főtanácsos beszámol az ügy előrehaladtáról és határozattervezetet készít.

Bírósági fogalmazók (sudački vježbenici; egyes számban: sudački vježbenik)

Az Igazságügyi Minisztérium évente dönt a bírósági fogalmazói álláshelyek számáról a bíróságok számára elkülönített költségvetési források mértékére tekintettel.

A bírósági fogalmazók felvételének feltételeit, a felvétel módját, valamint a fogalmazói idő hosszát és a fogalmazói munkakör tartalmát külön törvény szabályozza.

Szakértők (stručni suradnici; egyes számban: stručni suradnik)

A bíróságokon alkalmazásban állhatnak olyan személyek is, akik megfelelő szakmai képzettséggel vagy egyetemi alapszintű vagy posztgraduális végzettséggel, valamint a szükséges mértékű munkatapasztalattal rendelkeznek a gyógypedagógia, szociológia, oktatás, közgazdaságtan, számvitel területén, pénzügyi vagy egyéb releváns területen.

A szakértők és szakértői asszisztensek (stručni pomoćnici; egyes számban: stručni pomoćnik) a bírakat segítik olyan ügyekben, amelyek különleges szakértelmet igényelnek.

Bírósági ülnökök (suci porotnici; egyes számban: sudac porotnik)

A bírósági ülnök olyan horvát állampolgár, akik részt vesznek bizonyos eljárásokban, és akik rendes foglalkozásuként nem bírói tisztséget töltenek be. A bírósági tanács tagjaiként sokkal inkább a bírakkal azonos helyzetben vannak, amikor olyan kérdésekről döntenek, amelyekről a büntetőeljárás során határozatot kell hozni.

Ülnökké az nevezhető ki, aki nagykorú horvát állampolgár, és alkalmas ilyen tisztség betöltésére.

A bírósági ülnököket négy éves időtartamra nevezik ki, amely annak lejártakor meghosszabbítható.

A fővárosi és megyei bíróságokon működő ülnököket a megyei közgyűlés (županijska skupština) – vagy, Zágráb esetében a Zágráb városi közgyűlés (Gradska skupština Grada Zagreba) – nevezi ki a fővárosi vagy városi közgyűlés, a szakszervezetek, a munkáltatói szövetségek, és a Gazdasági Kamara által előzetesen betervezett ajánlások alapján.

A bírósági ülnökök kinevezését megelőzően az érintett bíróság elnökének jóvá kell hagynia a jelöltek személyét.

A bíróság adminisztratív igazgatója (ravatelj sudske uprave)

Azon a bíróságon, ahol 15-nél több bíró dolgozik, adminisztratív igazgató működik.

A bíróság adminisztratív igazgatója segíti a bíróság elnökét a bírósági igazgatási feladatok ellátásában, különösen az alábbiak révén:

- a bíróság emberi erőforrásainak tervezésével és irányításával kapcsolatos speciális feladatok ellátása,
- a bírósági tisztviselők és kisegítő személyzet munkájának megszervezése és teljesítményük felülvizsgálata,
- a bírósági köztisztviselők és a kisegítő személyzet képzésének nyomon követése és tervezése,
- a bíróság épületének, helyiségeinek és felszerelésének karbantartása, valamint beruházások,
- az éves közbeszerzési terv kidolgozásának szervezése és koordinálása a törvénnyel és a bíróság szükségleteivel összhangban, közbeszerzési eljárások során,
- a bíróság pénzügyi és működési tevékenységének, valamint az irodai és kiegészítő technikai feladatok ellátásának ellenőrzése,
- a bíróság költségvetési és saját forrásai felhasználásának végrehajtása és nyomon követése,
- részvétel a bíróság vezetősége által indított projektek előkészítésében és végrehajtásában, és az ilyen projektek végrehajtásának felülvizsgálata,
- annak biztosítása, hogy a bíróság munkájára vonatkozó statisztikák megfelelően és időben készüljenek el,
- együttműködés a helyi és regionális önkormányzatokkal az új felszerelések beszerzése valamint a különleges bírósági tevékenységek forrásainak biztosítása terén,
- a bíróság elnöke által rábízott egyéb feladatok ellátása.

Az adminisztratív igazgató a munkája tekintetében a bíróság elnökének tartozik beszámolási kötelezettséggel.

A bíróság adminisztratív igazgatójává olyan személy nevezhető ki, aki jogi egyetemi végzettséggel vagy integrált alap-/mesterképzési jogi egyetemi végzettséggel vagy gazdasági egyetemi végzettséggel vagy szakképesítéssel rendelkezik, és legalább öt éves tapasztalata van a kapcsolódó munka terén.

A bírósági szóvivő (glasnogovornik suda)

Minden bíróságnak saját szóvivője van.

A bírósági szóvivő bírő, bírósági tanácsos vagy olyan személy lehet, akit erre a feladatra a bíróság elnöke az éves munkaprogramban kijelölt.

A megyei bíróság elnöke kijelölhet egy megyei bírósági bírót a szóvivői feladatok ellátására a bíróságon, és az annak illetékességi területén található városi bíróságokon. Helyettes szóvivő is kijelölhető.

A bírósági szóvivő tájékoztatást ad a bíróság munkájáról a bíróságokról szóló törvény, a bírósági eljárásról szóló törvény (Sudski poslovnik), valamint az információs szabadságról szóló törvény (Zakon o pravu na pristup informacijama) rendelkezéseivel összhangban.

Ügyészek (državni odvjetnici; egyes szlamban: državni odvjetnik)

A Horvát Köztársaság főügyésze (Glavni državni odvjetnik Republike Hrvatske) az a személy nevezhető ki, aki megfelel a Horvát Köztársaság helyettes főügyésze (zamjenik Glavnog državnog odvjetnika Republike Hrvatske) való kinevezéséhez szükséges általános és speciális feltételeknek.

A megyei ügyészeket (županijski državni odvjetnici) olyan ügyészek, helyettes főügyész, szakosodott helyettes ügyészek és megyei helyettes ügyészek közül nevezik ki, akik legalább két éve ellátják a megyei helyettes ügyészi feladatokat.

A megyei ügyészeket az Ügyészségi Tanács (Državnoodvjetničko vijeće) nevezi ki négy évre, a Horvát Köztársaság főügyésze javaslata alapján és azt követően, hogy a Horvát Köztársaság Főügyészségének testülete (Kolegij Državnog odvjetništva Republike Hrvatske) véleményt nyilvánított.

Az önkormányzati ügyészeket (općinski državni odvjetnici) ügyészi és helyettes ügyészi tisztséget betöltő személyek közül nevezik ki.

Az önkormányzati ügyészeket a Tanács nevezi ki négy évre, a Horvát Köztársaság főügyésze javaslata alapján és azt követően, hogy a megyei főügyészség testülete és a megyei főügyész véleményét nyilvánított.

Helyettes ügyészek (zamjenici državnog odvjetnika)

A helyettes ügyészeket az ügyészi feladatok ellátásához szükséges szakértelmüket, függetlenségüket és képességüket biztosító módon, feltételekkel és eljárás során nevezik ki.

Az a horvát állampolgár, aki sikeresen teljesítette a nemzeti ügyvédi szakvizsgát, és megfelel az Ügyészségi Tanácsról szóló törvényben (Zakon o državnoodvjetničkom vijeću) meghatározott feltételeknek, kinevezhető helyettes ügyésznek.

A bírósági tisztviselők állami képzési intézeténél diplomát szerző személy önkormányzati helyettes ügyésznek nevezhető ki.

Az a személy, aki legalább 10 éve bírósági tisztviselőként dolgozik, kinevezhető megyei helyettes ügyésznek.

A Horvát Köztársaság helyettes főügyésze való kinevezés előfeltétele, hogy a jelölt előzőleg legalább 15 éven át igazságügyi szervnél igazságügyi tisztviselői, ügyvédi, közjegyzői vagy jogi tárgyat oktató egyetemi tanári munkakörben dolgozott és sikeresen teljesítette az ügyvédi szakvizsgát (ez utóbbi esetben releváns szakmai tapasztalatként a sikeres szakvizsgát követő időszak vehető figyelembe), vagy legalább 20 év szakmai tapasztalattal rendelkezik, és egy adott szakterületen végzett kimagasló szakmai és tudományos munkája révén bizonyította képességeit.

Ahhoz, hogy az érintett személyt főügyészségi helyettes ügyészi tisztségre lehessen kinevezni, és megfeleljen a törvényben meghatározott feltételeknek, a legutóbbi értékelése során olyan eredményt kell elérnie, amely szerint legalább »sikeresen látja el feladatait«.

Egy vagy több helyettes ügyészt neveznek ki az ügyészségbe, és feladataikat állandó jelleggel látják el.

Az ügyészeknek és a helyettes ügyészeknek úgy kell eljárniuk, hogy elkerüljék saját hírnevük sérelmét, ne keltsék az ügyészség rossz hírét, és ne ébresszenek kétségeket a pártatlanságukkal vagy az ügyészség autonómiájával és függetlenségével kapcsolatban.

Amennyiben az ügyészek és a helyettes ügyészek képviselői feladatokat látnak el, valamint az állami szervekkel és jogi személyekkel fenntartott kapcsolataikban kötelesek betartani a jogszerűség, a professzionalizmus és a pártatlanság elvét, tiszteletben tartva az egyes eljárásokra vonatkozó határidőket és az ügyek kezelése során az elsőbbségre vonatkozó szabályokat.

Amikor az ügyészek és a helyettes ügyészek bíróság vagy közigazgatási szerv előtti eljárásban jelennek meg, tiszteletben kell tartaniuk és meg kell őrizniük az érintett bíróság vagy szerv méltóságát, saját személyes méltóságukat és az ügyészség méltóságát.

Az ügyészeknek és a helyettes ügyészeknek meg kell őrizniük minden olyan személyes adatot és a felek és más személyek magánéletével és családi életével kapcsolatos egyéb információt, amelyet feladataik ellátása során szereznek meg, és amelyek a jogszabályokban nem minősülnek hivatali titoknak, amennyiben ez nem minősül bűncselekménynek, és bizalmasan kell kezelniük minden olyan adatot, amely nem nyilvános.

Az ügyészek és a helyettes ügyészek nem lehetnek politikai pártok tagjai, és nem vehetnek részt a politikában.

A Horvát Köztársaság főügyésze, a Horvát Köztársaság helyettes főügyésze, az ügyészek és a helyettes ügyészek nem vonhatók felelősségre a hozzájuk rendelt ügyben kifejtett jogi véleményekért, kivéve, ha törvénysértést és bűncselekményt követtek el.

Ügyészi tanácsosok (Državnoodvjetnički savjetnici)

Az ügyészi tanácsosok, az ügyészi főtanácsosok (viši državnoodvjetnički savjetnici) és az ügyészi szaktanácsosok (viši državnoodvjetnički savjetnici – specijalisti) segítik az ügyészt és annak helyettesét a munkájukban, jelentésekről, beadványokról és a meghallgatott személyektől származó nyilatkozatokról jegyzőkönyvet készítenek, önállóan vagy felügyelet mellett ellátják a jogban és a végrehajtási rendeletekben meghatározott egyéb szakfeladatokat, az ügyész vagy helyettes ügyész utasításával összhangban.

Az ügyészségek bűnözés elleni osztályán vádat emelhetnek olyan bűncselekmények miatt indított eljárásokban, amelyek pénzbüntetéssel vagy öt évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendők.

Az ügyészségek polgári és közigazgatási osztályain megjelenhetnek a bíróságok, a közigazgatási és egyéb szervek előtt az illetékes ügyész által kiadott külön meghatalmazás alapján, az alábbiak szerint:

az önkormányzati ügyészségeken olyan jogvitákban, amelyekben az érintett összeg nem haladja meg az 100 000,00 HRK-t,

a megyei ügyészségeken olyan jogvitákban, amelyekben az érintett összeg nem haladja meg az 500 000,00 HRK-t.

A korrupció és a szervezett bűnözés megelőzéséért felelős hivatal (*Zakon o Uredu za suzbijanje korupcije i organiziranog kriminaliteta*) – USKOK

A korrupció és a szervezett bűnözés megelőzéséért felelős hivatal különleges ügyészség, amely Horvátország egész területére kiterjed, és amely a korrupcióval kapcsolatos bűncselekményekkel és a szervezett bűnözéssel foglalkozik.

A korrupció és a szervezett bűnözés megelőzéséért felelős hivatal

Gajeva 30a

10 000 Zágráb

tel.: +385 4591 874

fax: + 385 1 4591 878

email: [✉ tajnistvo@uskok.dorh.hr](mailto:tajnistvo@uskok.dorh.hr)

[✉ A korrupció és a szervezett bűnözés megelőzéséért felelős hivatalról szóló törvény \(*Zakon o Uredu za suzbijanje korupcije i organiziranog kriminaliteta*\)](#)

A korrupció és a szervezett bűnözés megelőzéséért felelős hivatal igazgatója (USKOK)

Az USKOK munkáját az igazgató irányítja, akit a főügyész nevez ki, miután az igazságügyi miniszter és a Horvát Köztársaság Főügyészségének testülete véleményt nyilvánított. Az igazgató kinevezése négy évre szól, és megújítható.

Ügyvédi hivatás – önálló és független szolgálat

Az ügyvédi hivatás független és önálló jogi tanácsadást biztosító szolgáltatás természetes és jogi személyek részére annak érdekében, hogy azok gyakorolhassák és megvédhessék jogaikat és jogos érdekeiket.

Ügyvédek (odvjetnici; egyes számban: odvjetnik)

Ügyvédek bármilyen típusú jogi segítséget nyújthatnak.

Különösen jogi tanácsadást nyújthatnak, megírhatják dokumentumok (szerződések, végrendeletek, nyilatkozatok stb.) tervezeteit, keresetleveleket, panaszokat, indítványokat, kérelmeket, rendkívüli jogorvoslati kérelmeket és más beadványokat készíthetnek, és képviselhetik ügyfeleiket.

Jogi gyakorlatukat önállóan vagy közös irodában vagy ügyvédi irodában végezhetik, és tartózkodniuk kell az ügyvédi hírnévvel és függetlenséggel összeegyeztethetetlen tevékenységek végzésétől.

Az ügyvédeknek bizalmasan kell kezelniük az ügyfelek által szolgáltatott valamennyi információt és minden olyan ismeretet, amelyet más módon, képviselőjük során szereznek meg. Ezt a titoktartást minden más olyan személynek is be kell tartania, aki az ügyvédi irodában dolgozik vagy dolgozott.

Az ügyvédek a Horvát Ügyvédi Kamara (*Hrvatska odvjetnička komora*) által megállapított és az igazságügyi miniszter által jóváhagyott díjszabás szerint a jogi szolgáltatások ellenében díjazásra és az elvégzett munkával kapcsolatban felmerült költségek megtérítésére jogosult.

Ha az ügyvéd hivatalból nyújt védelmet, az ilyen munkák díjának mértékét az Igazságügyi Minisztérium állapítja meg.

A vádlottat csak ügyvéd képviselheti a megyei bíróság (*županijski sud*) előtt, ami azt jelenti, hogy a hosszú távú szabadságvesztéssel büntetendő bűncselekményért az állam által fizetett *ex officio* védelmet vagy védelmet csak olyan ügyvéd képviselheti, aki legalább nyolcéves ügyvédi vagy igazságügyi szervben dolgozó tisztviselői tapasztalattal rendelkezik.

Az ügyvédeknek a szolgáltatás teljesítését követően számlát kell kiállítaniuk ügyfeleik számára. A meghatalmazás visszavonása vagy felmondása esetén az ügyvéd a meghatalmazás visszavonásának vagy felmondásának napjától számított 30 napon belül számlát bocsát ki.

Az ügyvédek kötelezően tagjai a Horvát Ügyvédi Kamarának, amely jogi személyiséggel rendelkező, önálló és független szervezet. A Horvát Ügyvédi Kamara a Horvát Köztársaság területén működő valamennyi ügyvédet egységesen képviseli.

A Horvát Köztársaságban történő ügyvédi működésre való jogosultság az ügyvédi névjegyzékbe való felvétellel nyílik meg.

Horvát Ügyvédi Kamara

Koturaška 53/II

10 000 Zágráb

tel.: +385 1 6165 200

fax: +385 1 6170 686

[✉ hok-cba@hok-cba.hr](mailto:hok-cba@hok-cba.hr)

[✉ http://www.hok-cba.hr/](http://www.hok-cba.hr)

[✉ A jogi szakmáról szóló törvény](#)

Közjegyzői szolgálat

Közjegyzők (*javni bilježnici*; egyes számban: *javni bilježnik*)

A közjegyzők közbizalommal felruházott személyek, akiket a Horvát Közjegyzői Kamara (*Hrvatska javnobilježnička komora*) által szervezett pályázatot követően az igazságügyi miniszter nevez ki.

A közjegyzők szakképzett jogászok, akik sikeresen teljesítették a nemzeti ügyvédi kamara vizsgáját és a közjegyzői szakmára vonatkozó államvizsgát, rendelkeznek a szükséges tapasztalattal, valamint önálló és független közszolgáltatók, továbbá az ügyfelek által megbízott pártatlan szakértők.

A következőkre jogosultak:

közjegyzői okiratok elkészítése és kiállítása, amelyek a felek jogainak alapját képező jogügyletekre vonatkozó közokiratok és nyilatkozatok,

közjegyzői nyilvántartás elkészítése és kiállítása azokról a jogi lépésekről, amelyeket végrehajtottak vagy amelyeken jelen voltak,

közjegyzői okiratok elkészítése és kiállítása azokról a tényekről, amelyekről tanúbizonyságot szereztek,

dokumentumok, pénz, értékpapírok és értéktárgyak elfogadása biztonságos megőrzés céljából annak érdekében, hogy más személyeknek vagy illetékes szervezeteknek lehessen átadni azokat (közjegyzői letét),

magánokiratok hitelesítése (érvényesítése),

eljárás öröklési ügyekben, valamint határozathozatal a bíróság által kijelölt vagyonkezelőként,

hiteles közokirat alapján végrehajtási eljárás lefolytatása,

ügyfelek képviselője a bíróságok és más állami szervek előtt, azonban csak akkor, ha az érintett ügyek közvetlenül kapcsolódnak valamelyik okiratukhoz.

Az a tény, hogy a felek az öröklési eljárásban nem változtathatják meg a bíróság joghatóságát, azt jelenti, hogy nem választhatnak közjegyzőt bíróság által kirendelt vagyonkezelőnek.

Ha a közjegyző bíróság vagy más közjogi szerv előtt képviseli a felet, akkor ügyvédi jogokkal és kötelezettségekkel rendelkezik.

A közjegyzők csak akkor tagadhatják meg a hivatali feladatok ellátását, ha megalapozott indokuk van, és titokban kell tartaniuk azokat az ismereteket, amelyeket munkájuk végzése során szereznek.

A közjegyzők a közjegyzők ideiglenes díjszabására vonatkozó szabályok (*Pravilnik o privremenoj javnobilježničkoj tarifi*), az öröklési eljárások során a bíróság által kinevezett vagyonkezelőként eljáró közjegyzők díjszabására és költségterítésére vonatkozó szabályok (*Pravilnik o visini nagrade i naknade troškova javnog bilježnika kao povjerenika suda u ostavinskom postupku*), valamint a végrehajtási eljárások során eljáró közjegyzők díjszabásáról és költségterítéséről szóló szabályok (*Pravilnik o nagradama i naknadi troškova javnih bilježnika u ovršnom postupku*) szerint az illetékességi területükön belüli hivatalos intézkedések elvégzéséért közjegyzői díjra és költségterítésre jogosultak.

A Horvát Köztársaságban a közjegyzők kötelező jelleggel a Horvát Közjegyzői Kamara tagjai.

A közjegyzők munkáját a Horvát Közjegyzői Kamara és az Igazságügyi Minisztérium felügyeli, saját illetékességi területükön belül.

A közjegyzőnek az öröklési eljárásban bíróság által kirendelt vagyonkezelőként végzett munkáját az őt kirendelő bíróság felügyeli.

Horvát Közjegyzői Kamara

Koturaška 34/II

10 000 Zágráb

tel.: +385 1 4556 566

fax: +385 1 4551 544

e-mail: hjk@hjk.hr

<http://www.hjk.hr/Uredi>

[közjegyzőkről szóló törvény \(*Zakon o javnom bilježništvu*\)](#)

[a közjegyzői díjakról szóló törvény \(*Zakon o javnobilježničkim pristojbama*\)](#)

Igazságügyi Akadémia

Az Igazságügyi Akadémia független közintézmény, amely alapfokú oktatást és képzést nyújt a jelöltek számára az igazságszolgáltatási feladatok önálló, felelős és független módon történő ellátásáról; szakképzés a gyakornokok, az igazságügyi szervek tanácsadói és egyéb igazságügyi alkalmazottak számára; valamint a bírósági tisztviselők továbbképzése. Az Akadémia élén egy igazgató áll, amelyet egy kilenc tagból álló irányítótanács irányít. Az Akadémia oktatói a bírói, ügyészi és helyettes ügyészi, felsőoktatási oktatói pozíciókat betöltő személyek és szükség esetén egyéb szakmák képviselői lehetnek.

Az Akadémia aktívan előmozdítja a nemzetközi együttműködést, és kedvezményezettként vagy résztvevőként részt vesz az Európai Unió projektjeiben. E projektek célja az Akadémia mint intézmény megerősítése és célcsoportjai szakmai fejlődésének biztosítása.

[Az Igazságügyi Akadémiáról szóló törvény \(*Zakon o Pravosudnoj akademiji*\)](#)

Országos Bírói Tanács (Državno sudbeno vijeće)

Az **Országos Bírói Tanács** autonóm és független szerv, amely biztosítja a bírói kar függetlenségét és önállóságát a Horvát Köztársaságban. A Bírói Tanács önállóan, az Alkotmány és a jogszabályok alapján határoz a bírák és a bírósági elnökök kinevezése, előléptetése, áthelyezése, felmentése és fegyelmi felelőssége tárgyában, a Horvát Köztársaság Legfelsőbb Bírósága elnökének kivételével. Az Országos Bírói Tanács 11 tagból áll, akik közül hét bíró, kettő jogi tárgyat oktató egyetemi tanár, kettő pedig parlamenti képviselő, egyikük az ellenzék soraiból.

[Zakon o državnom sudbenom vijeću](#)

Országos Ügyészi Tanács (Državnoodvjetničko vijeće)

Az Országos Ügyészi Tanács autonóm és független szerv, amely biztosítja a közjegyzők függetlenségét és önállóságát a Horvát Köztársaságban. Feladata a helyettes ügyészek, valamint a megyei és önkormányzati ügyészek kinevezése és felmentése, a helyettes ügyészek fegyelmi felelősségével kapcsolatos eljárások lefolytatása és döntéshozatal, a helyettes ügyészek áthelyezése, az ügyészek és a helyettes ügyészek vagyonyilatkozatainak kezelése és ellenőrzése, valamint a törvény szerinti egyéb feladatok ellátása.

Az Országos Ügyészi Tanács 11 tagból áll, akik közül hét helyettes ügyész, kettő jogi tárgyat oktató egyetemi tanár, kettő pedig parlamenti képviselő, egyikük az ellenzék soraiból.

Az Országos Ügyészi Tanács tagjait négyéves időtartamra választják, és senki sem tölthet be egymást követően két ciklust.

[Az Országos Ügyészi Tanácsról szóló törvény \(*Zakon o Državnoodvjetničkom vijeću*\)](#)

A Horvát Köztársaság Alkotmánybírósága (Ustavni sud Republike Hrvatske)

Az Alkotmánybíróság létrehozását, szervezetét és joghatóságát a Horvát Köztársaság alkotmánya (*Ustava Republike Hrvatske*) és a Horvát Köztársaság Alkotmánybíróságáról szóló alkotmányos törvény (*Ustavni zakon o Ustavnom sudu Republike Hrvatske*) határozza meg.

A Horvát Köztársaság Alkotmánybírósága 13 bíróból áll, akiket a horvát parlament választ meg az összes parlamenti képviselő kétharmados többségével, az alkotmánytörvényben meghatározott módon és eljárás szerint a kiemelkedő jogi szakértők, különösen bírák, ügyészek, ügyvédek és egyetemi professzorok közül. Az alkotmánybírósági bíró hivatali ideje nyolc évig tart, és kivételes esetekben legfeljebb hat hónappal meghosszabbodik, amennyiben az új bíró kinevezése vagy hivatalba lépése előtt lejár. Az Alkotmánybíróság leendő bírái pályázatainak benyújtására és a jelöltek horvát parlament általi megválasztására irányuló javaslatra vonatkozó eljárást az alkotmányügyekért felelős parlamenti bizottság folytatja le. A Horvát Köztársaság Alkotmánybírósága választja meg a Bíróság elnökét négyéves időtartamra.

A Horvát Köztársaság Alkotmánybíróságáról szóló alkotmányos törvény meghatározza az Alkotmánybíróság bíráinak megválasztására és hivatali idejük megszüntetésére vonatkozó feltételeket és eljárást, a törvény Alkotmánnyal való összeegyeztethetőségének, valamint más rendelkezéseknek az Alkotmánnyal és a törvénnyel való összeegyeztethetőségének vizsgálatára irányuló eljárás megindításának feltételeit és határidejét, az Alkotmány által biztosított emberi jogok és alapvető szabadságok védelmét, valamint az Alkotmánybíróság feladatainak és munkájának szempontjából jelentőséggel bíró egyéb kérdéseket.

Az Alkotmánybíróság biztosítja a Horvát Köztársaság alkotmányának tiszteletben tartását és alkalmazását, és intézkedéseit az Alkotmány és a Horvát Köztársaság Alkotmánybíróságáról szóló alkotmányos törvény rendelkezéseire alapozza.

Az Alkotmánybíróság független minden állami hatóságtól, és önállóan dönt arról, hogy miként használja fel a nemzeti költségvetésben számára előirányzott forrásokat, az éves költségvetésével és a törvénnyel összhangban, működésének biztosítása érdekében. Az Alkotmánybíróság belső szervezetét a Horvát Köztársaság Alkotmánybíróságának eljárási szabályzata szabályozza. Az Alkotmánybíróság munkája nyilvános, bírái pedig a horvát parlamenthez hasonlóan mentelmi joggal rendelkeznek.

A Horvát Köztársaság Alkotmánybírósága

Trg Svetoga Marka 4

10 000 Zágráb

tel.: +385 1 640 02 50

Fax: +385 1 455 10 55

e-mail: Ustavni_sud@usud.hr

<https://www.usud.hr/>

Utolsó frissítés: 11/01/2022

E lap nemzeti nyelvű változatát az adott tagállam tartja fenn. Az Európai Bizottság szolgálata készíti el a fordításokat a többi nyelvre. Előfordulhat, hogy az eredeti dokumentumon az illetékes tagállami hatóság által végzett változtatásokat a fordítások még nem tükrözik. Az Európai Bizottság nem vállal semmifajta felelősséget az e dokumentumban szereplő vagy abban hivatkozott információk vagy adatok tekintetében. Az ezen oldalért felelős tagállam szerzői jogi szabályait a Jogi nyilatkozatban tekintheti meg.

A különböző jogi szakmák - Olaszország

Ezen az oldalon az olaszországi jogi szakmák áttekintése található.

Jogi szakmák – bevezető

Olaszországban a főbb jogi szakmák a következők: hivatásos bírák (*magistrati*), beleértve az ítélkező bírakat (*giudici*), valamint ügyészségen dolgozó jogi tisztviselők (*pubblici ministeri*), ügyvédek és közjegyzők.

Bírák és ügyészség

Az Alkotmány határozza meg azt a rendszert, amelynek keretében a bírák és az ügyészségi alkalmazottak ellátják **igazságszolgáltatási feladataikat**.

Bírák

Az igazságszolgáltatás a nép nevében történik. A bírák kizárólag a törvénynek vannak alávetve (az Alkotmány 101. cikke).

A rendszert, amelynek keretében a bírák ellátják igazságszolgáltatási feladataikat, az igazságszolgáltatási rendszerről szóló jogszabályok határozzák meg és szabályozzák.

„Rendkívüli” vagy „különleges” bíróságok nem hozhatók létre, csak rendes bíróságokhoz tartozó különtanácsok alakíthatók. A törvény meghatározza, hogy a nagyközönség hogyan és mikor vehet részt közvetlenül az igazságszolgáltatásban.

A bírói karba való felvétel nyilvános versenyvizsgálattal történik. Tiszteletbeli bírák azonban az egyesbírók által ellátott összes feladatra kinevezhetők.

Autonómia és függetlenség

Az igazságszolgáltatás **önálló**, más hatalmi ágaktól független hatalmi ág (**az Alkotmány 104. cikke**).

Ezt a függetlenséget a Legfelsőbb Igazságszolgáltatási Tanács (*Consiglio Superiore della Magistratura*), a bírói kinevezésekkel, a feladatok beosztásával és átruházásával, az előléptetésekkel és a fegyelmi intézkedésekkel megbízott autonóm testület tartja fenn (az Alkotmány 105. cikke).

A bírák közötti egyetlen különbség az, hogy milyen jellegű munkát végeznek.

Kinevezésük állandó jellegű, a Legfelsőbb Igazságszolgáltatási Tanács erre vonatkozó határozata vagy az érintett bíró hozzájárulása nélkül – az igazságszolgáltatásról szóló törvények szerint, az azokban meghatározott garanciákkal – nem bocsáthatók el vagy függeszthetők fel.

Az ügyészségen dolgozó jogi tisztviselők

Szervezet

Az Alkotmány rögzíti továbbá az ügyészség **függetlenségének és autonómiájának** elvét (**107. cikk**).

A 112. cikk megállapítja a bűncselekmények kötelező üldözésének elvét: ha az illetékes ügyész bűncselekményről tájékoztatják, nyomozást kell folytatnia, és a nyomozás eredményét a megfelelő kérelmekkel együtt bíró elé kell terjesztenie értékelésre. A büntetőeljárás megindítására vonatkozó kötelezettség hozzájárul ahhoz, hogy biztosítsák az ügyészség munkájának függetlenségét, és elősegíti a törvény előtti egyenlőséget is.

Az ügyészségi hivatalok a Semmitőszékhez, a fellebbviteli bíróságokhoz, a rendes bíróságokhoz és a fiatalokúak bíróságaihoz tartoznak.

Szerepük és kötelezettségeik

Az ügyészség valamennyi **büntetőeljárásban** részt vesz, és az **állam** nevében jár el. Az ügyészség tisztviselői részt vesznek a polgári eljárásokban, amennyiben ezt jogszabály írja elő (pl. családi vitákban, cselekvőképességgel nem rendelkező személyeket érintő ügyekben stb.).

Nyilvántartói és titkársági alkalmazottak

A bírósági nyilvántartók és az ügyészségi titkárságok különböző kategóriákba tartozó adminisztratív személyzetet alkalmaznak (hivatalvezetők, tisztviselők, fogalmazók, könyvelők, helyettesek stb.), akiket nyilvános versenyvizsgát követően vettek fel, és akik a minisztériumokra vonatkozó nemzeti kollektív szerződés hatálya alá tartozó köztisztviselőnek minősülnek.

Az Igazságügyi Minisztérium Igazságügyi Szervezeti, Személyzeti és Szolgáltatási Főosztályának

(*Dipartimento dell'organizzazione giudiziaria, del personale e dei servizi*) alkalmazásában állnak, és a nyilvántartások és akták kezelésével kapcsolatos adminisztratív feladatokat látnak el, valamint segítséget nyújtanak a bíróságoknak és az ügyészségeknek az eljárások valamennyi típusában.

Képzésükért az Igazságügyi Minisztérium Személyzeti és Képzési Főigazgatósága (*Direzione Generale del Personale e della Formazione*) a felelős.

A jogi szakma szervezetei: ügyvédek és közjegyzők

Ügyvédek

Az ügyvéd olyan független szakember, akit arra kérnek fel, hogy polgári, büntető- vagy közigazgatási bíróság előtt képviselje és segítse ügyfeleit – akik lehetnek magánszemélyek, vállalatok vagy kormányzati szervek.

Az ügyvéd az ügyfél képviseletére vonatkozó megállapodás alapján, díjazás ellenében védi az ügyfelet.

Az egyes bíróságokhoz helyi ügyvédekből álló tanács (*Consiglio dell'ordine*) tartozik.

Nemzeti szinten Nemzeti Ügyvédi Kamara (*Consiglio Nazionale Forense*) működik.

A 2012. december 31-i 247. sz. törvény új rendelkezéseket vezetett be az ügyvédi hivatás gyakorlására vonatkozóan.

Közjegyzők

A közjegyző olyan **független szakember**, aki **közfeladatot** lát el: szerepe az, hogy hitelesítse a jelenlétében aláírt okiratokat.

A közjegyzői hivatást a közjegyzői hivatásra és a közjegyzői levéltárra vonatkozó szabályokról szóló, 1913. február 16-i 89. sz. törvény szabályozza.

A nemzeti szerv a Nemzeti Közjegyzői Tanács (*Consiglio Nazionale del Notariato*).

Utolsó frissítés: 18/01/2022

E lap nemzeti nyelvű változatát az adott tagállam tartja fenn. Az Európai Bizottság szolgálata készíti el a fordításokat a többi nyelvre. Előfordulhat, hogy az eredeti dokumentumon az illetékes tagállami hatóság által végzett változtatásokat a fordítások még nem tükrözik. Az Európai Bizottság nem vállal semmifajta felelősséget az e dokumentumban szereplő vagy abban hivatkozott információk vagy adatok tekintetében. Az ezen oldalért felelős tagállam szerzői jogi szabályait a Jogi nyilatkozatban tekintheti meg.

Figyelem: az oldal eredeti nyelvű változata nemrég módosult. Az Ön által kiválasztott nyelvi változatot most készítik fordítóink.

A különböző jogi szakmák - Ciprus

A jogi szakmák – bevezetés

Az ügyvédi szakma – Bevezetés

A Ciprusi Köztársaságban (Κυπριακή Δημοκρατία) az ügyvédi szakmát a többször módosított ügyvédi törvény (Ο περί Δικηγόρων Νόμος) 2. fejezetének különböző rendelkezései szabályozzák.

Az ügyvédi törvény rendelkezései értelmében az lehet ügyvéd, aki:

jogi diplomával vagy a Jogi Tanács (Νομικό Συμβούλιο) által elismert képesítéssel rendelkezik;

egy év szakmai gyakorlatot szerzett olyan ügyvédi irodánál, ahol az adott időpontban legalább egy ügyvéd már legalább öt éve dolgozott; sikeresen letette a Jogi Tanács által szervezett vagy felügyelt vizsgákat.

Más, kapcsolódó szakmák

Cipruson nincsenek olyan kapcsolódó szakmák, mint például a közjegyzői szakma. A jogi cselekményekkel kapcsolatos valamennyi ügy jogi ügy, és azokkal a vonatkozó jogszabályok értelmében csak a Ciprusi Ügyvédi Kamara (Παγκύπριος Δικηγορικός Σύλλογος) tagjai foglalkozhatnak. A nyugdíjba vonult ügyvédek belső jogi tanácsadóként a működő ügyvédi irodákban és egyéb szervezeteknél is folytathatják tevékenységüket.

Az a szakma, amely esetleg kapcsolódó szakmának tekinthető, a jogi asszisztensek (δικηγορικοί υπάλληλοι) szakmája, amelyre külön szabályozás vonatkozik. Jogi asszisztens az lehet, aki középfokú iskolai végzettséggel rendelkezik, folyamatosan legalább hat hónapig dolgozott ügyvédi irodában, erkölcsileg feddhetetlen, és kérelmet nyújt be azon körzeti bíróság hivatalához, amelynek körzetében az őt foglalkoztató ügyvédi iroda található.

Az ügyészek (Δημόσιοι Κατηγοροί)

Szervezet

Általános leírás

Az „állam jogi képviselője” feladatának betöltése mellett a Köztársaság Legfőbb Ügyésze (Γενικός Εισαγγελέας) egyben a Jogi Hivatal (Νομική Υπηρεσία) elnöke és az Ügyészség (Υπευθύνου της Υπηρεσίας Διαχείρισης Ποινικών Υποθέσεων) vezetője is.

A legfőbb ügyész elnökletével működő Jogi Hivatal személyi állományát ügyvédek alkotják; némelyikük szakterülete a büntetőjog, és a büntetőbíróságok hatáskörébe tartozó ügyekkel foglalkoznak. A legfőbb ügyész minden ügyről tájékoztatja, ő pedig iránymutatásokat ad ki.

A Jogi Hivatal tagjain kívül a Ciprusi rendőrség (Αστυνομική Δύναμη Κύπρου) jogi diplomával és ügyvédi képzéssel rendelkező tagjai is járnak el közvádálólként. Noha e személyek rendőrtisztek, a közvádálói minőségben történő eljárásuk alatt a legfőbb ügyésznek kötelesek beszámolni és neki tartoznak felelősséggel. Az e személyek által végzett munkával kapcsolatban a legfőbb ügyész ugyanazokkal a hatáskörökkel rendelkezik, mint a Jogi Hivatal tisztviselőinek munkája tekintetében.

A legfőbb ügyész – kivételes esetben – meghatározott ügyek vitelével kiemelkedő tudású ügyvédek is megbízhat.

Az ügyészek szerepe és kötelezettségei

A büntetőügyekben eljáró körzeti bíróságok mellett az ügyészi szolgálatot (Κατηγορούσα Αρχή) a rendőrségek nyomozási osztályán dolgozó ügyvédek (jogászok) látják el, noha ez természetesen nem zárja ki annak lehetőségét, hogy e munka elvégzésére bizonyos esetekben a Jogi Hivatal valamely tagját utasítsák. A büntetőbíróságok mellett az ügyészi szolgálatot a Jogi Hivatal ügyvédei látják el. Függetlenül attól, hogy az ügyészi hatásköröket ki gyakorolja, mindannyian a legfőbb ügyész irányítása alá tartoznak, aki bármely ügybe bármikor beavatkozhat, és adott esetben megszüntetheti a büntetőeljárást.

A Jogi Hivatal vezetője a legfőbb ügyész, munkáját a legfőbb ügyész helyettese (Βοηθός Γενικός Εισαγγελέας) segíti; őket követik az államügyészek (Εισαγγελείς της Δημοκρατίας), a főügyészek (Ανώτεροι Δικηγόροι της Δημοκρατίας) és az ügyészek (Δικηγόροι της Δημοκρατίας). Az egyik államügyész vezeti a Büntetőjogi Osztályt (Τμήμα Ποινικού Δικαίου), amely szintén a legfőbb ügyésznek tartozik beszámolási kötelezettséggel.

A tárgyalások szóbeli meghallgatás formájában zajlanak. Az ügyészi szolgálat előterjeszti bizonyítékait, majd az általa meghallgatott tanúkhöz először az ügyészi szolgálat, utána az eljárásban részt vevő esetleges többi fél, végül ismét az ügyészi szolgálat intézhet kérdéseket. Ha az ügyészi szolgálat mindegyik tanút meghallgatta, a bíróság eldönti, hogy az ügyészség által szolgáltatott bizonyítékok elégségesek-e az ítélet meghozatalához. Ha igen, akkor a vádlottat felhívják, hogy nyilatkozzon a vádakról, és a bíróság tájékoztatja, hogy kérheti saját tanúinak a meghallgatását, és eskü alatt maga is vallomást tehet, mely esetben az ügyészi szolgálat mind a vádlott tanúinak, mind a vádlottnak kérdéseket tesz fel. A vádlott eskü nélkül is tehet vallomást, ez esetben az ügyészi szolgálat nem tesz fel kérdéseket.

A bíróság a tárgyalás végén ítéletet hoz. Felmentő ítélet esetén a vádlottat szabadon engedik. A vádlott elítélése esetén a védelem kérheti a büntetés csökkentését, a bíróság pedig az eljárás végén meghozza a megfelelő ítéletet.

Bírák

Szervezet

A ciprusi bíróságok szervezete nagyon egyszerű.

Legfelsőbb Bíróság (Ανώτατο Δικαστήριο)

A Legfelsőbb Bíróságot a bíróságok igazgatásáról szóló 1964. évi törvény (Ο περί Απονομής της Δικαιοσύνης (Ποικιλία Διατάξεις) Νόμος του 1964) [1964. évi 33. sz. törvény] rendelkezései (vegyes rendelkezések) alapján hozták létre, miután a Legfelsőbb Bíróság elnökének és a Legfelsőbb Alkotmánybíróság (Ανώτατο Συνταγματικό Δικαστήριο) elnökének lemondása következtében e két bíróság lényegében megszűnt, mivel a Török Közösség képviselői nem jelentek meg a különböző állami szervek ülésein és nem járultak hozzá a szükséges döntések meghozatalához.

A Legfelsőbb Bíróság tagjait a Ciprusi Köztársaság elnöke nevezi ki. A Legfelsőbb Bíróságnak jelenleg 13 tagja van, egyikük a bíróság elnöke. A Legfelsőbb Bíróság tagjává az nevezhető ki, aki erkölcsileg feddhetetlen, és legalább 12 évig kiemelkedő szolgálatot teljesített a jogi szakmában.

Büntetőbíróságok (Κακούργιοδικεία)

A büntetőbíróság a Köztársaság elsődleges, büntetőügyekkel foglalkozó elsőfokú bírósága, amely három bíróból (az elnökből, egy körzeti bírósági felsőbíróból és egy körzeti bírósági bíróból) áll. A büntetőbíróság tagjait a Legfelsőbb Bíróság nevezi ki két évre, a körzeti bírósági elnökök, körzeti bírósági felsőbírák és körzeti bírósági bírák közül.

Körzeti bíróságok (Επαρχιακά Δικαστήρια)

A Ciprusi Köztársaság minden egyes tartományában működő körzeti bíróságok korlátlan hatáskörrel járnak el, kivéve természetesen azokat az ügyeket, amelyek a Legfelsőbb Bíróság és az alább említett szakosított bíróságok hatáskörébe tartoznak. A körzeti bírósági bírák közé tartoznak a körzeti bíróságok elnökei, a körzeti bíróságok felsőbírái és a körzeti bíróságok bírái. A körzeti bíróságok bíráit a Legfelsőbb Bíróság nevezi ki, helyezi át és lépteti elő.

Családjogi bíróságok (Οικογενειακά Δικαστήρια)

A családjogi bíróságokról szóló törvény (Ο περί Οικογενειακών Δικαστηρίων Νόμος) (1990. évi 23. sz. törvény) alapján létrehozott családjogi bíróságokat három tag (az elnök és két ülnök) alkotja, akik mindegyike rendelkezik jogi képzettséggel, és kinevezése előtt eredményes jogi munkát végzett.

Bérelti jogviták bírósága (Δικαστήριο Ελέγχου Ενοικιάσεων)

Ez a szakosított bíróság három tagból, az elnökből és két ülnökből áll. A bíróság elnöke olyan jogász lehet, aki legalább annyi éven keresztül végzett eredményes jogi munkát, mint amennyi a körzeti bíróságba történő kinevezéshez szükséges.

Munkaügyi bíróság (Δικαστήριο Εργατικών Διαφορών)

A bérelti jogviták bíróságához hasonlóan a munkaügyi bíróság is három tagból, az elnökből és két ülnökből áll. Az elnök olyan jogász lehet, aki bírónak történt kinevezését megelőzően 5 évig dolgozott a gyakorlatban.

Katonai bíróság (Στρατιωτικό Ποινικό Δικαστήριο)

Az utolsó szakosított bíróság a katonai bíróság, amelynek elnöke olyan elismert jogász lehet, aki kinevezése időpontjában megfelel a körzeti bírósági bírónak történő kinevezéshez teljesítendő követelményeknek. A katonai bíróság elnöke legalább ezredesi rendfokozatú, hivatásos katonatiszt lehet. A katonai bíróság ülnökei a hadsereg hivatásos állományú tagjai lehetnek.

Bíróságok jegyzéke (Ευρετήριο)

A Legfelsőbb Bíróság honlapján megtalálható a bíróságok jegyzéke, amely általános információkat tartalmaz a ciprusi bíróságokról.

Szerepük és kötelezettségeik

Legfelsőbb Bíróság

A Legfelsőbb Bíróság másodfokon elbírálja a Ciprusi Köztársaság alacsonyabb szintű bíróságainak ítéletei ellen benyújtott fellebbezéseket, bizonyos ügyekben pedig – például közigazgatási jogi és haditengerészeti ügyekben – első fokon jár el. Ezenkívül certiorari (felsőbbbírósági utasítás alsóbb fokúhoz az akták átkérésére), mandamus (hivatalos funkció ellátásának kikényszerítése) és egyéb végzéseket is kibocsát, továbbá felügyeli a Ciprusi Köztársaság valamennyi alacsonyabb szintű bíróságát azok zavartalanul működésének biztosítása érdekében, valamint fegyelmi jogkört gyakorol a bírák felett.

Büntetőbíróságok

Egyes nagyon súlyos bűncselekmények kivételével első fokon mindegyik büntetőbíróság elbírálja a büntető törvénykönyv (Ποινικός Κώδικας) vagy más törvény hatálya alá tartozó összes olyan bűncselekményt, amelyet a Köztársaság határain belül vagy az idegen felségterületek ciprusi részeiben ciprusi állampolgár követett el vagy ciprusi sértett sérelmére követtek el, vagy amelyet bármely egyéb országban akkor követtek el, amikor a terhelt a Köztársaságot szolgálta, vagy amelyet a Köztársaság területén tartózkodó hajón vagy repülőgépen, vagy a törvény által szabályozott más helyen és körülmények között követtek el.

Körzeti bíróságok

Az elnök által vezetett körzeti bíróságok első fokon az illetékességükbe tartozó valamennyi ügyet elbírálják.

Bizonyos kivételektől eltekintve mindegyik körzeti bírósági felsőbíró vagy körzeti bíró jogosult elbírálni minden olyan pert, amelyben a pertárgy vagy a per tárgyát képező különbözet értéke nem haladja meg az 500 000,- EUR értéket (körzeti bírósági felsőbírák esetén), illetve 100 000,- EUR értéket (körzeti bírósági bírák esetén).

A körzeti bíróságok büntetőjogi hatásköre minden olyan bűncselekményre kiterjed, amelyet a bíróság körzetének határain belül követtek el, és amely a törvény értelmében legfeljebb ötévi szabadságvesztéssel vagy 50 000,- EUR összegű pénzbüntetéssel büntethető, és/vagy amely esetében a bíróság legfeljebb 6 000,- EUR összegű kártérítést ítélhet meg a sértett számára.

A körzeti bíróságok által hozott valamennyi ítélet ellen – polgári és büntetőügyekben is – korlátozás nélkül fellebbezni lehet a Legfelsőbb Bírósághoz.

Szakosított bíróságok

A családjogi bíróságok hatásköre szinte valamennyi házassági jogvitára kiterjed. A bérleti jogviták bíróságának hatásköre a bérleti díj szabályozásának hatálya alá tartozó épületekkel kapcsolatos jogvitákra korlátozódik. A munkaügyi bíróság hatásköre csak a munkáltató és a munkavállaló közötti viszonyokra, különösen a tisztességtelen elbocsátás miatt indított perekre terjed ki. A katonai bíróság azon büntetőügyek elbírálására rendelkezik hatáskörrel, amelyekben a Nemzeti Gárda (Εθνική Φρουρά) tagjai érintettek, vagy amelyek tárgya a Nemzeti Gárdára vonatkozó jogszabályok megsértése.

A fenti bíróságok által hozott valamennyi ítélet ellen fellebbezni lehet a Legfelsőbb Bírósághoz.

A jogi szakmák szervezete: Ügyvédek (Δικηγόροι)

A jogi szolgáltatások nyújtásának a Ciprusi Köztársaságban van egy általánosan kötelező rendszere, és az ilyen szolgáltatásokat nyújtó valamennyi személy ügyvédnek minősül, függetlenül attól, hogy melyik országban folytatta tanulmányait, és hogy jogi tanulmányai végén milyen egyetemi diplomát szerzett. Az interneten természetesen elérhető a jogászok névsora, amelyhez az ügyvédek és a bírák ingyenesen, az állampolgárok pedig díjfizetés ellenében férhetnek hozzá.

Jogi adatbázisok

A [leginety](#) törvényeket, rendeleteket és bírósági határozatokat is tartalmaz, és az ügyvédek, bírák és kormányzati tisztviselők számára ingyen hozzáférhető. Más személyek díjfizetés ellenében férhetnek hozzá az oldalhoz. A [cylaw](#) bírósági ítéleteket tartalmaz, és mindenki ingyenesen hozzáférhet.

Ügyvédek (Νομικοί Σύμβουλοι)

Az ügyvédek általánosan kötelező rendszer szerint végzik a munkájukat.

Közjegyzők (Συμβολαιογράφοι)

A közjegyzői szakma Cipruson ismeretlen. A máshol rendszerint közjegyzők által végzett munkát Cipruson ügyvédek végzik.

Más jogi szakmák

A Ciprusi Köztársaságban a következő szakmák kapcsolódnak a jogi hivatáshoz.

Bírósági titkárok (Πρωτοκολλητές)

A bírósági titkárokat a Legfelsőbb Bíróság nevezi ki; ők olyan bírósági tisztviselők, akik rendszerint ügyvédek, és jogi szakmai gyakorlattal rendelkeznek. A bírósági titkárok különleges feladatait a vonatkozó törvény határozza meg. A legmagasabb rangú bírósági titkár a Legfelsőbb Bíróság által kinevezett titkár, aki általános felügyeleti jogkört gyakorol a bírósági személyzet felett.

Végrehajtók

A végrehajtóknak két típusa van: magánvégrehajtók, akiknek hatásköre különböző bírósági iratok kézbesítésére korlátozódik, és a bíróság állományába tartozó végrehajtók, akiket főként a bírósági ítéletek végrehajtása érdekében alkalmaznak.

Jogi asszisztensek (Δικηγορικοί Υπάλληλοι)

A jogi asszisztensi címet akkor lehet megszerezni, ha az illető személy hat hónapig dolgozik egy ügyvédi irodában, és kérelmet nyújt be azon körzeti bíróság hivatalához, amelynek körzetében az öt foglalkoztató ügyvédi iroda található.

Kapcsolódó linkek

[A Legfőbb Ügyész Hivatala](#)

[Legfelsőbb Bíróság](#)

Utolsó frissítés: 11/04/2022

E lap nemzeti nyelvű változatát az adott tagállam tartja fenn. Az Európai Bizottság szolgálata készíti el a fordításokat a többi nyelvre. Előfordulhat, hogy az eredeti dokumentumon az illetékes tagállami hatóság által végzett változtatásokat a fordítások még nem tükrözik. Az Európai Bizottság nem vállal semmifajta felelősséget az e dokumentumban szereplő vagy abban hivatkozott információk vagy adatok tekintetében. Az ezen oldalért felelős tagállam szerzői jogi szabályait a Jogi nyilatkozatban tekintheti meg.

Figyelem: az oldal eredeti nyelvű változata [IV](#) nemrég módosult. Az Ön által kiválasztott nyelvi változatot most készítik fordítóink.

A különböző jogi szakmák - Lettország

Ez az oldal a lettországi jogi szakmákról ad áttekintést.

Ügyészek

Szervezet

☞ **Az ügyészség (Prokuratūra)** egységes, központosított, három szintű **igazságügyi hatóság**. Az ügyészség élén a **legfőbb ügyész (ģenerālprokurors)** áll. Az ügyészség célja, hogy a jogszabályokkal összhangban **reagáljon a jogsértésekre, és biztosítsa, hogy azok ügyében döntés szülessen**. Az ügyészség intézményei a következő szinteken helyezkednek el:

Legfőbb Ügyészség (*ģenerālprokuratūra*);

regionális ügyészségek (*tiesu apgabalu prokuratūras*);

kerületi vagy városi ügyészségek (*rajona vai republikas pilsētu prokuratūras*);

szakosított ügyészségek (*specializētas prokuratūras*).

A legfőbb ügyész szükség esetén a kerületi vagy regionális ügyészséggel azonos jogállású, szakosított ügyészséget hozhat létre. Lettországból jelenleg **öt szakosított ügyészség** működik:

a szervezett bűnözés és egyéb területek szakosított ügyészsége (*Organizētās noziedzības un citu nozaru specializētā prokuratūra*);

egy több területen működő szakosított ügyészség (*Specializētā vairāku nozaru prokuratūra*);

a közúti közlekedés rigai ügyészsége (*Rīgas autotransporta prokuratūra*);

a pénzügyi és gazdasági bűncselekmények ügyészsége (*Finanšu un ekonomisko noziegumu izmeklēšanas prokuratūra*); valamint

a kábítószer-kereskedelemmel kapcsolatos bűncselekmények ügyészsége (*Narkotiku nelegālas aprites noziegumu izmeklēšanas prokuratūra*).

A Legfőbb Ügyészség felügyelheti azon állami szervek munkáját is, amelyek – bár maguk nem járnak el ügyészi szervként – hatáskörükön belül segítséget nyújtanak a büntetőeljárásokkal kapcsolatos bizonyos feladatok ellátásához. Ezeket a szerveket a legfőbb ügyész hozza létre, szervezi át és szünteti meg. A rendelkezésre álló állami költségvetési források alapján a legfőbb ügyész határozza meg e szervek felépítését és alkalmazotti állományuk létszámát is.

Eddig csak egy ilyen szervet hoztak létre: ☞ **a pénzmossás elleni szolgálatot** (*Noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas novēršanas dienests*).

Az ügyészségek a bírósági rendszer részét képezik. Ez azt jelenti, hogy a törvényhozó és végrehajtó hatalmi ágtól függetlenül működnek. A Saeima (a lett parlament), a kormány és az elnök utasíthat egy ügyészséget valamely jogsértéssel kapcsolatos tények kivizsgálására, és felvilágosítást kérhet a Legfőbb Ügyészségtől. A szóban forgó ügyészség munkájába azonban nem szólhat bele, még nemzeti szempontból nagy jelentőségű jogsértések kivizsgálása esetén sem.

Az ügyészek óvást nyújthatnak be a kormány vagy az állami hatóságok által elfogadott jogszabályokkal szemben, ha azok törvénybe ütköznek. A legfőbb ügyész és a Legfőbb Ügyészség osztályvezető ügyészei részt vehetnek a kormány ülésein, és a vitatott kérdésekben kifejtethetik véleményüket.

Feladatok és kötelezettségek

Az ☞ **Ügyészségi törvény** 2. cikke határozza meg a tárgyalást megelőző nyomozás során ellátandó ügyészségi feladatokat.

Az ügyészség:

felügyeli a nyomozó hatóságok és más szervek nyomozati munkáját;

megszervezi, irányítja és lefolytatja a tárgyalás előtti nyomozásokat, és utasításokat ad a nyomozó hatóságoknak a bűnügyi nyomozások lefolytatására vonatkozóan;

büntetőeljárást kezdeményez és folytat le;

védelmezi az egyének és az állam jogait és törvényes érdekeit;

törvényben meghatározott esetekben kezdeményezi a bíróságon az eljárás megindítását vagy kérelmet nyújt be a bírósághoz.

A ☞ **büntetőeljárásról szóló törvény** 36. cikkének (1) bekezdése értelmében az ügyész feladata a nyomozások felügyelete és lefolytatása, vádemelés, a vád képviselése az állam nevében, valamint egyéb büntetőeljárás feladatok ellátása.

Felettes ügyész

A felettes ügyész felügyeli a büntetőügyben folytatott nyomozást, és:

visszavonhatja az eljárás vezetője vagy a nyomozócsoport tagja által hozott döntéseket;

az utasítások megsértése, illetve a büntetőeljárás lefolytatását veszélyeztető eljárási szabályszegés esetén felkérheti az adott nyomozó közvetlen felettesét az eljárás vezetőjének leváltására vagy a nyomozócsoport összetételének módosítására;

elbíráhatja az eljárás vezetőjének, illetve a nyomozócsoport valamely tagjának, a nyomozó közvetlen felettesének vagy az eljárással kapcsolatban feladatokat ellátó személyek cselekményei vagy döntései ellen tett panaszokat;

dönthet úgy, hogy büntetőeljárást kezdeményez, vagy az ügyet más nyomozó hatóság elé utalja;

az eljárással kapcsolatos cselekményeket végezhet, miután erről tájékoztatta az eljárás vezetőjét.

Az eljárás vezetője

A felettes ügyész (illetve a főügyész utasítása alapján más ügyész) válhat az eljárás vezetőjévé (*procesa virzītājs*). Ennek keretében magához vonhatja a büntetőeljárás lefolytatását, valamint határozhat arról, hogy büntetőeljárást kezdeményez-e. Kivételes körülmények között a legfőbb ügyész, a Legfőbb Ügyészség Büntetőjogi Osztálya vagy valamely regionális bíróság főügyésze már a nyomozati fázisban kinevezhet egy ügyészt az eljárás vezetőjévé.

Az eljárást vezető ügyész:

vádalkut köthet a vádlottal;

dönthet a büntetőeljárás bíróság elé utalásáról;

különleges eljárás keretében vádat emelhet;

lényeges jogos okból megszüntetheti a büntetőeljárást.

Az eljárás vezetője bármilyen eljárási döntést meghozhat és bármilyen eljárási cselekményt elvégezhet, illetve ilyen feladatokkal megbízhatja a nyomozócsoport valamelyik tagját vagy az eljárással kapcsolatban egyéb feladatokat ellátó személyt.

Főügyész

A törvény értelmében a főügyész ellenőrzi, hogy az ügyész teljesíti-e a rábízott feladatokat, illetve dönt a felettes ügyész és az eljárást vezető ügyész /tisztviselő döntéseivel vagy cselekményeivel kapcsolatos panaszok és kifogások tárgyában. A felettes ügyész javaslatára például a főügyész egy nyomozót más közvetlen felettes irányítása alá vagy más nyomozó szervhez helyezhet át, illetve dönthet arról, hogy a vád elejtése indokolt és törvényes-e.

A főügyész:

hatályon kívül helyezheti egy nyomozó, valamely nyomozócsoport tagja vagy ügyészségi fogalmazó döntését;

kinevezheti vagy leválthatja a felettes ügyészt vagy az eljárást vezető ügyészt / tisztviselőt, ha a felügyeleti és vádhatósági feladatok teljes körű ellátása nem garantált, illetve ezeket a feladatokat magához vonhatja;

nyomozócsoportot hozhat létre, ha a munka mennyisége veszélyezteti a büntetőeljárás ésszerű időn belül történő lezárását;

kérheti a nyomozó másik közvetlen felettes irányítása alá helyezését, illetve a nyomozás lefolytatásával másik nyomozó szervet bízhat meg.

A főügyész döntése alapján egy ügyész valamely **nyomozócsoport** tagjává válhat; az eljárás vezetője megbízhatja az ügyészt az eljáráshoz kapcsolódó egy vagy több feladat ellátásával.

Bírák

Szervezet

A bíróságok működésének alkotmányos alapját az [Alkotmány](#) 82–86. cikke jelenti; eszerint az igazságszolgáltatás kizárólag a bíróságok feladata. A bírák függetlenek, és csak a törvénynek vannak alárendelve. A bíróságokra [a bírói hatalomról szóló törvény](#) vonatkozik. A lett jogszabályok értelmében a bírák köztisztviselők.

Az állami hatóságok, a társadalmi és politikai szervezetek, valamint az egyéb természetes és jogi személyek kötelesek tiszteletben tartani és figyelembe venni a bíróságok függetlenségét és a bírák mentelmi jogát. Senki sem jogosult arra, hogy egy bírától egy adott ügy elbírálásával kapcsolatban nyilatkozatot vagy magyarázatot kérjen, vagy az igazságszolgáltatásba bármilyen okból beavatkozzon. A bírák igazságszolgáltatási feladataik ellátása során sérthetetlenek. A bírói funkció nem egyeztethető össze sem politikai pártban, sem bármilyen más politikai szervezetben való tagsággal.

Feladatok és kötelezettségek

A bíró feladata, hogy elbírálja, közigazgatási és büntetőügyekben a törvény alapján igazságot szolgáltatasson.

Polgári ügyekben a bírák elbírálják és eldöntik a természetes és jogi személyek polgári jogi, munkajogi, családjogi és más jogosultságainak, valamint törvényes érdekeinek védelmével kapcsolatos vitákat.

Büntetőügyekben a bírák elbírálják a személyek elleni vádakat, és döntenek ezek helytállóságáról. A bíró felmentheti az ártatlan személyeket, illetve valamely bűncselekmény elkövetéséért megállapíthatja valaki bűnösségét és büntetést szabhat ki vele szemben.

Közigazgatási ügyekben a bíró bírósági felülvizsgálatot gyakorol a végrehajító hatalom cselekményeinek (az elfogadott igazgatási aktusok vagy intézkedések) jogszerűségével kapcsolatban, és elbírálja a közjog által szabályozott bármely jogviszonyból eredő jogvitákat. A bíró emellett megállapítja a magánszemélyek közjogi jogait és kötelezettségeit is. A bírák elbírálják a közigazgatási jogsértések elkövetésével kapcsolatos ügyeket is.

A bírák szakmai kötelezettségei lefedik az eljárásjogi szabályokban a bírák vagy bíróságok számára előírt valamennyi kötelezettséget.

Jogi adatbázisok

A bírósági szervezet saját internetes portállal rendelkezik ([nemzeti bírósági portál](#)), amelynek tartalma jelenleg csak lett nyelven érhető el. A portál tájékoztatást nyújt a lett bírósági rendszerről, tartalmazza a lett bíróságok és bírák jegyzékét, a bírósági statisztikákat, a különféle bírósági eljárások rövid leírását (kiemelve azok fő jellegzetességeit és a köztük fennálló fő különbségeket), továbbá tájékoztatást nyújt arról, hogy hogyan indítható eljárás az igazságügyi hatóságok előtt. Hozzáférést biztosít az újonnan hozott bírósági ítéleteket tartalmazó válogatáshoz, a bírósági tárgyalások időrendjéhez és más információkhoz.

Az adott ügy vagy idézés hivatkozási számának a portál „e-szolgáltatási” (*epakalpojumi*) részében történő megadása után tájékoztatás kapható az adott ügy állásáról, a bírósági tárgyalást tartó bíróságról és annak szintjéről, a következő bírósági tárgyalások időrendjéről, az adott ügyben hozott határozatokról és a benyújtott panaszokról, valamint az eljárás eredményéről.

A **bíróságok jelentéseit** a [Bírósági Hivatal](#) weboldalán is közzéteszik.

A **bírósági rendszerrel kapcsolatos aktuális szabályozási kérdésekre** vonatkozó információkat az [Igazságügyi Minisztérium](#) weboldalán is közzéteszik.

A **Legfelsőbb Bírósággal és annak tevékenységeivel kapcsolatos elektronikus információk** a [Legfelsőbb Bíróság](#) weboldalán érhetők el.

E portálok mindegyike angol nyelven is elérhető.

A jogi szakma szervezete: ügyvédek

Ügyvédek

Az ügyvéd az igazságszolgáltatási rendszer tagja és független jogi szakember, aki:

a vitában érintett féltől, vádlottól vagy egyéb érdekelt féltől (ügyféltől) kapott megbízás alapján, e személyek nevében – illetve [törvényben](#) meghatározott bizonyos esetekben valamely bíróság elnöke, a tárgyalások előtti nyomozást végző szerv vezetője vagy az Ügyvédek Lett Tanácsa (*Latvijas zvērīnātu advokātu padome*) nevében – eljár a bíróságon és a bírósági tárgyalást megelőző nyomozás során;

jogi tanácsot ad;

jogi dokumentumokat készít;

más jogi segítséget nyújt.

Lettországon kívül bizonyos feltételek mellett a következő személyek dolgozhatnak ügyvédként:

ügyvédek (*zvērīnāti advokāti*);

ügyvédjelöltek (*zvērīnātu advokātu palīgi*);

az Európai Unió tagállamainak olyan állampolgárai, akik ügyvédi végzettséget szereztek valamely másik uniós tagállamban;

egyéb, nem uniós tagállamok ügyvédei, akik a jogi segítségnyújtásról szóló, Lettországra nézve kötelező nemzetközi megállapodások értelmében Lettországon gyakorolhatják hivatásukat.

A Lettországon dolgozó valamennyi ügyvéd független tagja a Lett Ügyvédi Kamarának (*Latvijas Zvērinātu advokātu kolēģija*), amely független, országos szakmai testület. A Lett Ügyvédi Kamara szervei a következők: **az ügyvédi közgyűlés, az Ügyvédek Lett Tanácsa, az Ellenőrzőbizottság és a Fegyelmi Bizottság.**

Bizottság.

Jogi adatbázisok

A **Lett Ügyvédi Kamarának és az Ügyvédek Lett Tanácsának tevékenységeiről**, az ügyvédekre vonatkozó szabályokról és (elérhetőségekkel együtt) azon bíróságokról, amelyek előtt eljárhatnak, továbbá a **lettországi jogi szakmával** kapcsolatos egyéb kérdésekről az [Ügyvédek Lett Tanácsának](#) weboldalán olvasható tájékoztatás.

Közjegyzők

Szervezet

A közjegyzők (*zvērīnāti notāri*) a bíróságok felügyelete alatt, a [törvényben](#) meghatározott eljárásokkal összhangban látják el a közjegyzői ügyeket. A lettországi közjegyzők az igazságszolgáltatási rendszer tagjai, akik a törvényben meghatározott, az államhatalom gyakorlásával összefüggő feladatokat látnak el.

[A közjegyzőkről szóló törvény](#) értelmében a közjegyzők a következőkre jogosultak:

közjegyzői okiratok készítése;

közjegyzői igazolások készítése;

letétbe helyezett pénz, értékpapír és okiratok átvétele;

letéti kötelezettség tárgyát képező dolog átvétele;

eljárás örökösödési ügyekben;

vagyonmegosztási javaslat kidolgozása a törvény által meghatározott esetekben;

eljárás házasság felbontása esetén (amennyiben ebbe mindkét házastárs írásban beleegyezett, és nem áll fenn köztük vitás kérdés);

törvényben meghatározott egyéb tevékenységek végzése.

Valamennyi közjegyző szabad jogi hivatást űz. Szakmájuk gyakorlása során azonban a közjegyzők köztisztviselőnek minősülnek. A közjegyzők a regionális bíróságok mellett működnek, tagjai az igazságszolgáltatási rendszernek, és feladataikat a törvényben meghatározottak szerint látják el. Szakmájuk gyakorlása során a közjegyzők pénzügyileg függetlenek, díjazásukat a kormány határozza meg.

A közjegyzők független, országos szakmai testületként működő **Letti Közjegyzői Kamara** (*Latvijas Zvērinātu notāru kolēģija*) Lettország valamennyi közjegyzőjét összefogja. A **Közjegyzők Letti Tanácsa** (*Latvijas Zvērinātu notāru padome*) a közjegyzők képviseleti és felügyeleti szerve, valamint a Letti Közjegyzői Kamara igazgatási és végrehajtó szerve. Feladatait a közjegyzőkről szóló törvény 230. cikke rögzíti.

Jogi adatbázisok

A közjegyzők tevékenységeiről és számáról, irodájuk címéről, valamint a lettországi közjegyzői rendszerrel kapcsolatos egyéb kérdésekről a [Letti közjegyzők](#) hivatalos weboldalán található információk.

Egyéb jogi szakmák

Bírósági végrehajtók

A **bírósági végrehajtók** (*Zvērināti tiesu izpildītāji*) az igazságszolgáltatási rendszer tagjai. Regionális bíróságokhoz vannak rendelve, végrehajtják a bíróságok és egyéb intézmények határozatait, valamint elvégzik a törvényben meghatározott egyéb tevékenységeket.

A bírósági végrehajtók jogi hivatást végeznek, de bírósági végrehajtói feladataik ellátásakor köztisztviselőnek minősülnek. A bírósági végrehajtók függetlenül látják el feladataikat, és csak a törvénynek vannak alávetve. A bírósági végrehajtók által a bírósági és egyéb határozatok végrehajtása során adott utasítások és kibocsátott végzések Lettországban végrehajthatók.

A bírósági végrehajtók feladataikat azon regionális bíróságok illetékességi területén látják el, amely mellett működnek. A bírósági végrehajtók számát, álláshelyét, működési körzetét és ezek elhatárolását a kormány határozza meg.

Feladataik ellátása során a bírósági végrehajtók a [polgári eljárásról szóló törvényt](#) és egyéb jogszabályokat alkalmaznak, és a Bírósági Végrehajtók Letti Tanácsa (*Latvijas Zvērinātu tiesu izpildītāju padome*, a lettországi bírósági végrehajtók képviseleti és felügyeleti szerve) által jóváhagyott módszertan, valamint az ítélkezési gyakorlatból eredő ajánlások alapján működnek.

Jogi adatbázisok

A bírósági végrehajtók irodáinak címéről, valamint a bírósági végrehajtói szakmára és a Bírósági Végrehajtók Letti Tanácsának tevékenységeire irányadó jogszabályokról a [Bírósági Végrehajtók Letti Tanácsának](#) weboldalán található tájékoztatás. A portál jelenleg csak lett nyelven érhető el.

Pro bono (ingyenes) jogi szolgáltatásokat nyújtó szervezetek

A Lettországban működő ilyen szervezetekről nem áll rendelkezésre lista.

Linkek

[Ügyészség](#), [Pénzmosás elleni szolgálat](#), [Nemzeti bírósági portál](#), [Bíróságok igazgatása](#), [Ügyvédek Letti Tanácsa](#), [Letti közjegyzők](#), [Bírósági Végrehajtók Letti Tanácsa](#), [A Letti Köztársaság Igazságügyi Minisztériuma](#)

Utolsó frissítés: 20/12/2021

E lap nemzeti nyelvű változatát az adott tagállam tartja fenn. Az Európai Bizottság szolgálata készíti el a fordításokat a többi nyelvre. Előfordulhat, hogy az eredeti dokumentumon az illetékes tagállami hatóság által végzett változtatásokat a fordítások még nem tükrözik. Az Európai Bizottság nem vállal semmifajta felelősséget az e dokumentumban szereplő vagy abban hivatkozott információk vagy adatok tekintetében. Az ezen oldalért felelős tagállam szerzői jogi szabályait a Jogi nyilatkozatban tekintheti meg.

A különböző jogi szakmák - Litvánia

Ez az oldal a litvániai jogi szakmákról nyújt áttekintést.

A jogi szakmák – bevezetés

Litvániában a jogi szakmák körébe az alábbiak tartoznak:

Ügyészek (*prokurorai*)

Bírák (*teisėjai*)

Ügyvédek (*advokatai*)

Közjegyzők (*notarai*)

Végrehajtók (*antstoliai*)

Ügyészek

Szervezet

Litvániában 56 területi ügyészségi hivatal működik:

51 regionális hivatal

5 körzeti hivatal

A területi ügyészségi hivatalokért (*teritorinės prokuratūros*) a [Legfőbb Ügyész Hivatala](#) (*Generalinė prokuratūra*) felelős. A legfőbb ügyészt a **Litván Köztársaság elnöke** (*Lietuvos Respublikos Prezidentas*) nevezi ki hétéves időtartamra, a Parlament (*Seimas*) egyetértésével.

A legfőbb ügyész a Parlamentnek és az elnöknek felel. Az ügyészek kategóriái a következők:

legfőbb ügyész (*generalinis prokuroras*)

területi (körzeti vagy regionális) főügyész (*vyriausieji (apylinkių arba apygardų) prokurorai*)

más ügyészek.

Az Igazságügyi Minisztérium és az ügyészségi szervezet között nincsen – alárendeltségi, közös hatásköri vagy más, sajátos jellegű – kapcsolat.

Szerepük és kötelezettségeik

Az ügyészségi hivatalok feladatai:

a bírósági szakaszt megelőző nyomozások szervezése és irányítása

büntetőügyekben a vád képviselése az állam nevében

a közérdek védelme

a jog érvényesülésének biztosítása

a bírói kar támogatása az igazságszolgáltatási tevékenység ellátásában

Az ügyész minden büntetőügyben közreműködik, polgári és közigazgatási ügyekben pedig a kérelem tartalmának megfelelően járhat el.

Bírák

Szervezet

Litvániában a bírói karon belül nincsenek különböző kategóriák, minden bírót **hivatásos bírót** (*profesionalūs teisėjai*).

A bírói karra vonatkozó általános elveket az Alkotmány és a bíróságokról szóló törvény állapítja meg. A bíróságok függetlenek, és az alábbi önkormányzati szervekkel rendelkeznek:

a Bírák Közgűlése (*Visuotinis teisėjų susirinkimas*)

a Bírósiági Tanács (*Teisėjų taryba*)

a Bírák Fegyelmi Bírósiága (*Teisėjų garbės teismas*)

A bírósiágok tevékenységét a [Bírósiágok Országos Igazgatósága](#) (*Nacionalinė teismų administracija*) támogatja.

A jogi szakmák szerveződése: ügyvédek

Ügyvédek

Litvániában ügyvédek (*advokatai*) és ügyvédjelöltek (*advokatų padėjėjai*) működnek: Az ügyvédjelöltek polgári ügyekben elláthatják a képviselőket, büntetőügyekben viszont csak a felettes ügyvéd engedélyével és jogszabályban meghatározott esetekben láthatják el a védelmet.

Az ügyvédek és ügyvédjelöltek között nincs további különbségük. Az ügyvédek maguk választhatják meg azt a jogterületet, amelyre (szakjogászként) szakosodni kívánnak.

Jogi adatbázisok

Bővebb információkat a [Litván Ügyvédi Kamara](#) (*Lietuvos advokatūra*) internetes oldala közöl.

Ingyenes az adatbázishoz való hozzáférés?

Igen, a Litván Ügyvédi Kamara internetes oldala ingyenesen elérhető.

Jogtanácsosok / jogi tanácsadók

Litvániában nincsenek jogtanácsosok és jogi tanácsadók.

Közjegyzők

Szervezet

Litvániában a közjegyzők (*notarai*) között nem tesznek megkülönböztetést. A közjegyzők és a közjegyzői irodák számát és illetékességi területüket az **igazságügyi miniszter** (*Teisingumo ministerija*) határozza meg. A közjegyzőket a miniszter nevezi ki és menti fel.

A közjegyzők a **Közjegyzői Kamarába** (*Notarų rūmai*) tömörülnek. A Közjegyzői Kamara tevékenységéről minden évben részletes **éves jelentést** nyújt be az Igazságügyi Minisztériumnak, a következő évi közjegyzői tevékenységre vonatkozó tervekkel és iránymutatásokkal együtt.

A közjegyzőkre vonatkozó szabályozói aktusokat az igazságügyi miniszter hagyja jóvá, a Közjegyzői Kamara elnökségének (*Notarų rūmų prezidiumas*) véleményét figyelembe véve.

Ha az igazságügyi miniszter véleménye szerint a Közjegyzői Kamara állásfoglalása vagy határozata a Litván Köztársaság jogszabályaiba ütközik, keresetet nyújthat be a Vilniusi Regionális Bírósiágra (*Vilniaus apygardos teismas*) az állásfoglalás vagy a határozat megsemmisítése iránt.

Bővebb információkat a [Litván Közjegyzői Kamara](#) internetes oldala közöl.

Szerepük és kötelezettségeik

A **Közjegyzői Kamara** főbb feladatai:

A közjegyzők tevékenységének **összehangolása**

Gondoskodás a közjegyzők szakmai **fejlesztéséről**

A közjegyzők érdekeinek kormányzati és közigazgatási intézmények előtti **védelme** és **képviselése**

A közjegyzőkkel kapcsolatos **jogszabálytervezetek** elkészítése és azok benyújtása az igazságügyi miniszternek

Az **egységes** közjegyzői gyakorlat biztosítása

A közjegyzők feladatai végzésének és a szakmai etikai követelmények betartásának **felügyelete**

A közjegyzői gyakorlatban kialakult eszközök **megőrzésének** és használatának biztosítása

A **közjegyzőgyakornokok** képzésének biztosítása

A **Közjegyzői Kamara Alapokmányában** (*Notarų rūmų statutas*) szereplő egyéb feladatok ellátása.

Más jogi szakmák

Végrehajtók

Litvániában a végrehajtók (*antstoliai*) között nem tesznek megkülönböztetést.

A végrehajtókra vonatkozó információk a [végrehajtói szakma internetes oldalán](#) és a [Végrehajtói Kamara](#) (*Antstolių rūmai*) internetes oldalán találhatóak meg.

Utolsó frissítés: 06/04/2020

E lap nemzeti nyelvű változatát az adott tagállam tartja fenn. Az Európai Bizottság szolgálata készíti el a fordításokat a többi nyelvre. Előfordulhat, hogy az eredeti dokumentumon az illetékes tagállami hatóság által végzett változtatásokat a fordítások még nem tükrözik. Az Európai Bizottság nem vállal semmifajta felelősséget az e dokumentumban szereplő vagy abban hivatkozott információk vagy adatok tekintetében. Az ezen oldalért felelős tagállam szerzői jogi szabályait a Jogi nyilatkozatban tekintheti meg.

Figyelem: az oldal eredeti nyelvű változata [fr](#) nemrég módosult. Az Ön által

kiválasztott nyelvi változatot most készítik fordítónk.

A különböző jogi szakmák - Luxemburg

Ebben a fejezetben a különböző jogi szakmákról adunk áttekintést.

Jogi szakmák – bevezetés

Ez a fejezet a jogi szakmákról ad tájékoztatást (a szakmák leírását, az egyes szakmákhoz való hozzáférés feltételeit stb. tartalmazza).

Az igazságszolgáltatási rendszer áttekintése

Luxemburg jogszolgáltatási rendszere két ágra válik, ezek a **rendes bírászkodás, valamint a közigazgatási bírászkodás**. Ez a felépítés a jogviták természetének ismérvein alapul.

A **rendes bírászkodás** (*l'ordre judiciaire*) három békebírósiágból (*Justices de Paix*), két kerületi bírósiágból (*Tribunaux d'arrondissement*), valamint a Fellebbviteli Bírósiágból (*Cour d'Appel*) és a Semmitűszékből (*Cour de Cassation*) álló Legfelsőbb Bírósiágból (*Cour Supérieure de Justice*) áll. Ezen igazságszolgáltatási szervek hatásköre alapvetően polgári jogi, kereskedelmi jogi, büntetőjogi és munkajogi viták elbírálására terjed ki. A bírák (*magistrats du siège*), és az ügyészek és ügyészhelyettesek (*substitués és procureurs*) is ezen ághoz tartoznak.

A **közigazgatási ághoz** (*l'ordre administratif*) egy Közigazgatási Bírósiág (*Tribunal administratif*) és egy Közigazgatási Fellebbviteli Bírósiág tartozik (*Cour administrative*). Ezen igazságszolgáltatási szervek a közigazgatási és az adózási (közvetlen adókkal összefüggő) jogvitákat bírálják el.

Az **Alkotmánybírósiág** (*Cour constitutionnelle*) a rendes és a közigazgatási bírászkodási ág bírói testületének tagjaiból áll. Az Alkotmánybírósiág feladata annak vizsgálata, hogy a törvények megfelelnek-e Alkotmánynak, amely az ország legfelsőbb jogi normája.

Bírák

Bírónak kétféleképpen válhat valaki:

Versenyvizsga útján történő felvétel

A leendő bírákat, azaz a bírósági titkárokat (attachés de justice), versenyvizsga útján toborozzák. Ahhoz, hogy a versenyvizsgán részt vehessen, a pályázónak a következő feltételeknek kell megfelelnie:

luxemburgi állampolgárság;

nincs korlátozva polgári és politikai jogainak gyakorlásában és rendelkezik erkölcsi bizonyítvánnyal;

luxemburgi jogi egyetemi végzettség, amely elismert mesterfokozatnak felel meg vagy külföldi jogi egyetemi végzettség, amely olyan mesterfokozatnak felel meg, amelyet az 1969. június 18-i, a felsőoktatásról és a külföldi fokozatok és diplomák elismeréséről szóló törvénynek megfelelően a felsőoktatásért felelős miniszter hivatalosan elismert és jóváhagyott;

a luxemburgi, francia és német nyelv megfelelő ismerete;

legalább 12 hónapos bírósági vagy közjegyzői gyakorlat;

a fizikai és szellemi követelményeknek való megfelelés, melyeket orvosi vizsgálat és pszichológiai vizsgálat során ellenőriznek.

A bírák felvételére vonatkozó versenyvizsgákat a bírósági titkárok felvételével és képzésével foglalkozó bizottság (a továbbiakban: bizottság) szervezi, amely kizárólag bírákból áll. Ez a versenyvizsga három írásbeli vizsgából áll, amelyek tárgya a polgári jog és polgári eljárásjog, a büntetőjogot, a büntető eljárásjog, valamint a közigazgatási jog és a közigazgatási vitarendezési eljárás. A vizsgák lényegében egy ítélet vagy végzés megszövegezéséből állnak. A sikeres versenyvizsgához a pályázóknak a három vizsga összpontszámának legalább háromötödét és az egyes vizsgák maximális pontszámainak legalább a felét kell megszerezniük. A bizottság a kapott végleges pontszámok alapján rangsorolja a pályázókat. A sikeres pályázók a rangsoruk szerint nyernek felvételt.

A dokumentumok alapján történő felvétel

Ez egy kiegészítő felvételi módszer, amelyet kizárólag abban az esetben alkalmaznak, amennyiben a bírósági titkárok száma a versenyvizsgát követően nem éri el az évente az igazságügyi miniszter által meghatározott számot.

A pályázat benyújtásához a következő szükséges:

a versenyvizsgán történő részvétel bizonyos feltételeinek való megfelelés, különös tekintettel az 1–4. és a 6. pontokban foglaltakra;

a jogi szakmai gyakorlat záróvizsgáját igazoló oklevél;

összesen legalább öt éves ügyvédi szakmai gyakorlat.

A bizottság a pályázókat egyéni interjúra hívja be. Egy pszichológus szakértő részt vesz az interjún és indokolással ellátott véleményt bocsát ki az egyes pályázókról. A pályázók kiválasztásának feltételei a következők: a luxemburgi jog területén végzett kiegészítő tanulmányok záróvizsgálatainak, valamint a szakmai gyakorlat záróvizsgálatainak eredményei, a szakmai tapasztalat, az esetleges további képesítések, valamint esetleges publikációk. A pályázókat a bizottság választja ki.

Az Alkotmány biztosítja a bírák politikai függetlenségét. A kinevezés végleges, csak ítélettel lehet őket tisztségüktől megfosztani vagy abból felfüggeszteni. Áthelyezésük csak új kinevezés esetén, hozzájárulásukkal lehetséges. Szakmai alkalmatlanság vagy súlyos kötelességszegés esetén azonban törvényben meghatározott feltételekkel állásukból felfüggeszthetők, visszahívhatók vagy áthelyezhetők.

A bírói funkció összeegyeztethetetlen a kormányban való tagsággal, a parlamenti, polgármesteri, polgármester-helyettesi vagy önkormányzati képviselői megbízással, minden fizetett köz- vagy magánhivatallal, a közjegyzői és a végrehajtói tisztséggel, a katonai beosztással és egyházi tisztséggel, valamint az ügyvédi hivatással. A bírák pártatlanok, és köti őket a szakmai titoktartás. Javadalmazásukat törvény rögzíti.

Tovább információért látogasson el az Igazságügyi Minisztérium honlapján a [bírói hivatást ismertető oldalra](#).

Ügyvédek

Az ügyvédi hivatást az ügyvédi hivatásról szóló **módosított 1991. augusztus 10-i törvény** szabályozza.

Az ügyvédi hivatás **független és önfoglalkoztató szakma**. Az ügyvédek praktizálhatnak önállóan, vagy jogi személyiséggel rendelkező ügyvédi irodát alapíthatnak. Csak az ügyvédek jogosultak a felek segítségére vagy képviselésére, bármely bíróság előtt a felek nevében való eljárásra, a bíróságnak történő bemutatás végett a felek okmányainak és okiratainak átvételére, az eljárás szabályszerűsége érdekében szükséges okmányok elkészítésére és aláírására, valamint a periratok összeállítására.

Csak az ügyvédek végezhetnek rendszeres jelleggel és javadalmazás ellenében **jogi tanácsadást** és készíthetnek mások számára magánokiratokat. Az ügyvédek képviselik vagy segítik ügyfeleiket a nemzetközi bíróságok előtt is, így például az Európai Unió Bírósága vagy az Emberi Jogok Európai Bírósága előtt. Az ügyvédek köti a szakmai titoktartás, mely közrendi jellegű kötelezettség, és megsértése büntetőjogi következményeket von maga után.

Ahhoz, hogy valaki az ügyvédi hivatást gyakorolhassa Luxemburgban, **fel kell vetetnie magát a Luxemburgi Nagyhercegség valamely ügyvédi kamarájának a névjegyzékébe**. Ez vonatkozik azokra az uniós tagállamokból származó ügyvédekre is, akik a saját tagállamukban megszerzett szakmai címet használva kívánnak Luxemburgban praktizálni.

Hatféle ügyvédi kamarai névjegyzék [lista](#) létezik:

1. névjegyzék: Teljes jogú ügyvédek (*avocats à la Cour*)

2. névjegyzék: Ügyvédek (*avocats*)

3. névjegyzék: Tiszteletbeli ügyvédek (*avocats honoraires*)

4. névjegyzék: Uniós tagállamokból származó ügyvédek, akik a származási országukban szerzett cím alapján praktizálnak

5. névjegyzék: Teljes jogú ügyvédeknek minősülő ügyvédi irodák

6. névjegyzék: Egyéb ügyvédi irodák

Ahhoz, hogy valaki a Luxemburgi Nagyhercegség egyik ügyvédi kamarájának névjegyzékébe bejegyeztethesse magát, a **következő feltételeknek** kell megfelelnie:

rendelkeznie kell erkölcsi bizonyítvánnyal;

igazolnia kell, hogy megfelel a jogi szakmai gyakorlatra bocsátáshoz szükséges feltételeknek, vagy igazolnia kell, hogy megfelelt az Európai Unió más tagállamainak ügyvédei számára az 1991. augusztus 10-i módosított törvényben előírt alkalmassági vizsgán, amely az ügyvédi szakma vonatkozásában meghatározza a legalább három éves felsőfokú tanulmányokat lezáró diplomák elismerésének általános rendszerét, vagy igazolnia kell, hogy az ügyvédi hivatásnak a képesítés megszerzése országától eltérő tagállamokban történő folyamatos gyakorlásának elősegítéséről szóló 1998. február 16-i 98/5/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvnek a luxemburgi jogba történő átültetéséről szóló 2002. november 13-i törvény értelmében megfelel azoknak a feltételeknek, hogy a Luxemburgi Nagyhercegségben a saját tagállamának szakmai címét használva tevékenységet folytató ügyvédként bejegyezzék; igazolnia kell, hogy a nyelvi rendszerről szóló 1984. február 24-i törvénynek megfelelően ismeri a törvényhozás nyelvét, valamint a közigazgatásban és az igazságszolgáltatásban használt nyelveket;

és luxemburgi állampolgárságú vagy az Európai Unió egyik tagországának az állampolgára;

a módosított 1991. augusztus 10-i törvény 31-1 cikkének sérelme nélkül a nyelvi rendszerről szóló 1984. február 24-i törvénynek megfelelően ismeri a törvényhozás nyelvét, valamint a közigazgatásban és az igazságszolgáltatásban használt nyelveket. A luxemburgi és a német nyelvek esetében a közös európai nyelvi referenciakeret szerinti B2 az elvárt szint a szóbeli megértés, és B1 a szóbeli kifejezés tekintetében, továbbá kizárólag a német esetében B2 az írásbeli kifejezés tekintetében. A francia nyelv esetében B2 szintre van szükség mind szó, mind írásbeli megértés és kifejezés tekintetében.

A fentiek sérelme nélkül az 98/5/EK irányelv 10. cikke szerinti uniós tagállamokból származó ügyvédeknek ahhoz, hogy felvegyék őket egy ügyvédi kamara 1. jegyzékére, a nyelvhasználatról szóló 1984. február 24-i törvény értelmében csak a törvényhozás nyelvének megfelelő ismeretét kell bizonyítaniuk, feltéve, hogy csak olyan szakmai tevékenységet végeznek, amihez a törvény értelmében nem szükséges a többi nyelv ismerete. A nyelvismeret szükséges szintjét az előző bekezdés ismerteti.

A nyelvudáshoz kapcsolódó követelmények részletesebb ismertetése:

A fentiek sérelme nélkül bármely jegyzékre egyénileg felvett ügyvédeknek a szakmai tevékenységük gyakorlásához igazolniuk kell, hogy a nyelvhasználatról szóló 1984. február 24-i törvény értelmében megfelelő szinten ismerik a törvényhozás nyelvét, és a szakmai tevékenységükhöz szükséges bármely más nyelvet.

A II. jegyzékre felvett ügyvédeknek továbbá olyan szinten ismerniük kell a luxemburgi közigazgatás és a bíróságok nyelveit, amely a jogi szakmai gyakorlattal járó kötelezettségek teljesítéséhez szükséges.

Minden olyan ügyvédnek, aki elvállal egy ügyet, rendelkeznie kell a szükséges szakmai és nyelvi ismeretekkel, ennek hiánya fegyelmi intézkedéseket eredményezhet.

Az ügyvédi kamara vezetősége az igazságügyi miniszter véleményének kikérését követően a **nem európai uniós ország** tekintetében fennálló viszonyosság bizonyítéka alapján a nem uniós állampolgárságú **jelöltet** felmentheti az állampolgárság követelménye alól. Ugyanez vonatkozik a Luxemburgi Nagyhercegségben politikai menekült-státuszt kapott és a menedéjogot élvező jelöltekre is.

Az „**avocat à la Cour**” cím viselésére **csak az I. jegyzékbe bejegyzett ügyvéd** jogosult. **Az I. jegyzékbe való bejegyzéshez a következő feltételeknek kell megfelelni:**

a II. ügyvédi jegyzékbe bejegyzett ügyvédként két éves jogi szakmai gyakorlatot kell teljesíteni, és sikeresen le kell tenni a jogi szakmai gyakorlat záróvizsgáját; vagy

meg kell felelni az Európai Unió más tagállamainak ügyvédei számára az 1991. augusztus 10-i módosított törvényben előírt alkalmassági vizsgán, mely az ügyvédi foglalkozásra meghatározza a legalább három éves felsőfokú tanulmányokat lezáró diplomák elismerésének általános rendszerét; vagy saját tagállama szakmai címének használata melletti tevékenység folytatására feljogosító engedéllyel rendelkező európai ügyvédként igazolnia kell, hogy legalább három éven keresztül tényleges és rendszeres tevékenységet folytatott Luxemburgban, valamint a luxemburgi jog területén, ideértve az Európai Unió jogát is, vagy igazolnia kell, hogy az ügyvédi hivatásnak a képzés megszerzése országától eltérő tagállamokban történő folyamatos gyakorlásának elősegítéséről szóló 1998. február 16-i 98/5/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvnek a luxemburgi jogba történő átültetéséről szóló 2002. november 13-i törvény 9. cikke (2) bekezdésében foglalt rendelkezések hatálya alá tartozik.

Kizárólag a teljes jogú ügyvédek jogosultak olyan cselekmények megtételére, amelyek vonatkozásában a törvények és rendeletek teljes jogú ügyvéd közreműködését írják elő, azaz a felek képviselőit az Alkotmánybíróság, a közigazgatási bíróságok, a Legfelsőbb Bíróság és a polgári ügyekben ítélező kerületi bíróságok előtt, az ügyfelük nevében történő nyilatkozattételre, a bíróságnak történő bemutatás végett ők vehetik át a felek okmányait és okiratait, ők készíthetik el és írhatják alá az eljárás szabályszerűsége által megkövetelt okmányokat, valamint ők állíthatják össze a periratokat.

A II. ügyvédi jegyzékbe bejegyzett ügyvédek, valamint a **IV. ügyvédi jegyzékbe bejegyzett**, saját tagállamuk szakmai címének használata melletti tevékenység folytatására jogosult európai ügyvédek ugyanezen cselekményeket csak az I. ügyvédi jegyzékbe bejegyzett ügyvéd segítségével végezhetnek. Mivel olyan bíróságok előtt, ahol nincs kötelezően előírva teljes jogú ügyvéd közreműködése, nincsenek korlátozások képviselő tekintetében, e bíróságok előtt a II. vagy a IV. jegyzékbe bejegyzett ügyvédek képviselhetik a feleket.

Az **ügyvédi képzéshez való hozzáférés**, amelyet a bírósági gyakorlat szervezéséről és a közjegyzőséghez való hozzáférés szabályozásáról szóló 2009. június 10-i nagyhercegi rendelet szabályoz, egy szakmai gyakorlaton keresztül vezet, amely a luxemburgi jogra vonatkozó kiegészítő tanulmányokból, valamint egy ezt követő gyakorlati időszakból áll.

A gyakoronok a luxemburgi jogi kiegészítő képzést tanúsító bizonyítvány megszerzése után jogot szereznek az egyik luxemburgi ügyvédi testület II. jegyzékébe történő felvételre.

A jogi szakmai gyakorlat célja az ügyvédi hivatás gyakorlásának az elsajátítása. Az egyetemi tanulmányok lehetővé teszik a jelölt számára, hogy elmélyült jogi ismereteket szerezzen, a luxemburgi jogi kiegészítő képzés (CCDL) pedig ezen ismereteket a luxemburgi jog sajátosságainak elsajátításával egészíti ki. A szakmai gyakorlat során a hangsúly alapvetően az ügyvédi hivatás gyakorlásának az elsajátításán van, amely egyrészt ennek a szakmának egy gyakorlatvezető irányítása alatt történő gyakorlása formájában, másrészt olyan kurzusok teljesítése formájában valósul meg, melyeknek a célja pontosan a hivatás elsajátítása.

A legalább két éves szakmai gyakorlat záróvizsgával fejeződik be. A vizsga sikeres letételét követően a jelölt teljes jogú ügyvéddé válik, és az I. listára kerül bejegyzésre.

A gyakoronok indokolt és igazolt kérésére az Irányítóbizottság engedélyezheti a gyakoronok számára, hogy jogi szakmai gyakorlatából legalább három, de legfeljebb hat hónapot az Európai Unió egyik tagállamának egyik ügyvédi irodájában teljesítsen. Ez a megfelelően engedélyezett szakmai gyakorlati időszak beleszámít a jogi szakmai gyakorlat idejébe.

Az ügyvédek kamarába (*ordre des avocats*) tömörülnek, amely a hatóságoktól, valamint a bírói kartól független testület. Egy **ügyvédi kamara Luxembourg** városban, **egy pedig Diekirch-ben** működik. A kamarák jogi személyiséggel rendelkeznek. Az ügyvédi kamarák szervei a közgyűlés, a választott vezetőség, a kamarai elnök, és az egész szakmára nézve hatáskörrel bíró Fegyelmi és Igazgatási Tanács.

További információért látogasson el az Igazságügyi Minisztérium honlapján [az ügyvédi hivatást ismertető oldalra](#).

Közjegyzők

A közjegyzőség szervezetéről szóló 1976. december 9-i módosított törvény 13. cikkének értelmében **a közjegyzők számát nagyhercegi rendelet** határozza meg. Jelenleg az egész országban összesen **36 közjegyző** működik.

A közjegyzők (*notaires*) olyan közhivatalnokok, akik jogosultak bármely olyan eszköz vagy szerződés nyilvántartására, melyeknek a felek a közhiteles okiratokhoz kapcsolódó közhiteles jelleget kell adniuk, vagy kívánnak adni, valamint ezen eszközök és szerződések megőrzésére, keletkezési idejük hitelesítésére, valamint hiteles másolatok és másodpéldányok kiadására.

A közjegyzők számára tilos akár személyesen, akár közvetítő útján, közvetlen vagy közvetett módon kereskedelmi tevékenység folytatása és gazdasági társaság, ipari vagy kereskedelmi intézmény ügyvezetői, tulajdonosi, igazgatósági elnökségi vagy felszámoló tisztségének a betöltése; nem működhetnek közre olyan gazdasági társaságok, vállalkozások vagy ügynökségek irányításában és felügyeletében, melyeknek célja ingatlanok adás-vétele, felparcellázása vagy építkezés, valamint nem rendelkezhetnek érdekeltséggel ilyen vállalkozásokban; tilos számukra a nevezett társaságokkal, vállalkozásokkal vagy ügynökségekkel olyan folyamatos kapcsolatot fenntartaniuk, melyek a feleket akadályoznák a szabad közjegyző-választásban; tilos üzletszerűen banki, leszámítási és ügynöki ügyleteket vagy tőzsdéspekulációt folytatniuk, ami alól kivételt képeznek a közjegyzői hivatal ellátása során teljesítendő cselekményekkel összefüggő leszámítási ügyletek; nem gyűjthetnek pénztételt, kivéve a hivataluk ellátása során, illetve hagyatéki eljárás

céljából vagy ennek kapcsán eszközölt letéteket; nem járhatnak el hivatalból semmilyen olyan ügyben, melyben esetlegesen érdekeltségük van; más személy neve alatt nem vehetnek részt olyan ügyletekben, amelyben való részvételük egyébként tilos; és semmilyen jogcímen nem vehetik igénybe üzleti ügynökök vagy ingatlanügynökök szolgálatait.

A polgári törvénykönyv rendelkezései értelmében a közjegyzői okiratok hitelesnek minősülnek; végrehajthatók, amennyiben végrehajtási záradékkal vannak ellátva. Az okiratokat a felek választásától függően a közjegyzőknek franciául vagy németül kell kiállítaniuk.

A közjegyzők az ország egész területén gyakorolják a hivatalukat. Hivataluk ellátása során közreműködnek a közhatalom gyakorlásában.

A **Közjegyzői Kamara** (*Chambre des Notaires*) a közjegyzők közgyűlése által az ország közjegyzői közül választott hét tagból áll.

A Közjegyzői Kamara azon jogkörökön kívül, melyekkel törvények és rendeletek ruházzák fel, a következő **jogosítványokkal** rendelkezik:

fenntartja a közjegyzők közötti fegyelmet, és Fegyelmi Tanácsa által gyakorolja a fegyelmi jogkört; megelőzi a közjegyzők közötti nézeteltéréseket, illetve békéltetőként működik közre a közjegyzők és harmadik személyek közötti nézeteltérésekben;

véleményezi a közjegyzők által felszámított tiszteletdíjakkal, munkadíjakkal, fizetésekkel, járandóságokkal, költségekkel és megelőlegezett eljárás

költségekkel összefüggő vitákat, valamint az ezekkel összefüggő, a polgári jogi bírósághoz kerülő jogvitákat;

letétbe veszi az okiratokat, illetve jegyzőkönyveket; ellenőrzi a közjegyzők könyvelését;

a szakma jogainak és érdekeinek védelmében képviseli a Nagyhercegség közjegyzőit.

A **Fegyelmi Tanács** a Luxembourgi Kerületi Bíróság elnökéből vagy az őt helyettesítő bíróból, valamint a Közjegyzői Kamara négy, szakmai rangidősség alapján kijelölt tagjából áll.

A Fegyelmi Tanács gyakorolja a fegyelmi jogkört minden közjegyző fölött a szakma gyakorlására vonatkozó jogi előírások és szabályzatok megszegéséért, szakmai kötelezettségzegés és mulasztás elkövetéséért, a szakmai titoktartással és a szakma méltóságával, valamint a tisztességgel és feddhetetlenséggel ellentétes cselekedetekért, az ugyanezen cselekményekből esetleg következő bírósági eljárás sérelme nélkül. A Fegyelmi Tanács döntéseit mind az elmarasztalt közjegyző, mind a főállományész megfellebbezheti. A fellebbezés a Legfelsőbb Bíróság polgári tanácsához kerül, amely jogerős határozatot hoz.

A közjegyzői hivatal betöltéséhez szükséges feltételek:

luxemburgi vagy egyéb európai uniós tagállami állampolgárság;

a jelölt nincs korlátozva polgári és politikai jogainak gyakorlásában;

a jelölt a 25. életévét betöltött felnőtt személy, aki vagy a luxemburgi jogszabályok értelmében megszerezte közjegyző-jelölti oklevélét (jelenlegi rendszer), vagy rendelkezik a közjegyzői hivatal betöltéséhez megkövetelt [szakmai gyakorlatot tanúsító bizonyítvánnyal](#) (előző rendszer),

a nyelvek használatáról szóló 1984. február 24-i törvény értelmében megfelelően ismeri a törvényhozás nyelvét, valamint a közigazgatás és a bíróságok nyelveit.

További információkért látogasson el az Igazságügyi Minisztérium honlapjának [a közjegyzői szakmát bemutató oldalára](#).

Egyéb jogi szakmák

Bírósági végrehajtó

A bírósági végrehajtó (*huissier de justice*) igazságügyi közhivatalnok, aki kizárólagosan jogosult az alábbiakra:

hivatalos iratok és idézések kézbesítése, valamint a törvények és rendeletek által előírt hivatalos értesítések megtétele akkor, ha az értesítés módjáról a törvény nem rendelkezik;

bírósági határozatok, valamint végrehajtható iratok végrehajtása.

A bírósági végrehajtó hatásköre a következőkre terjed ki:

mindenféle követelés peren kívüli vagy bírósági úton történő behajtása; e hatáskörbe beletartozik az, hogy a végrehajtó a kérelmezők nevében aláírhatja a rendszeres juttatásokra kivetendő fizetési meghagyás kibocsátására vagy lefoglalásra vonatkozó kérelmet;

a vonatkozó törvényeknek és rendeleteknek megfelelően bútorok, ingó vagyontárgyak és lefoglalt áruk értékének megállapítása és nyilvános árverésre bocsátása.

A bíróság kirendelheti a következők végrehajtására:

puszta tényállások felvétele, az ebből esetleg következő ténybeli vagy jogi következményekre vonatkozó bármiféle vélemény kizárásával;

ugyanilyen jellegű tényállások magánszemélyek kérelmére történő felvétele; a ténymegállapítások mindkét esetben az ellenbizonyításig hitelesnek minősülnek.

A **bírósági végrehajtók díját nagyhercegi rendelet** rögzíti.

A **Bírósági Végrehajtói Kamara** (*Chambre des huissiers de justice*) országos szinten képviseli a szakmát. A kamarát háromtagú vezetőség irányítja: egy elnök, egy titkár és a pénztáros. Az elnök képviseli a Kamarát jogi és egyéb ügyekben.

További információkért látogasson el az Igazságügyi Minisztérium honlapjának [a bírósági végrehajtói szakmát bemutató oldalára](#).

Bírósági hivatalsegédek

A **hivatalvezető** (*greffier en chef*) gyakorolja a munkáltatói jogokat a bírósági hivatalsegédek és a bíróság személyi állománya tekintetében. A hivatalvezető adminisztratív feladatai közé tartozik másolatok ügyvédeknek és magánszemélyeknek történő kiadása (pl.: válási okiratok külföldön történő átvezetés céljából, hiteles másolatok és másodpéldányok kiadása, letétbe helyezett holográf végrendeletek és örökléshez kapcsolódó nyilatkozatok átvétele, a bírósági hivatalsegédek eskütelének fogadása, közgyűlések előkészítése és statisztikák készítése, valamint az irattár felügyelete. A hivatalvezető kapja meg a bírák összeférhetetlenségével kapcsolatos kifogásokat is.

A **bírósági hivatalsegédek** (*greffiers*) feladata, hogy segítsék a bírót annak valamennyi feladatkörébe tartozó jogi aktus és jegyzőkönyv során, ideértve a meghallgatásokat, a felek megjelenéséről gondoskodást, a nyomozásokat, a helyszíni látogatásokat, a kórbontani vizsgálatokat, a csődleltárakat, a gondnokság vagy letéti őrzés alá helyezett személyek ügyében az ítéletek megszövegezését és a meghallgatásokat. A bíró nem járhat el hivatalsegédje nélkül.

A bírósági hivatalsegédek feladatairól az igazságszolgáltatás szervezetről szóló módosított törvény 78. cikke és további cikkei rendelkeznek.

[Recueil des lois spéciales](#) 7–40.o.

A szakmához való hozzáférést az állami tisztviselők általános személyzeti szabályzatáról szóló 1979. április 16-i törvény szabályozza.

http://www.fonction-publique.public.lu/fr/publications/Reformes/Recueils/1_Statut.pdf

Kapcsolódó linkek

[Igazságügyi Minisztérium](#)

Utolsó frissítés: 27/09/2016

E lap nemzeti nyelvű változatát az adott tagállam tartja fenn. Az Európai Bizottság szolgálata készíti el a fordításokat a többi nyelvre. Előfordulhat, hogy az eredeti dokumentumon az illetékes tagállami hatóság által végzett változtatásokat a fordítások még nem tükrözik. Az Európai Bizottság nem vállal

semmifajta felelősséget az e dokumentumban szereplő vagy abban hivatkozott információk vagy adatok tekintetében. Az ezen oldalért felelős tagállam szerzői jogi szabályait a Jogi nyilatkozatban tekintheti meg.

A különböző jogi szakmák - Magyarország

Ez az oldal a magyarországi jogi szakmákról ad áttekintést.

[A jogi szakmák – bevezetés](#)

[Az ügyészek](#)

[Bírák](#)

[Jogászok](#)

[Közjegyzők](#)

[Más jogi szakmák](#)

A jogi szakmák – bevezetés

Ez a fejezet a magyarországi jogi szakmákról, az ügyészekről, bírásokról, ügyvédekről, jogtanácsosokról, közjegyzőkről és végrehajtókról nyújt áttekintést. Magyarországon a jogi szakmák képviselői (az ügyvédek, közjegyzők, végrehajtók) függetlenül tevékenykednek, de kamarákból álló szakmai önkormányzattal is rendelkeznek. A kamarai tagság az adott tevékenység végzésének előfeltétele, és a kamarák a tagjaik felett szakmai irányítást is jogosultak gyakorolni annak biztosítása érdekében, hogy a szakmák képviselői megfelelő színvonalú szolgáltatást nyújtsanak.

Az ügyészek

Szervezet

A magyar alkotmányos szabályok meghatározzák, hogy az **ügyészség** gyakorolja a törvényben meghatározott jogokat a nyomozással összefüggésben, képviseli a vádat a bírósági eljárásban, továbbá felügyeletet gyakorol a büntetés-végrehajtás törvényessége felett.

Az ügyészség közreműködik annak biztosításában, hogy mindenki megtartsa a törvényeket, és törvénytértés esetén – törvényben meghatározott esetekben és módon – fellép a törvényesség védelmében.

Az ügyészség központosított szervezet, vezetője a legfőbb ügyész, aki az Országgyűlésnek tartozik beszámolási kötelezettséggel. Az ügyészeket a legfőbb ügyész nevezi ki és menti fel.

Az ügyészeket első alkalommal három évre, azt követően pedig határozatlan időre nevezik ki.

Az ügyészségre vonatkozó szabályokat törvény határozza meg.

Szerepük és kötelezettségeik

Az ügyészek feladatait, felelősségi körét és jogállását törvény szabályozza. Az ügyészség egységes szervezet, valamennyi ügyész jogállása azonos.

Az ügyészség:

nyomoz a büntetőeljárásról szóló törvényben meghatározott ügyekben;

felügyel arra, hogy a nyomozó hatóság a nyomozást a törvény rendelkezéseit megtartva végezze;

törvényben meghatározott egyéb jogokat gyakorol a nyomozással összefüggésben;

gyakorolja a vádemelés közhatalmi jogkörét, a bírósági eljárásokban képviseli a vádat, továbbá gyakorolja a törvényben számára biztosított jogorvoslati jogokat;

törvényességi felügyeletet lát el a büntetések végrehajtásáról szóló jogszabályi rendelkezések megtartása felett;

közreműködik egyéb polgári, munkaügyi, közigazgatási és gazdasági eljárásokban; az ügyész részt vesz a polgári perrendtartásban szabályozott eljárásokban, ha a jogosult bármely okból nem képes jogainak védelmére;

az általános törvényességi felügyelet keretében biztosítja a jogszabályok betartását;

a kiskorúak sérelmére elkövetett bűncselekményekkel kapcsolatban eljár a szükséges gyermekvédelmi intézkedések megtétele érdekében;

ellátja a nemzetközi szerződésekből, különösen a jogsegéllyel összefüggésben rá háruló feladatokat;

teljesíti az Eurojustban való részvétellel kapcsolatos feladatokat;

elősegíti, hogy valamennyi társadalmi szervezet, állami szerv és állampolgár megtartsa a törvényeket, és törvénytértés esetén fellép a törvényesség védelmében.

Jogi adatbázisok

További információk a [Magyar Köztársaság Ügyészsége](#) honlapján található.

Bírák

Szervezet

Az Alkotmány a bírák függetlenségét írja elő. A bírák a törvények alapján és saját meggyőződésüknek megfelelően hozzák meg döntéseiket, ítéleteik meghozatalakor nem befolyásolhatók és nem irányíthatók.

A bírákat a **köztársasági elnök nevezi ki**.

A bírói kinevezésre pályázó személynek az alábbi feltételeknek kell megfelelnie:

magyar állampolgársággal kell rendelkeznie;

büntetlen előéletűnek kell lennie;

választójoggal kell rendelkeznie;

jogi egyetemi végzettséggel kell rendelkeznie;

magyar jogi szakvizsgával kell rendelkeznie;

a törvényben meghatározott módon vagy nyilatkozatot kell tennie; és

legalább egy évig bírósági vagy ügyészségi titkárként kellett dolgoznia, illetőleg korábban alkotmánybíróként, katonai bíróként, ügyészként, közjegyzőként, ügyvédként, jogtanácsosként kellett működnie, vagy központi közigazgatási szervnél jogi szakvizsgához kötött munkakörben kellett dolgoznia.

Ülnökök

Az alkotmányos szabályok szerint **nem hivatásos bírák/ülnökök** is részt vehetnek a **bírósági eljárásokban**.

Ülnök büntetlen előéletű, választójoggal rendelkező, 30 év fölötti magyar állampolgár lehet. A katonai ülnököknek ezen kívül a Magyar Honvédségnél vagy rendvédelmi szervnél hivatásos szolgálati viszonyban kell állniuk.

Az ülnököket **négy évre** választják meg.

Büntetőügyekben a helyi bíróságok **egy hivatásos bíróból** és **két ülnökből** állnak abban az esetben, ha az adott bűncselekmény nyolcévi vagy ennél súlyosabb szabadságvesztéssel büntetendő. Az elsőfokú bíróságként eljáró megyei bíróság **egy hivatásos bíróból** és **két ülnökből** álló tanácsban jár el.

Polgári ügyekben egy hivatásos bíróból és **két ülnökből** álló tanács járhat el a törvényben meghatározott ügyekben.

Bírósági fogalmazók, titkárok

A jogi egyetemen végzettesteket bírósági fogalmazói, titkári beosztásban foglalkoztatják a bíróságokon, hogy ismereteket és tapasztalatokat szerezzenek **jövöbéli bírói pályafutásukhoz**. Csak a törvényben meghatározott eljárásokban és feltételekkel járhatnak el bíróként.

Az igazságügyi alkalmazottakra vonatkozó információs adatlapok az alábbi linkekre kattintva érhetőek el:

tisztviselők (287 KB) [hu](#)

bírósági fogalmazó (289 KB) [hu](#)

bírósági titkár (286 KB) [hu](#)

fizikai dolgozók (280 KB) [hu](#)

Jogászok

Ügyvédek

Az **ügyvédek** a hivatásuk gyakorlásával elősegítik megbízójuk jogainak érvényesítését és kötelezettségeinek teljesítését. Az ügyvédek minden ügyben és **valamennyi hatóság előtt** elláthatják a **jogi képviseletet**. Az ügyvédek hivatásuk gyakorlása során függetlenek, ami azt jelenti, hogy senki nem befolyásolhatja őket, és nem vállalhatnak olyan kötelezettségeket, amely ezt a függetlenséget veszélyeztetné.

A csak ügyvéd által ellátható **díjköteles tevékenységek** közé tartoznak a következők:

képviselet és védelem büntetőügyekben;

jogi tanácsadás;

jogi okiratok előkészítése és szerkesztése;

a fent említettekkel összefüggésben pénz és értéktárgyak letéti kezelése.

Bár nem esnek az ügyvédek kizárólagos tevékenységi körébe, a mai gazdasági élet követelményeire tekintettel az ügyvédek olyan szolgáltatásokat is nyújthatnak, mint az **adótanácsadás**, az **ingatlanközvetítés** és a peren kívüli **közvetítés**.

Az alkalmazottként dolgozó ügyvédeken kívül ügyvédi tevékenységet az végezhet, aki a kamara tagja és az ügyvédi esküt letette.

A kamarai tagság feltételei:

állampolgárság az Európai Gazdasági Térség valamelyik tagállamában;

büntetlen előélet;

jogi egyetemi végzettség és magyar jogi szakvizsga;

felelősségbiztosítás és megfelelő irodahelyiség.

Az **Európai Unió tagállamaiból származó ügyvédek** három fő formában végezhetnek ügyvédi tevékenységet Magyarországon: **eseti jellegű szolgáltatásnyújtás** formájában, **rendszeres szolgáltatásnyújtás** formájában és **kamarai tagként**. Az eseti jellegű szolgáltatást nyújtóknak be kell jelenteniük a szolgáltatás nyújtását a szolgáltatás nyújtásának helye szerint illetékes ügyvédi kamaránál, a rendszeres ügyvédi szolgáltatást nyújtani kívánóknak pedig regisztrálniuk kell az illetékes ügyvédi kamaránál.

A nyilvántartásba vett európai közösségi ügyvédek akkor kérhetik kamarai felvételüket, ha megfelelnek a törvényben előírt követelményeknek [például a törvényben előírt gyakorlati idő letelt, bizonyítják a magyar (valamint az európai uniós) jogban való jártasságukat, a tevékenységük folytatásához szükséges szinten beszélik a magyar nyelvet stb.].

Az ügyvédi kamarába felvett európai közösségi ügyvéd jogosult az ügyvédi cím használatára, és ugyanazok a szabályok vonatkoznak rá, mint a magyar ügyvédekre.

Az ügyvédeket **titoktartási kötelezettség** terheli minden olyan adatot és tényt illetően, amelyről a hivatásuk gyakorlása során szereztek tudomást.

Az ügyvédi **megbízási díj** általában az ügyvédek és az ügyfelek közötti **szabad megállapodás** tárgyát képezi. Az ügyvédi díjakat csak akkor szabályozzák, ha az ügyvédek bírósági eljárásokban kirendelt védőként tevékenykednek.

Jogi adatbázisok

További információk a [Magyar Ügyvédi Kamara](#) honlapján található.

Jogtanácsosok

A jogtanácsosok alapvető feladata azon szervezet működésének az elősegítése, amelynek alkalmazásában állnak. A jogtanácsosok **az őket foglalkoztató szervezetben belül látnak el jogi képviseletet**, jogi tanácsokat és tájékoztatást adnak, kérelmeket, szerződéseket és más okmányokat készítenek, továbbá részt vesznek a jogi munka megszervezésében. Az ügyvédekkel ellentétben a jogtanácsosok általában **alkalmazottként** látják el feladataikat (amelyek nem olyan széleskörűek, mint az ügyvédeké). A **jogtanácsosok fizetése** a munkaügyi szabályokon alapszik.

A **megyei bíróság** – Budapesten a Fővárosi Bíróság – **által vezetett nyilvántartásba** felvett személyek válhatnak jogtanácsosokká. A pályázókkal kapcsolatos követelmények a következők:

állampolgárság az Európai Gazdasági Térségről szóló megállapodásban részes valamely tagállamban;

büntetlen előélet;

jogi egyetemi végzettség;

magyar jogi szakvizsga; és

nyilvántartásba vétel.

Bizonyos esetekben az **igazságügyért felelős miniszter mentességet adhat az állampolgársággal kapcsolatos feltétel alól**.

Közjegyzők

A törvényben meghatározott hatáskörben eljárva a **közjegyzők** az állami igazságszolgáltatási rendszer részeként hivatalos igazságszolgáltatási feladatokat látnak el.

Tevékenységük célja a jogviták kialakulásának megelőzése, és csak akkor működhetnek ezen a területen, ha a **Közjegyzői Kamara** tagjává váltak. A törvény alapján a közjegyzőket az **igazságügyért felelős miniszter nevezi ki határozatlan időre, meghatározott székhelyen** történő munkavégzésre.

Szakmai tevékenységük ellátásának ideje alatt a közjegyzőknek felelősségbiztosítással kell rendelkezniük.

A közjegyzők **kizárólagos tevékenységi területe** jogügyletek, jognyilatkozatok és tények közokiratban történő rögzítését foglalja magában. A közjegyzők egyik hagyományos feladata hagyatéki eljárások és egyéb nemperes eljárások lefolytatása. A közjegyzők egy másik fontos feladata az ingó jelzálogjogi nyilvántartás vezetése, valamint letétek kezelése, amelynek keretében pénzt, értéktárgyakat és értékpapírokat vesznek át a felektől kapott megbízás alapján, a jogosult fél részére történő átadás céljából.

Az időtartam, a jogi megítélés és a felelősség szempontjából átlagosnak tekinthető, hivatalukban végzett tevékenységükért a közjegyzők **jogszabályban meghatározott mértékű díjra** jogosultak. Kivételes esetekben (például nagyobb szakismeretet igénylő bonyolult esetekben) a díj eltérhet a szokásos összegtől. Ha a közjegyzői tevékenység tárgyának értéke megállapítható, akkor a közjegyzői díjat annak alapján határozzák meg. Ha a közjegyzői tevékenység tárgyának értéke nem állapítható meg, akkor a közjegyzői díjat a szakmai munkára fordított idő alapján kell meghatározni. Az okiratmásolatok közjegyzők által történő hitelesítésének díja rögzített.

Mivel a **magyar állampolgárság** alapvető követelmény a bírák, ügyészek, bírósági fogalmazók, végrehajtók és közjegyzők esetében, külföldi állampolgárok nem nevezhetők ki e tisztségekre Magyarországon.

Jogi adatbázisok

További információk a [Magyar Országos Közjegyzői Kamara](#) honlapján található.

Más jogi szakmák

Végrehajtók

A végrehajtási intézkedéseket a **végrehajtók** (önálló bírósági végrehajtók és törvényszéki végrehajtók) foganatosítják.

A polgári ügyekben hozott **bírósági határozatokban foglalt követeléseket** általában önálló bírósági végrehajtók hajtják végre. Az önálló bírósági végrehajtókat az **igazságügyért felelős miniszter nevezi ki határozatlan időre, meghatározott székhelyre és meghatározott járásbíróság mellé.**

Az önálló bírósági végrehajtókat **nem az állam alkalmazza, bevételeiket az ügyfelektől** kapják munkájuk ellenértékéért.

Az önálló bírósági végrehajtók tevékenységi köre a következő:

végrehajtás a bíróság által kiállított végrehajtási lap alapján;

végrehajtás a bíróság által végrehajtási záradékkal ellátott okirat alapján;

végrehajtás a bíróság végrehajtást elrendelő, letiltó, illetőleg átutalási végzése, továbbá közvetlen bírósági felhívást tartalmazó határozata alapján.

A **törvényszéki**végrehajtók a törvényszékeken és a Fővárosi Törvényszéken tevékenykednek. A törvényszéki végrehajtót a törvényszék elnöke határozatlan időre nevezi ki meghatározott törvényszéken történő szolgálatteljesítésre. A törvényszéki végrehajtói álláshelyre a pályázatot a törvényszék elnöke írja ki. A törvényszéki végrehajtó a törvényszék alkalmazásában álló bírósági tisztviselő, aki e szolgálati viszonya alapján részesül juttatásokban.

A törvényszéki végrehajtók „bírósági követeléseket” (olyan követeléseket, amelyek jogosultja az állam) hajtanak végre; a bírósági követelések közé tartozik a polgári és büntető eljárásokban az állam által előlegezett költség. A bűnügyi költség behajtása, a vagyonekhozás és egyéb pénzügyi jellegű büntetések végrehajtása. A bíróság által előlegezett gyermektartásdíj is bírósági követelésnek minősül, és ennek végrehajtása is a törvényszéki végrehajtók hatáskörébe tartozik. Emellett a törvényszéki végrehajtó jár el abban az esetben is, ha a követelés a bíróságot, az Országos Igazságszolgáltatási Tanácsot, az Országos IBírósági Hivatalt, az igazságügyért felelős miniszter által vezetett minisztériumot, az igazságügyi szakértői intézményt vagy az államot illeti meg.

A végrehajtók illetékességi területe megegyezik a bíróság illetékességi területével.

Jogi adatbázisok

További információk a [Magyar Bírósági Végrehajtói Kamara](#) honlapján található.

A pro bono (ingyenes) jogi szolgáltatásokat nyújtó szervezetek

Jogi Klinikák az egyetemeken, valamint néhány, ezen a területen tevékenykedő, magyar és nemzetközi nem kormányzati szervezetnél működnek.

Kapcsolódó linkek

[A Magyar Országos Közjegyzői Kamara honlapja](#)

[A Magyar Bírósági Végrehajtói Kamara honlapja](#)

[A Magyar Köztársaság Ügyészségének honlapja](#)

[A Magyar Ügyvédi Kamara honlapja](#)

Utolsó frissítés: 22/06/2016

E lap nemzeti nyelvű változatát az adott tagállam tartja fenn. Az Európai Bizottság szolgálata készíti el a fordításokat a többi nyelvre. Előfordulhat, hogy az eredeti dokumentumon az illetékes tagállami hatóság által végzett változtatásokat a fordítások még nem tükrözik. Az Európai Bizottság nem vállal semmifajta felelősséget az e dokumentumban szereplő vagy abban hivatkozott információk vagy adatok tekintetében. Az ezen oldalért felelős tagállam szerzői jogi szabályait a Jogi nyilatkozatban tekintheti meg.

Figyelem: az oldal eredeti nyelvű változata [mt](#) nemrég módosult. Az Ön által kiválasztott nyelvi változatot most készítik fordítóink.

A különböző jogi szakmák - Málta

Ez az oldal a máltai jogi szakmákról nyújt áttekintést.

Jogi szakmák – bevezetés

Ügyészek

Bírák

Ügyvédek

Közjegyzők

Egyéb jogi szakmák

A bíróságok hivatalvezetője és alkalmazottai

Jogi szakmák – bevezetés

Máltán az ügyvédi, a közjegyzői és a segédügyvédi hivatás tartozik a jogi szakmák közé.

Az ügyvédek jogosultak valamennyi bíróság előtt eljárni.

A közjegyzők köztisztviselőnek minősülnek, közokiratokat készítenek és tesznek közzé.

A segédügyvédek az alsóbb fokú bíróságok előtt jogosultak eljárni; munkájuk során a gyakorlatban nagyrészt a bírósági ügyeket vagy a bírósági nyilvántartásban szereplő egyéb igényeket érintő jogi aktusokkal foglalkoznak.

A jogi szakmák tekintetében Máltán egységes rendszer működik, az ügyészeket pedig a gyakorló ügyvédek köréből nevezik ki.

Ügyészek

Szervezet

A **főügyész** az Alkotmány 91. cikke szerinti alkotmányos feladatokat látja el. A Főügyészi Hivatal a főügyészlől szóló rendelet (máltai jogszabályok gyűjteményének 90. fejezete) alapján kormányzati szervnek minősül.

A máltai Alkotmány értelmében a főügyész tisztségének állandó jellege ugyanúgy biztosított, mint a bíraké. A főügyész független jogkört gyakorol a bünvádi ügyekben, valamint ellátja a büntető törvénykönyv által meghatározott büntetőeljárás feladatokat.

A főügyészt munkájában a helyettes főügyész, a másodfőügyész és más jogi tisztviselők segítik.

Feladatok és kötelezettségek

A főügyész **közvándóként jár el a büntetőbíróság és a fellebbviteli büntetőbíróság** előtt. A rendőrség által végzett bizonyos büntetőeljárás cselekményekhez a főügyész előzetes hozzájárulása szükséges.

A büntetőeljárások indítása, lefolytatása és megszüntetése körében a jogszabályok által ráruházott hatásköreinek gyakorlása során a főügyészt más személy vagy hatóság nem utasíthatja és nem ellenőrizheti.

A főügyész a kormány **jogi tanácsadójaként** is eljár, a Főügyészi Hivatal jogi tisztviselői pedig **képviselik a kormányt** a polgári bíróságok és az Alkotmánybíróság előtt.

A Főügyészi Hivatal az illetékes hatóság a polgári, kereskedelmi és büntetőjogi területeken folytatott **jogi együttműködést** érintő legtöbb ügyben.

A Főügyészi Hivatal **képviseli a Máltai Köztársaságot** a nemzetközi bíróságokon, és képviseli a kormányt a jogi és igazságügyi együttműködéssel kapcsolatos nemzetközi tárgyalásokon.

A hivatal **jogszabálytervezeteket** is készít és közreműködik azok Parlament általi elfogadásában.

Bírák

Szervezet

A **bírákat és a törvényszéki bírákat** a miniszterelnök javaslatára a köztársasági elnök nevezi ki. A bírák függetlenek a végrehajtó hatalmi ágától, és biztosított tisztségük állandó jellege. Törvényszéki bírónak az nevezhető ki, aki legalább hét évig ügyvédi gyakorlatot folytatott Máltán, a bírói kinevezéshez pedig legalább tizenkét évi gyakorlat szükséges. Hivatalukból akkor mentheti fel őket a köztársasági elnök, ha bizonyított, hogy (testi vagy szellemi alkalmatlanság miatt, vagy más okból) képtelenek hivatali feladataik ellátására, illetve kötelezettségzegést követtek el. Felmentésükhöz a Képviselőház indítványa, továbbá valamennyi képviselő legalább kétharmadának szavazata szükséges.

A jogi szakmák szervezete: ügyvédek

Bíróság előtti képviseletre jogosult ügyvédek

Feladatok és kötelezettségek

Az ügyvédek **jogi tanács- és véleményadásra** feljogosított jogászok, akik **képviselhetik** is ügyfeleiket a bíróságok, törvényszékek és más jogi fórumok előtt. Ahhoz, hogy valaki Máltán ügyvédként praktizálhasson, a köztársasági elnök által kiadott, Málta állami pecsétjével ellátott engedéllyel kell rendelkeznie. Az engedély megszerzését követően, a gyakorlati munka megkezdése előtt az illetőnek hivatali és hűségesküt kell tennie a fellebbviteli bíróság nyilvános ülésén.

Szervezet

A **Máltai Ügyvédi Kamara** képviseli a máltai kamarába felvett ügyvédeket. A kamara önkéntes, nem politikai és nem kormányzati szerv, amely a tagjai által fizetett tagdíjakból és az általa szervezett tevékenységek bevételeiből tartja fenn magát; az igazságszolgáltatással és annak szervezetével kapcsolatos ügyekben a kamara az ügyvédek jogilag elismert tanácsadó és képviseleti szerve.

Máltán csak egyféle típusú ügyvéd létezik, és a „**lawyer**” és „**advocate**” kifejezések **egymással felcserélhetők**. A szakmát az **Igazságszolgáltatási Bizottság** szabályozza, amelynek tagjai Málta köztársasági elnöke, a főbíró, az Ügyvédi Kamara elnöke, valamint más bírák és egyéb jogászok. Az ügyvédek elleni panaszokat egy öt ügyvédből álló bizottság vizsgálja meg, amely az Igazságszolgáltatási Tanácsnak tesz javaslatot a szükséges fegyelmi intézkedésre vonatkozóan. Az öt ügyvédből hármat az Ügyvédi Kamara jelöl, így a Kamara hatékonyan képes ellátni a szakma szabályozásának feladatát.

Az Ügyvédi Kamara az ügyvédi hivatásról tájékoztató honlapot működtet, amely **névjegyzéket** is tartalmaz. A névjegyzék két részből áll: a nyilvános rész az összes kamarai tag ügyvéd adatait tartalmazza, míg a csak tagok számára hozzáférhető rész az Ügyvédi Kamara által ismert valamennyi ügyvéd adatait tartalmazza.

Az elmúlt években a Kamara számos tudományos konferenciát és szemináriumot szervezett, valamint havi rendszerességgel előadásorozatot tart, hogy támogassa valamennyi ügyvéd folyamatos jogi továbbképzésének kultúráját.

Jogi adatbázisok

Az **Ügyvédi Kamara** weboldala a testületre vonatkozó információkat – köztük híreket, eseménynaptárt és **ügyvédi adatbázist** – tartalmaz. A weboldal tagok számára fenntartott része további szolgáltatásokat nyújt az ügyvédek számára.

Ingyenes-e az adatbázishoz való hozzáférés?

Igen, az adatbázishoz való hozzáférés ingyenes.

Közjegyzők

Feladatok és kötelezettségek

A **közjegyzők az élők közötti jogügyleteket rögzítő okiratok, valamint a végrendeletek átvételére és hitelesítésére jogosult köztisztviselők**. E kötelezettségükből eredően e dokumentumok megőrzéséért is felelősek, illetve azokról másolatokat adhatnak ki. A közjegyzők további jogköreit és feladatait a **máltai jogszabálygyűjtemény (Laws of Malta) 55. fejezetét alkotó, a közjegyzői hivatásról és a közjegyzői levéltárakról szóló törvény (Notarial Profession and Notarial Archives Act) határozza meg**.

Hivatásuk gyakorlásának megkezdése előtt a **közjegyzők** hivatali és **hűségesküt tesznek** a fellebbviteli bíróság előtt.

A közjegyzők, a közjegyzői levéltárak és az állami nyilvántartás felett a **Court of Revision of Notarial Acts** elnevezésű szakosított bíróság (a közjegyzői aktusok felülvizsgálati bírósága) gyakorol felügyeletet. A bíróság tagjait a közjegyzői ügyekért felelős miniszter nyugalmazott bírák és törvényszéki bírák, valamint ügyvédek és közjegyzők közül nevezi ki.

Amennyiben a bíróság célszerűnek tartja, úgy előzetes értesítés nélkül látogatást tehet és ellenőrzést végezhet a levéltárban, az állami nyilvántartásban vagy bármely közjegyzői irodában.

A Máltán tevékenykedő valamennyi közjegyző adatait minden év januárjában a **máltai kormányzati közlöny** („Malta Government Gazette”) teszi közzé.

Szervezet

A **Közjegyzői Tanács** a közjegyzők felett általános felügyeletet gyakorló testület, amely jogosult akár saját kezdeményezésére, akár panasz alapján bármely olyan közjegyző ellen vizsgálatot folytatni, akinek viselkedése a közjegyzői hivatás méltóságát sérti. A Tanács vizsgálja meg továbbá a közjegyzők elleni olyan, kötelezettségzegéssel és visszaéléssel kapcsolatos vádakat, amelyek szakmai tevékenységük gyakorlásával vagy szakmai kérdésekkel függenek össze, kivéve ha ezt a jogkört a máltai jogszabálygyűjtemény (Laws of Malta) 55. fejezetét alkotó, a közjegyzői hivatásról és a közjegyzői levéltárakról szóló törvény (Notarial Profession and Notarial Archives Act) 85. és 94. cikke, vagy más jogszabály más hatóságra ruházza.

Jogi adatbázisok

A **máltai közjegyzői tanács hivatalos weboldala** a **Közjegyzői Tanácsra** vonatkozó információkat tartalmaz: a nyilvánosság és a közjegyzők számára hasznos általános információkat, valamint a Máltán működő közjegyzők elérhetőségeit tartalmazó névjegyzéket. Az adatbázis nyilvánosan hozzáférhető és ingyenes.

Egyéb jogi szakmák

Segédügyvédek

Ahhoz hogy valaki Máltán segédügyvédként praktizálhasson, a köztársasági elnök által kiadott, Málta állami pecsétjével ellátott engedéllyel kell rendelkeznie. Az engedély megszerzésekor, a tevékenység megkezdése előtt az illetőnek hivatali és hűségesküt kell tennie a fellebbviteli bíróság nyilvános ülésén.

A segédügyvéd fő feladata, hogy segítse annak az ügyvédnek a munkáját, aki mellett a bírósági eljárásokban dolgozik. Így részt vesz az ügyfelek nevében a bíróságokhoz intézett írásbeli beadványok benyújtásában, és általában közreműködik a perek ügyvédek általi előkészítésével kapcsolatos egyéb feladatokban.

A segédügyvédek a törvényszékek, a különleges törvényszékek és testületek előtt is eljárhatnak és tanácsot adhatnak.

Máltán az **Igazságszolgáltatási Bizottság** felelős e jogi szakma szabályozásáért. A máltai Nemzetbiztonsági és Belügyminisztérium weboldalának egy nyilvánosan hozzáférhető **szakasza** foglalkozik a segédügyvédekkel.

A bíróságok hivatalvezetője és alkalmazottjai

A bíróságok hivatalvezetője felelős a bíróságok által vezetett nyilvántartásokért és az ott dolgozó tisztviselőkért, a bírósági dokumentumok iktatásáért és kézbesítéséért, a végrehajtandó határozatok – például az ítéletek és végzések – bíróság által kinevezett tisztviselők útján történő végrehajtásáért, a bírósági árverésekért, az esküdtszéki tárgyalásokért és más büntetőeljárás cselekményekért.

Hivatalvezető helyettes (377 Kb) [en](#)

Igazságügyi asszisztens (374 Kb) [en](#)

Nyilvántartó tisztviselő (378 Kb) [en](#)

Kapcsolódó linkek

 [Ügyvédi Kamara \(Málta\)](#)

 [A máltai közjegyzői tanács hivatalos weboldala](#)

Utolsó frissítés: 26/02/2021

E lap nemzeti nyelvű változatát az adott tagállam tartja fenn. Az Európai Bizottság szolgálata készíti el a fordításokat a többi nyelvre. Előfordulhat, hogy az eredeti dokumentumon az illetékes tagállami hatóság által végzett változtatásokat a fordítások még nem tükrözik. Az Európai Bizottság nem vállal semmifajta felelősséget az e dokumentumban szereplő vagy abban hivatkozott információk vagy adatok tekintetében. Az ezen oldalért felelős tagállam szerzői jogi szabályait a Jogi nyilatkozatban tekintheti meg.

A különböző jogi szakmák - Hollandia

Ez az oldal a hollandiai jogi szakmákról nyújt áttekintést.

Ügyészek

Szervezet

A főügyészség (*Openbaar Ministerie*, vagy OM) Hollandia minden régiójában hivattal rendelkező nemzeti szervezet. Emellett van nemzeti államügyészségi hivatal is, amely a (nemzetközi) szervezett bűnözéssel szembeni küzdelemre összpontosít, és egy operatív államügyészségi hivatal, amely a környezetvédelmi és pénzügyi bűnözés, valamint a csalás elleni harcol.

A 10 kerületi államügyészségi hivatal, ahol igazgatási és jogi szakértők segítik az államügyészek munkáját, évente több százezer ügyet dolgoz fel. Fellebbezés esetén az ügyet a négy regionális ügyészségi hivatal egyike kapja meg. A főügyészség e hivatalokba delegált képviselőjét főtanácsnoknak (*Advocaat-Generaal*) nevezik. E hivatalokat a vezető ügyészek és a vezető főtanácsnok irányítják. A főügyészséget nemzeti szinten a hágai székhelyű főügyészi testület (*College van Procureurs-generaal*) irányítja. A főügyészségért az igazságügyi miniszter viseli a politikai felelősséget. A miniszter a főügyészi testülettel együtt dönt a nyomozások és a büntetőeljárások prioritásairól.

A közjegyzők szerepe és feladatai

A főügyészség foglalkozik azokkal a személyekkel, akiket bűncselekmény elkövetésével vádolnak. A főügyészség az egyetlen hollandiai szerv, amely bíróság elé állíthatja a gyanúsítottat. Gondoskodik a bűncselekmények felderítéséről, és a büntetőeljárás lefolytatásáról.

E célból a főügyészség együttműködik a rendőrséggel és más nyomozó hatóságokkal. Az ügyészek felelnek a nyomozások irányításáért. Emellett a főügyészség felügyeli a bírósági határozatok megfelelő végrehajtását; a bíróságok megfizetését, a szabadságvesztés letöltését és a közérdekű munka elvégzését. A főügyészség és a bírák az igazságszolgáltatás részét képezik. Bár holland elnevezése szó szerint „közminisztériumot” jelent, a főügyészség nem a szokásos értelemben vett minisztérium.

Bírák

Szervezet

A bírói tisztségre pályázónak többéves szakmai tapasztalattal kell rendelkeznie. A követelményekkel kapcsolatos további információk [itt](#) találhatóak. A szakmai tapasztalat a bírói kar keretein belül szervezett belső képzésen vagy a jogrendszer más területén is megszerezhető. A szükséges képzést a bírósági rendszer biztosítja.

A bírákat az Igazságügyi Minisztérium égisze alatt a király nevezi ki. Bírói tisztségre kizárólag holland állampolgár nevezhető ki. A jelölteknek holland egyetemen szerzett jogi végzettséggel kell rendelkezniük.

Az egyének kizárólag – a bíróságok tagjaiból, a Főügyészség tagjaiból és aktív közéleti szerepet játszó személyekből álló – valamely nemzeti felvételi bizottság ajánlásával jelölhetők bírói tisztségre.

A bírót egy adott bíróságon történő igazságszolgáltatási feladatra nevezik ki. A kinevezés kizárólag akkor lehetséges, ha a szóban forgó bíróság jelölte a leendő bírót. Az említett feltételeknek köszönhetően a kinevezési rendszer a lehető legobjektívabb.

A bírák különleges státuszú kormánytisztviselők. Kinevezésüket követően máshol nem fogadhatnak el kinevezést. A bírák 70. életévük betöltéséig maradhatnak hivatalban. Ezen életkor betöltése előtt akarattal ellenére kizárólag az ország legmagasabb fokú bírósága, a holland Legfelsőbb Bíróság (*Hoge Raad der Nederlanden*) mozdíthatja el őket hivatalukból, e bíróság főügyészeinek (*procureur-generaal*) kezdeményezésére.

A közjegyzők szerepe és feladatai

A bíró feladata részrehajlástól mentes határozat meghozatala a jogvitákban, azaz olyan ügyekben is, amelyekben a kormány az egyik részt vevő fél. A kormány vonatkozásában fennálló pártatlanságot különleges felvételi és kinevezési rendszerrel garantálják. A bírák jogállása ennél fogva különbözik az egyéb állami tisztviselők jogállásától.

A holland Alkotmány a jogvitákban történő ítélethozatalra utasítja a bírót, és rendelkezéseket tartalmaz a bírói kar tagjainak jogállásával kapcsolatban.

A mindenkor jogszabályoknak megfelelően a bírák mérlegelési jogkörükben tárgyalhatják az ügyeket. Emellett nagymértékben meghatározhatják továbbá az eljárás gyakorlati lefolyását (például az eljárás egyes részeinek időtartamát).

A bírák magatartását számos törvényi rendelkezés szabályozza. E rendelkezések célja annak garantálása, hogy a bírák pártatlanul végezzék munkájukat. Ha az eljárásban részt vevő valamelyik félnek az eljárás során kétsége támad a bíró pártatlansága felől, a jog lehetőséget biztosít az ügyet tárgyaló bíró kifogásolására. Előfordul, hogy valamelyik peres fél elégedetlen a bíró munkájával. Ekkor különbséget kell tenni a bíróság által hozott határozat és a bíró magatartása között.

Ha az elégedetlenség az ítélettel kapcsolatos, a panaszos fél rendszerint fellebbezést nyújthat be.

A bíró magatartásával kapcsolatos panaszok azon bíróság tanácsához nyújthatók be, ahol a szóban forgó bíró hivatalban van. Minden bíróságnál létezik panasz eljárás, amely a panaszok kezelésével kapcsolatos szabályokat határozza meg.

A bíráknak legalább két területen kell szakértelemmel rendelkezniük. Általában egy bizonyos jogterületen bírálnak egy ügyet, majd váltanak egy másikra. E rendszer célja annak megakadályozása, hogy a bírák túlságosan hosszú ideig egy szakterületre összpontosítsanak.

A bírák körzeti bíróságokon (*rechtbanken*) dolgoznak. Ezek legalább négy ügyszakot foglalnak magukban: a polgári jogi ügyszakot, a büntetőjogi ügyszakot, a közigazgatási jogi ügyszakot és a körzeti albírósági ügyszakot. Az utóbbi ügyszakban dolgozó bírák elnevezése „*kantonrechter*”; a többi ügyszakban dolgozó bíráké „*rechter*”. A fellebbezési bíróságokon (*gerechtshoven*) és a Legfelsőbb Bíróságon dolgozó bírák elnevezése: *raadsheer*.

Az ügyek tárgyalásakor a bíróságok összetételét az alábbiakban ismertetjük.

A körzeti albiróságokon dolgozó bírák önállóan tárgyalják az ügyeket.

A körzeti bírósági bírák rendszerint egyesbíróként tárgyalják az ügyeket, bizonyos ügyeket azonban három bíróból álló tanácsban kell tárgyalni.

A fellebbviteli bíróságok bírái három bíróból álló tanácsban tárgyalják az ügyeket, kivéve, ha egy ügyet egy bíró is tárgyalhat. Ennek szabályait az igazságszolgáltatásról szóló törvény (*Wet op de rechterlijke organisatie*) határozza meg.

A Legfelsőbb Bíróság előtt minden egyes ügyet öt bíró tárgyal.

A szakma szabályozásáért az Igazságszolgáltatási Tanács (*Raad voor de rechtspraak*) felelős.

Jogi adatbázis

További információért látogasson el a holland [igazságszolgáltatás](#) általános honlapjára, amely a nagyközönség számára is elérhető.

A jogi szakmák szervezete

Ügyvédek

A [Holland Ügyvédi Kamara](#) (*Nederlandse Orde van Advocaten*) valamennyi hollandiai ügyvéd szakmai közjogi testülete. A Holland Ügyvédi Kamara jogszabályban meghatározott fő feladata az ügyvédek által nyújtott szolgáltatások minőségének biztosítása. Az ügyvédi szolgáltatások minőségét többek között a következők biztosítják:

átfogó képzési program az ügyvédek számára,

szabályzatok és az ügyvédekre kötelező más szabályok kidolgozása,

fegyelmi eljárások,

a tagok tájékoztatása és a tagok részére nyújtott szolgáltatások, valamint

ajánlások a kormány felé a szakpolitikák tervezésével és a jogszabálytervezetekkel kapcsolatban.

Az ügyvédekről szóló törvény (*Advocatenwet*) szerint minden ügyvédnek be kell lépnie a Holland Ügyvédi Kamarába. A Kamara jelenleg több mint 18 000 bejegyzett ügyvédet számlál.

Jogtanácsosok

E szakmát szabályozó központi szerv nincs.

Közjegyzők

Szervezet

A [Királyi Közjegyzői Szakmai Testület](#) (*Koninklijke Notariële Beroepsorganisatie*) a hollandiai [közjegyzők](#) érdekeit védi, és biztosítja számukra a megfelelő munkavégzés lehetőségét.

A közjegyzők szerepe és feladatai

A törvény számos megállapodás és jogügylet esetében ír elő közjegyzői okiratot. Ezek közül a legfontosabbak a következők:

Hollandián belüli ingatlanátruházás,

jelzálog létrehozása vagy törlése,

részvénytársaságok (NV) vagy korlátozott felelősségű társaságok (BV) bejegyzése, létesítő okiratuk módosítása,

alapítványok vagy egyesületek (beleértve a szövetkezeteket is) létrehozása, vagy alapító okiratuk módosítása,

végrendeletek kidolgozása, módosítása és végrehajtása,

házassági szerződések (azaz általában házasságkötés előtti megállapodások) és bejegyzett élettársi kapcsolatokra vonatkozó megállapodások kidolgozása és módosítása,

névre szóló részvények átruházása, valamint

ajándékozásra és adományozásra közjegyzői okiratban való rendelkezés.

Gyakorlati okok miatt a közjegyző gyakran végez más típusú jogügyleteket is, emellett más típusú megállapodásokat is megszövegezhet. Ezek között szerepelnek például (kereskedelmi, polgári és korlátozott) partnerségi megállapodások, élettársak közötti megállapodások, valamint korlátozott felelősségű társaságok harmadik feleltől való védelmét szolgáló rendelkezések.

Egyéb jogászai hivatások

A [Bírósági Tisztviselők Királyi Szakmai Szervezetét](#) (*Koninklijke Beroepsorganisatie van Gerechtsdeurwaarders*, KBvG) a bírósági tisztviselőről szóló törvény szabályozza (*Gerechtsdeurwaarderswet*). Ez a törvény azzal a feladattal bízta meg a KBvG-t – amelybe Hollandiában minden bírósági tisztviselő köteles belépni –, hogy segítse elő a szakmán belüli helyes gyakorlatot.

A holland bírósági tisztviselők – a tagállamokban a polgári és kereskedelmi ügyekben a bírósági és bíróságon kívüli iratok kézbesítéséről szóló 1393/2007/EK tanácsi rendelettel összhangban – felelősek az iratok kézhezvételéért és továbbításáért. A Hollandiában kézbesítendő iratokat közvetlenül valamelyik bírósági tisztviselőhöz kell eljuttatni. Az említett kézbesítés iránti kérelmeket hollandul vagy angolul kell benyújtani. A kérelmeket nem lehet a holland központi szervhez, a Bírósági Tisztviselők Királyi Szakmai Szervezetéhez intézni. E szervezethez csak a fent említett európai uniós rendelet 3. cikkének c) pontjában meghatározott rendkívüli körülmények között lehet fordulni.

Pro bono jogi szolgáltatások

Elsődleges jogi tanácsadásért kérheti a jogszolgálati pultok (*Het Juridisch Loket*) egyikének segítségét. Itt kérhet tájékoztatást, tanácsot és felvilágosítást jogi kérdésekben. A jogszolgálati pultok az elsődleges fórum a jogi segítségnyújtás biztosítása terén.

A szolgálat szükség esetén Önt a jogi segítségnyújtás másodlagos fórumaként eljáró egyéni ügyvédhez vagy közvetítőhöz utalja.

A jogszolgálati pultok valamennyi információs szolgáltatását ingyenesen, a helyszínen vagy a konzultáció részeként biztosítják. E pultokhoz polgári jogi, közigazgatási jogi, büntetőjogi, valamint bevándorlási jogi problémákkal fordulhat.

Összesen 44 jogszolgálati pultot hoztak létre. A szolgálatokat Hollandia területén kiegyensúlyozott elosztásban állították fel annak érdekében, hogy a jogszolgálatot minden holland állampolgár könnyen igénybe vehesse.

További információ tekintetében lásd a [jogszolgálati pultok](#) weboldalát.

Kapcsolódó linkek

[Főügyészség](#)

[Holland igazságszolgáltatás és Hollandia Legfelsőbb Bírósága](#)

[Holland Ügyvédi Kamara](#)

[Királyi Közjegyzői Szakmai Testület](#)

[Bírósági Tisztviselők Királyi Szakmai Szervezete](#)

[Jogszolgálati pultok](#)

Utolsó frissítés: 11/01/2022

E lap nemzeti nyelvű változatát az adott tagállam tartja fenn. Az Európai Bizottság szolgálata készíti el a fordításokat a többi nyelvre. Előfordulhat, hogy az eredeti dokumentumon az illetékes tagállami hatóság által végzett változtatásokat a fordítások még nem tükrözik. Az Európai Bizottság nem vállal

semmifajta felelősséget az e dokumentumban szereplő vagy abban hivatkozott információk vagy adatok tekintetében. Az ezen oldalért felelős tagállam szerzői jogi szabályait a Jogi nyilatkozatban tekintheti meg.

A különböző jogi szakmák - Ausztria

Ez az oldal az ausztriai jogi szakmákról nyújt áttekintést.

Jogi szakmák – Bevezetés

Jelenleg 1964 hivatásos bíró tartozik az osztrák Szövetségi Igazságügyi Minisztérium hatáskörébe (2019. szeptember 1-jei állapotot tükröző adat, akik aktív, teljes munkaidős egyenértékben kifejezett pozíciókat képviselnek, többek között a Legfelsőbb Bíróságon és a Szövetségi Közigazgatási Bíróságon, azonban nem beleértve a központi hatóságnál betöltött tisztségeket).

Az Igazságügyi Minisztérium hatáskörén kívül is ki lehet nevezni bírákat, például a Legfelsőbb Közigazgatási Bíróság, a Szövetségi Pénzügyi Bíróság és a regionális közigazgatási bíróságok tagjait.

Emellett bizonyos ügyek elbírálásában – önkéntes alapon – laikusok is közreműködnek. Ők többek közt a büntetőeljárásokban ülnökként vagy esküdként, a kereskedelmi, munkajogi és szociális eljárásokban pedig speciális szaktudással rendelkező, az ülnökhöz hasonló laikus bíróként járnak el.

413 ügyész (2019. szeptember 1-jei állást tükröző adat, amely az aktív, teljes munkaidős egyenértéknek megfelelő állásokat mutatja, beleértve a Legfőbb Ügyészséget, azonban nem beleértve a központi hatóságot), valamint 4848 tisztviselő és szerződéses alkalmazott van Ausztriában (2019. szeptember 1-jei állást tükröző adat, amely az aktív, teljes munkaidős egyenértéknek megfelelő állásokat mutatja, beleértve a Legfelsőbb Bíróságot és a Legfőbb Ügyészséget, azonban nem beleértve a központi hatóságot), akik a bíróságokat és az ügyészségeket támogatják munkájuk során.

A büntetés-végrehajtási rendszerben összesen 3799 fő foglalkoztatott (2019. szeptember 1-jei állapotot tükröző szám, amely az aktív állományú, teljes munkaidős egyenértéknek megfelelő állásokat mutatja, beleértve a Büntetés-végrehajtási Igazgatóságot is); ez az adat magában foglalja az összesen 3214 fegyőrt (beleértve a képzési szolgáltatásokért felelős személyeket is).

(1) Bírák

A bírák képzése és kinevezése

Azoknak, akik a rendes bírósági rendszerben kívánnak bíróvá válni, el kell végezniük jogi tanulmányaikat és bírósági gyakorlatot, majd bírósági előkészítő szolgálatot kell teljesíteniük. Évente körülbelül 70-80 bírójelöltet neveznek ki. A bírósági előkészítő szolgálat (a bírósági gyakorlattal együtt) főszabály szerint négy évig tart, és körzeti bíróságon, tartományi bíróságon, ügyészségen, büntetés-végrehajtási intézetnél, áldozatvédelmi vagy áldozatsegítő központban, valamint ügyvédi vagy közjegyzői irodánál, illetve a *Finanzprokuratur*nál lehet teljesíteni. A képzés egy része teljesíthető tartományi felsőbbbíróságon, a Legfelsőbb Bíróságnál, a Szövetségi Igazságügyi Minisztériumnál, a Büntetés-végrehajtási Igazgatóságon, pártfogó szolgálatnál, vagyonkezelő egyesületnél vagy gyámhivatalnál, a jogvédelemért felelős biztos hivatalánál vagy a pénzügyi ágazatban (például megfelelő vállalkozásoknál). A bírósági előkészítő szolgálat a bírói vizsgával zárul.

A bírói vizsga letételét követően a bírójelöltek megpályázhatják a megüresedő bírói állásokat.

A közigazgatási bírósági rendszerben nincs bírósági előkészítő szolgálat; a közigazgatási bírácoknak azonban bizonyítaniuk kell a releváns szakmai tapasztalatot (például közigazgatási hatóságnál történő szolgálat). Kinevezésük előtt a Tartományi Közigazgatási Bíróság és a Szövetségi Közigazgatási Bíróság bírácainak el kell végezniük jogi tanulmányaikat, és ötéves jogi tapasztalattal kell rendelkezniük. A Legfelsőbb Közigazgatási Bíróság bírácainak tíz év jogi tapasztalattal kell rendelkezniük.

A rendes bíróságok bírái átmehetnek a közigazgatási bíróságokhoz. A közigazgatási bíróságok bírái is kinevezhetők rendes bírósági bírónak öt év közigazgatási bírósági megbízatást követően.

A bírácak elméletnem a szövetségi államfő nevezi ki, aki ezt a feladatot a legtöbb bírói állás tekintetében a szövetségi igazságügyi miniszterre ruházta át.

Ezzel szemben a Tartományi Közigazgatási Bíróság bíráit az adott tartományi kormány nevezi ki. Bírácnak csak osztrák állampolgár nevezhető ki.

A hivatásos bíráctól meg kell különböztetni a tisztségüket önkéntes alapon ellátó laikus bírácakat (*Laienrichter*innen*). Nekik nincs szükségük jogi képzettségre, és önkéntes alapon dolgoznak. Laikus bíró a büntetőügyekben közreműködő ülnök (*Schöff*innen*) és esküdt, valamint a munkajogi és szociális eljárások speciális szakértelemmel rendelkező, az ülnökhöz hasonló szerepet betöltő laikus bírácja (*Beisitzer*innen*).

A bírác jogállása

A szövetségi rendes bíróságokra és közigazgatási bíróságokra kinevezett bírác szövetségi köztisztviselők. A szövetségi alkotmánytörvény (*Bundes-Verfassungsgesetz*) mellett a bírác képzésének és foglalkozási viszonyának fő jogi forrása a **bírác és ügyészek szolgálati viszonyáról szóló törvény** (*Richter- und Staatsanwaltschaftsdienstgesetz*). A törvény számos rendelkezést (például a fegyelmi jogot és a szolgálati leírásokat) nagyon hasonló módon szabályoz a bírácra és az ügyészekre vonatkozóan.

A tartományi közigazgatási bíróságok (*Landesverwaltungsgerichten*) bírái az adott tartomány köztisztviselői. Foglalkozási viszonyukat a szövetségi alkotmánytörvény és az egyes tartományi jogszabályok szabályozzák.

A hivatásos bírác kinevezése határozatlan időre szól, nyugállományba annak a hónapnak a végén vonulnak, amelyben betöltik 65. életévüket.

A szövetségi alkotmánytörvény 87. és 88. cikke értelmében a bíró a jog értelmezése és az ítélezés során független állami szervként jár el. Ez a függetlenség egyrészt abban jelenik meg, hogy a bíró nem utasítható (tárgyi függetlenség), másrészt pedig abban, hogy nem mozdítható el és nem helyezhető át (személyi függetlenség). A bíró csak a jogszabályokhoz van kötve, és saját jogi meggyőződése alapján határoz. Más bíróságok hasonló jogi ügyekben hozott határozatai (precedensek) sem kötik.

A törvényes nyugdíjkorhatár betöltését követő végleges nyugdíjba vonulás kivételével a bírác akarata ellenére csak a jogszabályban előírt körülmények között és módon, alakszerű bírósági határozat alapján távolíthatók el hivatalukból, helyezhetők át más állásba vagy nyugdíjazhatók (a szövetségi alkotmánytörvény 88. cikke).

A bírác alkotmányban biztosított különleges jogállása csak bírói hivataluk ellátása során jut szerephez (a törvényben előírt és az ügyek elosztása keretében megállapított feladatok ellátása során). Kivételt képeznek az igazságszolgáltatás rendszerén belüli igazgatási ügyek (az igazságszolgáltatás működésének fenntartását célzó intézkedések). Ezekben az esetekben a bírác csak akkor függetlenek, ha az adott ügyben tanács vagy bizottság keretében kell eljárni (például a bírósági ügyek elosztása, javaslatétel bírói kinevezésre). Ettől eltérő esetekben a bírónak felettesei utasításait kell követnie. Az ügyek meghatározott elosztása biztosítja a törvényes bíróhoz való alkotmányos jog érvényesülését.

A közjegyzők szerepe és feladatai

A bírác polgári és büntetőügyekben fítlékeznek. Közigazgatási és alkotmányjogi ügyekben a **közigazgatás ellenőrzése** és az **alkotmány védelme** a feladatuk.

Jogi felelősség

Fegyelmi bíróság: A bíró, aki foglalkozási és etikai kötelezettségeit vétkesen megszegi, fegyelmi bíróság előtt felelősségre vonható. Rendes bírósági bírác esetében a fegyelmi bíróság a regionális felsőbbbíróságokon, illetve a Legfelsőbb Bíróságon működik, és kizárólag bírácból áll. A fegyelmi bíróság jár el az ügyészek foglalkozási kötelezettségszegési ügyeiben is. Néhány kivétellel ugyanezen fegyelmi rendelkezések alkalmazandók a szövetségi közigazgatási bíróságok bíráira is. Ezzel szemben a regionális közigazgatási bíróságok bíráira vonatkozó fegyelmi szabályokat a vonatkozó tartományi jogszabályok határozzák meg.

Büntetőbíró: Ha a foglalkozási kötelezettségek vétkes megszegése egyúttal bűncselekményt is megvalósít, a bíró (és az ügyész) büntetőbíró előtt kerül felelősségre vonásra (például hivatali visszaélés esetén).

Polgári bíróság: Az a fél, aki bíró (vagy ügyész) jogellenes és vétkes magatartása következtében kárt szenvedett el, ezt a kárt csak az állammal szemben érvényesítheti. Az állam szándékos cselekmény vagy súlyos gondatlanság esetén megtérítést követelhet a bírótól (vagy ügyésztől).

(2) Ügyészek

Szervezet

Az ügyészség hierarchikus szervezete általánosságban megegyezik a bírósági szervezettel.

Mind az 16, büntetőügyekben hatáskörrel rendelkező elsőfokú bíróságon van ügyészség. Emellett Ausztria egész területén hatáskörrel rendelkezik a gazdasági és korrupciós bűncselekmények ügyében eljáró ügyészség (*Wirtschafts- und Korruptionsstaatsanwaltschaft*). Minden tartományi felsőbbbírószágon főügyészség, a Legfelsőbb Bíróságon pedig a Legfőbb Ügyészség működik. A főügyészségek és a Legfőbb Ügyészség közvetlenül a Szövetségi Igazságügyi Minisztériumnak vannak alárendelve.

Az ügyészek képzése és kinevezése

Az ügyészi képzés megfelel a hivatásos rendes bírósági bírák képzésének.

Ügyésszé csak az nevezhető ki, aki teljesíti a bíróvá történő kinevezés feltételeit.

A megüresedő ügyészi állásokat a bírói állásokhoz hasonlóan nyilvános pályázat útján lehet betölteni. Az ügyészek kinevezésére a szövetségi államfő jogosult, aki azonban a bírákhoz hasonlóan a kinevezési jogot a legtöbb állandó ügyészi állás tekintetében a szövetségi igazságügyi miniszterre ruházta át.

Az ügyészek jogállása

Az ügyészségek különálló, **de nem független** igazságügyi hatóságok. Hierarchikus felépítéssel rendelkeznek, és kötik őket a főügyészségek és végső soron a szövetségi igazságügyi miniszter utasításai.

Az utasítási jogot a jogszabályi előírások pontosan szabályozzák. A főügyészség és a szövetségi igazságügyi miniszter köteles utasításait írásba foglalni és indokolással ellátni. Az utasításokat ezenkívül csatolni kell a büntetőügy irataihoz. Az utasítás kiadása előtt a szövetségi miniszternek konzultálnia kell a *Weisungsrat* (utasításokkal foglalkozó tanácsadó testület). A szövetségi igazságügyi miniszter miniszteri felelősséget visel, ezért felelősséggel tartozik a Parlament felé, és köteles tájékoztatni a Parlamentet.

Az egyes ügyészségek alkalmazottai kötelesek eleget tenni a vezető ügyész utasításának. Ha azonban az ügyész jogellenesnek tartja az utasítást, kérheti annak írásba foglalását vagy akár mentesítését is az érintett büntetőügy intézése alól.

A közjegyzők szerepe és feladatai

Az ügyészségek a **bíróságoktól elkülönülő** különleges szervek. Szerepük a **büntető igazságszolgáltatáshoz fűződő közérdek védelme**. Ez magában foglalja a **nyomozási feladatok ellátását is**. Felelősek továbbá a vádemelések büntetőeljárásban történő benyújtásáért és bemutatásáért is. Az ügyészségeket ezért **vádhatóságnak** is nevezik.

Az ügyészek feladata a **vádemelés és a vád képviselése** mind a tartományi bíróságon, mind pedig az annak illetékességi területén működő körzeti bíróságokon. A körzeti bíróságon a vádat rendszerint a **körzeti ügyész** (*Bezirksanwalt*) képviseli. A körzeti ügyészek olyan különleges szaktudással rendelkező tisztviselők, akik esetében az egyetemi végzettség nem kötelező.

Különös helyet foglal el a gazdasági és korrupciós bűncselekmények ügyében eljáró ügyészség, amelynek illetékessége az ország egész területére, hatásköre pedig elsősorban a hivatali és korrupciós bűncselekményekre, valamint az 5 000 000 EUR-t meghaladó összeget érintő gazdasági bűncselekményekre terjed ki. Szintén hatáskörébe tartoznak az 5 000 000 EUR-t meghaladó összeget érintő pénzügyi bűncselekmények, a társadalombiztosítási csalás minősített esetei, a csődeljárással kapcsolatos bűncselekmények minősített esetei (*kridatränkliches Verhalten*), valamint a részvénytársaságokról szóló törvény, illetve a korlátozott felelősségű társaságokról szóló törvény szerinti bűncselekmények, a megfelelő nagyvállalkozások (legalább 5 000 000 EUR tőzsrőke vagy több mint 2000 alkalmazott) általi elkövetés esetében.

Az ügyészségek felettes szervei, a főügyészségek a bécsi, a grazi, a linzi, valamint az innsbrucki tartományi felsőbbbírószággal mellett működnek. A főügyészségek emellett, hogy a **tartományi felsőbbbírószágon bemutatják a vádemelést, az illetékességi területükön működő ügyészségek felügyeletét is ellájtják,** és közvetlenül a szövetségi igazságügyi miniszternek vannak alárendelve.

A Legfelsőbb Bíróságon létrehozott **Legfőbb Ügyészség** pedig különleges pozíciót tölt be. Közvetlenül a **szövetségi igazságügyi miniszter alá tartozik,** és nincs joga ahhoz, hogy utasításokat adjon az ügyészségeknek és a főügyészségeknek. Nem mutat be vádiratot sem. Ehelyett feladata a **Legfelsőbb Bíróság támogatása.** Mindenekelőtt a törvény betartása érdekében semmisségi panaszt emelhet a Legfelsőbb Bíróságon olyan büntetőügyekben, amelyekben (már) nem áll jogorvoslati eszköz a felek rendelkezésére. Ezzel a Legfőbb Ügyészség jelentős szerepet játszik a **jogegység és a jogbiztonság megőrzésében** a büntetőjog terén.

Jogi felelősség

Az ügyészek fegyelmi, büntetőjogi és polgári jogi felelőssége a rendes bíróságok bíróival azonos módon került szabályozásra.

(3) Önálló bírósági tisztviselők

Szervezet

Ausztriában az önálló bírósági tisztviselők (*Diplomrechtspfleger*innen*) az igazságszolgáltatási rendszer alapvető támaszai. Napjainkban a polgári ügyekben hozott elsőfokú bírósági határozatok több mint 80%-át a 760 önálló bírósági tisztviselő hozza meg.

Az önálló bírósági tisztviselők képzése

Az önálló bírósági tisztviselők képzésén csak azok az igazságügyi alkalmazottak vehetnek részt, akik *Matura* (*középiskolai záróvizsga*) vagy *Berufsreifeprüfung* (*szakiskolai záróvizsga*) vizsgát tettek, elvégezték a gyakorlati bírósági képzést, és letették a bírósági és a különleges szolgálati vizsgát. A képzés további három évig tart, és magában foglalja a bírósági munkát, beleértve az adott munkaterületre vonatkozó intézkedések előkészítését, az általános és a munkaterület-specifikus képzéseken való részvételt, valamint a vonatkozó vizsgák letételét. Az önálló bírósági tisztviselői vizsga letételét követően, amennyiben az önálló bírósági tisztviselőkről szóló törvény (*Rechtspflegergesetz*) 3. szakaszában felsorolt egyéb feltételek teljesülnek, az önálló bírósági tisztviselőjelölt oklevelet kap a szövetségi igazságügyi minisztertől. Az oklevélben fel kell tüntetni a munkaterületet. Ezen oklevél megszerzését követően az önálló bírósági tisztviselőjelölt felhatalmazást kap arra, hogy a szövetségi területen belül igazságügyi tevékenységet folytasson, és így önálló bírósági tisztviselőként is dolgozhat.

A tartományi felsőbbbírószággal elnöki tisztét betöltő bírónak ezt követően meg kell határoznia, hogy az érintett bírósági alkalmazottat mely bíróságon foglalkoztassák önálló bírósági tisztviselőként, és adott esetben azt is, hogy milyen időszakra. Az elnöki tisztet betöltő bíró által meghatározott bíróságon a bíróság vezetése (a bíróság elnöke vagy vezetője) beosztja az önálló bírósági tisztviselőt egy bíró által irányított bírósági részleghez, vagy adott esetben több bírósági részleghez.

Az önálló bírósági tisztviselő jogállása

Az önálló bírósági tisztviselők különleges képzettséggel rendelkező bírósági tisztviselők, akikre a szövetségi alkotmánytörvény (87a. cikk) és az önálló bírósági tisztviselőkről szóló törvény (*Rechtspflegergesetz*) alapján átruházták egyes pontosan meghatározott polgári ügyek első fokú intézését. Az önálló

bírósági tisztviselőt csak az ügyek elosztása szerint az adott ügyben illetékes bíró utasításai kötik. A bírák bármikor fenntarthatják maguknak az ügy tárgyalásához való jogot, vagy lefoglalhatják az ügyet. **Az önálló bírósági tisztviselők csak határozatokat hozhatnak.** Az önálló bírósági tisztviselők által hozott határozatok a bírói határozatokhoz hasonlóan megtámadhatók. Ha a vitatott összeg miatt az általános szabályok alapján valamely határozat nem vagy csak korlátozott mértékben támadható meg, akkor az ügyben eljáró bírótól is kérni lehet annak elfogadását.

A gyakorlatban az önálló bírósági tisztviselők többnyire függetlenül dolgoznak. A bírák általi utasítás nem szokásos, arra rendkívül ritkán kerül sor.

A közjegyzők szerepe és feladatai

Önálló bírósági tisztviselőket az alábbi munkaterületeken neveznek ki:

polgári eljárás, végrehajtás és fizetésképtelenséggel kapcsolatos ügyek (adósságrendezési eljárás),

nemperes eljárások,

ingatlan-nyilvántartással és hajóajstrommal kapcsolatos ügyek,

cégjegyzékekkel kapcsolatos ügyek.

E munkaterületek mindegyike különleges képzést és az adott munkaterület tekintetében történő önálló bírósági tisztviselői kinevezést igényel.

A bírák és az önálló bírósági tisztviselők közötti feladatmegosztás

Egy önálló bírósági tisztviselő tevékenységi köre nem terjed ki a fent megjelölt munkaterületeken felmerülő minden munkára és határozatra. Az önálló bírósági tisztviselő tevékenységi körébe tartozó ügyeket az önálló bírósági tisztviselőkről szóló törvény kifejezetten meghatározza, és a tevékenységi kör terjedelme az egyes munkaterületeken eltérően alakul.

Az önálló bírósági tisztviselőkről szóló törvény meghatározza az egyes munkaterületekre vonatkozó tevékenységi köröket. Ezek a tevékenységi területek konkrét felelősségi köröket ruháznak az önálló bírósági tisztviselőkre (például a fizetésképtelenségi ügyekben a tevékenységi terület magában foglalja a kerületi bíróságok előtti csődügyeket). Természetesen bizonyos feladatok a bíráknak vannak fenntartva.

Ezen túlmenően minden tevékenységi terület magában foglalja többek között a „fizetési meghagyásos” eljárások lefolytatását, az adott munkaterületen hozott bírósági határozatok joghatásának és végrehajthatóságának megerősítését, a jogi segítségnyújtás iránti kérelmek tárgyában az önálló bírósági tisztviselői eljárás során hozott határozatokat, valamint a hivatalos feladatok ellátását a nemzeti bíróságok vagy nemzeti hatóságok általi jogsegély iránti kérelmek alapján.

(4) Ügyvédek

Általános előírások

Az ügyvédek joga és feladata, hogy képviseljék ügyfeleiket minden peres és nemperes, továbbá minden közjogi és magánjogi ügyben, az Osztrák Köztársaság valamennyi bírósága és hatósága előtt.

Az ügyvédi tevékenység Ausztriában történő folytatásához nincs szükség hatósági kinevezésre, feltétele azonban az alábbi követelmények teljesítése. A főbb jogalapok között szerepel az ügyvédekről szóló törvény (*Rechtsanwaltsordnung*), RGBI.

Az alapvető jogalapokat az ügyvédekről szóló törvény (*Rechtsanwaltsordnung*, BGBl. 96/1896. szám), az ügyvédek és ügyvédjelöltek fegyelmi szabályzata (*Disziplinarstatut für Rechtsanwälte und Rechtsanwaltsanwärter*, BGBl. 474/1990. szám), az ügyvédi díjszabásról szóló szövetségi törvény (*Bundesgesetz über den Rechtsanwaltsstarif*, BGBl. 189/1969. szám) és az ügyvédi vizsgáról szóló törvény (*Rechtsanwaltsprüfungsgesetz*, BGBl. 556/1985. szám) tartalmazza.

A szakmai gyakorlatra vonatkozó követelmények

Aki ügyvédi tevékenységet kíván folytatni, annak az osztrák jogi tanulmányokat követően összesen ötéves jogi szakmai gyakorlatot kell igazolnia, amelyből legalább hét hónapot bíróságon vagy ügyészségen, és három évet osztrák ügyvéd mellett ügyvédjelöltként kell eltölteni.

Az **ügyvédi vizsga**, amelynek letétele az ügyvédi tevékenység gyakorlásának feltétele, három éves gyakorlati foglalkoztatást követően tehető le, amelyből legalább hét hónapot bíróságon és legalább két évet ügyvéd mellett kell teljesíteni. A vizsga letételéhez a pályázóknak az ügyvédi kamara által ügyvédjelöltek számára kötelezően előírt képzésen kell részt venniük.

Azok, akik megfelelnek a meghatározott követelményeknek, felvehetők azon ügyvédi kamarák névjegyzékébe, amelyek bírósági körzetében tevékenykednek. Bizonyos körülmények között azok a külföldi ügyvédek, akik az Európai Unió valamely tagállamának, az Európai Gazdasági Térségről szóló megállapodásban részes másik államnak vagy Svájcnak az állampolgárai, szintén jogosultak a következőkre:

Ausztriában ideiglenes jelleggel ügyvédi tevékenységet végezhetnek,

kérhetik az illetékes ügyvédi kamara névjegyzékébe való felvételüket (alkalmassági vizsga letételét követően), vagy

a származási országában használt szakmai megnevezés alatt haladéktalanul, alkalmassági vizsga nélkül megkezdhetik szakmai tevékenységük gyakorlását Ausztriában, és a tevékenység Ausztriában történő hároméves „tényleges és rendszeres” folytatását követően teljes mértékben beilleszkedhetnek az ügyvédi szakmába.

Bizonyos körülmények között valamely GATS tagállam ügyvédi kamarájának tagja is végezhet ideiglenes jelleggel bizonyos pontosan meghatározott ügyvédi tevékenységet az Osztrák Köztársaság területén.

Jogi felelősség

Az az ügyvéd, aki a szakmai kötelezettségeket megszegi vagy az ügyvédi kar tekintélyét csorbítja, a helyi ügyvédi kamara által választott fegyelmi tanács előtt felelősségre vonásra kerül. A fegyelmi tanács által kiszabható büntetések köre kiterjed az érintett személy ügyvédi névjegyzékéből való törlésére is.

Másodfokon a Legfelsőbb Bíróság jár el négy tagból álló tanácsban, amelyet két legfelsőbb bírósági bíró és két ügyvéd alkot.

Emellett az ügyvédeket természetesen büntetőjogi és polgári jogi felelősség is terheli.

Kamara, Osztrák Ügyvédi Kamara

A tartomány névjegyzékébe felvett valamennyi ügyvéd ügyvédi kamarát (*Rechtsanwaltskammer*) alkot. Az ügyvédi kamarák autonóm önkormányzattal rendelkező közjogi testületek.

Szövetségi szinten az osztrák ügyvédek érdekeit általában az **Osztrák Ügyvédi Kamara** (*Österreichischer Rechtsanwaltskammertag*) képviseli. Az Osztrák Ügyvédi Kamara Ausztria ügyvédi kamaráiból áll, képviselői ülésén pedig az ügyvédi kamarák küldöttei vesznek részt.

(5) Közjegyzők

Általános előírások

A közjegyzők megelőző igazságszolgáltatási tevékenységet ellátó, független és pártatlan intézményként állnak a jogkereső polgárok rendelkezésére magánjogi viszonyaik rendezése érdekében.

Fő feladatuk a jogi eljárásokban való részvétel és a jogi segítségnyújtás a lakosságnak. A közjegyzők közokiratokat állítanak ki, ellátják harmadik felek tulajdonának bizalmi őrzését, magánokiratokat készítenek, és – főként a nemperes eljárások területén – képviselik a feleket. A közjegyzők emellett nemperes eljárásokban bírósági szervként is eljárnak. Így úgynevezett bírósági megbízottként (*Gerichtskommissär*) különösen hagyatéki eljárások lefolytatását látják el.

Az eljáró közjegyző gondoskodik arról, hogy az elhunyt vagyonát biztosítják és az arra jogosultaknak átadják. Ez a tevékenység az öröklési jog és a nemperes eljárás különleges ismeretét követeli meg, ami egyúttal azt is jelenti, hogy a közjegyzőket a polgárok gyakran keresik meg végrendeletek elkészítésében való közreműködés, valamint öröklési jogi ügyekben való általános tanácsadás és képviselői ellátása céljából.

A közjegyzők közhivatalt töltenek be, azonban nem köztisztviselők. Viselik a közjegyzői iroda működtetésének gazdasági kockázatát, azonban nem vállalkozást folytatnak. A szabad foglalkozások gyakorlóihoz hasonlóak, bírósági megbízottként azonban bírósági tisztviselők. A közjegyzői tevékenység főfoglalkozás, és nem kapcsolható össze ügyvédi tevékenységgel.

A közjegyzői helyek számát és a közjegyzői irodák székhelyét a szövetségi igazságügyi miniszter rendelettel módosíthatja. 2019. októberi állás szerint 519 közjegyzői hely van Ausztriában.

E tevékenység főbb jogalapjai a közjegyzői rendtartásban (*Notariatsordnung*, RGBI. 75/1871. szám), a közjegyzői okiratokról szóló törvényben (*Notariatsaktengesetz*, RGBI. 76/1871. szám), a közjegyzői díjszabásról szóló törvényben (*Notariatstarifgesetz*, BGBl. 576/1973. szám), a közjegyzői vizsgáról szóló törvényben (*Notariatsprüfungsgesetz*, BGBl. 522/1987. szám), a bírósági megbízottokról szóló törvényben (*Gerichtskommissärsgesetz*, BGBl. 343/1970. szám), és a bírósági megbízottak díjszabásáról szóló törvényben (*Gerichtskommissionstarifgesetz*, BGBl. 108/1971. szám) vannak meghatározva.

Továbbképzések

Aki befejezte jogi tanulmányait (osztrák jogi tanulmányok) és a közjegyzői szakma iránt érdeklődik, annak keresnie kell egy közjegyzőt, aki alkalmazza őt, és felveteti a közjegyzőjelöltek névjegyzékébe.

A közjegyzőjelöltek névjegyzékébe, amelyet az illetékes közjegyzői kamara vezet, csak az vehető fel, aki hét hónapos, bíróságon vagy ügyészségen joggyakoromokként töltött bírósági gyakorlattal rendelkezik, és a jelöltek névjegyzékébe való első felvétel időpontjában nem töltötte be 35. évét.

A közjegyzői vizsgára bocsátáshoz a közjegyzőjelöltnek a közjegyzői kamara által kötelezően előírt képzésen kell részt vennie.

A közjegyzői vizsgát két részben kell letenni.

A közjegyzőjelölt a vizsga első részét 18 hónapos jelölti időszak után teheti le, azonban legkésőbb a jelölti időszak ötödik évének végéig le kell tennie; ellenkező esetben a nevét törölni kell a közjegyzőjelöltek névjegyzékéből.

A vizsga második része további legalább egy éves, közjegyzőjelöltként folytatott gyakorlati tevékenységet követően tehető le. A közjegyzői vizsga második részét legkésőbb tízéves jelölti időszak végéig le kell tenni; ellenkező esetben a jelöltet törlik a névjegyzékből.

Kinevezés

A megüresedett vagy újonnan létrehozott közjegyzői helyeket betöltésük előtt nyilvánosan meg kell hirdetni. A törvény (a közjegyzői rendtartás 6. §-a) a közjegyzői állásra pályázókkal szemben többek között a következő követelményeket támasztja:

EU-, más EGT-tagállam vagy Svájc állampolgára,

sikeresen elvégzett osztrák jogi tanulmányokkal rendelkezik,

letette a közjegyzői vizsgát, és

legalább hétéves jogi szakmai tapasztalatot tud igazolni, amelyből legalább három év közjegyzőjelöltként, a közjegyzői vizsga letételét követően szerzett tapasztalat.

Ezek az alapvető követelmények azonban nem jogosítanak fel a közjegyzőként történő kinevezésre. A felvételi eljárás során a pályázókat a területileg illetékes közjegyzői kamara, majd ezt követően az illetékes tartományi bíróság és tartományi felsőbbbíróság személyzeti ügyi tanácsa értékeli és rangsorolja, amelynek során a gyakorlati tapasztalat döntő jelentőséggel bír. A közjegyzői kamara és a két személyzeti ügyi tanács külön-külön három személyt tartalmazó javaslatot terjeszt a szövetségi igazságügyi miniszter elé. Bár az előterjesztett jelöltek listája nem kötelező, a miniszter gyakorlatilag csak a javasolt jelölteket nevezi ki.

A közjegyző a 70. életévét követő naptári év január 31-ig gyakorolhatja tevékenységét. A közjegyző másik közjegyzői állásba hivatalból történő áthelyezése nem megengedett.

A közjegyzők felügyelete; jogi felelősség

Közokirat-kiállításai és bírósági megbízotti kötelezettségeikre figyelemmel a közjegyzők különleges felügyelet alatt állnak. A közjegyzők felügyelete a szövetségi igazságügyi miniszter, az igazságügyi igazgatási osztály és közvetlenül a közjegyzői kamarák feladata.

A közjegyzőkre különleges fegyelmi törvény vonatkozik. A fegyelmi vétségeket első fokozaton a közjegyzői fegyelmi bíróságként eljáró tartományi felsőbbbíróság, másodfokon a közjegyzői fegyelmi bíróságként eljáró Legfelsőbb Bíróság bírálja el. Az eljáró tanácsoknak közjegyző tagokkal is kell rendelkezniük. A fegyelmi bíróság által kiszabható fegyelmi büntetések köre kiterjed a hivatalból való elmozdításra is. A szabálysértések után járó büntetést a közjegyzői kamara szabja ki.

Fegyelmi felelősségük mellett a közjegyzőket természetesen büntetőjogi és polgári jogi felelősség is terheli.

Amikor a közjegyző bírósági megbízottként jár el, büntetőjogi szempontból köztisztviselőnek tekintendő, így úgynevezett hivatali visszaélésekért is felelősségre vonható, amelyek között szerepel többek között a hivatali hatáskörrel való visszaélés. A közjegyzők polgári jogi felelőssége eltérően került szabályozásra. Amikor a közjegyzők bírósági megbízottként járnak el, ugyanazok a felelősségi rendelkezések vonatkoznak rájuk, mint a bírókra és az ügyészekre. Így tehát a felek nem indíthatnak keresetet közvetlenül velük szemben, hanem ehelyett az államhoz kell fordulniuk kártérítési igényükkel. Az állam szándékos cselekmények vagy súlyos gondatlanság esetén megtérítést követelhet. Bírósági megbízotti tevékenységük körén kívül a közjegyzőket közvetlen polgári jogi felelősség terheli a felekkel szemben.

Közjegyzői kollégiumok, Osztrák Közjegyzői Kamara

Azok a közjegyzők, akiknek székhelye egy szövetségi tartományban található, a közjegyzőjelölti névjegyzékbe felvett közjegyzőjelöltekkel együtt alkotják a közjegyzői kollégiumot (*Notariatskollegium*). Bécs, Alsó-Ausztria és Burgenland szövetségi tartomány közös kollégiummal rendelkezik, valamint Tirol és Vorarlberg szövetségi tartomány is.

A kollégium feladata a közjegyzői kar tisztességének és méltóságának megőrzése, valamint érdekeinek képviselése.

Minden közjegyzői kollégium közjegyzői kamarát (Notariatskammer) választ tagjai közül. A közjegyzői kamara az elnöki tisztséget betöltő közjegyzőből, valamint tagként három (Bécsben tizenkét) közjegyzőből és három (Bécsben hat) közjegyzőjelöltből áll.

Az **Osztrák Közjegyzői Kamara** a tartományi közjegyzői kamarákból áll. Az Osztrák Közjegyzői Kamara feladata – az osztrák közjegyzői kar egészét érintő, vagy az egyes közjegyzői kamarák hatáskörét meghaladó kérdésekben – a közjegyzők képviselése, valamint jogaik és érdekeik védelme.

Kapcsolódó linkek

[Jogi szakmák – Ausztria](#)

Utolsó frissítés: 07/01/2022

E lap nemzeti nyelvű változatát az adott tagállam tartja fenn. Az Európai Bizottság szolgálata készíti el a fordításokat a többi nyelvre. Előfordulhat, hogy az eredeti dokumentumon az illetékes tagállami hatóság által végzett változtatásokat a fordítások még nem tükrözik. Az Európai Bizottság nem vállal semmifajta felelősséget az e dokumentumban szereplő vagy abban hivatkozott információk vagy adatok tekintetében. Az ezen oldalért felelős tagállam szerzői jogi szabályait a Jogi nyilatkozatban tekintheti meg.

A különböző jogi szakmák - Lengyelország

Ez az oldal a lengyelországi jogi szakmákról nyújt áttekintést.

Ügyészek

Szervezet

Az alábbi leírás a 2009. október 9-i törvény keretében az ügyészségre és más releváns szervezeti egységekre vonatkozik.

A lengyel ügyészséget az alábbiak alkotják:

a legfőbb ügyész;

a legfőbb ügyésznek alárendelt rendes és katonai szervezeti egységek ügyészei;

a Nemzeti Emlékezet Intézetének ügyészei és a lengyel nemzet ellen elkövetett bűncselekmények feltárására létrehozott bizottság.

Az ügyészi szervezeti hierarchia élén a legfőbb ügyész áll, akit a lengyel köztársasági elnök nevez ki a Nemzeti Bírósági Tanács és a Nemzeti Ügyészségi Tanács által javasolt jelöltek közül. A legfőbb ügyész az ügyészség tevékenységéről éves jelentést nyújt be a miniszterelnöknek. A rendes és katonai ügyészeket a legfőbb ügyész a Nemzeti Ügyészségi Tanács által javasolt jelöltek közül nevezi ki.

Az ügyészségi szervezet rendes egységei **négy szintet** alkotnak:

Legfőbb Ügyészség;

fellebbviteli ügyészség;

regionális ügyészség;

kerületi ügyészség.

Az ügyészségi szervezet katonai egységei **három szintet** alkotnak:

katonai főügyészség;

kerületi katonai ügyészség;

helyőrségi ügyészségek.

A Nemzeti Emlékezet Intézete és a lengyel nemzet ellen elkövetett bűncselekmények feltárására létrehozott bizottság ügyészei az alábbi szervezeti keretek között dolgoznak:

a lengyel nemzet ellen elkövetett bűncselekmények feltárására létrehozott bizottság ügyészei;

a lengyel nemzet ellen elkövetett bűncselekmények feltárására létrehozott bizottság egységeinek ügyészei;

az Átvilágítási Hivatal ügyészei;

az Átvilágítási Hivatal egységeinek ügyészei.

A lengyel jogrendszer különbséget tesz a legfőbb ügyész által kinevezett hivatásos ügyészek és a magánvádlók között, akik félként vesznek részt a büntetőeljárásban, és az eljárási szabályoknak megfelelően segíthetik az ügyészek munkáját.

A jogrendszer keretében különböző szakmai szövetségek is működnek. Ilyen a Legfőbb Ügyészség keretein belül működő Nemzeti Ügyészi Tanács, az ügyészi gyűlések, valamint a regionális szintű fellebbviteli ügyészségi testületek. E szervek azonban kizárólag belső, szervezeti jellegűek, nincs weboldaluk és nem nyújtanak elektronikus szolgáltatásokat sem.

A lengyel ügyészségről a [Legfőbb Ügyészség](#) weboldalán található további információkat.

Az ügyészség szerepe és feladatai:

Az ügyészség fő feladata a **jogszabályok betartásának biztosítása és a büntetőügyekben a nyomozások felügyelete.**

Az ügyészek feladataikat különösen az alábbiak révén látják el:

a büntetőeljárás tárgyalást megelőző szakaszának lefolytatása vagy felügyelete;

a bíróságok előtt az ügyészi feladatok ellátása;

büntető- és polgári peres eljárások kezdeményezése, indítványok benyújtása és a bírósági eljárásban való részvétel polgári, munkajogi és

társadalombiztosítási ügyekben a jogállamiság, a közrend, valamint az állampolgárok tulajdonának vagy jogainak védelme érdekében;

a jogszabályban előírt intézkedések meghozatala a jogalkalmazás javítása és egységesítése érdekében;

a bűncselekményekhez kapcsolódó kérdésekre vonatkozó kutatás végzése, valamint a bűncselekmények elleni küzdelemhez és a bűncselekmények megelőzéséhez szükséges intézkedések megtétele;

a törvény értelmében lefolytatott vagy felügyelt nyomozásokból származó adatok gyűjtése, feldolgozása és elemzése;

együttműködés a hatóságokkal a bűncselekmények és egyéb jogsértések megelőzése érdekében;

együttműködés és részvétel a bűnüldözés és bűnmegelőzés terén nemzetközi szervek által koordinált eljárásokban.

Az ügyészek jogai és kötelezettségei:

Az ügyész köteles a jogszabályoknak megfelelően eljárni, a pártatlanság és az állampolgárokkal szembeni egyenlő bánásmód elvei alapján. Az ügyész – az ügyészség hierarchikus felépítése ellenére – feladatainak ellátása során független. Az ügyész nem folytathat politikai tevékenységet, nem állhat további munkaviszonyban, és köteles folyamatosan továbbképezni magát.

Az ügyész elsősorban büntetőügyekkel foglalkozik. Ugyanakkor bizonyos esetekben polgári ügyekben is részt vesz, különösen az alábbi területeken: apaság megállapítása iránti keresetek, szülői felügyeleti jog megvonása, cselekvőképtelenség, valamint általában ingatlanokkal vagy építési joggal kapcsolatos közigazgatási ügyek. Minden regionális hivatalban dolgozik egy, a nemzetközi bűnügyi együttműködés területére szakosodott ügyész.

Rendes bíróságok

Szervezet

A rendes bíróságok Lengyelországban a következők:

kerületi bíróságok;

regionális bíróságok;

fellebbviteli bíróságok.

A rendes bíróságok ellájtják az igazságszolgáltatás feladatát (a közigazgatási, katonai bíróságok és a Legfelsőbb Bíróság hatáskörén kívül eső ügyekben), valamint más, a jogszabályok által rájuk ruházott, igazságszolgáltatással kapcsolatos feladatokat látnak el. A bírósági ítéleteket a Legfelsőbb Bíróság a jogszabályokkal összhangban felügyeli.

A kerületi bíróság illetékességi területe egy vagy több településre terjed ki (indokolt esetekben egy település – például nagyváros – területén több kerületi bíróság is illetékes lehet).

A regionális bíróság a kerületi bíróság fellebbviteli bírósága, valamint meghatározott ügyekben az elsőfokú bíróság. Legalább két kerületi bíróságra (bírósági adminisztratív kerületére) terjed ki illetékessége.

Ha az ügyet első fokon a regionális bíróság tárgyalja, a fellebbezések a fellebbviteli bíróságra kerülnek. A fellebbviteli bíróság illetékessége legalább két regionális bíróságra (a fellebbviteli területére) terjed ki.

A bíróság élén a bírósági elnök áll. Határozott időre (kerületi bíróságok esetében négy évre, regionális és fellebbviteli bíróságok esetén hat évre) nevezik ki.

Bírósági jogi szakmák

Lengyelországban a rendes bíróságok ellátják az igazságszolgáltatás feladatát (a közigazgatási, katonai bíróságok és a Legfelsőbb Bíróság hatáskörén kívül eső ügyekben), valamint más, a jogszabályok által rájuk ruházott, igazságszolgáltatással kapcsolatos feladatokat látják el. Az igazságszolgáltatás biztosítása a bírák feladata. Az igazságszolgáltatáson kívüli igazságszolgáltatással kapcsolatos feladatokat bírósági tisztviselők és vezető bírósági tisztviselők látják el (és adott esetben a bírák is, ha a bírósági tisztviselők nem tudják ellátni).

Bírák

A lengyel jogrendszer **hivatásos bírákat** és **ülönköket** különböztet meg.

A bírói feladatok az igazságszolgáltatás biztosításához kapcsolódnak. A bírákat a köztársasági elnök nevezi ki az Országos Igazságszolgáltatási Tanács javaslata alapján.

A bírák feladataik ellátása során függetlenek, kizárólag az alkotmánynak és a törvényeknek vannak alárendelve.

Bírói függetlenségüket az **Országos Igazságszolgáltatási Tanács** (amely alkotmányos szerv) biztosítja.

A bírói függetlenséget az alkotmányban rögzített mentelmi jog és hivatali idő biztosítja.

A bírák szakmai kötelezettségük bármely megsértéséért fegyelmi felelősséggel tartoznak. A bírákkal kapcsolatos fegyelmi ügyeket első fokon a fellebbviteli bíróságokon, másodfokon a Legfelsőbb Bíróságon tárgyalják.

Ülönkök

Az ülönkök igazságszolgáltatási szerepét a lengyel alkotmány rögzíti. Az ülönkök a hivatásos bírákhoz hasonlóan függetlenek, kizárólag az alkotmánynak és a törvényeknek vannak alárendelve. Az ülönkök az ügyek megoldása során a bírákkal egyenlő jogokkal rendelkeznek. A bírákkal ellentétben azonban az ülönkök nem vezethetnek tárgyalást vagy ülést, és nem láthatnak el (főszabály szerint) tárgyaláson kívüli feladatokat.

Főszabály szerint polgári és büntető eljárásokban egyaránt a tárgyalásokra egyesbíró jelenlétében kerül sor, vagyis ülönkök részvétele nélkül. Ugyanakkor a mindkét típusú eljárásra vonatkozó jogszabályok rendelkeznek olyan ügykategóriákról, amelyeket – társadalmi jelentőségükre tekintettel – ülönki közreműködéssel tárgyalnak.

Az ülönköket az érintett bíróságok illetékességi területén belül működő önkormányzatok képviselőtestülete választja ki. Hivatali idejük négy év.

Bírósági tisztviselők

A bírósági tisztviselőket a kerületi és regionális bíróságokon alkalmazzák, hogy a bíróságokra jogszabály által ruházott igazságszolgáltatással kapcsolatos feladatokat lássanak el. A bírósági tisztviselők kinevezése a kinevezési okiratban feltüntetett időponttól hatályos. A fellebbviteli bíróság elnöke nevezi ki őket. A polgári eljárásokban a bírósági tisztviselők a bíróság hatáskörét a rájuk ruházott feladatok keretében látják el, kivéve, ha jogszabály ellenkezően rendelkezik. Ugyanakkor a büntetőügyekkel, szabálysértésekkel és adóbűncselekményekkel kapcsolatos eljárásokban a bírósági tisztviselők ajánlásokat adhatnak ki, valamint a jogszabályban meghatározott ügyekben határozatokat és végzéseket hozhatnak.

A bírósági tisztviselők igazságszolgáltatással kapcsolatos feladatok ellátására felhatalmazott bírósági alkalmazottak, akik a rájuk ruházott feladatkörök keretén belül a bíróságok nevében járhatnak el. Feladatkörük keretein belül a bírósági tisztviselők függetlenek, ami a bírósági határozatok és végzések jogszabályban rögzített érdemi részét illeti. Ez a függetlenség magában foglalja, hogy igazságügyi tevékenységük szervezetileg és funkcionálisan elkülönül a más szervekétől annak biztosítása érdekében, hogy a jogszabályban rögzített tevékenységüket független módon tudják ellátni.

A bírósági tisztviselőkről szóló tájékoztató oldal (374 Kb) [en](#)

Bírósági asszisztensek

A bírósági asszisztensek a bírósági tárgyalások előkészítésével és a bíróságok zavartalan belső ügymenetének biztosításával kapcsolatos feladatokat látják el a bíróságokon (ideértve az igazságszolgáltatási és más igazságszolgáltatással kapcsolatos feladatokat). A jelöltek versenyvizsga útján választják ki.

A bírósági asszisztensekről szóló tájékoztató oldal (374 Kb) [en](#)

Bírósági titkárok

A bírósági titkárokat minden rendes bíróságon alkalmazzák, és a bíróságok adminisztratív támogatásával kapcsolatos azon feladatokat látják el, amelyeket nem más szakmai csoportokra ruháznak, pl. ők vezetik a tárgyalási jegyzőkönyveket, támogatják a bírákat és megszervezik a bírósági titkárságot. Jogaikat, kötelezettségeiket és foglalkoztatási feltételeik a bírósági alkalmazottakról szóló törvény és az ügyész határozza meg. A jelöltek versenyvizsga útján választják ki.

A bírósági titkárokról szóló tájékoztató oldal (379 Kb) [en](#)

A jogi szakmák szervezete

Ügyvédek

Lengyelországban az ügyvédek az állampolgárok jogainak és szabadságainak védelméhez kapcsolódó jogi szolgáltatásokat nyújtanak. Az ügyvédek jogi segítséget nyújtanak és jogi állásfoglalásokat fogalmaznak meg. A felek képviseletét is ellátják büntető-, polgári, családjogi, fiatalokúakkal kapcsolatos, munkaügyi és társadalombiztosítási ügyekben, valamint a legfelsőbb közigazgatási bíróság előtti eljárás során.

Lengyelországban nincs hivatalos szakmai specializáció, minden ügyvéd maga választja ki szakterületét. Ugyanakkor, mivel a lengyel jog a hátrányos anyagi helyzetben lévő felek részére hivatalból kirendelt jogi képviselőt biztosít, az ügyvédeknek megfelelő jártassággal kell rendelkezniük ahhoz, hogy többféle típusú ügyben is jogi szolgáltatást tudjanak nyújtani.

Lengyelországban **24 regionális ügyvédi kamara** és egy **Országos Ügyvédi Kamara** működik. Ezek az önkormányzattal rendelkező szervek ellátják az ügyvédek képviseletét és szakmai jogaik védelmét, gondoskodnak az ügyvédek szaktudásának fejlesztéséről és az ügyvédjelöltek szakmai képzéséről, megállapítják és megismertetik a szakmai magatartási szabályokat, valamint gondoskodnak azok betartásáról.

Jogi adatbázisok

További információkat az [Országos Ügyvédi Kamara](#) weboldalán talál.

Jogi tanácsadók

A jogtanácsosok gazdasági társaságok, egyéb vállalkozások, szervezetek és természetes személyek részére nyújtanak jogi szolgáltatást. Jogi segítséget nyújtanak és jogi állásfoglalásokat fogalmaznak meg. Az ügyvédekkel ellentétben a másik fél alkalmazásában is állhatnak. 2015. július 1-je óta az ügyvédek és a jogi tanácsadók azonos eljárási jogokkal rendelkeznek. A jogi tanácsadók büntetőeljárásokban is elláthatják a védelem képviseletét, hacsak nem a másik fél alkalmazottai. Eljárhatnak szabálysértési ügyekben is, valamint fegyelmi eljárásokban is elláthatják a védelem képviseletét.

A jogtanácsosok szakmai testülete **19 regionális kamarából és az országos kamarából** épül fel. Ezek az önkormányzattal rendelkező szervek ellátják a jogtanácsosok képviseletét és szakmai jogaik védelmét, gondoskodnak az ügyvédek szaktudásának fejlesztéséről és a jelöltek szakmai képzéséről, megállapítják és megismertetik a szakmai magatartási szabályokat, valamint gondoskodnak azok betartásáról.

Jogi adatbázisok

További információkat a [jogi tanácsadók országos kamarája](#) weboldalán talál.

Közjegyzők

Szervezet

Az igazságügyi miniszter nevezi ki a közjegyzőket, valamint kijelöli illetékességi területüket a pályázatot benyújtott személyek közül, miután konzultált a közjegyzők illetékes kamarai tanácsával. Az igazságügyi miniszter rendelkezik a közjegyzők felmentésének jogkörével is.

Az igazságügyi miniszter vezeti a közjegyzők nyilvántartását, és rögzíti a maximális közjegyzői díjakat.

A közjegyzők **11 közjegyzői kamarából** és a **közjegyzők országos kamarájából** álló szervezetbe tömörülnek.

Szerepük és feladataik

A közjegyzők mint közbizalmat élvező személyek szerkesztik azon okiratokat, amelyeket a felek közjegyzői okirat formájában kívánnak vagy kötelesek elkészíttetni (például ingatlan-átruházás esetén).

A közjegyzői hivatás közbizalmon alapuló szakma. Az állam nevében eljáró, közbizalommal felruházott személyként a közjegyzők biztosítják az ingatlanügyletek biztonságát.

A közjegyzők feladatai közé tartozik a közjegyzői okiratok kiállítása, az öröklési és más tanúsítványok kiállítása, nyilatkozatok készítése, jegyzőkönyvek, váltóval és csekkel kapcsolatos kifogások készítése, készpénz, értékpapírok, iratok és adathordozó médiumokon tárolt adatok letéti őrzése, a felek kérésére bejegyzések és kivonatok készítése okiratokról, a felek kérésére okiratok, nyilatkozatok és más okiratok készítése, valamint különálló rendelkezések értelmében más feladatok ellátása.

A közjegyző által a jogszabály értelmében kiállított közjegyzői okirat közokiratnak minősül.

A közjegyzők egyéni közjegyzői irodákban látják el feladataikat. A közjegyző csak egy irodában járhat el, míg több közjegyző közösen működtethet egy irodát a polgári jogi társaságokra vonatkozó szabályoknak megfelelően. Ebben az esetben ugyanakkor mindegyik közjegyző a saját nevében látja el feladatait, és az általa kiállított okiratokért felel.

Jogi adatbázisok

További információkat a [Közjegyzők országos kamarája](#) weboldalán talál (angol nyelven nem elérhető).

Más jogi szakmák

A lengyel jog a következő jogi szakmákról rendelkezik: **bírósági végrehajtók**.

Bírósági végrehajtók

A bírósági végrehajtók a lengyel jog értelmében igazságszolgáltatási végrehajtási tisztviselők. Közalkalmazotti státuszuk is van, mivel önmagában ez a státusz megfelelő jogszerűséget biztosít az általuk ellátott feladatokhoz, amely jelentős mértékben csorbíthatja a polgári jogokat és szabadságokat. E kötelezettségek közé tartoznak elsődlegesen a bírósági ítéletek végrehajtásához, valamint a tisztességes eljáráshoz való alkotmányos jog biztosításához szükséges kényszerintézkedések.

A bírósági végrehajtók feladatai közé tartozik a polgári ügyekben a végrehajtási eljárások lefolytatása.

A bírósági végrehajtókat az igazságügyi miniszter nevezi a bírósági végrehajtókról és a végrehajtásról szóló törvényben lefektetett követelményeknek megfelelő jelöltek listájáról. E követelmények közé tartozik a jogi diploma, a gyakornokság elvégzése, a bírósági végrehajtói szakvizsga letétele, valamint egy legalább két éves próbaidő letöltése próbaidős végrehajtási értékelőként.

A bírósági végrehajtók felügyeletét az Igazságügyi Minisztérium, valamint azon bíróságok elnökei látják el, ahol a bírósági végrehajtók tevékenykednek, továbbá a bírósági végrehajtók szövetségei – a **Bírósági Végrehajtók Országos Tanácsa**, valamint a **bírósági végrehajtói kamarák tanácsai**.

Lásd az [Igazságügyi Minisztérium](#) és a [Bírósági Végrehajtók Országos Tanácsa](#) honlapjait.

Ingyenes jogi szolgáltatásokat nyújtó szervezetek

Sok szervezet nyújt ingyenes jogi szolgáltatásokat Lengyelországban. Ezek közé tartoznak a következők:

a „**Kék Vonal**”, amely a Családügyi, Munkaügyi és Társadalompolitikai Minisztérium égíse alatt tevékenykedik a családon belüli erőszak elleni küzdelem terén. További információkat a [Kék Vonal](#) weboldalán talál; a szervezet elérhető a következő telefonszámon is: +48 22 668 70 00;

A **Jogkliniká** is pro bono jogi segítségnyújtást biztosít; ezt a szervezetet a nagyobb lengyel egyetemek jogi karain működő szervezetekhez tartozó joghallgatók üzemeltetik.

Utolsó frissítés: 29/11/2022

E lap nemzeti nyelvű változatát az adott tagállam tartja fenn. Az Európai Bizottság szolgálata készíti el a fordításokat a többi nyelvre. Előfordulhat, hogy az eredeti dokumentumon az illetékes tagállami hatóság által végzett változtatásokat a fordítások még nem tükrözik. Az Európai Bizottság nem vállal semmifajta felelősséget az e dokumentumban szereplő vagy abban hivatkozott információk vagy adatok tekintetében. Az ezen oldalért felelős tagállam szerzői jogi szabályait a Jogi nyilatkozatban tekintheti meg.

A különböző jogi szakmák - Portugália

Ezen az oldalon a portugáliai jogi szakmák áttekintése található.

Bírósági bírák, közigazgatási és adóügyi bíróságok bírái

A portugál Alkotmány értelmében a bírák a független bírósági szervezet tagjai.

Ítéleteket hoznak a nép nevében, és kizárólag a jogszabályoknak vannak alárendelve.

A bírák jogállását az Alkotmány és a Bírák szervezeti szabályzata (*Estatuto dos Magistrados Judiciais*) szabályozza. A bíróságok szervezeti hierarchiája alapján a bírák három kategóriájára különböztethető meg:

A Legfelsőbb Bíróság (*Supremo Tribunal de Justiça*) bírái, elnevezésük: *Conselheiros*;

A fellebbviteli bíróságok (*Tribunais das Relações*) bírái, elnevezésük: *Desembargadores*;

Az elsőfokú bíróságok bírái, elnevezésük: *Juízes de Direito*.

A közigazgatási és adóügyi bíróságok bíráit az Alkotmány, a Közigazgatási és adóügyi bíróságok szervezeti szabályzata (*Estatuto dos Tribunais Administrativos e Fiscais*), másodlagosan pedig a Bírák szervezeti szabályzata szabályozza. A bíróságok szervezeti hierarchiája alapján a közigazgatási és adóügyi bírák három kategóriájára különböztethető meg:

A Legfelsőbb Közigazgatási Bíróság (*Supremo Tribunal Administrativo*) bírái, elnevezésük: *Conselheiros*;

A Központi Közigazgatási Bíróságok bírái, elnevezésük: *Desembargadores*;

A kerületi közigazgatási és adóügyi bíróságok bírái, elnevezésük: *Juízes de Direito*.

A bírói kinevezés folyamata három szakaszból áll, amely a következőket foglalja magában: nyilvános versenyvizsga; az Igazságügyi Tanulmányok Központjában (*Centro de Estudos Judiciários*) tartott elméleti és gyakorlati képzés; valamint gyakornoki idő teljesítése. Azok, akik mind a három szakaszt sikeresen teljesítik, „*Juízes de Direito*” kinevezést kapnak.

A bírák szakmai pályafutásuk során folyamatos továbbképzésben részesülnek.

Az elsőfokú bíróságok bíráinak munkáját (a rendes bírák esetében) a Legfelsőbb Igazságszolgáltatási Tanács (*Conselho Superior da Magistratura*), illetve (a közigazgatási és adóügyi bírák esetében) a Közigazgatási és Adóügyi Bíróságok Legfelsőbb Tanácsa (*Conselho Superior dos Tribunais Administrativos e*

Fiscais) rendszeres időközönként vizsgálja. Minden egyes vizsgálatot követően a bírakat szakmai teljesítményük alapján besorolják az alábbi kategóriák valamelyikébe: „kiváló”, „jó”, „megfelelő” és „gyenge”. A „gyenge” kategóriába sorolt bírakat tisztességükkel felfüggesztik, szakmai alkalmasságuk tekintetében pedig vizsgálatot indítanak.

A bírák, valamint a közigazgatási és adóügyi bírák kinevezése, beosztása, áthelyezése, előléptetése és a velük szembeni fegyelmi eljárások lefolytatása a Legfelsőbb Igazságszolgálati Tanács, illetve a Közigazgatási és Adóügyi Bíróságok Legfelsőbb Tanácsának hatáskörébe tartozik.

A bírák függetlenségének és pártatlanságának biztosítása érdekében az Alkotmány a következőket írja elő: a gyakorló bírák sem köz-, sem magánfeladatot nem láthatnak el, kivéve a fizetés nélküli oktatási tevékenységet vagy tudományos kutatást jogi területen. A bírák áthelyezése, felfüggesztése, nyugállományba helyezése vagy felmentése csak a törvényben meghatározott esetekben lehetséges; a bírák – a törvényben meghatározott kivételekkel – döntéseikért nem vonhatók felelősségre.

További információk a <https://www.csm.org.pt/> és a <https://www.cstaf.pt/> oldalon található.

Ügyészek (Ministério Público)

Az ügyészek az állam képviselőit látják el, közreműködnek a büntetőeljárásokban, továbbá fellépnek a demokratikus jogállamiság és a törvényben meghatározott érdekek védelme érdekében. Az ügyészek saját alapszabállyal és törvényben megállapított autonómiával rendelkeznek.

Ahhoz, hogy valaki ügyészi tevékenységet folytasson, sikeresen teljesítenie kell az Igazságügyi Tanulmányok Központja (*Centro de Estudos Judiciários*) által szervezett nyilvános versenyvizsgát, amely a szakmai ismereteket felmérő tesztekkel, a szakmai életút értékeléséből és pszichológiai alkalmassági vizsgálatból áll.

A sikeres pályázókat fogalmazónak (*auditores de justiça*) nevezik ki. Miután a fogalmazók sikeresen elvégezték az Igazságügyi Tanulmányok Központjában szervezett elméleti és gyakorlati képzést, alügyész-gyakornoki kinevezést kapnak.

Az ügyészek hivatali előmenetele ötlépcsős, amely a hierarchia csúcsától az alábbi fokozatokból áll:

Legfőbb ügyész (*Procurador-Geral da República*);

Legfőbb ügyész helyettese (*Vice-Procurador-Geral da República*);

Főügyész (*Procurador-Geral Adjunto*);

Kerületi ügyész (*Procurador da República*);

Helyettes kerületi ügyész (*Procurador da República Adjunto*).

A Legfőbb Ügyész Hivatala (*Procuradoria-Geral da República*) az ügyészség legmagasabb szintű szerve, amelynek elnöki tisztét a legfőbb ügyész látja el. A Legfőbb Ügyész Hivatalához tartozik az Ügyészség Főtanácsa (*Conselho Superior do Ministério Público*), a Konzultatív Tanács, valamint hivatalos jogi tanácsadók és támogató szolgálatok is.

Az Ügyészség Főtanácsának feladata az ügyészek kinevezése, beosztása, áthelyezése és előléptetése, valamint az ügyészekkel szembeni fegyelmi eljárások lefolytatása.

További információk a következő weboldalon található: <http://www.ministeriopublico.pt/>

Ügyvédek (Advogados)

Az ügyvéd az Ügyvédi Kamara által nyilvántartásba vett jogász, akinek tevékenysége jogi képviseletre, valamint harmadik felek felkérésére a jogszabályok értelmezését és alkalmazását is magában foglaló jogi tanácsadásra terjed ki.

Portugáliában kizárólag a portugál Ügyvédi Kamara (*Ordem dos Advogados*) nyilvántartásába felvett személyek végezhetnek ügyvédi tevékenységet.

Az ügyvédi hivatás gyakorlása az alábbi feltételekhez kötött:

Portugáliában megszerzett jogi diploma vagy külföldön szerzett, egyetemi fokozattal egyenértékűnek minősülő vagy egyetemi fokozatként elismert egyetemi szintű jogi végzettség;

18 hónapos joggyakorlati idő teljesítése, amely két képzési szakaszt ölel fel: egy 6 hónapos alapképzést és egy 12 hónapos kiegészítő képzést;

a Kamara írásbeli és szóbeli vizsgájának sikeres letétele.

A Portugáliában jogi diplomát szerző külföldi állampolgárok kamarai nyilvántartásba vételére ugyanazon feltételek vonatkoznak, mint a portugál állampolgárok nyilvántartásba vételére, feltéve, hogy az adott személy származási országa azonos jogokat biztosít a portugál állampolgárok számára.

Azoknak a más uniós tagállamból származó, állandó jelleggel letelepedni kívánó ügyvédeknek, akik származási országukban megszerzett szakmai képesítésükkel szeretnék Portugáliában praktizálni, nyilvántartásba kell vetetniük magukat a portugál Ügyvédi Kamaránál. Ilyen esetekben kizárólag a portugál Ügyvédi Kamara által nyilvántartásba vett ügyvéd felügyelete mellett léphetnek fel bíróság előtt jogi képviselőként. Amennyiben a portugáliai ügyvédekkel teljesen azonos jogok és kötelezettségek mellett kívánunk praktizálni, nyilvántartásba kell vetetniük magukat az Ügyvédi Kamaránál, továbbá írás- és szóbeli vizsgát kell tenniük portugál nyelven.

A portugál Ügyvédi Kamara olyan közjogi szervezet, amely az ügyvédi hivatást a Kamara alapszabálya szerint gyakorló szakembereket képviseli. Feladata, hogy biztosítsa az igazságszolgáltatáshoz való hozzáférést, a szakmai tevékenység végzésére vonatkozó szabályokat alkotson, valamint hogy – az erre hatáskörrel rendelkező egyetlen szervként – fegyelmi eljárást folytasson le az ügyvédekkel, illetve ügyvédgyakornokokkal szemben. A Kamara emellett védi a szakma társadalomban betöltött szerepét, méltóságát és tekintélyét, továbbá elősegíti az ismeretszerzést és a jogalkalmazást.

További információk a következő weboldalon található: <https://portal.oa.pt/>

Jogtanácsosok (Consultores jurídicos)

A portugál jogrendszer nem tesz különbséget az ügyvédi és a jogtanácsosi hivatás között.

Jogi ügyvivők (Solicitadores)

A jogi ügyvivők független szakemberek, akik jogi tanácsadást és jogi képviseletet biztosítanak ügyfelek számára a bíróságon, az alapszabályuk és eljárási jogszabályaik által megszabott korlátokon belül. A feleket bíróság előtt képviselhetik, amennyiben az ügyvéd (*advogado*) általi jogi képviselet nem kötelező. A jogi ügyvivők emellett az állampolgárok és vállalkozások bíróságon kívüli jogi képviseletét is elláthatják, például az adóhatóság, közjegyzői iroda, nyilvántartóhivatal és közigazgatási szervek előtt.

E szakma gyakorlása az alábbi feltételekhez kötött:

a jogi ügyvivőnek hivatalosan elismert jogi diplomával kell rendelkeznie, és nem lehet az Ügyvédi Kamara tagja, vagy hivatalosan elismert jogi ügyvivői diplomával kell rendelkeznie. A más uniós tagállambeli külföldi állampolgároknak rendelkezniük kell a szakmának a származási országukban történő gyakorlásához jogszabály által előírt tudományos fokozattal és szakmai képesítéssel;

12–18 hónapos szakmai gyakorlatot kell teljesíteniük;

be kell szerezniük a megfelelő igazolást a szakmai gyakorlatért felelős személytől és a gyakorlati központoktól a szakmai gyakorlat alatti tevékenységről, valamint le kell tenniük a vonatkozó jogszabályok szerint összeállított országos vizsgát.

A más uniós tagállamból vagy az Európai Gazdasági Térségből származó szakembereket a Jogi Ügyvivők Kollégiuma (*Colégio dos Solicitadores*) nyilvántartásba veszi a 2009. március 4-i, módosított 9/2009. sz. törvénynek megfelelően.

A Jogi Ügyvivők és Végrehajtók Kamarája (*Ordem dos Solicitadores e dos Agentes de Execução – OSAE*) az e jogi szakmákat képviselő köztestület. Hatásköre többek között az alábbiakra terjed ki: a fegyelmi jogkör gyakorlása a tagok felett, valamint a hatásköréhez kapcsolódó jogszabály-tervezetek véleményezése.

További információ: <http://www.osae.pt/>

Végrehajtók (*Agentes de execução*)

A végrehajtók olyan szakemberek, akik országos hatáskörükben eljárva polgári jogi jogérvényesítés keretében végrehajtási tevékenységeket végeznek. Független és pártatlan szakemberek, egyik felet sem képviselik, feladatuk, hogy foganatosítsák a végrehajtáshoz kapcsolódó összes előírást, így többek között a lefoglalásokat, valamint kézbesítsék az okiratokat, átadják az értesítéseket és értékesítsék a lefoglalt vagyontárgyakat. Meghatározott esetekben a végrehajtói feladatokat bírósági tisztviselő is elláthatja.

A végrehajtót a végrehajtást kérő fél vagy a bíróság jelöli ki.

A végrehajtói hivatás kizárólag olyan jogi ügyvivői végzettséggel vagy jogi diplomával rendelkező személyek előtt áll nyitva, akik:

portugál állampolgárok;

nem vonatkoznak rájuk a Jogi Ügyvivők és Végrehajtók Kamarája vagy az Ügyvédi Kamara alapszabályában foglalt korlátozások;

nevük – az elmúlt tíz évben – nem került fel a hivatalos adólistára;

sikeresen teljesítették a végrehajtói gyakorlatot;

miután több, mint három évig dolgoztak végrehajtóként, leteszik a jogi előadói szakvizsgát, és kedvező véleményt kapnak a Bírósági Alkalmazottak Bizottságától (*Comissão para o Acompanhamento dos Auxiliares de Justiça – CAAJ*);

a gyakornoki idő sikeres teljesítését követő három éven belül felvételt nyernek a megfelelő szakmai szervezetbe;

rendelkeznek a közgyűlés által jóváhagyott szabályzatban minimumkövetelményként előírt informatikai struktúrával és eszközökkel.

A szakma szabályozása a Jogi Ügyvivők és Végrehajtók Kamarájának, valamint a Végrehajtók Szakmai Testületének (*Colégio de Especialidade dos Agentes de Execução*) hatáskörébe tartozik.

A végrehajtók felügyeletét, valamint a végrehajtókkal kapcsolatos fegyelmi jogkörök gyakorlását a Jogi Ügyvivők és Végrehajtók Kamarájától függetlenül működő CAAJ látja el.

További információk a következő weboldalakon érhetők el: <http://www.osae.pt/> és <https://caaj.justica.gov.pt/>

Közjegyzők (*Notários*)

A közjegyzők bizonyos jogi keretek között egyes feladatok ellátására felhatalmazott szakemberek. Mind nemzeti, mind nemzetközi szinten fontos szerepet játszanak a kereskedelemben.

A közjegyzők hatásköre az alábbiakra terjed ki:

magánszerződések megszővegezése és tanácsadás a felekkel szembeni pártatlanság követelményének tiszteletben tartásával; hivatalos okiratok szerkesztése, felelősséget vállalva az adott okirat jogszerűségéért, valamint a közjegyző által nyújtott tanácsért; a felek tájékoztatása a majdan rájuk háruló kötelezettségek hatásairól és következményeiről (a közjegyzők kötelesek ezt megtenni);

a jelenlétükben létrejött jogügyletek végrehajtása. Az okirat közvetlenül nyilvántartásba vehető, vagy amennyiben a felek egyike nem teljesíti vállalt kötelezettségeit, az okirat bírói beavatkozás nélkül végrehajtható;

eljárás közvetítőként – részrehajlás nélkül és a jogszabályok teljes körű tiszteletben tartása mellett – annak érdekében, hogy a felek kölcsönösen elfogadható egyezsége jussanak;

a hagyatéki leltározási eljárásokra vonatkozó dokumentumok elkészítése és azok feltételeinek kidolgozása, kivéve azokat a kérdéseket, amelyekről az ügy jellege, jogi vagy ténybeli összetettsége miatt nem kell döntenie a hagyatéki leltár felvétele során; az ilyen kérdésekről annak a kerületi bíróságnak (*tribunal de comarca*) kell döntenie, amely az eljárás helye szerinti közjegyzői hivatal tekintetében joghatósággal rendelkezik (a 2013. március 5-i 2/2013. sz. törvény, amely jóváhagyta a hagyatéki leltározási eljárás jogi keretét, felruházta a közjegyzőket e hatáskörrel, és ezáltal megosztott hatásköri rendszert hozott létre).

A közjegyzői szakma reformja, valamint a terület ebből adódó privatizációja a közjegyzőket kettős szerepkörrel ruházta fel: egyfelől hivatalos személyek, egyben szabad foglalkozású jogi szakemberek is, akik már nem tagjai a köztisztviselői karnak.

A közjegyzők mint hivatalos személyek a portugál Igazságügyi Minisztérium felügyelete alá tartoznak, amely az ő vonatkozásukban szabályozói és fegyelmi hatáskörrel egyaránt rendelkezik. Tekintettel a szakma új, szabad foglalkozású jogállására, 2006 óta a Közjegyzői Kamara szabályozza a közjegyzők tevékenységét az Igazságügyi Minisztériummal együttműködve, biztosítva, hogy a közjegyzők betartsák az rájuk kötelezően vonatkozó etikai kódexet, garantálva továbbá a közérdek érvényesítését, ahogyan ez a kötelezettség őket terheli; ez nem érinti a Minisztérium beavatkozási jogkörét, amelyet a szakma jellegére tekintettel törvény biztosít számára.

További információ: <http://www.notarios.pt/OrdemNotarios/pt>

Hivatalvezetők (*Conservadores*)

A hivatalvezetők az ingatlanokkal, nyilvántartásba vételi kötelezettség hatálya alá tartozó ingó vagyonnal, gazdasági tevékenységekkel, illetve az emberek életében előforduló eseményekkel kapcsolatos jogcselekmények és jogi tények nyilvántartásáért és közzétételéért felelős köztisztviselők. Szerepük alapvetően a fentiek és a kapcsolódó dokumentumok jogi ellenőrzésére, valamint annak biztosítására irányul, hogy a bejelentendő tényeket igazoló dokumentumokban foglalt jogok pontosan meg legyenek határozva, és megfeleljenek a jogszabályban előírt nyilvántartási rendnek; ezen információk közzétételéért is felelősek, és eldönthetik, hogy a jogi dokumentumot vagy tényt bejegyzik-e a nyilvántartásba.

Feladatkörüktől függően a hivatalvezetők alábbi kategóriái különböztethetők meg:

Anyakönyvvezetők (*conservadores do registo civil*) – a természetes személyek életével kapcsolatos események és tények rögzítésével és közzétételével összefüggő feladatokat látnak el. Hatáskörük kiterjed az olyan cselekmények nyilvántartásba vételére, mint a születés, házasságkötés, halál, örökbefogadás, valamint anyasági/apasági nyilatkozat, illetve anyaság/apaság megállapítása; olyan eljárások megszervezésére, mint például a házasság közös megegyezéssel történő felbontására és a közös megegyezéses különválásra irányuló eljárás; valamint tanúsítványok és a nyilvántartásba vett okiratok másolatainak kiállítása.

Földhivatal-vezetők (*conservadores do registo predial*) – feladatuk a földterületek és ingatlanok jogállására vonatkozó információk közzététele az ingatlanforgalom jogbiztonságának biztosítása érdekében.

Gépjárműnyilvántartás-vezetők (*conservadores do registo de veículos*) – feladatuk a nyilvántartásba vételi kötelezettség hatálya alá tartozó ingó vagyontárgyakhoz (gépjárművekhez, hajókhoz és repülőgépekhez) kapcsolódó jogok közzététele, valamint a gépjárművek és pótkocsik jogállásának közzététele az ügyletek jogbiztonságának biztosítása érdekében.

Cégnyilvántartás-vezetők (*conservadores do registo comercial*) – feladatuk az egyéni vállalkozók, gazdasági társaságok, kereskedelmi formában működő polgári jogi társaságok és korlátozott felelősségű egyéni cégek, valamint a cégnyilvántartásba vételi kötelezettség hatálya alá tartozó egyéb jogalanyok jogállásának közzététele az ügyletek jogbiztonságának biztosítása érdekében.

A szakma gyakorlásához egy portugál egyetemen szerzett jogi diploma vagy azzal egyenértékű tudományos fokozat szükséges. A pályázóknak alkalmassági vizsgát kell tenniük, és részt kell venniük egy hat hónapos posztgraduális kurzuson, amely a hivatalvezetők számára szükséges jogi és a nyilvántartással kapcsolatos témákra összpontosít. Ezt követően egyéves szakmai gyakorlaton vesznek részt, amelyet nyilvános versenyvizsga követ. A pályázókat e folyamat minden szakaszában értékelik, és a pályázó kizárható, ha valamelyik szakaszban nem felel meg. Az eljárás utolsó fordulójában a jelöltek a Hivatalvezetők és Közjegyzők Intézete (*Instituto dos Registos e do Notariado*) által szervezett nyilvános versenyvizsgán méretetnek meg. A Hivatalvezetők és Közjegyzők Intézetének feladata a nyilvántartó hivatalok tevékenységének irányítása, koordinálása, támogatása, értékelése és felügyelete.

További információ: <https://irn.justica.gov.pt/>

Bírósági tisztviselők (*Oficiais de Justiça*)

A bírósági tisztviselők az igazságügyi tisztviselők (*funcionário de justiça*) kategóriájába tartoznak, akik eljárási segítséget nyújtanak a bíróságon vagy az ügyészségen. Az igazságügyi tisztviselők fogalmába azonban emellett még az informatikai technikusok, az adminisztratív, műszaki, kisegítő és karbantartó személyzet is beletartozik.

A bírósági tisztviselői szakma gyakorlása pályakezdőként a bírósági kisegítő titkári (*escrivão auxiliar*) állással, illetve az ügyészségi szervezetben betöltött kisegítő jogi referensi (*técnico de justiça auxiliar*) pozíció betöltésével kezdődik. A pálya azok számára nyitott, akik szakmai képzésen vettek részt, és akiket felvételi eljárás keretében jóváhagytak.

Az igazságügyi tisztviselőkre az 1999. augusztus 26-i 343/1999. sz. módosított törvényerejű rendelet (*Estatuto dos Funcionários de Justiça*) vonatkozik. Az igazságügyi tisztviselők fontos szerepet játszanak a nemzetközi igazságügyi együttműködésben, különösen az európai irányelvek és rendeletek végrehajtása tekintetében.

Az igazságügyi tisztviselők kinevezése, irányítása és igazgatása a portugál Igazságügyi Minisztérium szerveként működő Igazságszolgáltatási Főigazgatóság (*Direção-Geral da Administração da Justiça*) hatáskörébe tartozik.

A bírósági tisztviselők szakmai értékelését a Bírósági Tisztviselők Tanácsa (*Conselho dos Oficiais de Justiça*) végzi, és ugyancsak e szerv gyakorolja felettük a fegyelmi jogkört.

További információk a következő weboldalon találhatóak: <https://dgaj.justica.gov.pt/>

Közvetítők (*Mediadores*)

A 2013. április 19-i 29/2013. számú törvény 2. cikkének b) pontja értelmében a közvetítő olyan „[...] pártatlan és független harmadik személy, aki anélkül, hogy a közvetítésben részt vevő feleket bármilyen lépésre kötelezné, segítséget nyújt abban, hogy a jogvita tárgyát képező kérdésben létrejöjjen közöttük a végső megállapodás”. Ez a törvény a Portugáliában dolgozó közvetítők jogállását is védi, és rendelkezéseket állapít meg az egyes állami közvetítői szolgálatok listájára való felvételükre vonatkozóan; erre kiválasztási eljárás útján kerül sor, amelyet a 2010. május 25-i 282/2010 végrehajtási rendelet (*Portaria*) szabályoz.

A közvetítők különösen fontos feladatot látnak el, hiszen azáltal, hogy közreműködésükkel az érdekelt felek megállapodásra jutnak, hozzájárulnak a társadalmi béke fenntartásához és – bizonyos esetekben – helyreállításához. Portugáliában szakosodott közvetítők foglalkoznak a családjogi, munkaügyi és büntetőügyekkel. Ugyan a közvetítés területén nem működnek nem kormányzati szervezetek, egyes magánegyesületek nyújtanak közvetítői szolgáltatásokat, illetve foglalkoznak a közvetítők képzésével.

A közvetítőknek nincs országos etikai kódexe, de a közvetítésről szóló fent említett törvény tartalmaz egy fejezetet a közvetítők jogairól és kötelezettségeiről, akiknek a közvetítők európai magatartási kódexében meghatározott elveknek megfelelően kell eljárniuk, amely a képzés részét képezi.

A közvetítők magatartását állami közvetítői szolgálat ellenőrzi, amely három részre tagolódik; az egyes részek a polgári, munkaügyi és büntetőügyekkel foglalkoznak. A közvetítői szolgáltatás mindegyik részét egy hatóság irányítja, ez az irányítás szerepel az adott hatóság alapszabályában.

Portugáliában a közvetítők nem részesülnek állami szerv által nyújtott képzésben; ehelyett a képzést az Igazságpolitikai Főigazgatóság (*Direção Geral da Política de Justiça*, DGPJ) által a 2013. november 27-i 345/2013. sz. végrehajtási rendelettel összhangban tanúsított magánszervezetek tartják meg számukra, különös hangsúlyt fektetve a minőségi keret betartására.

A DGPJ az alternatív vitarendezési hivatalán (GRAL) keresztül irányítja az állami közvetítői szolgáltatásokat. Bár nem nyújt tájékoztatást arról, hogyan kell közvetítőt találni, a DGPJ vezetői a közvetítők jegyzékét, és a közvetítők a 2010. május 25-i 282/2010. sz. végrehajtási rendelettel jóváhagyott szabályok szerinti kiválasztási eljárásban való részvétellel kerülhetnek fel ezekre a jegyzékekre.

További információk a következő weboldalon találhatóak: <http://www.dgpj.mj.pt/>

Fizetéseképtelenségi szakértők (*Administradores Judiciais*)

A fizetéseképtelenségi szakértők feladata a különleges behajtási eljárás (*processo especial de revitalização*) részét képező cselekmények felügyelete és koordinálása; fizetéseképtelenségi eljárás keretében kezelik vagy felszámolják a fizetéseképtelenségi eljárás alá vont vagyont, és ellátják az alapszabály vagy a jogszabályok által rájuk ruházott valamennyi feladatot. Az eljárás során elvégzendő feladatok függvényében fizetéseképtelenségi szakértőt, felszámolót vagy vagyonkezelőt neveznek ki.

A fizetéseképtelenségi szakértők feladatkörét a 2013. február 26-i 22/2013. számú törvény szabályozza.

A fizetéseképtelenségi szakértőknek az alábbi követelményeknek kell megfelelniük:

szakirányú felsőfokú végzettség és megfelelő szakmai tapasztalat;

6 hónapos szakmai – kifejezetten fizetéseképtelenségi szakértői – gyakorlat teljesítése;

kifejezetten a szakmai gyakorlat során szerzett ismereteket felmérő felvételi vizsga sikeres letétele;

szakmai feladatai tekintetében személyével összefüggésben nem állhat fenn összeférhetlenségi ok;

alkalmasság a fizetéseképtelenségi szakértői feladatkör ellátására.

A fizetéseképtelenségi szakértők felvételi eljárásának lebonyolítása, valamint tevékenységük ellenőrzése a Bírósági Alkalmazottak Bizottsága (*Comissão para o Acompanhamento dos Auxiliares da Justiça* – CAAJ) hatáskörébe tartozik.

További információ: <https://caaj.justica.gov.pt/>

Iparjogvédelmi tisztviselő (*Agente Oficial da Propriedade Industrial*)

Az iparjogvédelmi tisztviselők az iparjog területén jártas szakemberek, akikről a vállalatok és a magánszemélyek segítséget kérhetnek ezen a területen meglévő jogaik és érdekeik védelmében.

Az iparjogvédelmi tisztviselők olyan, a Nemzeti Iparjogvédelmi Intézet (*Instituto Nacional da Propriedade Industrial*) által elismert hivatalos tisztségviselők, akik ügyfeleik nevében és érdekében – meghatalmazás nélkül – iparjogvédelemmel kapcsolatos ügyekben járnak el.

Portugáliában e tevékenység gyakorlását az 1995. január 24-i 15/95. sz. (módosított) törvényerejű rendelet és a 2013. július 25-i 239/2013. sz. végrehajtási rendelet szabályozza.

További információk a következő weboldalon találhatóak: <https://inpi.justica.gov.pt/>

Ingyenes (*pro bono*) jogi szolgáltatásokat nyújtó szervezetek

A portugál Igazságügyi Minisztérium – az Ügyvédi Kamarával és a helyi hatóságokkal együttműködve – Portugália egész területén biztosítja olyan jogi tanácsadó irodák (*Gabinetes de Consulta Jurídica*) működését, ahol jogi szakértők térítésmentesen adnak jogi tanácsot az állampolgároknak. Ezeknek az irodáknak a listája az elérhetőségi adataikkal együtt megtalálható az interneten, többek között az Igazságpolitikai Főigazgatóság honlapján ([weboldal](#)).
Utolsó frissítés: 25/01/2023

E lap nemzeti nyelvű változatát az adott tagállam tartja fenn. Az Európai Bizottság szolgálata készíti el a fordításokat a többi nyelvre. Előfordulhat, hogy az eredeti dokumentumon az illetékes tagállami hatóság által végzett változtatásokat a fordítások még nem tükrözik. Az Európai Bizottság nem vállal semmifajta felelősséget az e dokumentumban szereplő vagy abban hivatkozott információk vagy adatok tekintetében. Az ezen oldalért felelős tagállam szerzői jogi szabályait a Jogi nyilatkozatban tekintheti meg.

A különböző jogi szakmák - Románia

Ezen az oldalon a romániai jogi szakmák áttekintése található.

Jogi szakmák – bevezető

Romániában a következő jogi szakmák léteznek:

[Ügyészek](#)

[bírák](#)

[Ügyvédek](#)

[jogtanácsosok](#)

[közjegyzők](#)

[bíróági végrehajtók](#)

[bíróági titkárok](#)

[fogalmazók](#)

[helyettes bírák](#)

Ügyészek

Szervezet

A román ügyészség a következőket foglalja magában:

a fellebbviteli bíróságok, törvényszékek, gyermek- és családjogi bíróságok, valamint a kerületi bíróságok mellett működő ügyészségek; katonai bíróságok mellett működő ügyészségek.

A legfőbb szerv a Legfelsőbb Semmitő- és Ítélszék mellett működő Ügyészség, beleértve annak szakosodott osztályait is (a Nemzeti Korruptióellenes Igazgatóságot (DNA) és a Szervezett Bűnözés és Terrorizmus Elleni Küzdelem Igazgatóságát (DIICOT))

Első szint: a kerületi bíróságok mellett működő ügyészségek (176)

Második szint: a törvényszékek és a Gyermek- és Családjogi Bíróság mellett működő ügyészségek (számuk 42, illetve 1)

Harmadik szint: a fellebbviteli bíróságok mellett működő ügyészségek (15).

Az igazságszolgáltatási rendszeren belül az ügyészi szakma szabályozásáért felelős központi szerv a [Legfelsőbb Bírói Tanács](#). A bírák és ügyészek szakmai alap- és továbbképzését az [Országos Bírói Intézet](#) biztosítja, amely a Legfelsőbb Bírói Tanács koordinálása alatt álló, jogi személyiséggel rendelkező közjogi szerv. Az ügyészség ügyészségi hivatalokban dolgozó ügyészeket keresztül látja el feladatait. Ügyészségi hivatal a szakmai etikai bíróságok kivételével valamennyi bíróság mellett működik.

A fellebbviteli bíróságok, törvényszékek, gyermek- és családjogi bíróságok mellett működő ügyészségek közreműködésével lefolytatott büntetőeljárások.

Az ügyészségek intézményi hierarchiája a következő:

A legmagasabb szintű szerv a Legfelsőbb Semmitő- és Ítélszék mellett működő Ügyészség (Legfőbb Ügyészség), amelynek élén Románia legfőbb ügyésze áll. Ez a szerv koordinálja a 15 fellebbviteli bíróság mellett működő ügyészség tevékenységét.

A fellebbviteli bíróságok mellett működő ügyészségek koordinálják a 43 törvényszék (beleértve a gyermek- és családjogi ügyekkel foglalkozó különbírói bíróságot is) mellett működő ügyészség tevékenységét. Mindegyiküket vezető ügyész irányítja.

A bíróságok mellett működő ügyészségek koordinálják a 176 működő kerületi bírósághoz tartozó ügyészség tevékenységét, amelyek élén minden esetben az első számú vezető ügyész áll.

A 176 működő kerületi bírósághoz tartozó ügyészség – élükön az első számú vezető ügyészekkel – alkotja a hierarchia első (legalacsonyabb) szintjét.

A Legfelsőbb Semmitő- és Ítélszék mellett működő Főügyészségen belül két külön szakosodott osztály működik. Ezek a következők:

A korruptió kivizsgálásáért és büntetőeljárás alá vonásáért felelős Nemzeti Korruptióellenes Igazgatóság (DNA). Élén egy főügyész áll.

A Szervezett Bűnözés és Terrorizmus Elleni Küzdelem Igazgatósága (DIICOT), amely a szervezett bűnözéssel és a terrorizmussal kapcsolatos nyomozásért és a bűncselekmények büntetőeljárás alá vonásáért felelős. Élén egy főügyész áll, aki Románia legfőbb ügyészeinek koordinálása alatt működik.

A katonai bíróságok mellett működő ügyészségek által lefolytatott büntetőeljárások

A katonai személyzet által elkövetett bűncselekményekkel kapcsolatos büntetőeljárásokat katonai ügyészségek folytatják le, amelyek a katonai szervezetek jogállásával rendelkeznek. Ezek a katonai törvényszékek, a Bukaresti Katonai Bíróság vagy a Bukaresti Katonai Fellebbviteli Bíróság mellett működnek.

Az ügyészek funkcionális hierarchiája

Az ügyészek a jogszerűség, a pártatlanság és a hierarchikus ellenőrzés elvével összhangban járnak el.

A törvénynek megfelelően működnek, tiszteletben tartják és védik az emberi méltóságot, és védik az egyének jogait.

Az egyes ügyészségeken dolgozó ügyészek az adott ügyészség vezetőjének beosztottjai, a vezető ügyész pedig a hierarchiában felette álló ügyészség vezetőjének van alárendelve.

A Legfelsőbb Semmitő- és Ítélszék mellett működő Főügyészség legfőbb ügyésze, a Nemzeti Korruptióellenes Igazgatóságot vezető főügyész és a fellebbviteli bíróság mellett működő ügyészség vezető ügyésze közvetlenül vagy kijelölt ügyészeket keresztül gyakorolhatja az ellenőrzést a felügyelete alá tartozó ügyészek felett.

Az ügyészek szerepe és feladatai

Romániában az ügyészeknek két kategóriája van:

a polgári személyek által elkövetett bűncselekmények kivizsgálásáért és büntetőeljárás alá vonásáért felelős polgári ügyészek;

a főként katonai személyzet által elkövetett bűncselekmények kivizsgálásáért és büntetőeljárás alá vonásáért felelős katonai ügyészek.

Az országban működő ügyészek kategóriái a következők:

Románia legfőbb ügyésze (a Legfelsőbb Semmitő- és Ítélszék mellett működő Főügyészség vezetője);

Főügyész (a DNA és a DIICOT vezetője);

vezető ügyészek (a fellebbviteli bíróságok mellett működő ügyészségek vezetői);

első számú vezető ügyészek (a törvényszékek és kerületi bíróságok mellett működő ügyészségek vezetői);

részlegvezetők (az ügyészség belső részlegeinek vezetői);
osztályvezetők (az ügyészségek belső osztályainak vezetői);
hivatalvezetők (az ügyészségek belső hivatalainak vezetői);
ügyészek.

Amennyiben szükséges, az igazságügyi miniszter – hivatalból vagy a Legfelsőbb Bírói Tanács kérésére – a Románia főügyésze, a DNA főügyésze vagy maga a miniszter által kijelölt ügyészeken keresztül ellenőrzést gyakorolhat az ügyészek felett a következők ellenőrzése érdekében:

az ügyészek vezetőinek hatékonysága;

az ügyészek teljesítménye és feladatainak ellátása; valamint

az ügyészeknek a polgárokkal és az ügyészségi tevékenységekben részt vevő más személyekkel fenntartott szakmai kapcsolatainak minősége.

Sem az ügyészek által a büntetőeljárások során meghozható intézkedések körét, sem a kapcsolódó határozatokat nem ellenőrzik.

Az igazságügyi miniszter felkérheti Románia legfőbb ügyészét vagy adott esetben a DNA főügyészét, hogy számoljon be az ügyészségek tevékenységéről, és utasításokat adhat a bűnmegelőzés és a bűnözés elleni hatékony küzdelem érdekében meghozandó intézkedésekkel kapcsolatban.

A Legfelsőbb Semmitő- és Ítélszék mellett működő Ügyészség éves tevékenységi jelentéseket nyújt be a Legfelsőbb Bírói Tanácsnak és az igazságügyi miniszternek, akik pedig benyújtják a jelentéssel kapcsolatos következtetéseiket a román parlamentnek.

Bírák

Szervezet

Az igazságszolgáltatási rendszeren belül a bírói szakma szabályozásáért felelős központi szerv a Legfelsőbb Bírói Tanács. A bírák és ügyészek szakmai alap- és továbbképzését az [Országos Bírói Intézet](#) biztosítja, amely a Legfelsőbb Bírói Tanács koordinálása alatt áll, jogi személyiséggel rendelkező közjogi szerv.

A bírák szerepe és feladatai

A romániai bírák a következő ügytípusokra szakosodtak:

polgári és polgári végrehajtási ügyek;

büntető- és büntetőítélet végrehajtásával kapcsolatos ügyek;

kereskedelmi ügyek (csődbírók);

család- és gyermekjogi ügyek;

közigazgatási és adózási/pénzügyi ügyek;

munkaügyi jogviták és társadalombiztosítással kapcsolatos ügyek;

alkotmányjogi ügyek;

katonai ügyek.

A jogi szakmák szervezete: ügyvédek

Ügyvédek

Az ügyvédi hivatásért felelős központi szerv a [Román Ügyvédi Kamarák Országos Szövetsége \(UNBR\)](#), amely a Romániában működő valamennyi ügyvédi kamarát tömörítő közérdekű jogi személy. Biztosítja a védelemhez való jog megfelelő gyakorlását, a szakmai hozzáértést és a fegyelmet, valamint az uniós tagállamok ügyvédei méltóságának és becsületének védelmét. Romániában valamennyi ügyvédi kamara tagja az UNBR-nek.

Jogi adatbázisok

A román ügyvédekre vonatkozó információk a [Román Ügyvédi Kamarák Országos Szövetsége](#) honlapján található.

Ingyenes-e az adatbázishoz való hozzáférés?

Igen

Jogtanácsosok

A törvény értelmében a jogtanácsosok ágazatonként vagy tevékenységi területenként és szakmai érdekeik szerint megyei szintű egyesületeket, vagy adott esetben országos egyesületeket hozhatnak létre, az egyesületekről és alapítványokról szóló törvényre figyelemmel. Az e törvény alapján létrehozott szakmai szervezetek egyike a [Román Jogtanácsosi Kamara \(OCJR\)](#). A Román Jogtanácsosi Kamara az összes megyében működő jogtanácsosi egyesületeket tömöríti. A jogtanácsosok más szakmai szövetségeket is létrehozhatnak. A jogtanácsosok megyei jegyzékei az OCJR tagszervezeteinek honlapján érhetők el. (a linkek elérhetők az OCJR honlapján)

Közjegyzők

Szervezet

A jogszabályok értelmében a román Igazságügyi Minisztérium a közjegyzői szolgáltatások nyújtásával az [Országos Közjegyzői Szövetséget \(UNNP\)](#) bízta meg. Az UNNP a közjegyzőket képviselő szakmai szervezet, amely felelős a szakma szervezéséért, védi tagjainak érdekeit és a szakma tekintélyét.

Valamennyi közjegyző tagja az Országos Közjegyzői Szövetségnek. A közjegyzők 15 közjegyzői kamarába szerveződtek, amelyek egy-egy fellebbviteli bíróság mellett működnek.

A közjegyzők szerepe és feladatai

Romániában a közjegyzők a következő jogi szolgáltatásokat nyújtják:

a törvényes és végrendeleti örökléshez szükséges dokumentumok elkészítése;

szerveződések (adásvételi szerveződések, csereszerveződések, tartási szerveződések, adományozási szerveződések, jelzálogszerveződések, zálogszerveződések,

lízingszerveződések, bérleti szerveződések) megkötése és egyéb jogi aktusok (a különböző intézmények által a vagyonezeseiktől kért garanciák) létrehozása;

társaságok alapító okiratának, egyesületek és alapítványok alapszabályának kidolgozása;

dokumentumok hitelesítése;

aláírások, aláírásminták és pecsétek tanúsítása;

a törvény által előírt egyéb szolgáltatások.

Egyéb jogász hivatások

Bírósági végrehajtók

A Román Végrehajtók Nemzeti Szövetsége (UNEJ) jogi személyiséggel rendelkező szakmai testület, amelybe valamennyi végrehajtó beletartozik. Az UNEJ felel a szakma tekintélyének és rangjának megőrzéséért; fő feladata tagjai szakmai érdekeinek képviselése és védelme. A végrehajtók 15 kamarába szerveződtek, amelyek mindegyike az illetékes fellebbviteli bíróság mellett működik.

Az [UNEJ honlapja](#) tartalmazza a végrehajtók jegyzékét,

Bírósági titkárok

Az igazságszolgáltatási rendszeren belül a bírósági titkárok szabályozásáért felelős központi szerv a [Legfelsőbb Bírói Tanács](#).

A Bírósági Titkárok Továbbképző Intézete (SNG) jogi személyiséggel rendelkező közjogi szervezet, amelyet a Legfelsőbb Bírói Tanács koordinál, és amelynek feladata a bírósági titkárok alap- és továbbképzése.

A román igazságszolgáltatási rendszer több kategóriába sorolja a bírósági titkárokat:

- a meghallgatásért felelős bírósági titkárok;
- a statisztikáért felelős bírósági titkárok;
- a kutatással foglalkozó bírósági titkárok;
- informatikai bírósági titkárok;
- levéltári bírósági titkárok;
- nyilvántartó bírósági titkárok.

További információk e szakmával kapcsolatban ebben [adokumentumban](#) (354 Kb) olvashatók.

Fogalmazók

A fogalmazók az elsőfokú munkaügyi és társadalombiztosítási jogvitákban eljáró bírói tanács tagjai.

Tanácsadói szavazati joggal részt vesznek a tanácskozásokon, aláírják az ítéleteket, véleményüket rögzítik az ítéletben, különvéleményüket pedig megindokolják. Amennyiben a bírói tanácsban fogalmazók is részt vesznek, az elnök megbízhatja egyiküket az ítélet szerkesztésével.

A fogalmazókat az Igazságügyi Minisztérium jelöli, és a Gazdasági és Szociális Tanács javasolja öt éves időtartamra; legalább ennyi idő gyakorlattal már rendelkezniük kell, és meg kell felelniük a törvényben meghatározott valamennyi feltételnek.

Hivatali idejük alatt a fogalmazók nem mozdíthatók el, csak a törvénynek vannak alárendelve, leteszik a törvényben meghatározott bírói esküt, és a bírákra és ügyészekre vonatkozó kötelezettségekre, tilalmakra, összeférhetlenségekre, kivételekre, fegyelmi szankciókra és felmentési okokra vonatkozó jogi rendelkezések alkalmazandók rájuk.

A fogalmazói álláshelyek számát és azok bíróságokhoz való hozzárendelését – a munka nagyságától függően – igazságügyi minisztériumi rendelet határozza meg.

A fogalmazók Igazságügyi Minisztérium általi jelölésére vonatkozó feltételeket, a Gazdasági és Szociális Tanács kiválasztási és javaslattevési eljárását, valamint a fogalmazók megbízásának, beosztásának és áthelyezésének feltételeit kormányhatározat állapítja meg.

Helyettes bírák

A Legfelsőbb Semmitő- és Ítélszéken működik egy, az Ítélszék tárgyalásain részt vevő helyettes bírákból álló csapat.

A helyettes bírák feladatai közé tartoznak a következők:

annak biztosítása, hogy a meghallgatásért felelős bírósági titkárok és a levéltári bírósági titkárok minden szükséges lépést megtegyenek a tárgyalások zökkenőmentes lebonyolításához, ennek kapcsán segíti a meghallgatásért felelős bírósági titkárok munkáját;

bizonyos jelentések elkészítése az eljárás során (a fellebbezés elvi elfogadhatóságáról és a semmisségi panaszról);

a felek és az ügyészség szóbeli beadványainak és a bíróság által elrendelt intézkedéseknek az iratanyagban történő rögzítése;

a jegyzőkönyvek felvétele, kivéve a tárgyalási jegyzőkönyvet;

részvétel a tanácskozásokon tanácsadói szavazati joggal;

az ítéletek megszövegezése, ahogyan ezt a bírói tanács elnöke elrendeli, a jogszabályi határidők betartása stb.

A helyettes bírák munkájának részletes ismertetését lásd a következő [dokumentumban](#) (126 Kb) .

Utolsó frissítés: 07/01/2022

E lap nemzeti nyelvű változatát az adott tagállam tartja fenn. Az Európai Bizottság szolgálata készíti el a fordításokat a többi nyelvre. Előfordulhat, hogy az eredeti dokumentumon az illetékes tagállami hatóság által végzett változtatásokat a fordítások még nem tükrözik. Az Európai Bizottság nem vállal semmifajta felelősséget az e dokumentumban szereplő vagy abban hivatkozott információk vagy adatok tekintetében. Az ezen oldalért felelős tagállam szerzői jogi szabályait a Jogi nyilatkozatban tekintheti meg.

A különböző jogi szakmák - Szlovénia

[Ez az oldal a szlovéniai jogi szakmákról nyújt áttekintést.](#)

A jogi szakmák szervezete

Jogi szakmák

A Szlovén Köztársaságban ha valaki jogi diplomával rendelkezik vagy a Bolognai rendszer első és második ciklusa szerinti jogi tanulmányokat végzett, az igazságszolgáltatás számos területén elhelyezkedhet, beleértve a bíróságokat, ügyészségeket, az állam jogi képviselőit, az ügyvédi és közjegyzői irodákat.

Ügyészek

Szervezet

A Szlovén Köztársaság Alkotmányának 135. cikke értelmében az ügyészek (državni tožilci) **büntetőügyekben vádat emelnek** és képviselik a vádat az eljárás során, **egyéb hatáskörüket pedig törvény jelöli ki**. Hatásköreikről és szervezeti felépítésükről az ügyészségről szóló törvény (Zakon o državnem tožilstvu) és a büntetőeljárásról szóló törvény (Zakon o kazenskem postopku) rendelkezik.

Szlovéniában **11 körzeti ügyészség** (okrožno državno tožilstvo) (Celje, Koper, Kranj, Krško, Ljubljana, Maribor, Murska Sobota, Nova Gorica, Novo Mesto, Ptuj, Slovenj Gradec), egy országos hatáskörű **Kiemelt Ügyek Ügyészsége** (Specializirano državno tožilstvo), és a Ljubljában székelő **Legfőbb Ügyészség** (Vrhovno državno tožilstvo Republike Slovenije) működik.

A **Kiemelt Ügyek Ügyészsége** hatáskörébe tartozik a bünszervezetben elkövetett gazdasági és egyéb bűncselekmények, terrorizmus, korrupció és minden olyan bűncselekmény üldözése, amely speciálisan képzett és szervezett ügyészségi nyomozást és vádemelést igényel. A **Legfőbb Ügyészségen belül a Speciális Felhatalmazással Rendelkező Tisztviselőkkel szembeni Nyomozásért és Vádemelésért Felelős Osztály** (Odelek za preiskovanje in pregon uradnih oseb s posebnimi pooblastili, azaz posebni oddelek vagy „különleges nyomozási osztály”) független szervezetként működik a Kiemelt Ügyek Ügyészségén belül. Az ezen a **különleges** nyomozati osztályon dolgozó ügyészek feladata a hivatásos rendőrök, rendőrségi hatáskörrel rendelkező belügyi szerveknél foglalkoztatott tisztviselők, a katonai rendőrség tisztviselői, a Belügyminisztérium hírszerzési és biztonsági szolgálatának tisztviselői, valamint a szlovén hírszerzési és nemzetbiztonsági ügynökség tisztviselői által elkövetett bűncselekmények esetében nyomozás folytatása és a vád képviselése. Továbbá iránymutatással szolgálnak az osztályon dolgozó rendőrtisztek számára.

A **Legfőbb Ügyészség** a legmagasabb szintű ügyészség az államszervezetben, amelyen belül a következő ügyészek dolgoznak:

legfőbb ügyészségi ügyészek (vrhovni državni tožilci) és felsőbb bíróságok előtt eljáró ügyészek (višji državni tožilci),

ideiglenesen vagy részmunkaidőben kirendelt ügyészek.

Szlovéniában a felsőbb bíróságok (višja sodišča) előtti fellebbezési eljárásokban a felsőbb bíróságok előtt eljáró ügyészek képviselik a vádat. Rendkívüli jogorvoslat esetében a felsőbb bíróságok előtt eljáró ügyészek képviselik az államot a Szlovén Legfelsőbb Bíróság (Vrhovno sodišče Republike Slovenije) előtt büntető-, polgári- és közigazgatási ügyekben.

A Legfőbb Ügyészség szervezeti felépítése:

három osztály (büntetőjogi (kazenski oddelek), polgári és közigazgatási (civilno-upravni oddelek), képzési és szakértői felügyeleti (oddelek za izobraževanje in strokovni nadzor), valamint

a Szakértői Információs Központ (Strokovno informacijski center), amely szakértői segítséget nyújt adózási, pénzügyi, számviteli és más területeken, továbbá gondoskodik az ügyészség működését elősegítő informatikai támogatás fejlesztéséről, egészségességéről és működtetéséről.

A közjegyzők szerepe és feladatai

Az ügyészek legfőbb feladata és kötelezettsége a vád képviselete büntetőügyekben. E területen belül a következőképp felelnek:

a bűncselekmények és az elkövetők felderítéséhez szükséges intézkedések megtétele, nyomozati szakaszban a rendőrség munkájának – melyet az szervezetenként önállóan végez – irányítása, nyomozás elrendelése,

vádemelés és az eljáró bíróság előtt a vád képviselete, és

nem jogerős ítéletek elleni fellebbezés, és rendkívüli jogorvoslati kérelmek benyújtása jogerőre emelkedett ítéletek ellen (az elsőfokú bíróság határozatával szembeni fellebbezést az elsőfokon eljáró ügyész nyújtja be, a rendkívüli jogorvoslat iránti kérelmet pedig a legfőbb ügyészségi ügyészek).

A jelenlegi büntető jogszabályok meghatározott feltételek esetén biztosítják az ügyésznek jogot, hogy alternatív jogorvoslati javaslattal éljen esetén bűncselekmények egyes formái esetében. E körben az ügyész az ügyet alternatív vitarendezési eljárásra utalhatja, és feltételeken felfüggeszheti a büntetőeljárást, ha a terhelt hajlandó az ügyész által előírt magatartási szabályok betartani és az ügyész utasításainak eleget tenni. Ha az egyezség létrejön, vagy a feltételes felfüggesztés eredményes, az ügyész mellőzheti a vádemelést, vagyis az ügy bíróságon kívüli elintézését nyer. Az ügyész büntetés kiszabását is javasolhatja a bíróságnak, ilyenkor a bíróság tárgyalás tartása nélkül szabja ki az egyedileg javasolt büntetést vagy intézkedést.

Ezen túlmenően a Legfőbb Ügyészség **a büntetőjog területén kívüli is ellát feladatokat**. A Legfőbb Ügyészség három osztályából a polgári és közigazgatási ügyek osztályán dolgozó ügyészek nyújtják be a fellebbezés során eljáró bíróság (pritožbeno sodišče) határozatai ellen peres, nemperes és egyéb polgári eljárások esetén **a jogszerűség védelme iránti kereseteket** (zahteva za varstvo zakonitosti). Ezen rendkívüli jogorvoslat iránti kérelem csak **a közérdek védelmében nyújtható be, amely kérdésben** csak a legfőbb ügyész dönthet. Ez alapján maguk az eljárásban részt vevő felek nem nyújthatnak be jogszerűség védelme iránti keresetet.

Bírák

Szervezet

Hivatásos bírák és ülnökök

A **bírák** a Szlovén Köztársaság Alkotmányának 125–134. cikke és az igazságügyi alkalmazottakról szóló törvény (Zakon o sodniški službi) rendelkezik. A bírák olyan köztisztviselők, akiket az Országgyűlés (Državni zbor) választ az Igazságszolgáltatási Tanács (Sodni svet) ajánlása alapján. A bírói kinevezés állandó, a megválasztáshoz szükséges életkort és egyéb feltételeket törvény határozza meg.

A bírónév választáshoz a következő általános feltételeknek kell teljesülniük:

szlovén állampolgárság és aktív szlovén nyelvtudás;

jogképesség és megfelelő általános egészségi állapot;

legalább betöltött 30. életév;

Szlovéniában megszerzett, a jogász címet használatára jogosító jogi egyetemi diploma vagy alap- és mesterképzésben szerzett jogi diploma, vagy külföldön szerzett egyenértékű jogi képzés, amelyet külföldi képzési bizonyítvány igazol csatolt véleménnyel a képzésről, vagy a képzést munkaügyi célokból elismerő, csatolt határozattal, vagy honosítási határozattal (odločba o nostrifikaciji);

jogi szakvizsga sikeres letétele;

büntetlen előélet;

nem hoztak ellene jogerős ítéletet büntetőügyben, vagy nem vádlott hivatalból indított büntetőeljárásban.

Azok a bírák, akik nyomozati vagy bírósági eljárásban alapvető emberi jogokat és szabadságokat sértő határozatot vagy ítéletet hoztak, hivatali idejük lejártát követően már nem felelnek meg a bírónév választás feltételeinek.

A bírói hivatal közzszolgálati jogviszony, amelyet az Alkotmánynak és a jogszabályoknak megfelelően kell ellátni. A bírói hivatal betöltése összeférhetetlen más állami vagy önkormányzati szervnél vagy politikai pártnál betöltött tisztség, vagy és törvényben meghatározott egyéb hivatal betöltésével illetve tevékenység gyakorlásával. A bírók nem szakosodnak külön hivatalos oktatás alapján. Az egyes bíróságok belső szervezetrendszerét határozza meg azt a területet, amelyen az adott bíró főként dolgozik. A bíróságokon belül az egyes ügyek elbírálása érdekében különböző jogterületekkel foglalkozó osztályok vannak, amelyekhez a bírák a bíróság éves munkaprogramjának megfelelően vannak beosztva. A Szlovén Köztársaság Igazságszolgáltatási Tanácsa dönt a bírák előléptetéséről és magasabb fizetési fokozatba sorolásáról. Ugyanez a Tanács él az Országgyűlés felé javaslattal az egyes bírák visszahívásáról, amennyiben az adott bíró feladatai ellátása során megsértette az Alkotmányt vagy súlyos jogszabálysértést követ el, vagy bírói hatáskörével visszaélve, szándékosan, súlyos bűncselekményt követ el. A bírói előléptetés rendje a szlovén bírósági rendszerhez illeszkedik. A bírák lehetnek: helyi bírák (okrajni sodniki), körzeti bírák (okrožni sodniki), felsőbbbírósági bírák (višji sodniki) vagy legfelsőbb bírósági bírák (vrhovni sodniki).

A bírák tagjai a Szlovén Bírói Egyesületnek, amely tagja a Bírák Nemzetközi Egyesületének. Az egyesületi tagság önkéntes.

A bírói tanácsok **hivatásos bírákat** (poklicni sodniki) és **ülnököket** (sodniki porotniki) egyaránt magukban foglalhatnak. Ha a jogszabály tanácsban történő ítélezést ír elő, és jogszabály másként nem rendelkezik, a tanács elnöki tisztjét hivatásos bíró tölti be, két ülnök pedig a tanács tagja lesz. Ha a jogszabály öttagú tanácsban történő ítélethozatalt ír elő, és jogszabály másként nem rendelkezik, a tanács elnöki tisztjét hivatásos bíró látja el, még egy hivatásos bíró és három ülnök pedig a tanács tagja lesz. Bármely, legalább 30. életévét betöltött szlovén állampolgár, akit nem ítélték el jogerősen hivatalból üldözendő bűncselekmény elkövetése miatt, aki alkalmas a bírói tisztség viselésére és jó általános egészségi állapotban van, valamint aktív szlovén nyelvismerettel rendelkezik. Az ülnökök kinevezése öt évre szól és megújítható. A felsőbb bíróság elnök bírónév nevezi ki és menti fel azon körzeti bíróságok ülnökeit, amelyek a felsőbb bíróság illetékességi területébe tartoznak.

A Szlovén Köztársaság Igazságszolgáltatási Tanácsa

A **Szlovén Köztársaság Igazságszolgáltatási Tanácsa** (Sodni svet RS) a szakmára irányadó szabályok kialakításáért felelős központi szerv.

Az **Igazságszolgáltatási Tanácsnak** 11 tagja van.

Öt tagját a Szlovén Köztársaság elnökének javaslatára az Országgyűlés választja egyetemi jogászprofesszorok, ügyvédek és jogtanácsosok közül, hat tagot pedig a teljes munkaidőben bírói tisztséget ellátó bírák által javasolt személyek közül választanak. A Tanács tagjai maguk közül választják az elnököket.

Az Igazságszolgáltatási Tanács, hatásköre alapján:

Az Igazságszolgáltatási Tanács a bíróságokra és az igazságügyi alkalmazottakra vonatkozó szabályok alapján a következő hatáskörökkel rendelkezik:

1. a bírák, valamint a bírósági elnökök és alelnökök kiválasztásával, kinevezésével és felmentésével kapcsolatban:

a Legfelsőbb Bíróság elnökének kinevezésére irányuló eljárás keretében előzetes vélemény nyújtása,

jelöltek ajánlása az Országgyűlésnek a Legfelsőbb Bíróság bíráinak kinevezésére,

a Legfelsőbb Bíróság elnökén kívül más bírósági elnökök és alelnökök kinevezése és felmentése,

a megüresedett bírói álláshelyekre pályázók kiválasztása,

javaslattétel a bírák megválasztására az Országgyűlésnek,

bírák kinevezése a megüresedett bírói tisztségekre,
a Legfelsőbb Bíróság elnökének felmentésére irányuló eljárás keretében indokolással ellátott vélemény nyújtása,
az Országgyűlés tájékoztatása egy bírót elítélő jogerős ítéletről,
javaslattétel bírák felmentésére az Országgyűlésnek,
bírói funkciók vagy bírói szolgálat megszüntetésére irányuló megállapító határozat kiállítása;
2. a bírói karral kapcsolatos egyéb személyzeti ügyek tekintetében a következőkről való döntéshozatal során:
az igazságszolgáltatási funkció összeférhetetlensége,
magasabb bírói tisztségbe való előléptetés,
gyorsabb előléptetés vezető bírónak (svetnik) vagy magasabb bírói posztra,
magasabb bírói tisztségbe való rendkívüli előléptetés,
annak megerősítése, hogy a bíró nem alkalmas bírói szolgálatra,
javaslat olyan bíró által elkövetett jogsértés orvoslására, aki úgy ítéli meg, hogy függetlensége bármilyen módon érintetté vált,
az egyesbírói álláshelyekre, tisztségekre vagy vezető bírói pozíciókba történő áthelyezés vagy kinevezés tárgyában vagy fizetési fokozatba történő besorolás tárgyában hozott határozatokkal szembeni fellebbezések,
bírák áthelyezése,
a Szlovén Köztársaság alkotmánybírósága, a Legfelsőbb Bíróság, a Felsőbíróság, a kerületi bíróságok különleges osztálya, az Igazságszolgáltatási Tanács különleges szolgálata, az Igazságügyi Képzési Központ, illetve – a nagyobb kihívást jelentő technikai feladatok ellátása érdekében – a minisztérium bírúinak kinevezése,
a bírói szolgálat alóli felmentés,
bíróági ösztöndíjak odaítélése;
3. a fegyelmi eljárások tekintetében:
fegyelmi testületek kijelölése,
a bírákkal szembeni fegyelmi eljárások megindítására vonatkozó javaslatok benyújtása,
fegyelmi büntetés végrehajtása a bíróval szemben, ha a bírói szolgálatra vonatkozó jogszabályok értelmében az előléptetés felfüggesztésére, a fizetés csökkentésére vagy egy másik bírósághoz történő áthelyezésre irányuló fegyelmi büntetéssel sújtják,
a Legfelsőbb Bíróság elnökének a bírói szolgálat alóli ideiglenes felmentéséről szóló határozat,
a Legfelsőbb Bíróság elnökének a bíró bírói szolgálatból való ideiglenes felmentését elrendelő határozata elleni fellebbezésről való döntés;
négy másik feladat:
az igazságügyi miniszter véleményének megismerését követően a bírói álláshelyekre pályázó jelöltek kiválasztásának feltételeinek, valamint a bírák hivatali tevékenységének értékeléséhez szükséges minősítés feltételeinek meghatározása,
a bírósági magatartási kódex elfogadása,
az Etikai és Integritási Bizottság (Komisija za etiko in integriteto) tagjainak kinevezése,
utasítások elfogadása a személyzeti tanácsok tagjainak megválasztására és a választások megtartására vonatkozó eljárásról,
a bírósági korrupció kockázatának és a korrupciónak való kitétség felderítésére és kezelésére vonatkozó szakpolitika jóváhagyása, és végrehajtásának nyomon követése,
előzetes vélemény készítése a bírósági egységek személyzeti létszámtervről,
az egyes bíróságokon a bírói posztok számának meghatározására irányuló eljárás keretében előzetes vélemény nyújtása,
véleménynyilvánítás a Legfelsőbb Bíróságnak a bíróságok hatékonyságáról és eredményességéről szóló éves jelentéséről, valamint a bíróságok számára javasolt pénzügyi tervről,
véleménynyilvánítás az Országgyűlés és a Minisztérium számára a bíróságokra és a bírói szolgálatra vonatkozó jogszabályokról,
a szabályok alkotmányosságának és jogszerűségének felülvizsgálatára irányuló eljárás megindításának kérelmezése, amennyiben azok sértik a bírói kar alkotmányos státuszát vagy alkotmányos jogait,
meghatározott esetekben a művelet áttekintésére irányuló, indokolással ellátott kérelmek benyújtása,
véleménynyilvánítás az őrizet elrendeléséről vagy a büntetőeljárás megindításáról.
Az Igazságszolgáltatási Tanács nyilvános szavazással és valamennyi tagjának többségi szavazatával hozza határozatait, kivéve, ha a törvény vagy az eljárási szabályzat másként rendelkezik.
Az Igazságszolgáltatási Tanács a következő esetekben tagjainak kétharmados többségével **határoz**:
bírák megválasztására vonatkozó javaslatok,
bírák kinevezése és előléptetése,
bírói elnökök és alelnökök kinevezése és felmentése,
fokozatba sorolás,
bírói álláshelyre, bírói tisztségbe vagy vezető bírói tisztségbe való áthelyezéssel vagy kinevezéssel szembeni kifogások elbírálása,
fizetési fokozatba történő besorolás elleni kifogások elbírálása,
bírák felmentésére vonatkozó javaslatok,
annak megerősítése, hogy a bíró nem alkalmas bírói szolgálatra,
a bírói tisztségekre pályázók kiválasztására vonatkozó kritériumok elfogadása,
a bírák teljesítményére vonatkozó minőségi kritériumok elfogadása,
egyéb feladatok, ha azokról jogszabály rendelkezik.
Az Igazságszolgáltatási Tanács az eljárási szabályzatában az összes tagjának kétharmados többségével egyéb ügyekben is határozhat.

Ügyvédek

A Szlovén Köztársaság Alkotmányának 137. cikke értelmében az **ügyvédi hivatás** (odvetništvo) önálló és független szakma az igazságszolgáltatási rendszeren belül, amelyet törvények szabályoznak. Az ügyvédekről szóló törvény (Zakon o odvetništvu) szerint feladataik teljesítése során az ügyvédek jogi tanácsadást végeznek, ellátják ügyfeleik képviseletét és védelmét bíróságok és állami szervek előtt, okiratokat készítenek és képviselik ügyfeleiket különböző jogviszonyaikban. Díjfizetés ellenében bíróság előtti képviseletet csak ügyvéd láthat el; bizonyos ügyekben ügyvédjelöltek is elláthatják az ügyvéd szerepét.

A következő feltételek teljesülése esetén lehet valaki ügyvéd:

szlovén állampolgárság;
alkalmasság az ügyvédi hivatás gyakorlására;

a Szlovén Köztársaságban az alább felsoroltak szerinti szakmai címet, vagy külföldön az iskolai végzettségek elismeréséről és értékeléséről szóló törvényben foglaltak szerint azzal egyenértékű végzettséget szerzett:

egyetemi végzettségű jogász,

alap- és mesterképzésben szerzett jogi diploma,

a bolognai ciklus valamely második mesterképzésében szerzett jogi diploma,

jogi szakvizsga sikeres letétele;

jogi egyetemi diplomával jogászként szerzett 4 éves szakmai tapasztalat, amelyből 1 évnek a jogi szakvizsga letétele után ügyvéd mellett vagy ügyvédi irodánál, bíróságon, ügyészségen, az állam jogi képviselőjének irodájában vagy közjegyzői irodában rendes munkaszerződéssel teljes munkaidős foglalkoztatási viszonyban kell eltöltenie;

aktív szlovén nyelvtudással rendelkezik;

képes az ügyvédi hivatás gyakorlására;

minden szükséges feltétellel és képesítéssel rendelkezik az ügyvédi hivatás gyakorlásához;

a szlovén ügyvédi kamara (Odvetniška zbornica Slovenije) magatartási kódexében előírt, az ügyvédi hivatásról szóló törvény ismeretét felmérő vizsgát sikeresen teljesítette és a kamarai díjat megfizette.

Büntetőeljárás során csak ügyvéd járhat el a vádlott képviseletében.

Polgári ügyekben helyi bíróság előtt bármely cselekvőképese személy elláthatja a fél képviseletét, de körzeti, vagy magasabb szintű bíróság, valamint a Legfelsőbb Bíróság előtt csak ügyvéd vagy ügyvédi szakvizsgával rendelkező személy járhat el képviselőként. A rendkívüli jogorvoslati eljárásokban kötelező az ügyvédi képviselet (kivéve akkor, ha az érintett fél vagy törvényes képviselője jogi szakvizsgával rendelkezik).

A mentális egészségről szóló törvény (Zakon o duševnem zdravju) szerinti eljárások során szintén kötelező az ügyvédi képviselet.

Az a külföldi ügyvéd, aki származási országában jogosult ügyvédi tevékenység folytatására, az ügyvédekről szóló törvény értelmében a Szlovén Köztársaság területén jogosult:

az ügyvédi hivatás gyakorlásával kapcsolatos specifikus ügyvédi szolgáltatások nyújtására,

ügyvédi tevékenység folytatására a származási országa szerinti cím használatával,

az „ügyvéd” (odvetnik) cím használatával ügyvédi tevékenység folytatására.

Az ügyvéd származási országa az az ország, ahol az illető személy ennek az országnak a jogszabályai szerint megszerzett cím használatával ügyvédi tevékenység folytatására jogosult.

A jelen törvény értelmében az Európai Unió más tagállamából származó ügyvéd jogosult bármely más tagállamban olyan szakmai cím alatt eljárni, amelyre őt származási országának joga feljogosította. Az Európai Unió más tagállamából származó ügyvédet, amennyiben teljesíti a törvényben előírt feltételeket és sikeres vizsgát tesz a szlovén nemzeti jogszabályokban való jártasságát illetően, bejegyzik azon külföldi ügyvédek névjegyzékébe, akik ügyvédként működhetnek a Szlovén Köztársaság területén, az ezzel együtt járó jogokkal és köteleességekkel. A vizsga további részleteit és a vizsgaeljárást a más országokból származó ügyvédek vizsgáztatásáról szóló rendelet (Uredba o preizkusnem izpitu za odvetnike iz drugih držav) állapítja meg.

Az ügyvédek szolgáltatásait bizonyos feltételek mellett hirdethetik, mivel a vonatkozó törvény meghatározza a hirdetés engedélyezett formáit. Az ügyvéd egyéni ügyvédként vagy ügyvédi iroda tagjaként működhet. Az ügyvédek szakmai szervezete a Szlovén Ügyvédi Kamara (Odvetniška zbornica Slovenije), amelynek saját alapokmánya és szabályzata van. Az ügyvédi tevékenység folytatására való jogosultság a Szlovén Ügyvédi Kamara által vezetett ügyvédi névjegyzékébe történő felvétellel keletkezik. Azok az ügyvédek, akik meghatározott szakképzési szintet érnek el vagy valamilyen területen speciális képezést szereznek, meghatározott feltételek mellett kérhetik a szakjogászkénti elismerésüket a Szlovén Ügyvédi Kamaránál. Az ügyvédek munkadíját az igazságügyi miniszter jóváhagyásával Szlovénia Ügyvédi Kamarája állapítja meg az ügyvédi munkadíjak hivatalos jegyzékében.

Jogi adatbázisok

[Az ügyvédeket érintő alapvető jogszabályok](#) az Ügyvédi Kamara honlapján angol nyelven elérhetők.

Az Ügyvédi Kamara [keresőmotort](#) működtet (szlovénul és angolul), amelynek segítségével **ügyvédek kereshetők** a következők alapján:

név,

régió,

idegennyelv-ismeret és

szakterületek.

Közjegyzők

Szervezet

A Szlovén Köztársaság Alkotmánya 137. cikkének (2) bekezdése értelmében a **közjegyzői hivatal** (notarji) törvény által szabályozott közhivatal. A közjegyzőkről szóló törvény (Zakon o notariatu) értelmében a közjegyzők: mint közhiteles személyek, jogügyletkezelő szándéknyilatkozatokkal vagy ténymegállapításokkal kapcsolatos közokiratokat készítenek; harmadik személyek vagy állami szervek részére történő átadás céljából okiratot, pénzüsszeget és biztosítékot vesznek letétbe; bírósági utasításra elvégzik a jogszabályok alapján hozzájuk delegálható feladatokat.

A közjegyzői kinevezéshez a következő feltételek teljesülése szükséges:

a Szlovén Köztársaság, az Európai Unió más tagállama, az Európai Gazdasági Térség állama, a Svájci Államszövetség, vagy a Gazdasági Együttműködési és Fejlesztési Szervezet tagállamának állampolgára;

jogképesség és megfelelő általános egészségi állapot;

Szlovéniában megszerzett, a jogász címmel használatára jogosító jogi egyetemi diploma vagy alap- és mesterképzésben szerzett jogi diploma, vagy külföldön szerzett egyenértékű jogi képesítés, amelyet külföldi képesítési bizonyítvány igazol csatolt véleménnyel a képesítésről, vagy a képesítést munkaügyi célokból elismerő, csatolt határozattal, vagy honosítási határozattal (odločba o nostrifikaciji);

jogi szakvizsga sikeres letétele;

jogi egyetemi diploma birtokában jogászként szerzett legalább öt éves szakmai tapasztalat, amelyből legalább egy évet közjegyzői irodánál, egy másikat pedig bíróságon, ügyvédi irodában, vagy az állami jogi képviselő hivatalában töltött;

megfelel a közjegyzői hivatás gyakorlásához szükséges közhitelesség követelményének;

aktív szlovén nyelvtudással rendelkezik;

rendelkezik a közjegyzői hivatás gyakorlásához szükséges felszereléssel és irodahellyel;

64. életévét még nem töltötte be.

Az előző bekezdés 1. pontjától függetlenül jogi és tényleges viszonzóság alapján olyan személy is kinevezhető közjegyzőnek, aki nem az Európai Unió vagy az Európai Gazdasági Térség valamely tagállamának, a Svájci Államszövetségnek vagy a Gazdasági Együttműködési és Fejlesztési Szervezet valamely tagállamának állampolgára.

A közjegyzői hivatás összeférhetetlen az ügyvédi tevékenységgel és minden más fizetett tevékenységgel vagy hivatallal.

A közjegyző nem jogosult olyan feladatok végzésére, amelyek összeegyeztethetetlenek a közjegyzői feladatok végzéséhez szükséges jó hírnévvel és feddhetetlenséggel, vagy amelyek aláássák a közjegyző pártatlanságába vagy az általa kiadott okmányok hitelességébe vetett bizalmat.

A közjegyzőt a megüresedett közjegyzői tisztségre az igazságügyi miniszter nevezi ki. A közjegyző kinevezése előtt a miniszter a jelöltekre vonatkozóan kikéri a Szlovén Közjegyzői Kamara (Notarska zbornica Slovenije) véleményét. A közjegyzők száma korlátozott, a létszám meghatározása az Igazságügyi Minisztérium által készített feltételrendszer alapján történik. Jogszabály által meghatározott szabálytalanság esetén a közjegyzőt az igazságügyi miniszter felmenti tisztsége alól. A közjegyzők szakmai szervezete a Közjegyzői Kamara.

A [szlovén közjegyzői kamarai tagság](#) törvényben előírt kötelezettségük.

A közjegyzők szerepe és feladatai

A közjegyzők főleg **köz- és magánokiratokat szerkesztenek**, amely tevékenység a jogügyletek biztonságának szempontjából rendkívüli fontossággal bír.

A közjegyző által készített közokiratok rendszerint **közjegyzői okiratok, illetve közjegyzői jegyzőkönyvek**. Noha a közjegyző a felek számára mindenféle írásbeli szerződést elkészíthet, egyes szerződéstípusok, valamint a nyilvánosan és a zártkörűen működő részvénytársaságok alapító okirata a szlovén jog szerint csak akkor **érvényesek, ha közjegyzői okiratként készítik el őket**. A közjegyző végrendeleteket is készíthet. Néhány dokumentum esetében továbbá szükség van közjegyző által **hitelesített** másolatra vagy aláírásra ahhoz, hogy azok a bíróság előtt érvényesnek minősüljenek. A közjegyzőnél okiratok és értékpapírok helyezhetők letétbe.

Jogi adatbázisok

A Közjegyzői Kamara honlapján található a szlovéniai [közjegyzők listája](#) elérhetőségeikkel és egy egyszerű keresőmotorral.

A Közjegyzői Kamara három jegyzéket vezet ezzel kapcsolatban, amelyek elérhetők a honlapjáról:

[Letétkezelő Közjegyzők Jegyzéke](#) (register skrbniških notarjev),

[Letétiszámla-nyitási szerződések jegyzéke](#) (register skrbniških pogodb)

[Végrendeletek Központi Adatbázisa](#) (centralni register oporok).

Egyéb jogász hivatások

Bírósági asszisztens (Sodniški pomočnik) (372 Kb) [en](#)

Az állam jogi képviselői

Az **állam jogi képviselőinek** szerepét az állam jogi képviselőiről szóló, új törvény határozza meg, amely 2017. november 20-án lépett hatályba, és átfogóan módosította az állam jogi képviselőinek intézményét.

Az Állam Jogi Képviselőinek Hivatala szakmai feladatokat lát el az állam tulajdonának, valamint egyéb jogainak és érdekeinek védelme terén a Szlovén Köztársaság bíróságai és közigazgatási szervei, a külföldi bíróságok és választottbírósági bizottságok, valamint a nemzetközi bíróságok és választottbírósági testületek előtti jogi képviselet révén, valamint jogi tanácsadást nyújt, a pert megelőző eljárásokban levezeti a viták békés rendezését, és az e vagy más jogszabályokban meghatározott egyéb feladatokat végez.

Az Állam Jogi Képviselőinek Hivatala feladatait az állam vezető jogi képviselője és az állam helyettes vezető jogi képviselője látja el tisztviselőként, valamint az állam rangidős jogi képviselői, az állam jogi képviselői és az állam jogképviselő-jelöltjei, akik jelenleg köztisztviselői státusszal rendelkeznek. A politikai kinevezések megakadályozása érdekében az állam vezető jogi képviselőjének és az állam rangidős jogi képviselőinek kiválasztási eljárása előírja, hogy a jelöltek alkalmasságának értékelésével megbízott független szakértőkből álló bizottság véleményére van szükség.

Az állam vezető jogi képviselőjét a Szlovén Köztársaság kormánya nevezi ki az igazságügyi miniszter indokolással ellátott javaslata alapján, a jelöltek alkalmasságának értékelésével megbízott bizottság véleményének kikérését követően. Az állam helyettes vezető jogi képviselőjét a Szlovén Köztársaság kormánya nevezi ki az állam vezető jogi képviselőjének javaslata alapján, az igazságügyi miniszter egyetértésével, és őt az állam rangidős jogi képviselői közül kell kinevezni. Az állam vezető jogi képviselőjének és helyettesének megbízatása hat évre szól, és megújítható. Az állam vezető jogi képviselője, jogi képviselője vagy jogképviselő-jelöltje feladatainak ellátásához olyan munkaviszonyt kell létesíteni, amelyben az állam jogi képviselőiről szóló törvényben meghatározott különös feltételek mellett a közszolgálati rendszerre vonatkozó törvényben meghatározott feltételeknek is teljesülniük kell.

Az állam jogi képviselője a jogi képviseleti feladatokat független módon lát el.

Kapcsolódó linkek

[A Szlovén Köztársaság Jogi Képviselőjének Hivatala honlapján a jogász hivatásokról elérhető információk](#)

[A jogi szakmákra vonatkozó információk](#)

[A szlovén igazságszolgáltatásról szóló honlapon a jogász hivatásokról elérhető információk](#)

[A Szlovén Ügyvédi Kamara honlapján a jogász hivatásokról elérhető információk](#)

[A szlovén Közjegyzői Kamara honlapján a jogász hivatásokról elérhető információk](#)

[Az Állam Jogi Képviselőinek Hivatala honlapján a jogász hivatásokról elérhető információk](#)

Utolsó frissítés: 07/01/2022

E lap nemzeti nyelvű változatát az adott tagállam tartja fenn. Az Európai Bizottság szolgálata készíti el a fordításokat a többi nyelvre. Előfordulhat, hogy az eredeti dokumentumon az illetékes tagállami hatóság által végzett változtatásokat a fordítások még nem tükrözik. Az Európai Bizottság nem vállal semmifajta felelősséget az e dokumentumban szereplő vagy abban hivatkozott információk vagy adatok tekintetében. Az ezen oldalért felelős tagállam szerzői jogi szabályait a Jogi nyilatkozatban tekintheti meg.

Figyelem: az oldal eredeti nyelvű változata [sk](#) nemrég módosult. Az Ön által

kiválasztott nyelvi változatot most készítik fordítóink.

A különböző jogi szakmák - Szlovákia

Ezen az oldalon a szlovákiai jogi szakmák áttekintése található.

[Ügyészek](#)

[Bírák](#)

[Ügyvédek](#)

[Ügyvédek / jogi tanácsadók](#)

[Közjegyzők](#)

Jogi szakmák – bevezető

[Ügyészek](#)

Szervezet

A Szlovák Köztársaság [ügyészsége](#) független állami hatóság, amelynek élén a **legfőbb ügyész** áll. A Szlovák Köztársaság ügyészsége a hatáskörén belül védi a természetes és jogi személyek, valamint az állam törvény által garantált jogait és érdekeit.

A Szlovák Köztársaság ügyészsége az állami költségvetésben önálló költségvetési fejezettel rendelkezik.

Az ügyészség és a legfőbb ügyész helyzetét és szerepét a **Szlovák Köztársaság Alkotmánya** (149. cikk) és az ügyészségről szóló **153/2001 Z.z. sz. törvény** szabályozza, amelyek közül az utóbbi a legfőbb ügyész és más ügyészek hatáskörét is szabályozza. A törvény az ügyészség szervezetéről és irányításáról is rendelkezik. Az ügyészek jogállását, jogait és kötelezettségeit az ügyészekről és az ügyészségi fogalmazókról szóló **154/2001 Z.z. törvény** határozza meg.

Hierarchikus rendszer

Az **Ügyészség** mint jogvédő hatóság szerepének betöltéséhez hierarchikus szervezet szükséges. E hierarchia lehetővé teszi a törvények és egyéb jogilag kötelező erejű rendeletek, valamint a büntetőpolitika egységes alkalmazását.

Az ügyészség hierarchikus rendszerén belül az egyes ügyészek főügyészeknek vannak alárendelve, és minden ügyész alá van rendelve a Szlovák Köztársaság legfőbb ügyészeinek.

Hatáskör

Az ügyészség hatáskörébe tartoznak az alábbiak:

bűncselekmény elkövetésével gyanúsított személyek büntetőjogi felelősségre vonása, valamint a törvényességi felügyelet a büntetőeljárás kezdete előtt és az előzetes eljárás során egyaránt;

bírósági ítélet vagy egyéb arra felhatalmazott állami szerv határozata alapján a személyes szabadságuktól megfosztott vagy személyes szabadságukban korlátozott egyének által lakott létesítmények és azok feltételeinek törvényességi felügyelete;

bíróság előtti eljárásokban jogai gyakorlása;

bírósági eljárásokban az állam képviselője, a törvényekben meghatározottak szerint;

a közigazgatási hatóságok tevékenységének törvényességi felügyelete a törvényben meghatározott mértékben;

törvénysértések és más általános érvényű, jogilag kötelező erejű rendeletek megszegésének megakadályozását célzó intézkedések előkészítésében és végrehajtásában való részvétel;

bűncselekmények okainak és feltételeinek felszámolását célzó tevékenységekben való részvétel, valamint bűnmegelőzés és -visszaszorítás;

részvétel a jogszabályok megalkotásában (részvétel a jogalkotási folyamatban);

külön törvényben/jogi aktusban vagy a törvényekben meghatározott módon kihirdetett nemzetközi szerződésben előírt egyéb feladatok végrehajtása.

Feladatok

A legfőbb ügyész és az illetékes ügyészek a jogszabályokkal összhangban végrehajtanak minden olyan feladatot, amely az ügyészség hatáskörébe tartozik, és feladataik és köteleességeik teljesítése során minden rendelkezésre álló, törvény által meghatározott eszközt felhasználnak. Az ügyészek kötelessége, hogy:

(legjobb tudásuk szerint és becsülettel) érvényre juttassák a Szlovák Köztársaság Alkotmányát, alkotmányos törvényeit, törvényeit, törvény által előírt módon kihirdetett nemzetközi szerződéseit, valamint egyéb általános érvényű, jogilag kötelező erejű rendeleteit;

tiszteletben tartásuk és óvják az emberi méltóságot, valamint az alapvető emberi jogokat és szabadságjogokat, és kerüljenek mindennemű hátrányos megkülönböztetést;

védjék a közérdeket;

mindig kezdeményezőkésséggel, tisztességesen, pártatlanul és késedelem nélkül járjanak el.

Hierarchia

A Szlovák Köztársaság ügyészségének **szervezeti rendszere** az alábbi **testületekből** áll:

A **Legfőbb Ügyészség** a legmagasabb szintű hatóság, amely irányítja az ügyészségi rendszert. Az alábbi szervezeti egységek a részai a Legfőbb Ügyészségnek:

a **Speciális Ügyészség**, amelyet a korrupció és a szervezett bűnözés eseteinek felderítésére és büntetőeljárás alá vonására hoztak létre;

a Legfőbb Ügyészség **Katonai Osztálya**;

a **megyei ügyészségek** (8), amelyek az adott térségben található járási ügyészségek felett állnak, valamint a katonai főügyészség (1), amely a körzeti katonai ügyészségek felett áll;

a **járási ügyészségek** (55) és a járási katonai ügyészségek (3).

A Legfőbb Ügyészség Katonai Osztálya, valamint az összes katonai ügyészség számára a **Védelmi Minisztérium** biztosítja a szükséges anyagokat és pénzügyi erőforrásokat.

A Legfőbb Ügyészség központja Pozsonyban (Bratislava) található.

Az alárendelt ügyészségek központjai és **terület alapján meghatározott körzetei** megegyeznek a megfelelő bíróságok központjaival és járásaival. Azonban a bíróságok és ügyészségek központjai és illetékességi területei nem esnek egybe az ország közigazgatási felosztásával.

Az ügyészek **közszolgálati jogviszonyban** végzik feladataikat, amely jogviszony az ügyész kinevezésével jön létre. A legfőbb ügyész **az ügyészeket időbeli korlátozás nélkül nevezi ki** az adott **ügyészi pozícióba**. A pozíció elfoglalásának feltétele fenntartások nélküli eskü letétele.

Képesítések

Ügyésznek csak olyan **szlovák állampolgárságú személy** nevezhető ki, aki megfelel az alábbi **feltételeknek**:

kinevezése időpontjában legalább 25 éves;

felsőfokú jogi végzettséggel rendelkezik;

teljes jogképességgel rendelkezik;

büntetlen előéletű, és erkölcsi hozzáállásának garantálnia kell, hogy feladatait megfelelően hajtsa majd végre;

ismeri az államnyelvet;

állandó lakóhellyel rendelkezik a Szlovák Köztársaságban;

nem tagja egyetlen politikai pártnak vagy politikai mozgalomnak sem;

sikeresen letette az ügyészi vizsgát;

írásbeli hozzájárulást ad az adott ügyészségbe történő ügyészi kinevezéséhez.

Valamely **katonai ügyészségen** való ügyészi kinevezéshez az alábbi feltételeknek kell teljesülniük:

hivatásos katonaként szolgált a hadseregben;

tiszti vagy táborszaki rangot ért el;

külön törvény értelmében katonai ügyészségen való feladatvégzésre jelölték ki.

Ügyészi vizsgára kizárólag a valamely ügyészségen **ügyészségi fogalmazóként** tevékenykedő személy jelentkezhet. Az üres ügyészségi fogalmazói helyeket szelektív felvételi vizsga segítségével töltik be.

A **bírói szakvizsga, ügyvédi és közjegyzői szakvizsga** szintén ügyészi vizsgának minősül.

Főügyészi vagy az adott ügyészségen belüli magasabb pozícióba történő előléptetés csak **felvételi vizsga** útján történhet.

Valamely ügyész ideiglenes kirendeléséhez egy másik ügyészségen történő munkavégzésre a felek hozzájárulása szükséges. Valamely ügyész áthelyezéséhez egy másik ügyészségen történő munkavégzésre szintén a felek hozzájárulása szükséges, valamint az áthelyezési kérelem vagy a fegyelmi bizottság ilyen áthelyezésre vonatkozó határozata.

A legfőbb ügyész **felüggesztheti** valamely ügyészt, amennyiben az adott ügyészt büntetőeljárásban vonják felelősségre bűncselekmény szándékos elkövetése miatt, vagy ha fegyelmi eljárás van folyamatban ellene olyan cselekményért, amely az ügyészségi pozícióból való eltávolítását eredményezheti. Az ügyészek szolgálati jogviszonya csak a törvényben meghatározott okokból **szűnhet meg**.

Szerep és feladatok

Az ügyész feladata a törvények betartásának felügyelete a büntetőeljárás előtt és az előzetes eljárás során egyaránt. Felügyeleti hatásköre gyakorlása közben az ügyész:

kötelező erejű utasításokat adhat ki a rendőrség tagjainak a büntetőeljárás kezdete előtt, a bűncselekmények nyomozati és gyorsított nyomozati szakaszában, és határidőket határozhat meg ezen utasítások végrehajtására. Minden ilyen jellegű utasítást csatolni kell az aktához; aktákat, dokumentumokat, anyagokat és jelentéseket kérhet be a rendőrségi nyomozás helyzetéről a büntetőeljárás megkezdését követően, annak megállapítására, hogy a rendőrség megfelelő ütemben dolgozik-e;

részt vehet a rendőrség bármely tevékenységében, különböző tevékenységeket folytathat, személyesen lefolytathatja a teljes nyomozást vagy gyorsított nyomozást, vagy határozatot adhat ki bármely tárgyban. Mindezen tevékenységek során az ügyésznek a törvények szerint kell eljárnia. Az ügyészeknek és a rendőrség tagjainak határozatai ellen lehetőség van panasz benyújtására;

visszautalhatja az ügyet a rendőrséghez a nyomozás vagy gyorsított nyomozás kiegészítésére vonatkozó utasításokkal, és ezek végrehajtására határidőt határozhat meg; az ügyész mind a vádlottat, mind a sértett felet értesíti arról, hogy az ügyet visszautalta;

érvénytelenítheti a rendőrség jogszerűtlen vagy megalapozatlan döntéseit, és ezek helyébe saját határozatait léptetheti. Az ügyész dönthet úgy, hogy egy adott büntetőeljárást megszüntet, vagy az ügyet máshová teheti át a kézbesítéstől számított 30 napon belül. Amennyiben az ügyész a rendőrség valamely döntését nem a arra jogosult személy panasztétele alapján váltja fel saját határozatával, panasz nyújtható be az ügyész határozata és a rendőrségi döntés ellen. Az ügyész kötelező erejű utasítást is kiadhat nyomozás vagy gyorsított nyomozás megkezdésére vonatkozóan.

Kizárólag az **ügyész** hatáskörébe tartoznak az alábbiak:

vádemelés;

vádalku (a bűnösségről és a büntetésről szóló megállapodás) kötése a vádlottal és a tervezet benyújtása jóváhagyásra a bírósághoz;

büntetőeljárás felüggesztése;

büntetőeljárás megszüntetése feltétellel vagy anélkül;

békéltetés vagy tárgyalás előtti megegyezés jóváhagyása és a büntetőeljárás megszüntetése;

a gyanúsított tulajdonának lefoglalására vonatkozó utasítás kiadása és annak meghatározása, mely tulajdont nem kell lefoglalni, illetve az ilyen lefoglalás visszavonása;

a sértett személy követelésének biztosítása, annak (akár részleges) visszavonása, vagy abból bizonyos részek kizárása;

holttest exhumálására vonatkozó utasítás kiadása;

a Szlovák Köztársaság Nemzeti Tanácsa, a Szlovák Köztársaság Bírósági Tanácsa, az Alkotmánybíróság vagy az Európai Parlament jóváhagyásának kérelmezése olyan személy elleni büntetőeljárás megindításához vagy az adott személy előzetes letartóztatásba helyezéséhez, akinek esetében e cselekményekhez ilyen jóváhagyás szükséges;

előterjesztés benyújtása a bírósághoz a vádlott őrizetbe vételére vagy az előzetes letartóztatás meghosszabbítására;

előterjesztés benyújtása a vádlott külföldről való hazatérésének kérelmezésére;

előzetes nyomozás lefolytatása a kiadatási eljáráshoz, amennyiben a törvény másképpen nem rendelkezik;

illetékes külföldi hatóság megkeresésére előterjesztés benyújtása a bírósághoz külföldön büntetőeljárás alanyaként szereplő személy tulajdonának ideiglenes előzetes lefoglalása tárgyában, amennyiben ezen tulajdon részben a Szlovák Köztársaság területén található.

Az ügyésznek a **személyes szabadságuktól megfosztott** vagy szabadságukban korlátozott **személyeket fogva tartó létesítmények tekintetében a törvények betartásával kapcsolatos felügyeleti hatásköre** gyakorlása közben biztosítania kell, hogy:

a szóban forgó személyeket csak bírósági határozat vagy egyéb erre felhatalmazással rendelkező állami szerv határozata alapján tartják fogva rendőrségi cellában vagy olyan létesítményben, amely az őrizet, szabadságvesztés büntetés, kényszergyógykezelés, fiatalkorú bűnelkövetők javítóintézeti nevelése, bentlakásos kezelés vagy nevelés végrehajtására szolgál;

e létesítményekben betartják a törvényeket és egyéb kötelező erejű rendeleteket.

Polgári eljárások esetében az ügyész jogosult:

előterjesztés benyújtására polgári eljárás indítására az alábbi célokból:

fiatalkorú bűnelkövető javító-nevelő intézetben való elhelyezésének előírása, ha az adott személy 12 évesnél idősebb, de 14 évesnél fiatalabb és olyan bűncselekményt követett el, amely a büntető törvénykönyv szerint életfogytiglani szabadságvesztés büntetéssel sújtható;

sztrájk vagy elbocsátások törvénytelenségének megállapítása;

az állami tulajdonnak a pénzügyi eszközök eredetének a privatizáció során történő megállapításáról szóló törvény, az állami tulajdon egyéb személyekre történő átruházásának feltételeiről szóló törvény, valamint az állami vagyon kezeléséről szóló törvény értelmében végrehajtott átruházása érvénytelenségének megállapítása;

valamely közigazgatási hatóság által hozott határozat jogszerűségének felülvizsgálata, olyan esetekben, ahol az ügyész által benyújtott tiltakozásnak nem adtak helyt;

helyi önkormányzat által elfogadott törvénytelen határozat hatályon kívül helyezése, amennyiben az önkormányzat a határozatot az ügyész kérése ellenére nem helyezte hatályon kívül;

csatlakozni folyamatban lévő polgári eljárásokhoz, amelyek az alábbi tárgyakra folynak:

jogképesség

holtak nyilvánítás

kiskorúak nevelése

gyámság

bejegyzés a Kereskedelmi Nyilvántartásba

csőd- és kényszeregyezés a hitelezőkkel/átszervezés

Miközben felügyeli a törvények és a közigazgatási hatóságok egyéb jogilag kötelező erejű rendeleteinek betartását, az ügyész jogosult **ellenőrizni az**

alábbiak jogszerűségét:

a közigazgatási hatóságok által kiadott, általános érvényű jogilag kötelező erejű rendeletek;

a közigazgatási hatóságok által kiadott belső igazgatási szabályok, amelyek célja a közigazgatási terület feladatai végrehajtásának biztosítása;
a közigazgatásban különböző tárgyakra hozott határozatok;
a közigazgatási hatóságok által belső igazgatási szabályok és a közigazgatási területre vonatkozó határozatok kiadása során követett eljárások.

Bírák

Szervezet

Bírósági tisztviselők

Főtanácsos - asszisztens (382 Kb) [sk](#)

Bírósági titkár (295 Kb) [sk](#)

Vezető bírósági tisztviselő (460 Kb) [sk](#)

A Legfelsőbb Bíróság bírójának asszisztense (291 Kb) [sk](#)

Ügyvédek

Jogi adatbázisok

További információért látogasson el a Szlovák Ügyvédi Kamara [honlapjára](#).

Ügyvédek / jogi tanácsadók

Jogi adatbázisok

További információért látogasson el a szlovák jogi segítségnyújtási központ [honlapjára](#).

Közjegyzők

A Szlovák Köztársaságban a közjegyzőknek **felsőfokú jogi diplomával** kell rendelkezniük.

A közjegyző feladata megelőző igazságügyi feladatok végrehajtása és hitelesített hivatalos okiratok kiadása.

A közjegyzők felügyeletére az Igazságügyi Minisztérium jogosult.

A közjegyzőknek a Szlovák Köztársaság **Közjegyzői Kamarája** tagjainak kell lenniük.

Jogi adatbázisok

A **Közjegyzői Kamara** [honlapja](#) csak a közjegyzők számára elérhető, intranetes rendszert támogat. Az URL-cím szabadon hozzáférhető, de az információk lekérése korlátozott. Az URL-cím **szabadon** hozzáférhető, de az információk lekérése korlátozott.

Az adatbázis az alábbiakhoz biztosít hozzáférést:

nyilvántartások,

közjegyzők listája (elérhetőségek, nyelvtudás, nyitva tartás),

törvények.

Utolsó frissítés: 18/05/2020

E lap nemzeti nyelvű változatát az adott tagállam tartja fenn. Az Európai Bizottság szolgálata készíti el a fordításokat a többi nyelvre. Előfordulhat, hogy az eredeti dokumentumon az illetékes tagállami hatóság által végzett változtatásokat a fordítások még nem tükrözik. Az Európai Bizottság nem vállal semmifajta felelősséget az e dokumentumban szereplő vagy abban hivatkozott információk vagy adatok tekintetében. Az ezen oldalért felelős tagállam szerzői jogi szabályait a Jogi nyilatkozatban tekintheti meg.

Figyelem: az oldal eredeti nyelvű változata [fi](#) nemrég módosult. Az Ön által

kiválasztott nyelvi változatot most készítik fordítóink.

A különböző jogi szakmák - Finnország

Ez az oldal a finnországi jogi szakmákról ad áttekintést.

Jogi szakmák – bevezetés

Finnországban a jogi szakmák gyakorlóinak körébe a bíróságokon dolgozó bírák, az ügyészek, a kirendelt ügyvédek, az ügyvédek, a közjegyzők és a végrehajtó tisztviselők (végrehajtók) tartoznak.

Az ügyészek

Szervezet

Finnország Alkotmánya értelmében a **főügyész** a legfőbb ügyész, és ő az ügyészség vezetője.

Az ügyészség kétszintű. A főügyész hivatalából, amely az ügyészség központi szerve, és 15 helyi ügyészségből áll, 50 szolgálati irodával. A finn ügyészség 581 főt alkalmaz, akik közül 381 ügyész.

A helyi ügyészségeket a **kerületi főügyészek** vezetik. Vannak kerületi főügyész-helyettesek és kerületi ügyészek is. Néhány ügyészosztályon ügyészelöltek is dolgoznak, akik az ügyészi feladatokkal kapcsolatos képzésben részesülnek.

A fentiekben említett valamennyi ügyész a **vádhatóság általános képviselője**, és – néhány ritka kivételtől eltekintve – hatásköre arra terjed ki, hogy az illetékességi területén elkövetett összes bűncselekménnyel kapcsolatban vádat emeljen. A vádhatóság különleges képviselőinek – mint például a parlamenti ombudsmannak és az igazságügyi tanácsosnak – csak arra van hatáskörük, hogy bizonyos, egyértelműen meghatározott ügyekben emeljenek vádat.

Szerep és feladatok

A törvény értelmében az ügyész feladata a büntetőjogi felelősség megállapítása büntetőügyekben, a felek jogbiztonságát és a közérdeket biztosító módon.

Az ügyésznek a feladatait pártatlanul, késedelem nélkül és hatékony módon kell ellátnia.

Az ügyészségnek valamennyi tevékenységi területen figyelembe kell vennie a tisztességesség, a szakértelem és a jóllét együttesen meghatározott értékeit.

Az államügyészi cím az ügyészek közszolgálati feladatára utal: a büntetőügyben részt vevő egyéb felektől eltérően az ügyész nem a saját érdekében, hanem a társadalom nevében, annak érdekeit védve jár el. Az ügyész **állami tisztviselő**, akinek feladata gondoskodni arról, hogy egy adott bűncselekményhez a **törvényben előírt megfelelő szankció** társuljon. Az ügyészek a finn igazságszolgáltatás **független** részét képezik.

A legtöbb büntetőüggyel (évente mintegy 80 000 üggyel) a helyi ügyészségek foglalkoznak. A főügyészi hivatal főként a társadalom egészére nézve nagyobb horderejű ügyekkel foglalkozik, amelyekből évente mintegy pár tucat fordul elő.

A bűncselekmények kivizsgálása – a tárgyalásokat megelőző nyomozás – a **rendőrség** feladata. A nyomozás lezárását követően az összeállított anyagot megküldik az ügyésznek, aki értékeli az ügyben a vádat. Ez azt jelenti, hogy minden egyes gyanúsított és állítólagos cselekmény tekintetében az ügyész felméri, hogy bűncselekmény történt-e, és hogy elégséges bizonyíték áll-e rendelkezésre a vádemeléshez.

Vádat kell emelni, ha a gyanúsítottal szemben az ügy első ránézésre (prima facie) kézenfekvő. Ha nincs elegendő bizonyíték, vagy ha más ok miatt nem lehet vádat emelni (pl. elévülés), az ügyész úgy dönt, hogy nem emel vádat.

Jogi adatbázisok

További információk a [főügyész hivatalának](#) és a finn [Igazságügyi Minisztériumnak](#) a honlapján található.

Bírák

Szervezet

Finnországban a legtöbb ítéletet hivatásos bíró hozza. A körzeti bíróságoknál vannak ülnökök is. A bírák a független bírói kar tagjai. Hivatalukat a Legfelsőbb Bíróságnál, fellebbviteli bíróságoknál és körzeti bíróságoknál, a Legfelsőbb Közigazgatási Bíróságnál és a közigazgatási bíróságoknál, valamint a Biztosítási Ügyekkel Foglalkozó Bíróságnál, a Munkaügyi Bíróságnál és a Piaci Ügyekkel Foglalkozó Bíróságnál látják el. A bírák állami tisztviselők, és hivatalukból nem mozdíthatók el. A bírók csak bírósági ítélettel függeszthetők fel. Ezen túlmenően bíró beleegyezése nélkül nem helyezhető át.

A **köztisztviselőkről szóló törvény** 12. fejezete külön jogi rendelkezéseket tartalmaz a bírákra mint köztisztviselőkre vonatkozóan. A törvény értelmében a szabadságra, a fegyelmi kérdésekre, a jogviszony megszűnésére, valamint az ideiglenes felmentésre vonatkozó, a többi köztisztviselőre irányadó rendelkezések a bírákra nem alkalmazandók. A köztisztviselőkről szóló törvény értelmében egy bíró köteles hivataláról lemondani, ha eléri a törvényben meghatározott nyugdíjkorhatárt (a bírák esetében ez a 68. életév), vagy ha hivatalának ellátásában állandó jelleggel akadályoztatva van.

Szerepük és kötelezettségük

Bírák

Aki bíró szeretne lenni, annak **egyetemi szintű jogi diplomával** kell rendelkeznie, és **egyéves képzésben** kell részt vennie egy elsőfokú bíróságnál. A bírói szakmához vezető szokásos út első lépcsőfoka a fellebbviteli bíróságoknál betöltött **előadói** (vezető titkári) beosztás, amelyet egy körzeti bíróságon vagy fellebbviteli bíróságon történő bírói kinevezés követ. A jövőben a jelöltek képzésben részesülnek majd. Az üresedéseket a fellebbviteli bíróság teszi közzé, a jelöltek alkalmasságát pedig az Bírói Kinevezési Tanács értékeli. A bírákat a köztársasági elnök nevezi ki.

Ülnökök

A **körzeti bíróságoknak** ülnök tagjai is vannak (bírói ülnökök), akik bizonyos ügyekben részt vesznek a döntéshozatalban. A bírósági ülnököket főként **büntetőügyekben** veszik igénybe, de **polgári ügyekben és bérleti jogvitákban** is eljárhatnak. A körzeti bíróságnál az ügyeket a tanács elnökeként eljáró rendes bíró és három ülnök tárgyalja. A bírósági ülnökök önálló felhatalmazással rendelkeznek, és – szükség esetén – szavazás útján hoznak döntést; a többség véleménye dönt az ítéletről. Szavazategyenlőség esetén büntetőügyekben a vádlottra nézve legelőnyösebb véleményt fogadják el; polgári ügyekben az elnök szavazata döntő.

A bírósági ülnököket az önkormányzati képviselőtestület nevezi ki négy évre. Minden önkormányzatnál legalább két-két ülnöknek kell működnie; a nagyobb önkormányzatoknál viszont ennél sokkal több van. Az ülnökök kiválasztásakor a lehető legteljesebb mértékben érvényesülnie kell az adott település életkori, nemi, nyelvi és foglalkoztatási összetételének.

Az ülnöknek **finn állampolgárnak** kell lennie. 25 év alatti és 63 évnél idősebb személyeket nem lehet ülnöknek kinevezni. A bíróságoknál vagy büntetés-végrehajtási intézményeknél dolgozó személyek nem lehetnek ülnökök, ugyanúgy, ahogy az ügyészek, az ügyvédek, illetve a rendőrök sem. Az ülnök bírói esküt, vagy ünnepélyes fogadalmat tesz hivatalának elfoglalása előtt.

A cél az, hogy minden egyes ülnök havonta legalább egyszer, illetve évente legalább tizenkétszer részt vegyen egy tárgyaláson. A körzeti bíróság tárgyalási díjat fizet az ülnököknek, és megtéríti jövedelemkiesésüket.

Állami jogsegélyszolgálatot ellátó ügyvédek

Szervezet

Az állami jogsegélyszolgálatot ellátó ügyvédek az állami jogsegélyirodák alkalmazásában álló jogászok vagy ügyvédek. Az állami jogsegélyszolgálatot ellátó ügyvédek az igazságügy-miniszter által kinevezett állami tisztviselők. Az állami jogsegélyirodákat az Igazságügyi Minisztérium irányítja.

Az állami jogsegélyszolgálatot ellátó ügyvédek esetében az alkalmazhatóság feltétele a jogi diploma (oikeustieteen kandidaatti) és az ügyvédi vagy bírói pályán szerzett megfelelő tapasztalat. Sok állami jogsegélyszolgálatot ellátó ügyvéd a „varatuomari” tiszteletbeli címmel is rendelkezik (jogi végzettség bírósági képzéssel).

Az állami jogsegélyszolgálatot ellátó ügyvédek a bíróságok előtt történő eljárás céljából alkalmazzák; tevékenységeik során kötelesek betartani az ügyvédekre vonatkozó, megfelelő szakmai magatartás szabályait. E tekintetben a finn Ügyvédi Kamara fegyelmi jogköre alá tartoznak. A finnországi állami jogsegélyszolgálatot ellátó ügyvédek több mint fele tagja az Ügyvédi Kamarának. Az állami jogsegélyszolgálatot ellátó ügyvédek megbízataik ellátása során mindenkitől függetlenül.

A jogi szakma szervezete: az ügyvédek

Ügyvédek

Az „**asianajaja**” vagy „**advokat**” szakmai cím viselésére csak az Ügyvédi Kamara tagjai jogosultak. Az **Ügyvédi Kamarába** való felvételét kérő személynek többek között az alábbi feltételeknek kell megfelelnie:

jogi diplomával (LL.M.) rendelkezik, amely feljogosítja az igazságszolgáltatás területén ellátott tisztség betöltésére feddhetetlen személyként ismert

a jogi szakmában és az igazságszolgáltatás terén ellátott más tevékenységek terén több év tapasztalattal kell rendelkeznie

külön vizsgát kell letennie, amely a jogi szakma és a szakmai etika alapvető elemeire terjed ki

független és a kormány, valamint – ügyfelei kivételével – egyéb körök befolyásától mentes

különböző egyéb képesítésekkel rendelkezik.

Az ügyvédek feladatai és tevékenységük felügyelete

Büntetőjogi vagy kártérítési felelősségi szempontból az ügyvéd felelőssége elméletileg nem tér el más állampolgárok felelősségétől. Minden ügyvédnek felelősségbiztosítást kell azonban kötnie a szándékosságon vagy a súlyos gondatlanságon kívüli okból felmerülő károk fedezésére. Az Ügyvédi Kamara kártérítési alapot hozott létre az ügyvédek büntetőjog hatálya alá tartozó magatartásából felmerülő károk fedezésére.

Az ügyvédeket továbbá szakmai felelősség is terheli. Az Ügyvédi Kamara elnöksége biztosítja, hogy az ügyvédek feladataikat a szakmai etika szabályainak megfelelően lássák el. Amennyiben e szabályokat megsértik, az Ügyvédi Kamara fegyelmi eljárást indít. Az ilyen eljárások általában írásbeli panasszal indulnak. Az igazságügyi kancellárt értesítik az Ügyvédi Kamara határozatairól, és ő e határozatokat a Helsinki Fellebbviteli Bíróságnál megfellebbezheti.

A **Finn Ügyvédi Kamara** a közjog hatálya alá tartozó szervezet, amelyre az ügyvédekről szóló 1958. évi törvény az irányadó. E szervezet elődje az ugyanilyen nevet viselő, bejegyzett szövetség volt. Mindkét szervezet kizárólag ügyvédeknek vesz (vett) fel tagjai közé.

Az Ügyvédi Kamarának körülbelül 1850 ügyvédnek (finnül: asianajaja; svédül: advokat) nevezett tagja van. Az ügyvédi irodák körülbelül 600 partnert alkalmaznak, akik közül körülbelül 120 állami jogtanácsos. A jogsegélyirodák szintén több mint 100 jogtanácsost alkalmaznak, akik nem tagjai az Ügyvédi Kamarának.

Az Ügyvédi Kamarából fegyelmi intézkedések következtéből kizárt ügyvéd más szakmai címet viselve tovább gyakorolhatja hivatását; ez esetben azonban az ügyvédek terhelő kötelezettségek nélkül és az Ügyvédi Kamara felügyeleti körén kívül jár el.

Finnország vagy az Európai Gazdasági Térség bármely más országának 25. életévét betöltött polgára lehet ügyvéd, ha köztudottan tisztességes, valamint más jellemvonásai és életvitele tekintetében alkalmas az ügyvédi hivatás betöltésére. Az ügyvédnek a Finnországban az igazságszolgáltatás területén

ellátott tisztség betöltéséhez előírt, a végzettségre vonatkozó követelményeket kell teljesítenie, meg kell szereznie az ügyvédi szakma gyakorlásához szükséges jártasságot, és az ügyvédi feladatok ellátása terén szerzett munkatapasztalattal kell rendelkeznie. Nem lehet fizetésképtelen, és teljes cselekvőképességgel kell rendelkeznie.

A Finnországban hatályba lépett nemzetközi kötelezettségvállalásokkal összhangban az a személy, aki nem teljesítette az előírt, a végzettségre vonatkozó feltételeket, és nem szerezte meg a Finnországban előírt munkatapasztalatot de az Európai Gazdasági Térség valamely tagállamában ügyvédi szakmai képzéssel rendelkezik, ügyvédként a névjegyzékbe felvehető. Ez esetben a kérelmezőnek az Ügyvédi Kamara által szervezett vizsga keretében bizonyítania kell, hogy megfelelő ismeretekkel rendelkezik a finn jogszabályokra és a finnországi joggyakorlatra vonatkozóan.

Ezen túlmenően az, aki az Európai Unió valamely tagállamában ügyvédi szakmai képzéssel rendelkezik, ügyvédként vizsga nélkül a névjegyzékbe felvehető. A vizsga nélküli felvételhez az szükséges, hogy a kérelmező legalább három éve szerepeljen az Ügyvédi Kamara által vezetett névjegyzékben, a származási tagállama szerinti megfelelő szakmai címet használja, és az ügyvédi szakma másik tagállamban történő gyakorlására képesítést szerzett (uniós névjegyzék). Ezenfelül az érintettnek bizonyítania kell, hogy legalább az említett időszak tartama alatt Finnországban rendszeresen gyakorolta az ügyvédi szakmát.

Jogi adatbázisok

További információk a [finn Ügyvédi Kamara](#) honlapján található.

Jogtanácsosok

Finnországban gyakorlatilag bárki adhat tanácsot és nyújthat segítséget jogi ügyekben, akár hivatásszerűen is. Azonban csak igen kevés olyan jogtanácsos van, aki nem rendelkezik jogi diplomával.

Azok a gyakorló jogászok, akik nem tagjai az Ügyvédi Kamarának, adott esetben nem felelnek meg az ügyvédekre vonatkozó követelményeknek, vagy az is elképzelhető, hogy nem kívánják magukat az e szakmára vonatkozó követelményeknek alávetni. Az egyetleneket csak nemrég elvégzett vagy a praktizálást épp csak elkezdő vagy korábban más jogterületen dolgozó jogászok – a részmunkaidős jogászokhoz hasonlóan – nem felelnek meg a követelményeknek.

Közjegyzők

Finnországban a közjegyzők feladatait törvény szabályozza. Közjegyzőket a helyi anyakönyvi hivatalok és az igazságügyi kerületi irodák alkalmaznak. A közjegyzői hivatal betöltésének feltétele a jogi diploma (oikeustieteen kandidaatti).

A sok hasonlóság ellenére a közjegyzők feladatai Finnországban nagyban eltérnek az Európa többi részén és az Egyesült Államokban működő közjegyzőkéitől. Finnországban a közjegyző mindig állami tisztviselő. A közjegyzők azonban nem dolgoznak teljes munkaidejükben közjegyzőként; a közjegyzői feladatokat ellátó tisztviselők többsége a helyi anyakönyvi hivataloknál dolgozó körzeti anyakönyvvezető. A polgári ügyekben a szerződés-kötési módok szabadsága miatt Finnországban a szerződések érvényességének nem előfeltétele a közjegyzői hitelesítés. Finnországban az ingatlan-átruházás az egyetlen olyan polgári jogi szerződés, amelyhez közjegyzői hitelesítés szükséges.

A közjegyzők – többek között – az aláírások és a bizonyítványmásolatok, valamint az önéletrajzok hitelesítését végzik. A közjegyzők ún. apostille tanúsítványokat is kiállíthatnak, amely megerősíti, hogy egy adott okiratot aláíró személy valóban az azon feltüntetett beosztással rendelkezik és jogosult az adott okirat átadására.

Más jogi szakmák

Végrehajtók

Szervezet

A végrehajtási feladatokat a helyi végrehajtók, azaz a körzeti végrehajtók, a vidéki rendőrkapitányok és az állandó tartományi végrehajtó látják el. Ezeket a tisztviselőket a végrehajtó-helyettesek segítik, akiknek a feladatkörébe gyakorlatilag a legtöbb egyéni végrehajtási feladat tartozik. A végrehajtói irodáknál igazgatási személyzet is működik. A végrehajtók köztisztviselők.

A végrehajtási szolgálat általános igazgatása, ellenőrzése és felügyelete az Igazságügyi Minisztérium feladata. Végrehajtással kapcsolatos ellenőrzési és felügyeleti feladatokat az állami tartományi hivataloknál működő igazságügyi igazgatási vezetők is ellátnak. Ők foglalkoznak például a végrehajtók magatartásával kapcsolatos panaszokkal. Azonban sem az Igazságügyi Minisztérium, sem az igazságügyi igazgatás vezetők nem jogosultak egyedi végrehajtás vagy más intézkedés megsemmisítésére vagy megváltoztatására.

Finnországban a végrehajtás leggyakrabban az ítéletekben megállapított tartozások behajtására vonatkozik, így szorosan kapcsolódik a bírósági eljárásokhoz. Az eljárás során a hitelezői követelés érvényességét vizsgálják, és az adóssal szemben fizetési kötelezettséget rendelnek el. Ha az ítéletnek az érintett önként nem tesz eleget, azt végrehajtás útján kényszerítik ki. Néhány kintlévőség – mint például az adók és egyes biztosítási díjak – akár ítélet nélkül is végrehajthatók.

A végrehajtók a hitelezők és az adósok érdekeit egyaránt védik. A cél az, hogy az érintett a behajtási felszólítás kiküldését követően önként fizessen. Amennyiben nem történik fizetés, úgy béreket, fizetéseket, nyugdíjakat vagy vállalkozásból származó bevételt tiltnak le, illetve ingóságokat zárolnak (foglalnak le). A zárolt ingóságokat végrehajtási árverésen értékesíthetik.

Utolsó frissítés: 05/11/2020

E lap nemzeti nyelvű változatát az adott tagállam tartja fenn. Az Európai Bizottság szolgálata készíti el a fordításokat a többi nyelvre. Előfordulhat, hogy az eredeti dokumentumon az illetékes tagállami hatóság által végzett változtatásokat a fordítások még nem tükrözik. Az Európai Bizottság nem vállal semmifajta felelősséget az e dokumentumban szereplő vagy abban hivatkozott információk vagy adatok tekintetében. Az ezen oldalról felelős tagállam szerzői jogi szabályait a Jogi nyilatkozatban tekintheti meg.

A különböző jogi szakmák - Svédország

Ez a szakasz a svédországi jogi szakmákról nyújt áttekintést

Ügyészek

Bírák

Ügyvédek

Közjegyzők

Egyéb jogi hivatások

A jogász hivatások – bevezetés

Ügyészek

Szervezet

Az ügyészi szervezet a [svéd ügyészségből](#) (*Åklagarmyndigheten*) és a [Gazdasági Bűnözés Elleni Küzdelem Hivatalából](#) (*Ekobrottsmyndigheten*) áll. Mindkét hatóság közvetlenül a kormány (igazságügyi minisztérium) alá rendelt. A svéd ügyészség vezetője a legfőbb ügyész, a Gazdasági Bűnözés Elleni Küzdelem Hivatalának élén pedig főigazgató áll. A **legfőbb ügyész** (*Riksåklagare*) az ország legmagasabb beosztású ügyésze, aki felelős az ügyészségi szervezetért és irányítja azt.

A legfőbb ügyész felel a jogfejlődésért, a [Legfelsőbb Bíróság](#) működéséért, továbbá igazgatási feladatokat lát el. **Vezető ügyészek** felelnek az ügyészségi munka meghatározott területeiért. A legfőbb ügyész nevezi ki az ügyészeket, akik a **körzeti ügyészekkel működő** ügyészségi körzetekben tevékenykednek.

Egyes körzeti ügyészek meghatározott szakterületekre szakosodnak. Svédországban 32 körzeti ügyészség működik. Van három nemzetközi és négy országos ügyekkel foglalkozó ügyészi hivatal is, amelyek különleges típusú ügyeket kezelnek. A körzeti ügyészségek élén a **főügyészek** állnak. Az ügyészségen belül minden ügyész teljes mértékben függetlenül hozza meg a döntéseit, ami azt jelenti, hogy a felettes ügyész nem határozhatja meg, hogy a beosztott ügyész milyen döntéseket hozhat az ügyben, amelyben eljár. Csak svéd állampolgár lehet ügyész. Az ügyészi tevékenység előfeltétele a svéd jogi diploma, és az azt követő, körzeti vagy közigazgatási bíróságon töltött, kétéves tisztviselői szakmai gyakorlat. Bizonyos körülmények között a más skandináv országban elvégzett jogi képzés is elismerhető jogi diplomával egyenértékűnek. Az ügyészek pályájukat **ügyészségi fogalmazóként** kezdik kilenc hónapon át, amely idő alatt mentor segíti őket munkájukban. Ezt követően az ügyész kétéves képzésben vesz részt, miközben ügyészként dolgozik, ezután nevezik ki körzeti ügyésznek.

Svédországban három ügyészségi **fejlesztőközpont** működik, ezek Stockholmban, Göteborgban és Malmöben található, élükön vezető ügyész áll. A központok feladata az egyes büntetőjogi területeken a módszertani és jogi ismeretek fejlesztése, valamint tudásközpontként működnek a hatáskörükbe tartozó szakterületeken. Végeznek jogi nyomon követést és felülvizsgálatot is; erre példa, hogy az ügyészek határozatai elleni összes jogorvoslati kérelmet a fejlesztőközpontok kezelik.

Szerepük és kötelezettségeik

Az ügyész **három legfontosabb kötelezettsége** a következő:

irányítja a büntetőügyekben folytatott nyomozást,

határoz a vádemelésről,

eljár a bíróság előtt.

Az ügyész vezeti az előzetes nyomozást a kisebb súlyúnak nem tekinthető bűncselekmények esetén, ha egy adott személy megalapozottan gyanúsítható a bűncselekmény elkövetésével. Vezetheti ügyész a nyomozást más esetekben is, ha ezt különleges okok indokolják. Az előzetes nyomozás vezetőjeként az ügyésznek kell biztosítania a bűncselekmény optimális felderítését. Kisebbsúlyú bűncselekmények esetén a nyomozást teljes egészében rendőrsztek végzik.

Ha ügyész vezeti az előzetes nyomozást, őt a rendőrség segíti a nyomozásban. Az ügyész folyamatosan figyelemmel kíséri a nyomozást, és annak minden szakaszában dönt a szükséges nyomozati cselekményekről és meghozza a szükséges határozatokat. Az előzetes nyomozás befejezését követően az ügyész dönt a bírósági eljárás megindításáról. (Ez azokra az előzetes nyomozásokra is igaz, amelyeket a rendőrség végez.)

Az ügyészi munka másik fontos területe az ügyek előkészítése és a bíróság előtti megjelenés. A vádemelésre vonatkozó határozat és a bűncselekmény minősítése útján az ügyész meghatározza a bíróság előtt zajló büntetőeljárás kereteit. A legtöbb ügyész hetente legalább egy-két napot a bíróságon tölt. Kizárólag a legfőbb ügyész jogosult a Legfelsőbb Bíróságon eljárást indítani vagy lefolytatni. A legfőbb ügyész ugyanakkor a Legfelsőbb Bíróságon való képviselése céljából kijelölhet egy, a Legfőbb Ügyészségen dolgozó helyettes ügyészt vagy egy másik ügyészt.

Jogi adatbázisok

Az ügyészekről további tájékoztatás található a [svéd ügyészség](#) honlapján.

Bírák

Szervezet

Az **állandó bírákat** (*ordinarie domare*) a kormány nevezi ki egy független állami tanácsadó szerv, a bírói ajánló testület (*Domarnämnd*) javaslatára. A bírák főszabály szerint kizárólag csak a Kormányzati Okirat (*regeringsformen*) elnevezésű alkotmányos dokumentumban meghatározott körülmények között mozdíthatók el.

Csak svéd állampolgár lehet bíró. A bírói tisztség betöltésének előfeltétele, hogy a jelölt rendelkezzen svéd jogi diplomával. Bizonyos körülmények között a más skandináv országban elvégzett jogi képzés is elismerhető jogi diplomával egyenértékűnek. A legtöbb állandó bíró körzeti vagy közigazgatási bírósági bíróként dolgozik, esetleg a fellebbviteli vagy közigazgatási fellebbviteli bíróságok bírójaként. A fellebbviteli vagy közigazgatási fellebbviteli bíróság elnökének megnevezése *president*, a körzeti bíróság vagy a közigazgatási bíróság elnökének megnevezése *lagman*. A Legfelsőbb Bíróság és a Legfelsőbb Közigazgatási Bíróság **bíráinak** svéd megnevezése *justitieråd*.

Az állandó bírónak kinevezettek közül sokan hagyományos szakmai pályát futottak be, vagyis két évet **tisztviselőként** tevékenykedtek körzeti (329 Kb)

vagy **közigazgatási bíróságon** (281 Kb) , majd ezután titkári (*fiska*) pozícióra pályáztak egy fellebbviteli vagy közigazgatási fellebbviteli bíróságra. Legalább egy ilyen bíróságon eltöltött év után a **bírósági fogalmazónak** legalább két évig körzeti vagy közigazgatási bíróságon kell bírósági titkárként dolgoznia. Ezt legalább egy évi szolgálat követi megbízott helyettes bíróként fellebbviteli vagy közigazgatási fellebbviteli bíróságon. A bírói képzés sikeres lezárását követően a bírósági fogalmazót helyettes fellebbviteli bírónak nevezik ki fellebbviteli vagy közigazgatási fellebbviteli bíróságra. A bírósági titkárok

vagy helyettes bírák olyan **véglegesítés nélküli bírák**, akikkel a bíróságon találkozhatunk. A bíróság továbbá számos **szövegezésért felelős jogászt** (280 Kb) és **előadót** (281 Kb) alkalmaz.

Minden körzeti bíróságon, fellebbviteli bíróságon, közigazgatási bíróságon és közigazgatási fellebbviteli bíróságon működnek **ülnökök** (*nämndemän*). Az ülnököket négy évre nevezi ki

a körzeti bíróság illetékességébe tartozó önkormányzatok esetén az önkormányzat képviselőtestülete;

a közigazgatási bíróság, közigazgatási fellebbviteli bíróság vagy a fellebbviteli bíróság illetékességébe tartozó megyék esetén a megye közgyűlése.

A bíróság tanácskozása során minden ülnök egy szavazattal rendelkezik.

Jogi adatbázisok

A bírákról és ülnökökről bővebb információt a [svéd bíróságok honlapján](#) talál. A bírák vonatkozásában pedig a [svéd bírósövetség](#) honlapja nyújt további információkat.

Az ügyvédi kar szervezete

Ügyvédek

A svéd jogszabályok szerint az **advokat** („ügyvéd”) megnevezést csak a [svéd ügyvédi kamara](#) (Sveriges Advokatsamfund) tagjai jogosultak használni. A **kamarai tagság** feltételei a következők:

lakóhely Svédországban vagy másik európai uniós tagállamban, az Európai Gazdasági Térség valamely államában vagy Svájcban;

a bírói tisztség betöltéséhez szükséges vizsgák letétele – Svédországban az LL.M. fokozat megszerzése;

hároméves szakmai gyakorlat jogi végzettséghez kötött munkakörben, és a jogi munkakör aktív gyakorlása a jelentkezéskor;

az ügyvédi kamara által szervezett képzés elvégzése és az azt követő vizsga letétele;

jó hírnév és egyéb kritériumok szerinti alkalmasság az ügyvédi hivatásra.

Külön szabályok vonatkoznak a más európai uniós tagállamokból, EGT-államokból vagy Svájcból érkező jelentkezőkre, akik a saját országukban teljesítik az ügyvédi hivatáshoz előírt képzési követelményeket.

Az új tagok felvételéről az ügyvédi kamara tanácsa dönt.

A svéd ügyvédi kamarát 1887-ben alapították egy magánkezdeményezés nyomán, majd a bírósági eljárásról szóló jelenlegi törvénykönyv 1948. évi hatálybalépésével kapott hivatalos státuszt. A kamarának jelenleg több mint 4 700 tagja van.

A kamara a bírósági eljárásról szóló törvénykönyv rendelkezései, valamint saját, a kormány által jóváhagyott alapszabálya szerint működik. A kamara magánjogi szervezet, céljai a következők:

magas erkölcsi és szakmai színvonal fenntartása az ügyvédi karban;

a jogfejlődés figyelemmel kísérése, és annak biztosítása, hogy a kamara által megtestesített szakértelem pozitívan befolyásolja a jogfejlődést;

tagjai általános szakmai érdekeinek védelme, a tagok közötti együttműködés és egyetértés előmozdítása.

A kamara ellát bizonyos közfeladatokat is. A bírósági eljárásról szóló törvénykönyv igazgatási feladatokat ruház rá, ezért – elsődlegesen fegyelmi ügyekben – hatóságként is működhet.

A kamarára vonatkozó szabályozás annak biztosítását célozza, hogy a jogi tanácsadókat és tanácsokat keresők szakszerű segítségnyújtásban részesüljenek. A bírósági eljárásról szóló törvénykönyv értelmében a tagoknak be kell tartaniuk a szakmai etikai kódexet, és az ügyvédi kamara és az igazságügyi kancellár szabályozó és ellenőrző fennhatósága alá tartoznak. Az ügyvédek a kamara fegyelmi bizottságának felügyelete alatt állnak. Ha a fegyelmi bizottság úgy találja, hogy egy ügyvéd megszegte a kamara etikai kódexét, a bizottság az érintett tagra fegyelmi szankciót róhat ki.

Jogi adatbázisok

További információ található a [svéd ügyvédi kamara](#) honlapján.

Jogtanácsosok

Aki nem ügyvéd, az is eljárhat **jogi képviselőként** a bírósági eljárásokban, amennyiben a bíróság erre alkalmasnak találja. Főszabály szerint azonban csak ügyvéd jelölhető ki kirendelt védőnek.

Közjegyzők

Szervezet

A **közjegyzőkön** (lásd alább) kívül Svédországban nincsenek speciális közjegyzői hivatások.

A közjegyzőket a [megyei közigazgatási testület](#) (*länsstyrelsen*) nevezi ki. A közjegyzőnek jogi képzettséggel kell rendelkeznie, beszélnie kell svédül, és egyéb tekintetben is alkalmasnak kell lennie hivatására.

Szerepük és kötelezettségeik

Jogi adatbázisok

Erre a hivatásra vonatkozóan nincs a nyilvánosság számára elérhető nyilvántartás és/vagy honlap.

Egyes megyei közigazgatási testületek honlapjain azonban további információk találhatóak a közjegyzőkről.

A közjegyző feladata különböző ügyekben segítséget nyújtani az állampolgároknak, így például:

aláírásokat, másolatokat, fordításokat és dokumentumok tartalmára vonatkozó más információkat hitelesíteni;

bizonyos esetekben a bíróságon tanúskodni;

felügyeli a lottósorsolásokat;

egyéb ellenőrzéseket vagy vizsgálatokat követően beszámolni a megállapításairól;

jogi vagy gazdasági körülményekre vonatkozó nyilatkozatokat átvenni és azokat harmadik személy részére kézbesíteni;

hatóságok vagy személyek bizonyos intézkedések végrehajtására való jogosultságát igazolni;

igazolásokat kibocsátani a külföldön felhasználásra kerülő közokiratok diplomáciai vagy konzuli hitelesítésének (felülhitelesítésének) mellőzéséről szóló,

1961. október 5-i hágai egyezmény (apostille-egyezmény) értelmében.

Jogi adatbázisok

Erre a hivatásra vonatkozóan nincs a nyilvánosság számára elérhető nyilvántartás és/vagy honlap.

Egyes megyei közigazgatási testületek honlapjain azonban további információk találhatóak a közjegyzőkről.

Egyéb jogi hivatások

A [végrehajtó hatóság](#) (*Kronofogdemyndigheten*) feladata az adósságok megfizetésének és az egyéb kötelezettségek teljesítésének kikényszerítése. A végrehajtó hatóság **végrehajtókat** (*kronofogde*) alkalmaz, akik felelnek a végrehajtás törvényességének biztosításáért. Van lehetőség Svédországban végrehajtói képzésben részesülni. A képzésben való részvétel feltétele a svéd állampolgárság, a jogi diploma vagy egyenértékű képesítés megléte, és a bírósági titkári (*notarie*) státusz. A bírósági titkári státusz kiváltható meghatározott idejű szolgálati képzésben való részvétellel vagy mentesítési eljárással.

Utolsó frissítés: 09/11/2020

E lap nemzeti nyelvű változatát az adott tagállam tartja fenn. Az Európai Bizottság szolgálata készíti el a fordításokat a többi nyelvre. Előfordulhat, hogy az eredeti dokumentumon az illetékes tagállami hatóság által végzett változtatásokat a fordítások még nem tükrözik. Az Európai Bizottság nem vállal semmifajta felelősséget az e dokumentumban szereplő vagy abban hivatkozott információk vagy adatok tekintetében. Az ezen oldalért felelős tagállam szerzői jogi szabályait a Jogi nyilatkozatban tekintheti meg.

A különböző jogi szakmák - Anglia és Wales

Ez az oldal az Egyesült Királyság Anglia és Wales joghatósága alá tartozó területen gyakorolt főbb jogi hivatásokról nyújt áttekintést. Az oldalon a bírákra, az ügyészekre és az ügyvédek különböző típusaira vonatkozó információk szerepelnek.

Bírák

Anglia és Wales bírósági rendszerében különféle bírói tisztségeket betöltő – teljes vagy részmunkaidőben foglalkoztatott – bírák ítélik meg Anglia és Wales különböző bíróságain (courts) és közigazgatási döntőbíróságain (tribunals). Az angliai és walesi bírákra vonatkozóan [Anglia és Wales bírói karának](#) weboldalán található információk.

Teljes munkaidőben foglalkoztatott bírák

Az igazságszolgáltatás főbírója (Lord Chief Justice) – az igazságszolgáltatás főbírója egyben Anglia és Wales bírói karának vezetője és bíróságainak elnöke is. Az utóbbi feladatkört 2006. április 3-ától tölti be, amikor az alkotmányjogi reformról szóló 2005. évi törvény a lordkancellár igazságszolgáltatási funkcióit az igazságszolgáltatás főbírójára ruházta át. Az igazságszolgáltatás főbírója egyben a büntető igazságszolgáltatás feje.

Kollégiumvezetők (heads of division) – a további ügyszakokat négy rangidős bíró vezeti: a Master of the Roles (Polgári Kollégium – Civil Division); a Királynői Kollégium (Queen's Bench Division) elnöke; a Családjogi Kollégium (Family Division) elnöke, valamint a felsőbbbírósági kancellár (Chancellor of the High Court, Kancelláriai Kollégium – Chancery Division). További információk [Anglia és Wales bírói karának](#) weboldalán találhatóak.

A **fellebbviteli főbírák** (Lords Justices of Appeal) a büntető- és polgári ügyeket egyaránt tárgyaló Fellebbviteli Bíróságon (Court of Appeal) ítélik meg.

A **felsőbíróági bírák** (High Court judges) a legösszetettebb polgári ügyeket tárgyaló Felsőbírószágon (High Court) ítélik meg. Ők bírálják el a Koronabírószágon elé kerülő legsúlyosabb és legérzékenyebb (például emberölési) ügyeket is.

A **körzeti bírák** (circuit judges) rendszerint büntető-, polgári és családjogi ügyeket tárgyalnak.

A **kerületi bírák** (district judges) polgári ügyekkel foglalkoznak. Munkájuk zömét tanácsüléseken (nem nyilvános tárgyaláson) végzik. Emellett jogosultak a megyei bírósági hatáskörbe tartozó keresetek tárgyalására, ha a kiszabott szankció egy meghatározott (rendszeresen felülvizsgált) pénzügyi határérték alatt marad; a határérték feletti ügyeket általában körzeti bíróság (circuit judge) tárgyalja. Angliában és Walesben az összes polgári jogi jogvita több mint 80%-ában kerületi bíróság ítélik meg.

A **kerületi bírák** (District Judges) a békebírószágon (magistrates' courts) ítélik meg, és a békebírók (magistrates) által tárgyalta ügytípusokat bírálják el (lásd lent). Ezzel együtt elsősorban a hosszadalmasabb és összetettebb ügyekben segítik meg.

A **felsőbíróági eljárási bírák és hivatalvezetők** (High Court masters and registrars) olyan eljárási kérdésekkel foglalkozó bíróságok, akik a Felsőbírószágon (High Court) Kancelláriai Kollégiuma (Chancery Division) és Királynői Kollégiuma (Queen's Bench Division) polgári ügyforgalmának többségét kezelik.

Részmunkaidőben foglalkoztatott bíróságok

A részmunkaidőben dolgozó bíróságokat általában legalább öt évre nevezik ki – a vonatkozó felső korhatár betartása mellett. A részmunkaidős bíróságok főbb típusai a következők:

A **helyettes felsőbíróági bíróságok** (deputy high court judges), akik a Felsőbírószágon (High Court) egy vagy több kollégiumában ítélik meg.

Recorderek (Recorders), akik a körzeti bíróságokhoz (circuit judges) hasonló hatáskörrel bírnak, ők azonban rendszerint a bíróság elé kerülő kevésbé összetett, illetve kevésbé súlyos ügyeket tárgyalják.

Helyettes kerületi bíróságok (deputy district judges), akik a megyei bíróságokon és a Felsőbírószágon kerületi hivatalaikban ítélik meg, és a kerületi bíróságok hatáskörébe tartozó, kevésbé összetett ügyeket tárgyalják.

A **békebíróági helyettes kerületi bíróságok** (deputy district judges of magistrates' courts) a teljes munkaidőben foglalkoztatott kollégáikhoz hasonló ügyeket tárgyalnak.

A **felsőbíróági helyettes eljárási bíróságok és hivatalvezetők** (deputy high court masters and registrars) munkájuk a Felsőbírószágon teljes munkaidőben foglalkoztatott kollégáikéhoz hasonló.

Közigazgatási döntőbíróági bíróságok (tribunal judges)

A közigazgatási döntőbíróóságok évente mintegy 800 000 ügyben járnak el számos ügykörben – például adózási, nyugdíjjal kapcsolatos vagy bevándorlási jogvitákban.

A közigazgatási döntőbíróóságok általában tanácsban járnak el, amelynek tagja egy jogi képesítéssel rendelkező közigazgatási döntőbíróági elnök vagy bíróság, akit a tanács sajátos szakértelemmel rendelkező laikus tagjai segítenek. Esküdtszék nincs, és a közigazgatási döntőbíróági bíróság nem jogosult a vádlottal szemben szabadságvesztés-büntetés kiszabására. E bíróság elsősorban a problémák sikeres rendezésének elősegítésére törekednek, egyes esetekben pedig döntést hoznak a pernyertesnek járó kártérítés vagy jóvátétel mértékéről.

Békebírók (magistrates)

Angliában és Walesben a büntetőügyek mintegy 95%-át a békebírók (magistrate, justice of the peace, JP) tárgyalják. A helyi körzetekben 30 000-nél több békebíró végzi feladatát, rendszerint évente legalább 26 félnapos tárgyalási napon. A békebírók számára nem előírás a jogi végzettség, és munkájukat díjazás nélkül végzik.

Rendszerint hármas tanácsban járnak el; egyikük elnöki képzésben részesül, hogy irányítani tudja a tanács tevékenységét, és a nevében nyilatkozni tudjon.

A tanácsot anyagi és eljárási kérdésekben minden esetben jogvédett bírósági titkár segíti.

A békebírók a viszonylag kisebb súlyú büntetőügyekkel foglalkoznak. Ide tartozik a kisebb értékre elkövetett lopás, a bűncselekménnyel okozott kár megtérítése, a közrend megzavarása és a közlekedési szabálysértések. Számos családjogi és gyermekekkel kapcsolatos ügyet, valamint engedélykérelmet is tárgyalnak.

Ügyészek

Szervezet

A **Koronaügyész Szolgálat** (Crown Prosecution Service, CPS) Anglia és Wales független hatósága; feladata a vádhatósági feladatok ellátása azon büntetőügyekben, amelyekben a rendőrség már lefolytatta a nyomozást. A szervezet a legfőbb ügyész (attorney general) irányítása alatt áll, aki a CPS munkájuk tekintetében a Parlamentnek tartozik felelősséggel. Anglia és Wales 42 ügyészségi körzetre oszlik, amelyek mindegyike élén vezető koronaügyész (chief crown prosecutor) áll. Emellett négy szakosodott országos ügyészségi szolgálat is létezik: a szervezett bűnözéssel, a különleges bűnözéssel, a terrorizmusellenes tevékenységgel és a csalások üldözésével foglalkozó szolgálat. A hivatali órákon kívül Anglia és Wales rendőrei számára a CPS Direct elnevezésű telefonos szolgálat nyújt tanácsadást, illetve segíti a döntéshozatalt.

A CPS vezetője az Államügyészség igazgatója (Director of Public Prosecutions, DPP), aki a legösszetettebb és a legérzékenyebb ügyekben határoz, és tanácsot ad a rendőrségnek büntetőügyekben. A DPP általános felelősséggel bír a CPS vádemelési és bűnüldözési tevékenységéért, felettébe a legfőbb ügyész.

A CPS ügyészeket (prosecutors) és ügyészhelyetteseket (associate prosecutors), valamint ügyvizsgálókat (caseworkers) és ügyintézőket (administrators) alkalmaz. A koronaügyészek tapasztalt ügyvédek vagy jogtanácsosok, feladatuk büntetőügyekben a Korona nevében a vád képviselése. Az ügyészhelyettesek a békebírószágon járnak el, korlátozott ügykörben.

Szerepük és kötelezettségeik

A CPS munkatársai:

tanácsot adnak a rendőrségnek, és áttekintik az esetleges vádemeléshez szükséges bizonyítékokat;

döntenek a vádról (a kisebb súlyú ügyek kivételével), amennyiben vádemelésre kerül sor;

előkészítik az ügyeket, és a vádat képviselik a bíróság előtt.

A koronaügyészek köztisztviselők, felvételiük nyílt versenyvizsga útján történik. A munkaköri alkalmassághoz a pályázónak az alábbi feltételeket kell teljesítenie:

solicitorként teljes körű működési engedéllyel kell rendelkeznie Anglia és Wales területére;

a gyakorlati idejét letöltött és az angol Tárgyalóügyvédi Kamarába (English Bar) felvett barristernek kell lennie;

az Európai Gazdasági Térség vagy a Nemzetközösség polgárának kell lennie. Az Anglián és Walesen kívül képesítést szerzett ügyvédeknek az állás betöltése előtt ügyvédi különbözeti vizsgát kell tenniük.

A jogi szakma szervezetei: jogászok

Tárgyalóügyvédek, védőügyvédek (barristers, advocates)

A **Tárgyalóügyvédi Kamara** (Bar Council) Anglia és Wales összes tárgyalóügyvédének irányító testülete. A kamarát a szakma érdekképviselője, fontos szakpolitikai kezdeményezések megfogalmazása és végrehajtása, valamint a szakma normáinak, megbecsülésének és függetlenségének megőrzése

érdekében hozták létre. A jogi szolgáltatásokról szóló, 2007. évi törvény (Legal Services Act 2007) szerint a kamara a szakmai szabályozási feladatot a tárgyalóügyvédi kamara szakmai normáival foglalkozó testületre (Bar Standards Board) ruházta, mely független, önálló szerv. A tárgyalóügyvédek önálló, szakosodott jogi tanácsadók és bírósági védőügyvédek lehetnek. Általában önfoglalkoztatóak, és „chamber” elnevezésű irodák tagjaiként („tenants” – bérlők) dolgoznak. A tárgyalóügyvédek képzése főként a védőügyvédi feladatokra, azaz az ügyfelek magasabb szintű bíróságok előtti képviseletére terjed ki. A tárgyalóügyvédek emellett sok időt fordítanak az ügyfeleiknek nyújtott tanácsadásra és az ügyekhez kapcsolódó kutatásra, valamint a szakterületükön folytatott kutatásokra. A gyakorló tárgyalóügyvédek mintegy 10%-a királyi jogtanácsosi (Queen’s Counsel, QC) címmel rendelkezik; ők foglalkoznak a legjelentősebb és legösszetettebb ügyekkel.

Jogtanácsosok (solicitors, legal advisers)

A solicitor feladata, hogy szakértő jogi tanácsot nyújtson az ügyfeleknek (magánszemélyek, vállalkozások, önkéntes szervezetek, jótékonyági szervezetek stb.), és ellássa képviseletüket, ideértve a bíróság előtti képviseletet is. Munkájuk rendkívül változatos. A legtöbb jogtanácsos magánpraxist folytat, amely az ügyfeleknek szolgáltatásokat kínál jogtanácsosok társulása. Lehetséges, hogy számos jogterületet felölelő általános praxist folytatnak, de az is előfordulhat, hogy egy bizonyos területre szakosodnak. Mások a központi kormányzatnál vagy helyi önkormányzatoknál, a Koronaügyész Szolgálatnál, a békebírókénál, kereskedelmi vagy ipari szervezeteknél, illetőleg más testületeknél állnak alkalmazásban jogtanácsosként. A jogtanácsosok megválaszthatják a számukra legmegfelelőbb munkakörnyezetet.

A solicitor általában jogi tanácsot nyújt az ügyfelek részére. Ha az ügyfél ezt követően Anglia és Wales magasabb szintű bíróságai előtti képviseletet igényel, a jogtanácsos az ügyben rendszerint egy tárgyalóügyvédet bíz meg a bírósági képviselettel. A tárgyalóügyvéd igénybevétele azonban nem minden esetben kötelező, mivel a megfelelő képzettségű jogtanácsosok a magasabb szintű bíróságok előtt is eljárhatnak (azaz jogosultak ügyfelek képviseletére).

A [Jogászegylet](#) (Law Society) Anglia és Wales jogtanácsosait képviseli. Feladatai a szakmai szabályozókkal, a kormányzattal és másokkal való tárgyalástól és a lobbitevékenységtől kezdve a képzések megszervezésén át a tanácsadásig terjednek. A Jogászegylet célja, hogy segítséget, védelmet és támogatást nyújtson Anglia és Wales jogtanácsosai számára.

A [Jogtanácsosok Szabályozó Hatósága](#) (Solicitors Regulation Authority, SRA) a szabályozási és fegyelmi ügyekkel foglalkozik, és megállapítja, figyelemmel kíséri és érvényesíti a jogtanácsosokra vonatkozó előírásokat Anglia és Wales területén. A korábban a Jogászegylet Szabályozó Tanácsának (Law Society Regulation Board) nevezett szervezet kizárólag közérdekből jár el.

A [Jogi Panaszok Hivatala](#) (Office for Legal Complaints) azon magánszemélyeket segíti, akik jogtanácsosok ellen kívánnak panaszt emelni. A korábban Jogi Panaszok Szolgálatának (Legal Complaints Service) nevezett testület független és pártatlan, célja az ügyek gyors és hatékony megoldása.

Közjegyzők

A közjegyzői kar az angliai és a walesi jogi hivatások harmadik, egyben legrégebbi ágát képviseli. A közjegyzők működési engedélyét a [Közjegyzői Kamarai Hivatal](#) (The Faculty Office) adja ki (első alkalommal ezt a canterburyi érsek tette meg, 1279-ben), szabályozó szervük pedig a Közjegyzői Kamarai Bíróság (Court of Faculties). A közjegyzők összekapcsolják a polgári jog és a szokásjog (common law) területét.

Valamennyi közjegyző jogi végzettségű, és bár legtöbbjük jogtanácsos is lehet, a közjegyzői képesítést külön vizsgákon kell megszerezniük. A szakképesítés megszerzéséhez minden közjegyzőnek ugyanazon alapképzésben kell részesülnie: a [University College London közjegyzői gyakorlati képzését](#) kell sikeresen elvégezniük. A képesítés megszerzését követően a közjegyzők Angliában és Walesben bárhol gyakorolhatják hivatásukat, és azonos jogkörökkel rendelkeznek. A közjegyzői okiratok elkészítése és kibocsátása mellett a közjegyzők végrendelet készítésével, öröklési ügyekkel és hagyatéki vagyonkezeléssel is adhatnak tanácsot, és lebonyolíthatják a hagyatékátadást.

A közjegyzői tevékenységet évszázadok óta világszerte elismerik, ami lehetővé teszi a polgárok és a vállalkozások szabad mozgását. Ily módon a közjegyzők elősegítik a kereskedelmet és a polgárok életét, ésszerű költséggel és indokolatlan késedelem nélkül biztosítva számukra a mindennapi életvitelt és tevékenységük szabad folytatását.

A közjegyző hivatalos pecséttel rendelkezik, a közjegyzői okiratok Angliában és Walesben bizonyító erejűek. A közjegyzői okiratok magánokirati és közokirati formában készülhetnek; utóbbiak hiteles közjegyzői okiratként (notarial acts in authentic form) is ismertek. A közjegyző aláírásával és pecsétjével ellátott közjegyzői okiratokat a világ minden országában felelős jogi tisztviselőtől származó bizonyítékként ismerik el.

A közjegyzőkre a jogtanácsosokhoz hasonló szakmai szabályok vonatkoznak. Működési tanúsítványukat évente meg kell újítaniuk, emellett szakmai felelősségbiztosítással és kezesi biztosítással kell rendelkezniük. Az engedély megújításának feltétele a szabályok betartása. A közjegyzői kinevezés személyre szól. A [Közjegyzői Egyesület](#) (The Notaries Society) megközelítőleg 800 közjegyzőt képviselő szervezet. A [Főfoglalkozású Közjegyzők Egyesülete](#) mintegy 30 főfoglalkozású, elsősorban London központjában működő közjegyzőt tömörít, akiket a [Scriveners Company](#) nevű régi céh nevez ki.

Szabadalmi és védjegyügyvivők

A szabadalmi és védjegyügyvivők a szellemi tulajdonnal kapcsolatos kérdésekben adnak szaktanácsot. Jogi tanácsot adnak ügyfeleiknek ezen a téren, különösen a szabadalmakkal, a védjegyekkel, a formatervezési mintákkal és a szerzői jogokkal kapcsolatban. Emellett képviselik ügyfeleiket a szellemi tulajdonjogi ügyekben eljáró különös hatáskörű bíróságok előtt (némelyek pedig a perbeli képviseletre jogosító további képesítés megszerzését követően további jogokkal rendelkeznek). A legtöbb szabadalmi és védjegyügyvivő magánpraxist folytat. Sokuk irodája specializálódott, de némelyek jogtanácsosokkal együttműködésben is dolgoznak. Emellett sokan dolgoznak ipari vállalatoknál. A szabadalmi és védjegyügyvivők a jogtanácsosokkal azonos módon képviselhetik ügyfeleiket a bíróságon a szellemi tulajdonjogi ügyekben. Ennek keretében tárgyalóügyvédet is megbízhatnak az ügy ellátásával. A [Szabadalmi Ügyvivők Hivatalos Intézete](#) (Chartered Institute of Patent Attorneys – CIPA) az egész Egyesült Királyságban képviseli a szabadalmi ügyvivőket. Feladatai közé tartozik a Kormánnyal való együttműködés a szellemi tulajdonra vonatkozó jogalkotással kapcsolatban, a szabadalmi ügyvivők és a gyakorlók számára nyújtott oktatás és képzés, valamint a szakma szabályozóival való együttműködés. A CIPA célja a szellemi tulajdonnal kapcsolatos jogszabályok és szakmák támogatása. A [Védjegyügyvivők Intézete](#) (Institute of Trade Mark Attorneys – ITMA) az egész Egyesült Királyságban képviseli a védjegyügyvivőket és a szakmát. Feladatai közé tartozik a Kormánnyal, annak független szabályozói ágával (IPReg) és az egyéb érintett szervezetekkel való tárgyalás és a lobbitevékenység. A védjegyügyvivők hivatásához kapcsolódó oktatást, képzést és tanácsadást nyújt, és felelős a szakma és a szellemi tulajdon támogatásáért. A [Szellemi Tulajdon Szabályozó Testülete](#) (Intellectual Property Regulation Board – IPReg) foglalkozik valamennyi szabályozási és fegyelmi üggyel, továbbá megállapítja a szabadalmi és védjegyügyvivőkre az egész Egyesült Királyságban vonatkozó szabályokat, valamint nyomon követi és biztosítja e szabályok végrehajtását. Közérdekből jár el, és működteti a szabadalmi és védjegyügyvivők törvényes nyilvántartását (mind az egyéni ügyvivők, mind az irodák tekintetében).

Egyéb jogász hivatások

A titkárok és más bírósági személyzet számára Anglia és Wales legtöbb bíróságán – a békebírók munkatársai kivételével – nem előírás a jogi szakképesítés. Ezek a munkavállalók köztisztviselők, akik adminisztratív feladatokat látnak el és a bírák munkáját segítik, ám jogi tanácsot nem adhatnak. Köztisztviselőként valamennyi bírósági alkalmazott [Öfelsége Bírósági és Közigazgatási Döntőbírói Szolgálatának](#) (Her Majesty’s Court Service) alkalmazásában áll.

A bírósági alkalmazottak kategóriáira vonatkozó bővebb információ [itt](#) (456 Kb) [en](#) található.

A békebírószágon foglalkoztatott titkárok szerepe eltérő. A laikus békebírák nem rendelkeznek jogi szakképzettséggel, és ezért jogvégzett titkárok tanácsára hagyatkoznak. Az ilyen titkároknak két típusa létezik: **bírói titkár** (justices' clerk) és **jogi tanácsadó** (legal adviser) (vagy **bírósági titkár** – court clerk). A bírói titkár (justices' clerk) a békebíró (magistrate) fő jogi tanácsadója. A bírói titkár legalább öt éves szakirányú képzettséggel rendelkező ügyvéd (barrister vagy solicitor). Jogi és eljárási kérdésekben tanácsot ad a békebírónak, a bíróságon és azon kívül is. Feladatuk emellett a jogi tanácsadók (legal advisers) irányítása és képzése, a nyújtott jogi szolgáltatások minőségének felügyelete, és igazgatási területükön belül egységes jogi tanácsok nyújtásának biztosítása. A jogi tanácsadók (legal advisers) részt vesznek a bírósági tárgyalásokon, és tanácsot adnak a békebírák részére a jogszabályokkal, a joggyakorlattal és az eljárási kérdésekkel kapcsolatban. Ők is jogvégzettek (rendszerint solicitorok vagy barristerek).

A felsőbbbírósági (High Court) bírói végzéseket jelenleg a lordkancellár (Lord Chancellor) vagy megbízottja által kinevezett és az egyes kerületekhez rendelt **felsőbírósági végrehajtók** (high court enforcement officers) juttatják érvényre. Feladatuk a bírósági határozatok érvényre juttatása a felsőbbbírósági ítélet, illetőleg a Felsőbíróság elé utalt megyei bírósági ítélet alapján fennálló pénztartozás behajtása útján. Jogosultak a tartozás összegét fedező értékű dolgok lefoglalására és értékesítésére. Emellett érvényesítik és felügyelik az ingatlanok birtokbaadását és dolgok visszaszolgáltatását is.

A **megyei bírósági végrehajtók** (county court bailiffs) Őfelsége Bírósági és Közigazgatási Döntőbírósági Szolgálatának alkalmazásában álló köztisztviselők, akiknek feladata a megyei bíróságon hozott és nyilvántartott ítéletek és/vagy végzések végrehajtása. E köztisztviselők feladata a végrehajtási parancsok érvényre juttatása, az ingatlanok birtokviszonyainak helyreállítása, valamint dolgok visszavétele. A parancsokat érvényre juttató végrehajtókra vonatkozó szabályokat a megyei bíróságokról szóló 1984. évi törvény (County Courts Act 1984) 85–111. szakasza tartalmazza. A végrehajtási eljárást a polgári perrendtartás (civil procedure rules) szabályozza. A megyei bírósági végrehajtók emellett más feladatokat is ellátnak, ideértve az iratok és az őrizetbe vételről szóló végzések személyes kézbesítését. Az őrizetbe vételre vonatkozó szabályokat a megyei bíróságokról szóló törvény 118–122. szakasza tartalmazza.

Az **okleveles végrehajtók** (certified bailiffs) magánvégrehajtók, akik oklevelüket a bérbeadó törvényes zálogjogára vonatkozó szabályok alapján szerzik meg, és a megyei bíróság (county court) egyik körzeti bírójára (circuit judge) jogosítja fel őket e tevékenység folytatására. A bérbeadó törvényes zálogjoga a bérbeadónak a bérítő dolgaira fennálló, a bérletidő-hátralékok megfizetésének bírósági beavatkozás nélküli biztosítását célzó foglalási jogára utal. Az okleveles végrehajtók számos más törvény alapján is jogosultak egyéb tartozásfajták, úgymint az önkormányzati és a helyi adók behajtására.

Kapcsolódó linkek

- [Koronaügyszési Szolgálat,](#)
- [Közjegyzői Kamarai Hivatal,](#)
- [Közjegyzői Egyesület,](#)
- [Anglia és Wales bírói kara,](#)
- [Jogászegylet,](#)
- [Jogtanácsosok Szabályozó Hatósága,](#)
- [Jogi Panaszok Hivatala,](#)
- [Jogi Szolgáltatások Bizottsága,](#)
- [Szabadalmi Ügyvivők Hivatalos Intézete;](#)
- [Védjegyügyvivők Intézete,](#)
- [Szellemi Tulajdon Szabályozó Testülete,](#)
- [Őfelsége Bírósági és Közigazgatási Döntőbírósági Szolgálat.](#)

Utolsó frissítés: 25/07/2017

E lap nemzeti nyelvű változatát az adott tagállam tartja fenn. Az Európai Bizottság szolgálata készíti el a fordításokat a többi nyelvre. Előfordulhat, hogy az eredeti dokumentumon az illetékes tagállami hatóság által végzett változtatásokat a fordítások még nem tükrözik. Az Európai Bizottság nem vállal semmifajta felelősséget az e dokumentumban szereplő vagy abban hivatkozott információk vagy adatok tekintetében. Az ezen oldalért felelős tagállam szerzői jogi szabályait a Jogi nyilatkozatban tekintheti meg.

Az Ön által kiválasztott nyelvi változatot most készítik fordítóink.

Az oldal jelenleg a következő nyelveken olvasható: [en](#).

A különböző jogi szakmák - Észak-Írország

Ez az oldal az Egyesült Királyság Észak-Írország joghatósága szerinti területén ad áttekintést.

Jogi szakmák – bevezetés

Észak-Írországban a következő jogi szakmák találhatók:

- Bírák
- Ügyészek
- Ügyvédek (barristerek)
- Jogtanácsosok (solicitorok)

A jogi szakma szervezete: Bírák

Észak-Írország joghatóságán belül a következő bírósági pozíciók találhatók:

- Az igazságszolgáltatás főbírája (Lord Chief Justice) – az igazságszolgáltatás vezetője
- fellebbviteli bírák (Lord Justices of Appeal)
- felsőbírósági bírák (High Court Judges)
- A Legfelsőbb Bíróság tisztviselői (Masters of the Supreme Court)
- megyei bírák (county court judges)
- kerületi bírák a megyei bíróságon
- kerületi bírák a békebírószágon
- bírósági ülnökök
- halottkémek

A jogi szakma szervezete: ügyészek

Szervezet

Az észak-ír ügyészség az elsődleges vádhatóság Észak-Írországban. Az észak-ír rendőrség által nyomozott ügyekben történő vádemelésről való döntések mellett más hatóságok (például a Királyi Adó- és Vámhivatal – HM Revenue and Customs) által végzett nyomozások ügyében is eljár.

Az ügyészséget az észak-ír Államügyészség igazgatója (Director of Public Prosecutions) vezeti, aki mellett egy igazgatóhelyettes is tevékenykedik. Az igazgatóhelyettes az igazgató valamennyi hatáskörével rendelkezik, de ezeket az igazgató irányítása és ellenőrzése alatt gyakorolja. Mindkét pozícióra Észak-Írország legfőbb ügyésze (Attorney General for Northern Ireland) teszi meg a kinevezéseket.

Az Államügyészség nem minisztériumi kormányzati szerv. A 2002. évi igazságügyi törvénnyel (Észak-Írország) összhangban az igazgató funkcióit bármely más személytől függetlenül látja el. A 2002. évi törvény előírja az igazgató és az igazgatóhelyettes számára, hogy bármely olyan ügyről konzultáljanak egymással, amivel kapcsolatosan a legfőbb ügyészt az Észak-ír Nemzetgyűlés számon kérheti. Jelenleg egy sor ügyészségi kérdés a westminsteri Parlament számára van fenntartva. E kérdésekben a felelősséget az Észak-Írorszáért felelős jogi főtanácsos (Advocate General for Northern Ireland) viseli.

Szerepük és kötelezettségeik

Az ügyészség elsődleges feladata a bűncselekmények elkövetéséért történő vádemelésről szóló döntés meghozatala, továbbá a pontos vád meghatározása. Az ügyészség a bíróság előtti vádképviselőt is ellátja. Az ügyész a Korona nevében ismerteti a bíróságon a bizonyítékokat. Az ügyészek a Korona tanúit hívják be és hallgatják ki, valamint kérdéseket tesznek fel a védelem tanúinak. Az ügy lezárásaként a Korona nevében összegzik a bizonyítékokat a bíróság számára.

A jogi szakma szervezete: Ügyvédek

Barristerek

Észak-Írországban a barristerek között beosztott jogtanácsosokat és rangidős ügyvédeket (másként: királyi jogtanácsosokat – Queen's Counsel) különböztetnek meg. A kamara a tárgyalási gyakorlattal rendelkező ügyvédek testülete, amelyhez a nyilvánosság solicitorokon – és korlátozott körülmények között – közvetlen szakmai hozzáféréseken keresztül jut el.

Az [Észak-Írországi Kamara](#) (Bar of Northern Ireland) a belfasti Bar Library független barristereinek szövetsége. 2012. szeptember 1-jén közel 600 barrister dolgozott magánpraxisban.

Jogtanácsosok (solicitorok)

Észak-Írországban a [Jogászegylet](#) (Law Society) az a szabályozó hatóság, amely a jogtanácsosok képzését, könyvelését, szabálykövetését és szakmai magatartását irányítja. Feladata a függetlenség, az etikai követelmények, a szakmai kompetencia és a nyilvánosság számára kínált szolgáltatások minőségének megőrzése. A solicitorok szakosodhatnak egy adott területre, vagy általános jogi tevékenységet folytathatnak.

Közjegyzők

Észak-Írországban minden jogtanácsos esketőbiztos (commissioner for oaths). Ez azt jelenti, hogy hivatalos okiratokat hitelesíthetnek (a saját maguk által vagy egy ügyben ellenfeleik által készített kivételével).

Ezen túlmenően egyes jogtanácsosok közjegyzők is egyben, ami azt jelenti, hogy külföldi felhasználásra is hitelesíthetnek okiratokat. Erről az [Észak-Ír Jogászegylet](#) honlapján található információ.

Szabadalmi és védjegyügyekkel foglalkozó ügyvédek

A szabadalmi és védjegyügyekkel foglalkozó ügyvédek a szellemi tulajdonjogok területén adnak szaktanácsot. Jogi tanácsot adnak ügyfeleiknek ezen a téren, különösen a szabadalmakkal, a védjegyekkel, a formatervezési mintákkal és a szerzői jogokkal kapcsolatban. Emellett képviselik ügyfeleiket a szellemi tulajdonjogi ügyekben eljáró különös hatáskörű bíróságok előtt (néhányuk pedig a perbeli képviseletre jogosító további képesítés megszerzését követően további jogokkal rendelkeznek).

A legtöbb szabadalmi és védjegyügyekkel foglalkozó ügyvéd magánpraxisban dolgozik. Sokuk irodája specializálódott, de némelyek solicitorokkal együttműködésben is dolgoznak. Emellett sokan dolgoznak ipari vállalatoknál.

A szabadalmi és védjegyügyekben eljáró ügyvédek a solicitorokkal azonos módon képviselhetik ügyfeleiket a bíróságon a szellemi tulajdonjogi ügyekben. Ennek keretében egy barristert is megbízhatnak az ügy ellátásával.

A [Szabadalmi Ügyvivők Hivatalos Intézete](#) (Chartered Institute of Patent Attorneys) (CIPA) az egész Egyesült Királyságban képviseli a szabadalmi ügyvivőket. Feladatai közé tartozik a kormánnyal való együttműködés a szellemi tulajdonjogokra vonatkozó szabályozással kapcsolatban, a szabadalmi ügyvivők és a gyakorolók számára nyújtott oktatás és képzés, valamint a szakma szabályozóival való együttműködés. A CIPA célja a szellemi tulajdonnal kapcsolatos jogszabályok és hivatások támogatása.

A [Védjegyügyekkel foglalkozó ügyvédek intézete](#) (Institute of Trade Mark Attorneys) (ITMA) az egész Egyesült Királyságban képviseli a védjegyügyekkel foglalkozó ügyvédeket és a szakmát. Feladatai közé tartozik a kormánnyal, annak független szabályozói ágával (IPReg) és az egyéb érintett szervezetekkel való tárgyalás és a lobbitevékenység. A védjegyügyekkel foglalkozó ügyvédek hivatásához kapcsolódó oktatást, képzést és tanácsadást nyújt, és felelős a szakma és a szellemi tulajdonjogok támogatásáért.

A [Szellemi Tulajdon Szabályozó Testülete](#) (Intellectual Property Regulation Board) (IPReg) foglalkozik valamennyi szabályozási és fegyelmi ügygel, továbbá megállapítja a szabadalmi és védjegyügyekkel foglalkozó ügyvédekre az egész Egyesült Királyságban vonatkozó szabályokat, figyelemmel kíséri ezek nyomom követését, és gondoskodik végrehajtásukról. Közérdekből jár el, és működteti a szabadalmi és védjegyügyekkel foglalkozó ügyvédek törvényes nyilvántartását, mind az egyéni ügyvédek, mind az irodák tekintetében.

Más jogi szakmák

Bírósági ügyintézők

Az észak-írországi bíróságj ügyintézői és más alkalmazottai képzett közalkalmazottak, akik adminisztratív ügyeket intéznek.

A **bírósági ügyintézők** biztosítják, hogy a bírák rendelkezésére állnak a tárgyalás levezetéséhez szükséges iratok; jegyzőkönyvet készítenek a bíró ügyben hozott határozatáról és a bíró számára szükséges egyéb adminisztratív támogatást is nyújtanak. Bár a bírósági alkalmazottak tanácsot adhatnak a bírósági eljárásokról, nem nyújthatnak jogi tanácsot és arra sem tehetnek javaslatot, hogy a peres felek milyen lépéseket tegyenek. Minden bírósági alkalmazottat az

[Észak-Ír Bírósági és Törvényszéki Szolgálat](#) (Northern Ireland Courts and Tribunals Service) alkalmaz közalkalmazottként, amely szervezet az észak-ír igazságügyi minisztérium egyik hivatala.

Bírósági végrehajtó

A bírósági végrehajtók az Észak-Ír Bírósági és Törvényszéki Szolgálat által alkalmazott közalkalmazottak, akik a polgári jogi ítéletek végrehajtásával foglalkoznak az Ítélet-végrehajtó Hivatalon (Enforcement of Judgements Office) keresztül. Ez a hivatal biztosítja, hogy a békebírók és a megyei bíróságok (ideértve a kis értékű követelések bíróságait is), valamint a Felsőbíró polgári jogi ítéleteit végrehajtsák. A végrehajtásról szóló jogszabályok a következők: az ítélet-végrehajtásról (Észak-Írország) szóló 1981. évi rendelet és az ítélet-végrehajtás szabályairól szóló 1981. évi módosított rendelet.

Kapcsolódó linkek

[Ügyészség](#)

[Észak-Írországi Kamara](#)

[Jogászegylet](#)

[Észak-Ír Bírósági és Törvényszéki Szolgálat](#)

Utolsó frissítés: 03/10/2018

E lap nemzeti nyelvű változatát az adott tagállam tartja fenn. Az Európai Bizottság szolgálata készíti el a fordításokat a többi nyelvre. Előfordulhat, hogy az eredeti dokumentumon az illetékes tagállami hatóság által végzett változtatásokat a fordítások még nem tükrözik. Az Európai Bizottság nem vállal semmifajta felelősséget az e dokumentumban szereplő vagy abban hivatkozott információk vagy adatok tekintetében. Az ezen oldalért felelős tagállam szerzői jogi szabályait a Jogi nyilatkozatban tekintheti meg.

Figyelem: az oldal eredeti nyelvű változata [en](#) nemrég módosult. Az Ön által kiválasztott nyelvi változatot most készítik fordítóink.

A különböző jogi szakmák - Skócia

Ez az oldal a jogi hivatásnak az Egyesült Királyság Skócia joghatósága alá tartozó területén gyakorolt főbb formáiról nyújt áttekintést. Az oldalon a bírákra, ügyészekre és az ügyvédek különböző típusaira vonatkozó információk szerepelnek.

Bírák

Skóciában nincs külön bírói hivatás. Bíróvá kizárólag **gyakorlott jogtanácsosok** (solicitor) és **ügyvédek** (advocate) válhatnak. Skócia joghatósági területén a bírói tisztségek közé tartoznak a következők:

a Legfelsőbb Polgári Bíróság (Court of Session) elnöke

a Legfelsőbb Polgári Bíróság alelnöke (Lord Justice Clerk)

főrendőrbírók (Sheriff Principals), akik Skócia hat rendőrbírói körzete közül vezetnek egyet-egyet

a Legfelsőbb Polgári Bíróság bírái a bírói kollégium szenátora (Senators of the College of Justice) címet viselik

a Legfelsőbb Büntetőbíróság (High Court of Justiciary) bírái a legfelsőbb bírói kar tagja (Lords Commissioners of Justiciary) címet viselik
rendőrbírók (Sheriffs)

rész munkaidőben foglalkoztatott rendőrbírók, akik a főállású rendőrbírókat segítik

békebírák (Justices of the Peace), vagyis olyan ülnökök, akik a békebíróóságokon egyedül vagy háromtagú tanácsban, jogvégzett titkárral (clerk) vagy

jogvégzett ülnökkel (legal assessor) együtt járnak el.

Ügyészek

Szervezet

Skóciában minden bünvádi eljárás a [Koronahivatal és Államügyészi Szolgálat](#) (Crown Office and Procurator Fiscal Service) hatáskörébe tartozik. A

Szolgálat vezetője a **főügyész** (Lord Advocate), aki egyúttal a skót kormány minisztere is, valamint helyettese, a főügyész-helyettes (Solicitor General).

A Koronahivatal és Államügyészi Szolgálat kizárólagos hatáskörébe tartozik bűncselekmények esetében a **vádemelés**, hirtelen vagy gyanús körülmények között bekövetkezett haláleseteknél a **nyomozás** lefolytatása, valamint a rendőrséggel szemben benyújtott **panaszok** kivizsgálása.

A Skóciáról szóló, 1998. évi törvény (Scotland Act 1998) 48. szakasza értelmében a főügyész a bünvádi rendszer, valamint a Skóciában bekövetkezett halálesetek ügyében folytatott nyomozások vezetőjeként minden más személytől függetlenül, egyedül hozza határozatait.

Ügyészek csak képzett jogászok vagy ügyvédek lehetnek.

Szerepük és kötelezettségeik

A rendőrség (vagy más különös hatáskörű jelentéstételi jogkörrel rendelkező hatóság, mint például a Királyi Adó- és Vámhivatal [HM Revenue and Customs]) előzetes nyomozást folytat a bűncselekménnyel kapcsolatban, és jelentést nyújt be a helyi államügyésznek (Procurator Fiscal). Az államügyész megvizsgálja a jelentést, és dönt arról, hogy a közérdekre tekintettel szükséges-e intézkednie. Döntése meghozatalakor az államügyész figyelembe veszi, hogy elegendő bizonyíték áll-e rendelkezésre, és amennyiben igen, milyen intézkedés lenne megfelelő: vádemelés, közvetlen intézkedés (például bírság kiszabása), vagy nincs szükség intézkedésre. Azokban az ügyekben, amelyekben esküdtszék jár el, az államügyész a vádemelés tárgyában történő döntéshozatal előtt tanúkat hallgat meg, valamint összegyűjti és áttekinti a bírósági és egyéb bizonyítékokat. Ezt követően jelentést tesz a koronaképviselőnek (Crown Counsel), aki dönt a vádemelés szükségességéről.

A jogi szakemberek szervezetei: jogászok

Tárgyalóügyvédek (barristerek)

Az ügyvédek a **Skót Tárgyalóügyvédi Kamara** (Scottish Bar) tagjai. Jogosultak valamennyi skót bíróság előtt eljárni, jóllehet munkájuk nagy részében a magasabb bírói fórumok (a Legfelsőbb Polgári Bíróság és a Legfelsőbb Büntetőbíróság) előtt járnak el, valamint szakvéleményt adnak jogi kérdésekben. A rangidős ügyvédek királyi jogtanácsosnak (Queen's Counsel) is nevezik. Valamennyi ügyvéd az [Ügyvédi Kamara](#) (Faculty of Advocates) tagja.

Jogtanácsosok (solicitorok)

A jogi szakemberek legnagyobb része **jogtanácsos** (solicitor). Ők valamennyi jogi ügyben adhatnak tanácsot és képviselhetik ügyfeleiket bíróságok előtt. A jogtanácsosok a [Skóciai Jogászegylet](#) tagjai, amelynek feladata a jogtanácsosi hivatás érdekeinek, valamint a hivatással kapcsolatos közérdeknek a képviselete.

Vannak jogtanácsos-ügyvédek is, akik szintén tagjai a **Skóciai Jogászegyletnek**. Ők az ügyvédekhez (advocates) hasonlóan (lásd fentebb) eljárhatnak a Legfelsőbb Polgári Bíróság és a Legfelsőbb Büntetőbíróság előtt.

Közjegyzők

A közjegyzők olyan jogtanácsosok, akik bizonyos ügyleteket nyilvántartásba vesznek, illetve meghatározott jogi dokumentumokat ellenjegyeznek. A közjegyzőség nem tekinthető a jogi hivatás önálló formájának.

Szabadalmi és védjegyügyvivők

A szabadalmi és védjegyügyvivők a szellemi tulajdonnal kapcsolatos kérdésekben adnak szaktanácsot. Jogi tanácsot adnak ügyfeleiknek ezen a téren, különösen a szabadalmak, a védjegyek és a formatervezési minták nyilvántartásba vételével és érvényesítésével, valamint a szellemi tulajdon egyéb vonatkozásaival – például a szerzői jogi védelemmel – kapcsolatban. Az általánosabb jellegű polgári jogtől és büntetőjogtól eltérően a szellemi alkotások joga az Egyesült Királyság egész területén alkalmazandó. Skóciában a szellemi tulajdon-jogokkal kapcsolatos pereket általában a Legfelsőbb Polgári Bíróság előtt kell lefolytatni, mivel ez a bíróság rendelkezik kizárólagos hatáskörrel a szabadalmak és a nyilvántartásba vett egyéb szellemi tulajdon-jogok (különösen a közösségi védjegyek és a lajstromozott közösségi formatervezési minták) legtöbbje ügyében. A bíróságon számos bíró foglalkozik kizárólag szellemi tulajdonnal kapcsolatos ügyekkel, amelyekre külön ügykezelési szabályok vonatkoznak. A szabadalmi és védjegyügyvivők közvetlenül képviselhetik ügyfeleiket a megyei szabadalmi bíróság (Patents County Court) előtt, valamint az Egyesült Királyság Szellemi Tulajdoni Hivatalának (UK Intellectual Property Office) határozata ellen az Anglia és Wales felsőbbbíróságán belül működő szabadalmi bírósághoz (Patents Court of the High Court in England and Wales) benyújtott fellebbezések ügyében. A bíróság előtt eljárni jogosult szabadalmi ügyvivők a londoni felsőbbbíróság előtt is jogosultak pervitelre, azonban a skóciai bíróságok által elbírált, szellemi tulajdonjogokkal kapcsolatos perekben a szabadalmi és védjegyügyvivők jelenleg nem jogosultak ügyfeleik képviseletére. Így Skóciában a szellemi tulajdon-jogokkal kapcsolatos pereket jelenleg szellemi tulajdonra specializálódott ügyvédek viszik, gyakran szabadalmi és védjegyügyvivőkkel együttműködve.

A legtöbb skóciai szabadalmi és védjegyügyvivő magánpraxisban, specializálódott irodáknál, némelyikük pedig ipari vállalatoknál dolgozik.

A [Szabadalmi Ügyvivők Hivatalos Intézete](#) (Chartered Institute of Patent Attorneys – CIPA) az egész Egyesült Királyságban képviseli a szabadalmi ügyvivőket. Feladatai közé tartozik a Kormánnyal való együttműködés a szellemi tulajdonra vonatkozó jogalkotással kapcsolatban, a szabadalmi ügyvivők és

a gyakornokok számára nyújtott oktatás és képzés, valamint a szakma szabályozóival való együttműködés. A CIPA célja a szellemi tulajdonnal kapcsolatos jogszabályok és hivatások támogatása.

A [Védjegyügyvivők Intézete](#) (Institute of Trade Mark Attorneys – ITMA) az egész Egyesült Királyságban képviseli a védjegyügyvivőket és a szakmát. Feladatai közé tartozik a Kormánnyal, annak független szabályozói ágával (IPReg) és az egyéb érintett szervezetekkel való tárgyalás és a lobbitevékenység. A védjegyügyvivők hivatásához kapcsolódó oktatást, képzést és tanácsadást nyújt, és felelős a szakma és a szellemi tulajdon támogatásáért.

A [Szellemi Tulajdon Szabályozó Testülete](#) (Intellectual Property Regulation Board – IPReg) foglalkozik valamennyi szabályozási és fegyelmi üggyel, továbbá megállapítja a szabadalmi és védjegyügyvivőkre az egész Egyesült Királyságban vonatkozó szabályokat, valamint nyomon követi és biztosítja a szabályok végrehajtását. Közérdekből jár el, és működteti a szabadalmi és védjegyügyvivők törvényes nyilvántartását (mind az egyéni ügyvivők, mind az irodák tekintetében).

Egyéb jogász hivatások

A **rendőrbíró hivatalnokai** (sheriff officers) és a **bírósági kézbesítők** (messengers-at-arms) olyan bírósági tisztviselők, akik Skóciában a dokumentumok kézbesítéséért és a bírósági határozatok végrehajtásáért felelősek. A bírósági kézbesítők és a rendőrbíró hivatalnokai is magánvállalkozások alkalmazottai, díjazásukat jogszabály állapítja meg.

A csődeljárásról és a végrehajtási eljárásról szóló, 2007. évi skóciai törvény (Bankruptcy and Diligence [Scotland] Act 2007) 60. szakasza megszünteti a bírósági kézbesítők és a rendőrbíró hivatalnokának tisztségét, és helyettük létrehozza a **bírósági tisztviselő** (judicial officer) új tisztségét. A bírósági tisztviselőket a Legfelsőbb Polgári Bíróság elnöke fogja kinevezni az új Skót Polgári Végrehajtási Bizottság (Scottish Civil Enforcement Commission) ajánlása alapján.

Kapcsolódó linkek

[Koronahivatal és Államügyészi Szolgálat](#), [Ügyvédi Kamara](#), [Skóciai Jogászegylet](#), [Jogi Központok Skót Egyesülete](#); [Szabadalmi Ügyvivők Hivatalos Intézete](#), [Védjegyügyvivők Intézete](#), [Szellemi Tulajdon Szabályozó Testülete](#)

Utolsó frissítés: 10/11/2014

E lap nemzeti nyelvű változatát az adott tagállam tartja fenn. Az Európai Bizottság szolgálata készíti el a fordításokat a többi nyelvre. Előfordulhat, hogy az eredeti dokumentumon az illetékes tagállami hatóság által végzett változtatásokat a fordítások még nem tükrözik. Az Európai Bizottság nem vállal semmifajta felelősséget az e dokumentumban szereplő vagy abban hivatkozott információk vagy adatok tekintetében. Az ezen oldalért felelős tagállam szerzői jogi szabályait a Jogi nyilatkozatban tekintheti meg.